

VOLDA KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Formannskapet
Møtestad: Voldsfjorden, Volda rådhus
Dato: 27.11.2018
Tid: 12:00

Forfall skal snarast meldast til servicekontoret/utvalsekretær på telefon 70 05 87 00 eller postmottak@volda.kommune.no, som kallar inn vara. Varamedlemer møter difor berre etter eiga innkalling.

Folkevalde, både medlemer og varamedlemer, plikter å møte jf. kommunelova § 40 nr. 1, med mindre det ligg føre gyldig forfall.

Den som ønskjer å stille spørsmål om sin habilitet i ei sak, jf. forvaltningslova § 6 og kommunelova § 40 nr. 3, skal melde dette til utvalsekretær i god tid før møtet. Dette også grunna eventuell innkalling av varamedlem, jf. forvaltningslova § 8, 3. ledd.

Møtet er ope for publikum, men kan verte lukka ved handsaming av saker som inneheld informasjon som er unnateke offentlegheit.

Saksdokumenta er lagt ut til offentleg ettersyn på Volda kommune si heimeside <https://innsyn.ssikt.no/volda/dmb> og på servicekontoret.

Jørgen Amdam
ordførar

SAKLISTE

Saksnr.	Sak
PS 176/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 177/18	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte
OS 177/18	Orientering om flaumtilpasning i Melshornsida
PS 178/18	Endring av vedtektene for Søre Sunnmøre IKT-samarbeid (SSIKT) – låneopptak
PS 179/18	Låneopptak i 2018 og for perioden 2012-2017 for SSIKT
PS 180/18	Årsbudsjett 2019 - Økonomiplan 2019-2022
PS 181/18	Utgreiing av samlokalisering av Bratteberg og Vikebygda skular
PS 182/18	Utvikling av legevakta
PS 183/18	Betalingssatsar i barnehagar, SFO og Kulturskulen 2019
PS 184/18	Endring av betalingssatsar for helse- og omsorgstenester
PS 185/18	Gebyr for feiing, vatn og kloakk 2019
PS 186/18	Avfallsgebyr 2019
PS 187/18	Gebyr for meklarpakkar/eigedomssopplysningar 2019
PS 188/18	Gebysatser for tenester etter plan- og bygningslova, matrikkellova, konsesjonslova og jordlova
PS 189/18	Orienteringssaker
OS 178/18	Framdrift kommuneplanen sin arealdel
OS 179/18	Salg av modulbrakker
OS 180/18	Planid- 2012008-2 Mindre endring Øvre Rotset Næringsområde - forslag til endring av føresegn om detaljhandel.

VOLDA KOMMUNE

OS 181/18

Eigarmøte i Tussa 7. desember 2018 kl 09.30

OS 182/18

Kolbein Halkjelsvik - Det nye kulturhuset; kva får vi, kva kan vi få?

PS 176/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 177/18 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

OS 177/18 Orientering om flaumtilpasning i Melshornsida

VANYLVEN KOMMUNE

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr:</i>	<i>Arkiv:</i>	<i>Avd/Saksansv:</i>
2013/104	026	RÅD/NORAND

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
178/18	Formannskapet Kommunestyret	27.11.2018

Endring av vedtektene for Søre Sunnmøre IKT-samarbeid (SSIKT) - låneopptak

Tilråding:

Søre Sunnmøre IKT-samarbeid (SSIKT) sine vedtekter § 13 får punkt 3 og skal lyde (endringa er understreka):

«3. Selskapet kan ta opp lån for å finansiere investeringar knytt til drifta av selskapet. Låneopptak skal basere seg på vedteke budsjett i styret. Maksimalt låneopptak i selskapet er kr 60.000.000. Låneopptaket skal godkjennast i kommunestyret til alle deltakarkommunane..»

Vedlegg

- 1 Vedtektene for SSIKT av 20. oktober 2017
- 2 Styremøte i SSIKT av 7. september 2018

Uprenta saksvedlegg:

Vedtektene til Søre Sunnmøre IKT

Samandrag av saka:

Konsekvensen av endringa av vedtektene vert at eigarkommunane må yte eit tilskot per år inn til SSIKT for å dekke renter og avdrag. Desse kostnadane må belastast driftsbudsjettet, på same måte som finansieringar til felles investeringar via SSIKT ville bli belasta drifta.

Saksopplysningar:

Selskapet sine vedtekter tilseier at selskapet ikkje skal eige driftsmidlane som vert nytta for å yte IKT- tenester til eigarkommunane. Selskapet kjøper inn på vegne av kommunane, men kan ikkje krevje momskompensasjon då selskapet ikkje eig driftsmidla. Summen vert fordelt og fakturert ut brutto til kommunane, med utgangspunkt i vedteken fordelingsnøkkel, og kommunane må sjølve krevje momskompensasjon og gjere vurderingar i samsvar med rekneskapshandteringar. Dette gjev oss ein del utfordringar:

- Vidare fakturering må skje i påfølgande periode, slik at fristen for å samle og vidarefakturere er knapp
- fakturering frå SSIKT til kommunane må gjerast seks gonger i året
- ekstraarbeid både for SSIKT, kommunane og revisor, då momskompensasjon må krevjast av kvar kommune, med utgangspunkt i fordelingsnøkkelen
- SSIKT kan få problem med likviditeten og må nytte kassakreditt for å forskottere investeringane til kommunane. Dette er størst fare for på slutten av året
- P.g.a. regelverket er det berre investeringar over Kr. 100.000.- som kan aktiverast i kommunane. For å sikre at alle kommunane får føre det som investering, må totalsummen for eit prosjekt via SSIKT overstige Kr. 1.100.000,. (p.g.a. fordelingsnøkkelen). Om kommunen sin del vert under Kr. 100.000.- må det belastast driftsrekneskapen
- P.g.a. fordelingsnøkkelen vil det slå ut forskjellig kor stor fellesinvesteringa må vere før dei kan aktivere den i eigen kommune

Med utgangspunkt i desse utfordringane er det ønskeleg med ei endring i vedtektene slik at SSIKT kan ta opp lån og aktivere investeringane direkte i eige selskap. SSIKT får ta opp lån i KLP Banken til same vilkår som kommunane (svar frå KLP Banken):

«Bekrefter at Søre Sunnmøre IKT kan få lån i KLP Banken AS til samme vilkår som kommuner. Dette forutsetter kommunestyrevedtak om at lånerammene til SSIKT er vedtatt igjennom budsjettet til kommunene. I tillegg bør låneopptaket være forankret i selskapsavtalen, det bør være omtalt i avtalen at det er på denne måten selskapet skal finansiere seg på.»

Konsekvensen av omlegging/endringa av vedtekter vert at eigarkommunane må då yte eitt tilskot pr. år inn til SSIKT for å dekke renter og avdrag. Desse kostnadane må belastast driftsbudsjettet, på same måte som finansieringar til felles investeringar via SSIKT ville bli belasta drifta.

Det må påpeikast at denne omlegginga ikkje gjev noko auka lånekostnadar for kommunane, men låneopptaka vert samla i SSIKT og ikkje fordelt utover kommunane, slik det er med dagens løysing.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen vil tilrå at vedtektene blir endra, slik at kommunane yter tilskott til finansiering av låneopptak til SSIKT og ikkje sjølve tek opp lån.

Økonomiske konsekvensar:

Endring av vedtekter fører til at kommunane blir fakturert for «leige» av investeringar gjennomført i SSIKT, fordelt etter vedteken fordelingsnøkkel, tilsvarende dekking av renter og avdrag på investeringane. Kostnaden som vert utrekna og fakturert til kommunane vert litt høgare enn tilsvarende utrekning av renter og avdrag i kommunerekneskapen som følgje av kommunane sin måte å rekne ut minimumsavdrag på.

Rentekostnaden vert den same, men den årlege avdragsbelastninga i SSIKT vert høgare inntil eigendelen er nedskriven i forhold til i kommunerekneskapen. Der vert avdragsbelastninga forskyvd og varer lengre, som ein konsekvens av minimumsavdragsmodellen, men den totale avdragsbelastninga over tid vert den same.

Tabellen nedanfor viser dei økonomiske konsekvensane for eigarkommunane i 2018:

Kommune	Økonomisk konsekvens av omlegginga
Vanylven	Kr. 83.000
Sande	Kr. 135.637
Herøy	Kr. 515.339
Ulstein	Kr. 60.676
Hareid	Kr. 96.216
Volda	Kr. 153.595
Ørsta	Kr. 123.490

Årsaka til at Herøy og Volda skil seg vesentleg frå dei andre kommunane er at dei ikkje nyttar same metoden for berekning av minimumsavdrag, men når ny kommunelov blir sett i verk må dei nytte same metoden som dei andre kommunane.

Fiskå, 12.11.2018

Andreas Chr. Nørve
rådmann

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ikkje signatur.

VEDTEKTER FOR SØRE SUNNMØRE IKT

§ 1 HEIMEL, SKIPING MED MEIR

1. Desse vedtektene er fastsette med heimel i kommunelova § 27 nr. 2.
2. IKT-tenesta på Søre Sunnmøre (SSIKT) er eit interkommunalt samarbeid mellom kommunane Hareid, Herøy, Sande, Ulstein, Vanylven, Volda og Ørsta eller dei av kommunane som har signert vedtektene.
3. Samarbeidet er underlagt kommunelova, desse vedtektene og avtaleverket til samarbeidet.

§ 2 RETTSLEG STATUS

1. SSIKT er eit eige rettssubjekt.

§ 3 FØREMÅL

1. SSIKT skal gjennom målretta bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi fremje utvikling av tenesteproduksjon, innbyggjardeltaking og administrative tenester i deltakarkommunane.
2. SSIKT skal ta vare på oppgåvene til deltakarkommunane knytte til drift, service og utvikling av informasjons- og kommunikasjonsteknologi.
3. SSIKT kan også ta slike oppgåver for andre enn deltakarkommunane, innanfor dei rammene styret fastsett.
4. SSIKT skal driftast innanfor fastsette økonomiske ramme. Eit eventuelt meir- og mindreforbruk skal vidareførast til neste driftsår ved budsjettregulering.

§ 4 ORGANISERING

1. SSIKT skal ha eit eige styre, som skal ha det administrative og organisatoriske ansvaret for drifta av samarbeidet.
2. Det skal opprettast ei strategigruppe som skal vere koordinerande organ for deltakarkommunane.

3. SSIKT skal ha ein dagleg leiar med administrativt og fagleg ansvar for drifta av samarbeidet.

§ 5 STYRET

1. Styret skal bestå av eitt medlem frå kvar av deltakarkommunane. Styremedlem frå den enkelte kommunen skal vere rådmannen eller den rådmannen utpeikar.
2. Styret konstituerer seg sjølv. Styreleiar innkallar til møte så ofte han finn det naudsynt eller når minst to medlemmer krev det, likevel slik at det vert halde minst to møte i løpet av året. Det skal utarbeidast protokoll frå møta.
3. Styret er vedtaksført når minst 2/3 av styremedlemene er til stades. Vedtak vert gjort med simpelt fleirtal med mindre anna er fastsett i desse vedtektene. Ved stemmelikskap tel stemma til leiar dobbelt.
4. Ved vedtak i styret har kvar styremedlem éi stemme.

§ 6 OPPGÅVENE TIL STYRET

1. Styret leier ut frå kommunelova, desse vedtektene og avtaleverket som regulerer samarbeidet.
2. Styret har ansvar for overordna organisering av samarbeidet. Styret tilset dagleg leiar og fastset nærare retningslinjer for denne. Vedtak om avskjed eller oppseiing skal handsamast av styret før det vert gjennomført.
3. Styret fremjar innspel til økonomiplan og årsbudsjett for samarbeidet som grunnlag for budsjettarbeidet i deltakarkommunane. Når det enkelte kommunestyret har vedteke økonomiplanen til kommunen og årsbudsjettet, vedtek styret sjølv årsbudsjettet og årsplan for verksemda.
4. Styret skal sjå til at rekneskapen til SSIKT vert ført på tilfredsstillande måte. Styret utarbeider årsmelding. Vedteken økonomiplan, verksemdplan, rekneskap og årsmelding vert sende deltakarkommunane til orientering.
5. Styret tilset og kan delegere mynde til dagleg leiar.

6. Styret har ansvar for at SSIKT har tilstrekkelege ressursar til å utføre pålagde og planlagde oppgåver. Styret skal sjå til at deltakarkommunane oppfyller sine avtalemessige og andre forpliktingar overfor SSIKT.
7. Styret vedtek budsjett- og økonomiplan som skal behandlast i kommunane.
8. Styret har mynde til å ta opp kassakreditt på inntil kr 5.000.000 til forskotering av drift og investering.

§ 7 STRATEGIGRUPPA

1. Strategigruppa skal bestå av like mange representantar som det til ei kvar tid er deltakarkommunar. Representantane skal ha strategi- og bestillarkompetanse frå den enkelte deltakarkommune. Strategigruppa konstituerer seg sjølv.
2. Dagleg leiar har møte- og talerett i strategigruppa og ansvar for at sekretærfunksjonen vert teke i vare.
3. Strategigruppa møtast så ofte leiar av strategigruppa finn det naudsynt eller når to representantar krev det og i alle fall minst annankvar månad.
4. Det skal skrivast referat frå møta som vert lagt fram for styret som referatsaker.
5. Dagleg leiar orienterer styret dersom avgjerder frå strategigruppa ikkje vert tekne til følge av SSIKT.

§ 8 OPPGÅVENE TIL STRATEGIGRUPPA

1. Strategigruppa skal sikre koordinering mellom deltakarkommunane og vere bindeledd mellom deltakarkommunane og SSIKT.
2. Strategigruppa tek strategiske avgjerder innanfor gjeldande budsjettramme.
3. Strategigruppa tek strategiske val for innspel til økonomiplan og budsjett. Til budsjettforslaga skal det setjast mål for forventet effektiviseringseffekt, kvalitetseffekt, brukertilfredsheit og i høve medarbeidarane. Dagleg leiar tek innspela med i budsjettarbeidet.
4. Nærare oppgåver vert bestemt av SSIKT sitt styre i eigen instruks.

§ 9 DAGLEG LEIAR

1. Dagleg leiar har det faglege, økonomiske og administrative ansvaret for drifta av samarbeidet.
2. Dagleg leiar skal leggje fram innstilling til drifts- og investeringsbudsjett før 1. september kvart år.
3. Dagleg leiar er underlagd styret og har møte- og talerett i styremøta.
4. Dagleg leiar kan definere utskiftingstakt for klient- og nettverksutstyr i medlemskommunane for å ivareta naudsynt oppetid hjå brukarane.

§ 10 TILSETTE I SSIKT

1. Dagleg leiar er ansvarleg for tilsettingar i SSIKT, og tek elles i vare dei funksjonane som følgjer av arbeidsgjevaransvaret.
2. SSIKT har sjølv arbeidsgjevaransvaret for alle arbeidstakarane som er knytte til SSIKT.
3. Avklaring i høve personalet som ved oppstart er tilsett i dei kommunane som har signert avtalen vert gjort etter regelverket om verksemdsoverdraging, jf Arbeidsmiljøloven kapittel 16.
4. Leiar i SSIKT kan avtale andre organisatoriske bindangar knytte til prosjekt eller deltidsengasjement.

§ 11 MØTE OG TALERETT FOR ORDFØRAR

1. Ordførar i dei deltakande kommunane har møte- og talerett i styremøta, jfr. kommuneloven § 9 nr. 4.

§ 12 TILVISING OG REVISJON

1. Dagleg leiar tilviser utgiftene til SSIKT, med unntak av utgifter som omhandlar dagleg leiar. Slike utgifter vert tilvist av styreleiar.

2. Styret inngår avtale med Søre Sunnmøre kommunerevisjon om revisjon av rekneskapen til SSIKT.

§ 13 ØKONOMISK ANSVAR OG EIGARSKAP I FORMUESGODE

1. Deltakarane heftar for plikter til samarbeid etter følgjande prosentvise fordelingsnøkkel (per 1. januar 2016): (data frå Q4 2016)

Kommune:	Folketal	Fastdel:	Folketal:	Totalt:
Ørsta	10774	4 %	16 %	20 %
Volda	9102	4 %	13 %	17 %
Herøy	8957	4 %	13 %	17 %
Ulstein	8457	4 %	13 %	17%
Hareid	5185	4 %	8 %	11 %
Vanylven	3203	4 %	5 %	9 %
Sande	2540	4 %	4 %	8 %

Fordelingsnøkkel under «folketsdel» vert justert når folketalet i ein eller fleire kommunar endrar seg med meir enn 5 %. Utgangspunktet for vurderinga er 1. januar kvart år. Ei slik endring, samt påfølgjande endring av dette punktet i vedtektene, kan gjerast av styret, jfr. § 15 punkt 1. Overgangen frå noverande fordelingsnøkkel (fastdel/folketal - 50%/50%) til fordelingsnøkkel (fastdel/folketal - 30%/70%) skjer gradvis over to år (frå 2018). Dette betyr for 2019 fastdel/folketal – 40%/60%.

2. Dei verdiane den enkelte kommunen tek inn i samarbeidet i samband med stiftinga, skal reknast som eigedomen til denne kommunen inntil dei er nedskrivne.

§ 14 SAMARBEIDET OG PLIKTANE

1. SSIKT utfører oppgåver og leverer teneste til deltakarkommunane etter retningslinjer fastsett av styret. Nærare innhald, kvalitet og pris for løpande tenester skal fastsetjast av styret i Tenesteleveringsavtale (TLA). Retningslinjer og TLA inngår, etter vedtaka i styret, som del av avtaleverket til samarbeidet etter § 1.
2. På grunnlag av godkjent budsjett, betalar deltakarkommunane årleg inn sin del av SSIKT sine investerings-, løns- og driftsutgifter. 75% av innbetalingane skjer 1. januar og 25% den 1. juli kvart år.

§ 15 VEDTEKTSMYNDE OG ENDRINGAR AV VEDTEKTENE

1. Vedtektsendringar skal godkjennast av kommunestyret i kvar av deltakarkommunane. Det vert kravd likelydande vedtak i alle kommunane. Forslag til endringar av vedtektene vert fremja av styret og vert vedteke etter same prosedyre.
2. Mindre endringar av vedtektene i driftsperioden kan gjerast av eit einstemmig styre.

§ 16 NYE DELTAKARKOMMUNAR

1. Eit einstemmig styre kan føreslå opptak av nye deltakarkommunar. Opptak av nye deltakarkommunar krev godkjenning av kommunestyret i kvar av deltakarkommunane.

§ 17 UTMELDING OG OPPLØYSING

1. Ein deltakarkommune kan tre ut av samarbeidet etter skriftleg varsel til styret. Utmelding kan tidlegast finne stad eitt år etter at skriftleg varsel er motteke av styret og vert sett i verk frå årsskiftet etter at oppseiingstida er ute.
2. Samarbeidet kan oppløysast dersom alle deltakarane er samde om det.
3. Vedtak om utmelding eller oppløysing vert gjort av kommunestyret i den aktuelle deltakarkommunen.
4. Den utmelde kommunen held fram å hefte for dei forpliktingane det interkommunale styret måtte ha på det tidspunktet utmelding finn stad. Jamfør §13 nr 1.
5. Utmelding og eventuelt oppløysing kan bringast inn for departementet jfr. kommunelova § 27 nr. 3 anna ledd.
6. Ved utmelding skal SSIKT levere ut data til deltakarkommunen som forlèt samarbeidet. Deltakaren må likevel dekke kostnader knytt til uthenting av data der tredjepart må involverast og kostnader knytt til å sette opp løysingar som gjer data tilgjengeleg. Ved utmelding skal SSIKT tilbakebetale maskinvare-investeringskostnader frå dei siste to åra i samsvar med kommunen sin fordelingsnøkkel, sjå §13. Kommunen som melder seg ut må betale ut restverdi av klientmaskinvare.
7. Deltakarkommunar som forlèt samarbeidet pliktar ikkje å ta over tilsette frå SSIKT.

§ 18 SÆRSKILTE VILKÅR VED KOMMUNESAMANSLÅING

1. For kommunar som slår seg saman i 2020, så opphøyrer dagens kommune til same tidspunkt, og medlemskapen i dette samarbeidet opphøyrer automatisk 31.12.19. Den nye kommunen kan etter vedtak i Fellesnemnd tiltre i samarbeidet for Søre Sunnmøre IKT på dei vilkåra som er regulert i desse vedtektene frå og med 2020.
2. Kommunestyra i samarbeidskommunane treng ikkje å godkjenne slik tiltreding. Dersom den nye kommunen ikkje vil slutte seg Søre Sunnmøre IKT, så skal dei andre kommunane ha varsel om dette innan 31.12.18, og utløyising skal gjennomførast i samsvar med § 17 ovanfor.

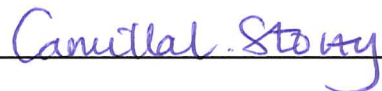
Godkjenning:

Denne avtalen er godkjend av kommunestyra til dei sju samarbeidskommunane Hareid, Herøy, Sande, Ulstein, Vanylven, Volda og Ørsta.

Stad: Hareid Dato: 20/10-17 Stad: Fosnavåg Dato: 20/10-17

ordfører
Hareid kommune

ordfører
Herøy kommune

Stad: Larvik Dato: 20/10-2017 Stad: Ulsteinvik Dato: 17/10-2017

ordfører
Sande kommune

ordfører
Ulstein kommune

Stad: Fiskeå Dato: 18.10.17

ordfører
Vanylven kommune

Stad: Volda Dato: 17.10.17

ordfører
Volda kommune

Stad: Ørsta Dato: 19/10-17

ordfører
Ørsta kommune

Søre Sunnmøre IKT – Styremøte nr. 5-2018			
Dato :	07.09.2018	Stad:	Volda Rådhus
Tid:	13.00 – 16.00		
Inviterte:	Andreas Nørve, Vanylven kommune (styreleiar) Dag Vaagen, Sande kommune Olaus-Jon Kopperstad, Herøy kommune Verner Larsen, Ulstein kommune Einar Vik Arset, Ulstein kommune Ragnhild Velsvik Berge, Hareid kommune Rune Sjurgard, Volda kommune Wenche Solheim, Ørsta kommune Guttorm Rimstad, dagleg leiar SSIKT Bodill Skeide, Revisor (sak 19-2018)		
Til stades:	Andreas Nørve, Vanylven kommune (styreleiar) Olaus-Jon Kopperstad, Herøy kommune Verner Larsen, Ulstein kommune Einar Vik Arset, Ulstein kommune Ragnhild Velsvik Berge, Hareid kommune Rune Sjurgard, Volda kommune Wenche Solheim, Ørsta kommune Guttorm Rimstad, dagleg leiar SSIKT Bodill Skeide, Revisor (sak 19-2018)		
Ikkje til stades:	Dag Vaagen, Sande kommune		
Styret var beslutningsdyktig, if. vedtektene			

Saksliste:
1. Godkjenning av innkalling, val signering av styreprotokoll 2. Godkjenning av referat frå sist møte 3. Styresak 19-2018, Endring i vedtektene, opptak av lån i SSIKT 4. Styresak 11-2018, lokalar SSIKT 5. Styresak 20-2018, budsjett SSIKT 2019 6. Orienteringssaker, dagleg leiar orienterer

Godkjenning av innkalling, val signering av styreprotokoll
Innkallinga og sakliste til styremøte vert godkjent. Ragnhild Velsvik Berge og Andreas Nørve er valt til å signere styreprotokollen. Eventuelle merknadar:

Godkjenning av referat frå sist møte
Referat og protokoll frå sist styremøte vert godkjent. Eventuelle merknadar:

Styresak 19-2018, Endring i vedtektene, opptak av lån i SSIKT

Saksutgreiing:

Sjå vedlegg : Notat opptak av lån i SSIKT

Forslag til vedtak:

Selskapets vedtekter §13 , nytt punkt vert lagt til:

3. Selskapet kan ta opp lån for å finansiere investeringar knytt til drifta av selskapet. Låneopptak skal basere seg på vedteke budsjett i styret.

Låneopptaket skal godkjennast i kommunestyret til alle deltakarkommunane.

Vedtak:

Selskapets vedtekter §13 , nytt punkt vert lagt til:

3. Selskapet kan ta opp lån for å finansiere investeringar knytt til drifta av selskapet. Låneopptak skal basere seg på vedteke budsjett i styret. Maksimalt låneopptak i selskapet er Kr. 60.000.000.-

Låneopptaket skal godkjennast i kommunestyret til alle deltakarkommunane.

Stemmeresultat:

Samrøystes vedteke.**Styresak 11-2018, lokalar SSIKT**

Saksutgreiing:

Viser til tidlegare utsendt informasjon.

Vedlegg: Lokasjon SSIKT.xlsx

Vedtak frå siste styremøte:

Lagt fram av Andreas Nørve.

Saka vert utsatt til neste styremøte.

Forslag til vedtak:

Drøfting i saka:

Dagleg leiar gjekk gjennom tilboda:

	Herøy	Kvadrat	Ulstein	Kvadrat	Hareid	Kvadrat	Ørsta	Kvadrat
kontorplassar/møterom/kantine	326 600,00 kr	284	289 000,00 kr	446	185 250,00 kr	285	495 246,00 kr	499
verkstad/lager	24 800,00 kr	124	- kr	76	42 000,00 kr	120		
Eventuelle felleskostnader	72 000,00 kr							
Kantine stort møterom			- kr	73				
Total kostnad pr. år	423 400,00 kr		289 000,00 kr		227 250,00 kr		495 246,00 kr	
Dagens avtale med Hareid	185 000,00 kr		185 000,00 kr		185 000,00 kr		185 000,00 kr	
Sum totalt	608 400,00 kr	408	474 000,00 kr	595	412 250,00 kr	405	680 246,00 kr	499
Inflyttings klart	01.10.2018		01.08.2018		01.11.2018		Etter avtale med Ørsta	

Dagleg leiar vurderer Hareid som det beste tilbodet.

Wenche Solheim reduserte Ørsta sitt tilbod med 50%

Det var einigheit om å gå for ei 3 års leigekontrakt

Dagleg leiar vart oppmoda om å prioritere lokala utan omsyn til pris, dei vart då rangert slik:

1. Hareid
2. Ørsta (forutsett tilgang på kommunal fiber)
3. Ulstein

Følgande forslag til felles kontor lokalar vart lagt fram for avstemming:

Frå Rune Sjurgard: Hareid

Frå Einar Vik Arset: Ulstein

Frå Wenche Solheim: Ørsta

Vedtak:

**Ulstein vert nytt felles kontorlokale for SSIKT.
Leige perioda vert sett til 3 år.**

Stemmeresultat:

Hareid: Ragnhild Velsvik Berge, Rune Sjurgard

Ørsta: Wenche Solheim

Ulstein: Olaus-Jon Kopperstad, Einar Vik Arset, Andreas Nørve

Protokoll tilførsel frå Olaus-Jon Kopperstad: Fleirtalet i styret held fast på at lokala til SSIKT skal være kommunale eller kommunalt disponert samt ligge i eit sentrum.

Styresak 20-2018, budsjett SSIKT 2019

Saksutgreiing:

Vedlegg:

budsjett drift 2019

Fordeling 2019

Investerings budsjett 2019

Kommentar til SSIKT budsjett 2019

Forslag til vedtak:

Drift og investerings budsjett vert vedteke.

Drøfting i saka:

Det vart lagt inn mindre endringar i investerings budsjettet.

Det er forventa at interkommunale samarbeid reduserer sine kostnader på lik linje med eigarkommunane.

Vedtak:

Drift og investerings budsjett vert vedteke, med dei endringar som vart gjort i møte.

Dagleg leiar sender ut revidert budsjett.

Stemmeresultat:

Samrøystes vedteke.

Orienteringssaker, dagleg leiar orienterer

Orienterings saker:

- o Generelt om drifta, med utgangspunkt i månadsrapporten
- o Endring av personalansvar
- o Sak om sikkerhet (Rune)
- o Sak om prioritering av oppgåver (Rune)
- o Kva gjer vi når ikkje alle kommunene er einige? (Andreas)

Forslag til vedtak:

Ikkje vedtak sak

Vedtak:

Ikkje vedtak sak

Stemmeresultat:

Protokollen er godkjent:

Dato:

Stad:

signatur:

signatur:

Ragnhild Velsvik Berge

Andreas Nørve

VANYLVEN KOMMUNE

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr:</i>	<i>Arkiv:</i>	<i>Avd/Saksansv:</i>
2013/104	026	RÅD/NORAND

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
179/18	Formannskapet Kommunestyret	27.11.2018

Låneopptak i 2018 og for perioden 2012-2017 for SSIKT

Tilråding:

Søre Sunnmøre IKT (SSIKT) tek opp lån i 2018 for å finansiere nyinvesteringar dette året, samt kjøpe ut dei investeringane frå SSIKT som er aktivert i kommunane i perioden 2012-2017.

Samla låneopptak i 2018 er maksimalt kr. 28.000.000.

Uprenta saksvedlegg:

Kommunestyresak om endring av vedtektene

Samandrag av saka:

Ansvar for lån til Søre Sunnmøre SSIKT blir flytta frå kommunane til SSIKT – dette gjeld også lån som kommunane har teke opp til SSIKT frå det tidspunktet det vart eige selskap i 2012.

Samla behov for låneopptak i 2018 er kr 28.000.000. Dette inkluderer investeringar for 2018 samt utkjøp av lån frå kommunane for perioden 2012-2017.

Saksopplysningar:

Endring av vedtekter fører til at kommunane blir fakturert for «leige» av investeringar gjennomført i SSIKT, fordelt etter vedteken fordelingsnøkkel – tilsvarende dekking av renter og avdrag på investeringane. Kostnaden som vert utrekna og fakturert til kommunane vert litt høgare enn tilsvarende utrekning av renter og avdrag i kommunerekneskapen som følgje av kommunane sin måte å rekne ut minimumsavdraget på.

Rentekostnaden vert den same, men den årlege avdragsbelastninga i SSIKT vert høgare inntil eigendelen er nedskriven i forhold til i kommunerekneskapen. Der vert avdragsbelastninga forskyvd og varer lenger som ein konsekvens av minimumsavdragsmodellen, men den totale avdragsbelastninga over tid vert den same.

Tabellen nedanfor viser dei økonomiske konsekvensane for eigarkommunane i 2018:

Kommune	Økonomisk konsekvens av omlegginga
Vanylven	Kr. 83.000.-
Sande	Kr. 135.637.-
Herøy	Kr. 515.339.-
Ulstein	Kr. 60.676.-
Hareid	Kr. 96.216.-
Volda	Kr. 153.595.-
Ørsta	Kr. 123.490.-

Årsaka til at Herøy og Volda skil seg vesentleg frå dei andre kommunane er at dei ikkje nyttar same metoden for berekning av minimumsavdrag, men når ny kommunelov blir sett i verk må dei nytte same metoden som dei andre kommunane.

Kommunane har sidan etablering av SSIKT gjennomført investeringar som er aktiverte i kommunerekneskapen, med tilhøyrande låneopptak. I forbindelse med omlegging bør det vurderast om desse eigendelane og låna framleis skal vere i kommunerekneskapen inntil dei er nedskrivne, sjølv om desse investeringane kanskje vert utskifta av SSIKT, eller om SSIKT skal overta eigendelane mot dekking av restlånet. Fordelen med sistnemnde er at det vert eit ryddig forhold mht kven som eig eigendelen, utan at alle kommunane eig ein del i den. Dette gjeld spesielt sidan eigendelen er plassert i si heilheit hos SSIKT driftssenter. Vidare unngår ein meirarbeidet i høve årsavslutning med oppfølging av eigarkommunane mht eigendelar som har blitt utskifta, selde osv.

Oversikt over restlån i kommunane som skal kjøpast ut for perioden 2012-2017

Kommune	Restlån av SSIKT investeringar pr kommune
Vanylven	Kr. 1.498.158.-
Sande	Kr. 1.368.964.-
Herøy	Kr. 2.339.737.-
Ulstein	Kr. 2.153.247.-
Hareid	Kr. 1.714.874.-
Volda	Kr. 2.133.700.-
Ørsta	Kr. 2.121.484.-

Det kan kome mindre korrigeringar på desse tala.

SSIKT tek opp lån på kr 13.330.164.-, til dekking av kommunane sine restlån pr 31.12.2017 jfr ovanfor. Kostnaden (renter og avdrag) på dette lånet, samt låneopptak for 2018 vert belasta kommunane etter gjeldande fordelingsnøkkel.

Fram til 31.12.2018 er denne fordelinga slik: 50% fordelt på tal deltakarkommunar og 50% fordelt på tal innbyggjarar i kommunen. Frå 01.01.2019 vert denne endra til 40% fordelt på tal deltakarkommunar og 60% fordelt på tal innbyggjarar i kommunen. Investeringar etter 01.01.2019 vert fordelt med den nye fordelingsnøkkelen. Frå 01.01.2020 vert denne endra til 30% fordelt på tal deltakarkommunar og 70% fordelt på antal innbyggjarar i kommunen. Investeringar etter 01.01.2020 vert fordelt med den nye fordelingsnøkkelen.

Investeringsramma i SSIKT for 2018 er på kr 14.371.838.-. Dette inkluderer investeringar som ikkje var avslutta i 2017 på kr 3.391.838.

Samla behov for låneopptak i 2018 er kr 28.000.000.-. Dette inkludera investeringar for 2018 samt utkjøp av lån frå kommunane for perioda 2012-2017.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen vil tilrå at SSIKT tek opp lån for perioden 2012-2018, og at kommunane då yter tilskot til renter og avdrag framfor å betale renter og avdrag sjølve.

Økonomiske konsekvensar:

Det er minimumsavdragsformelen som gir utslag i ein økonomisk konsekvens for kvar kommune, men totalbelastninga for den enkelte kommunen blir det same.

Fiskå, 12.11.2018

Andreas Chr. Nørve
rådmann

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ikkje signatur.

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Kari Mette Sundgot	Arkivsak nr.:	2018/1099
		Arkivkode:	151

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
180/18	Formannskapet Kommunestyret	27.11.2018

ÅRSBUDSJETT 2019 - ØKONOMIPLAN 2019-2022

Administrasjonen si tilråding:

1. Rådmann sitt framlegg til økonomiplan 2019-2022 og Årsbudsjett 2019 vert vedteke slik det går fram av heftet med følgjande endringar:
 -
 -
 -
 -Dette gir slikt oppsett i skjema 1 a/b og 2 a/b:
2. Volda kommune godkjenner eit låneopptak på kr. 187 084 400, her av kr 7 mill kr til startlån for vidaretildeling.
3. Kommunestyret godkjenner låneporteføljen til Volda kommune, jf. oversikt i saka, og alle lån i porteføljen kan vere gjenstand for refinansiering i budsjettåret 2019.
4. Kommunestyret vedtek å skrive ut eigedomsskatt på all fast eigedom i heile kommunen i 2019, jf. eigedomsskattelova §2 og §3 bokstav a). Kommunen vel å nytte bustadverdiar (formuesgrunnlag utarbeidd av Skatteetaten) som metode ved taksering av bustadeigedomar. Andre eigedomar vert vedsett ved taksering etter eigedomsskattelova § 8 A-2: Skattesatsen i 2019 vert sett i medhald av eigedomsskattelova §11 og §13 til 2 promille. Ved taksering og utskriving av eigedomsskatt nyttar kommunen tidlegare vedtekne skattevedtekter. Eigedomsskatten skal betalast i to terminar.
5. Løyving frå kraftfondet vert vedteke i samsvar med omtale i kapittel 4.7 i budsjettokumentet.

6. Rådmannen vert bedt om å følgje opp dei strategiske driftsreduksjons- og effektiviseringstiltaka gjennom eigne prosessar og politiske saker for det som krev politisk godkjenning.

Vedleggsliste:

- Økonomiplan 2019-2022/Årsbudsjett 2019, Administrativt framlegg datert 08.11.18
- Innspel frå Volda kyrkjelege fellesråd, datert 26.10.18
- Innspel frå Volda KrF v/Henning Holsvik, datert 26.09.18 om ny lysmaskin Hamna dagsenter
- Innspel frå Volda FrP, datert 28.09.18 om fordeling av midlar frå havbruksfondet
- Innspel frå fleire grendalag om fordeling av midlar frå havbruksfondet, datert 08.10. og 15.10.18
- Innspel frå Voldsfjordkryssing AS om tilskot til midlar frå havbruksfondet, datert 24.09.18
- Innspel frå Volda Idrettsråd, datert 26.10.18
- Innspel frå LPP Søre Sunnmøre
- Uttale frå forvaltningsutvalet, eldrerådet, råd for likestilling av menneske med nedsett funksjonsevne og ungdomsrådet

Uprenta saksvedlegg:**Samandrag av saka:**

Saka gjeld fastsetting av økonomiplan for perioden 2019-2022 og årsbudsjettet for 2019 for Volda kommune.

Rådmann har utarbeidd eige framlegg for Økonomiplan 2019-2022/Årsbudsjett 2019.

Rådmannen viser til budsjett- og økonomiplandokumentet. Forslaget er ei vidareføring av dei politiske prioriteringane i gjeldande økonomiplan. Det legg opp til eit ambisiøst investeringsprogram som vil utløyse høge kapitalutgifter som må dekkjast over drifta. Føresetnaden for å vedta investeringsprogrammet er at ein er politisk innstilt på å gjennomføre rasjonalisering i tenestestruktur, nedskalering av tenestene til «godt nok nivå» ut frå lova og det vert gjort endrings-/effektiviseringstiltak på alle område i administrasjonen og tenesteytande sektorar. Opplegget til budsjett og økonomiplan inneber eit politisk retningsval. Rådmannen seier ikkje at kommunestyret skal gå på dette retningsvalet, men er tydeleg på konsekvensane ved å gjere det. Alternativet kan vere at ein ikkje gjer desse store investeringane, men heller held fram med dagens tenestestruktur.

Handlingsrommet vil verte redusert ved høgare lånegjeld, og inndekningstiltaka medfører endring i organisering av tenestene som røyver ved særinteresser som vil kjempe for å bevare dagens ordning. Dette vil ein måtte setje opp i mot dei samla prioriteringane. Det er ikkje rom for alt, og da må ein gjere prioriteringar.

Rådmannen er også tydeleg på at forslaget også inneber ein viss risiko ettersom ein brukar opp så å seie heile disposisjonsfondet, ein legg til grunn faktorar som er usikre knytt til pensjon, tidspunktet for attendeføring av spelemidlar til idrettshall, samt at ein vert meir eksponert for renteauke ved auka lånegjeld.

Rådmannen sitt framlegg vert lagt fram i Tenesteutval for helse og omsorg, Tenesteutval for oppvekst og kultur, Forvaltningsutvalet, Eldrerådet, Ungdomsrådet og Råd for likestilling av menneske med nedsett funksjonsevne. Desse utvala kjem med tilråding til den politiske handsaminga i Formannskap og Kommunestyre. Formannskapet handsamar saka i møte den 27. og november og innstiller til Kommunestyret som gjer endeleg vedtak den 13. desember.

Måndag 26. november vil budsjettet verte presentert i eit folkemøte. Det er viktig at innbyggjarane engasjerer seg i korleis fellesskapet sine ressursar bør nyttast. Vert det gjort vedtak om eit høgt investeringsnivå finansiert med lån, vil kapitalutgiftene binde opp handlingsrom på drifta i 40 år framover. Ut frå utviklinga i samfunnet har kommunane sitt hovudfokus vorte endra. Fram til 1970 vart kommunane forbunde med myndigheitsutøving og forvaltning. I perioden med store reformer fram til ca 2007 har kommunane vore identifisert med tenesteyting. Dette er framleis viktig, men i dag vert kommunane også sterkare identifisert med lokalsamfunnet og samskapingsarena. Dette krev nye måtar å møte innbyggjarane på for å skape engasjement for utvikling av lokalsamfunnet. Ein håper at enkeltpersonar, frivillige organisasjonar, næringsorganisasjonar mv vil møte opp og få kjennskap til budsjettet slik at også dei kan gi uttale.

Saksopplysningar/fakta:

I rådmann sitt framlegg til Økonomiplan 2019-2022/Årsbudsjett 2019 ligg informasjon om føresetnad og premissar for administrative prioriteringar for perioden. I saksframlegget her følgjer nokre tilleggsopplysningar og presiseringar.

Kommunen sin låneportefølje

Kommunestyret skal godkjenne låneporteføljen til Volda kommune og alle lån i porteføljen kan vere gjenstand for refinansiering i budsjettåret 2019.

Kommunen si låneportefølje er slik samansett i dag:

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld
Hovedbok, Husbanken			
Volda - HB - Startlån	14633316	01.04.2036	6 238 066
Volda - HB - Startlån	14631353.10.2	01.04.2033	694 701
Volda - HB - Startlån	14631353.50	03.04.2034	228 531
Volda - HB - Startlån	14632073.2	01.07.2033	3 309 004
Volda - HB - Startlån	14632685.10.2	02.04.2035	2 887 500
Volda - HB - Startlån	14632685.40.2	03.04.2028	2 329 315
Volda - HB - Startlån	14633882.10.2	01.04.2037	5 486 752
Volda - HB - Startlån	14633882.40.2	01.10.2037	5 486 752
Volda - HB - Startlån	14634534.10.2	01.04.2038	5 727 964
Volda - HB - Startlån	14635231	01.08.2039	4 772 022
Volda - HB - Startlån	14636782.2	01.01.2041	3 667 309
Volda - HB - Startlån	14637113.2	03.06.2041	8 402 356
Volda - HB - Startlån	14637846.2	01.07.2042	4 835 460
Volda - HB - Startlån	14638287	01.06.2043	5 000 000
			59 065 732
Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld
Hovedbok, Kommunalbanken			
Volda - KBN - Fastrente	20100854	22.12.2025	170 000 000
Volda - KBN - Fastrente	20160297	21.06.2041	150 000 000
Volda - KBN - 4 år FRN med fast margin	20180086	16.03.2022	100 000 000
Volda - KBN - 3 år FRN med fast margin	20180094	22.03.2021	106 000 000
Volda - KBN	20110110	03.04.2031	40 000 000
Volda - KBN - Sertifikat 12 mnd	20180246	21.06.2019	174 691 380
			740 691 380
Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld
Hovedbok, Swap-avtaler			
Volda - DNB - Swap 16.06.2021	WSS2011060704216	16.06.2021	50 000 000
Volda - DNB - Swap 16.06.2021	WSS2011060704216	16.06.2021	-50 000 000
Volda - SMN - SWAP 19.12.2018	20110607000126	19.12.2018	50 000 000
Volda - SMN - SWAP 19.12.2018	20110607000126	19.12.2018	-50 000 000
			0
Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld
Hovedbok, Verdipapirmarkedet			
Volda - Danske Bank Markets - 12 mnd Sertifikat	NO0010817299	01.03.2019	180 136 000
Volda - SEB - 2 år FRN med fast margin	NO0010829732	23.07.2020	194 448 000
Volda - SEB - Sertifikatlån 6 mnd	NO0010831639	01.03.2019	41 878 850
			416 462 850
Total:			1 216 219 962

Volda kommune nyttar i dag Bergen Capital Management som forvaltar på gjeldsporteføljen.

Kommunesamanslåing Volda Hornindal

Prosjektarbeidet med kommunesamanslåinga er no godt i gang med Fellesnemnda som overordna styringsorgan og med eiga styringsgruppe med rådmann i Volda som prosjektleiar.

1. januar i år vart Andebu, Stokke og Sandefjord slått saman til ei kommune. På oppdrag frå KS har Telemarkforskning og Deloitte gjennomført et FoU-prosjekt for å trekke ut erfaringar og lærdom frå prosessen. Rapporten viser at det i prosesser med samanslåingar må forventast ein stor ressursinnsats for å kome i mål med nødvendige prosessar og oppgåver. Dette gjeld tilsette i Volda kommune også. 1. januar 2020 er ikkje lenge til, og for å kome i mål vil det vere nødvendig med stramme fristar og ikkje minst gode prioriteringar på kva som må vere på plass og kva som kan vente til etter samanslåinga. Rådmannen vil derfor åtvare mot mange verbalpunkt om utgreiingar som bind opp ressursar i gamle Volda kommune.

Effektiviserings- og driftsreduksjonstiltak

I framlegget til rådmann er der innarbeid to tiltak som omhandlar effektivisering og driftsreduksjon. Tiltak er ikkje fordelt ut på sektorar, men ligg som ein «samlepott» på fellesområdet i skjema 1b. Hensikta med å ikkje fordele tiltaket ut, er å ha ein oppfølging av innsparingane og sikre politisk informasjon om korleis tiltaka vert sett i gong på dei ulike tenestoområda. Tiltaka vert rapportert på gjennom året i tertialrapportane.

Tiltaka dette gjeld er:

	2 019	2 020	2 021	2 022
Digitalisering og innovasjon, samordning skule og barnehage	-3 201 636	-6 701 636	-8 601 636	-8 601 636
Reduksjon i tenestene knytt til flyktningar	-1 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Digitalisering stab og merkantilt arbeid i sektor		-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000

Helse og miljøkonsekvensar:

Det vert vist til informasjon i budsjettokumentet

Økonomiske konsekvensar:

Det vert vist til vedlagt framlegg frå rådmann og informasjon om administrativ prioritering

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen

Rune Sjurgard
Rådmann

Kari Mette Sundgot
økonomisjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Fylkesmannen
Sektor- og stabsleiarar
Rådmann Hornindal kommune
Revisjonen

Klageinstans:

VOLDA KOMMUNE

ÅRSBUDSJETT 2019

ØKONOMIPLAN 2019-2022

Administrativt framlegg

08.11.2018

Innholdsfortegnelse

FORORD	4
1 HOVUDOVERSIKT DRIFTSBUDSJETT	6
1.1 Driftstiltak økonomiplan 2019-2022	8
2 SEKTORANE OG STABANE	10
2.1 INNLEIING	10
2.2 MÅLKART	11
2.3 BUDSJETTRAMMER	14
2.4 HELSE OG OMSORGSSEKTOREN	16
2.5 KULTUR OG SERVICESEKTOREN	24
2.6 OPPLÆRING OG OPPVEKSTSEKTOREN	28
2.7 TEKNISK SEKTOR	35
2.8 UTVIKLINGSSEKTOREN	42
2.9 ØKONOMIAVDELINGA	46
2.10 PERSONAL- OG ORGANISASJONSAVDELINGA	49
2.11 BARNEVERNTESTA HAREID, ULSTEIN, VOLDA OG ØRSTA	53
2.12 NAV	61
2.12 FELLESOMRÅDET	63
2.13 Innspel til budsjettarbeidet	66
3 INVESTERINGAR	68
3.1 IKT, DIGITALISERING OG VELFERDSTEKNOLOGI	70
3.2 EIGEDOM	70
3.3 INFRASTRUKTUR OG NÆRINGSUTVIKLING	71
3.4 MASKINER OG KØYRETØY	71
4 ØKONOMISKE RAMMEVILKÅR	72
4.1 FINANSOMRÅDET	73
4.2 FONDSMIDLAR	77
4.3 FRIE INNTEKTER	79
4.4 GENERELLE STATSTILSKOT	82
4.5 FOLKETALSUTVIKLING	83
4.6 EIGEDOMSSKATT	87
4.7 NÆRINGSUTVIKLING	88
4.8 KOMMUNEREFORMA	91
4.9 KOSTRA tal Volda kommune	92
VEDLEGG	93

HOVUDOVERSIKTER	93
Budsjettskjema 1A.....	93
Budsjettskjema 1B.....	94
Budsjettskjema 2A.....	95
Budsjettskjema 2B.....	95
Budsjettskjema 4	101
Budsjettskjema 5	102

FORORD

Dagens Volda kommune går over i historia og vert erstatta av nye Volda frå 2020. «Buet» i gamle Volda vil setje sitt preg på den nye kommunen. Kommunen har opparbeidd seg høg gjeld gjennom store investeringar over mange år, og har svært store investeringsbehov i Volda sentrum. Ungdomsskulen, svømmehall, barnehage og idrettshall er grunnleggjande tenesteinfrastruktur som har vore forsømt over tid. På grunn av mange skular og barnehagar prioriterer kommunen høg ressursbruk på drift av barnehage og grunnskule der utgiftsbehovet ut frå demografien går ned. Dette bind opp ressursar som ein treng for å dekkje opp eit aukande tenestebehov i omsorgstenestene. Den nasjonale trenden viser auka utgifter til sosialhjelp, barnevern og ressurskrevjande tenester. Kommunane i Møre og Romsdal kan vente seg eit ekstra trykk på omsorgstenestene i samband med at Helse Møre og Romsdal skal redusere drifta med 0,5 mrd, der omløpshastigheita på pasientflyten mellom spesialist- og kommunehelsetenesta er venta å auke. Det vil føre til auka press både på sjukeheimane og heimetenestene. Samla sett er dette utgifter som veks utover det som vert kompensert i dei frie inntektene frå staten. Staten signaliserer behov for reduksjon i veksten i dei kommunale utgiftene, og har forventningar om rasjonalisering og effektivisering for å møte auka behov og lokale prioriteringar. Kommunar som ikkje vil gjere endring og redusere utgiftene innanfor dei ulike tenestene, vil ikkje kunne ha økonomisk handlingsrom. Dette endringsbildet omhandlar også dreining til tidleg innsats og førebygging for å unngå for stor auke i framtidig tenestebehov. Dette gjeld overfor barn/unge og blant dei eldre. Samfunnsdelen i kommuneplanen har eit gjennomgåande prinsipp for folkehelsperspektiv, noko som bør gjenspegle prioriteringane i budsjett og økonomiplan.

Vi må ikkje underkjenne at vi no står i eit skifte der det er heilt nødvendig med endring. Skal kommunen greie å yte gode tenester inkl ny ungdomsskule, barnehage, idrettshall og svømmehall, og samtidig handtere veksten i behov blant eldre og dei i samfunnet som har størst behov for tenester, så må ein dreie ressursar frå skule og barnehage med færre einingar som bind opp ressursar. Ein må også gjere endringar i omsorgstenestene for å flytte ressursar i tenestetrappa til dei som har mest behov. Reint konkret handlar dette mellom anna om å redusere talet på heildøgnsbemanna omsorgsbustader og flytte ressursar til styrka tiltak i heimtenesta og rehabilitering. Dette vil ikkje vere nok. Ein kan ikkje vente å få tenester som ligg på ein standard utover det som kommunen etter lova er plikta å yte. Administrasjonen og dei tilsette må vere budde på endring. Vi må ta sikte på å ta ut effekt av nye verkty og arbeidsmåtar gjennom nyskaping og digitale verkty. Vi treng samarbeid gjennom samskaping med frivillige og private aktørar.

Endring er heilt nødvendig for å skape utvikling. Utfordringa er at alle endringar har ibuande konflikt i seg. Det er naturleg at alle som vert råka av endring vil kjempe for sine interesser ut frå sin ståstad. Dei vil ha vanskar med å kunne sjå kva verknad denne endringa vil ha for å få på plass brikka i det store komplekse bildet. For å få eit folkeaksept på endringar er ein avhengig av å kunne presentere dei kompliserte samanhengane. Dette er noko av det eg som rådmann kjenner på som noko av det vanskelegaste. Enkeltsaker kan lett verte trekt ut av samanhengen. Administrasjonen vert da ofte opplevd som forkjemparar for sentralisering og

ikkje bry seg om bygdene eller enkeltgrupper. Administrasjonen har eit fagleg ansvar for sjå dei samla konsekvensane. Dersom kommunestyret vil gjere store investeringar med auke renter, så må administrasjonen forklare konsekvensane og kome med forslag til dekning som røyver ved særinteresser. Dette handlar om eit eventuelt politisk vegval om ein vil konsolidere og behalde dagens tenesteprioritering, eller om ein vil skape eit handlingsrom for å ruste opp tenestene med ny el rehabilitert ungdomsskule, barnehage i sentrum, svømmehall og idrettshall. Når det gjeld kommunen sin økonomi, så er det så lett å lausrive seg frå den ansvarstenkinga ein har for privatøkonomien, og danne ei forestilling om at det er plass til alt.

Kommunen får inntekter frå ulike kjelder. Kommunen treng å sjå alle inntektene opp mot ei samla drift og investeringsramme. Dersom ein skulle øymerke enkelte inntekter som td havbruksfond og eigedomsskatt til bestemte formål, vil ein innskrenke handlingsrommet for det heilskaplege perspektivet.

Våre lokale utfordringar kan linkast til dei sentrale føringane i regjeringa si Perspektivmelding i 2017. Der vert det uttrykt at om ein ikkje greier å redusere veksten dei offentlege utgiftene, så vert løysinga privatisering og auka skattar.

Dei store investeringane i gjeldande økonomiplan er vidareført i framskrivinga, der også kulturhus inngår med oppstart i 2019. Eigedomsskatten vert auka til 3 promille i 2021 for å kunne forsvare denne investeringa.

Framlegget til økonomiplan er bygt på eit opplegg med store risikofaktorar. Dette må ein under handsaminga vere svært medveten om. Balanseringa er basert på at vi brukar 109,8 mill kr frå disposisjonsfondet samtidig som vi inntektsfører 59,2 mill kr i positivt premieavvik/premiefond. Bruken av disposisjonfondet inneber at vi brukar opp reservane, medan positivt premieavvik er ei forskyving av rekneskapsførte pensjonskostnader som er basert på stor usikkerheit. Det er lagt til grunn refusjon av 29 mill kr i spelemidlar til idrettshallen i 2022. Dersom midlane kjem seinare må ein dette året finne dekning på drifta for å erstatte desse inntektene. Investeringsnivået er i høgste skiktet også med tanke på administrativ kapasitet til å følgje dei opp. Det er laga ei matrise med fordeling av investeringsprosjekta på byggjeleiarar og eksternt innleige. Denne må ajourførast i samsvar med ev endring i prioriteringar i den politiske handsaminga. Det er ein risiko knytt til oppfølging og framdrift. Med investeringsnivået som er lagt opp til kan Volda saman med Hornindal i ny kommune kome opp i ei lånegjeld på nærare 2 mrd. Ein er da svært eksponert for store konsekvensar ved ev renteauke.

Eg ser dei største utfordringane for Volda framover knytt til:

- Skape kunnskap om samanhengane i ei komplisert kommunal verksemd der innbyggjarane, administrasjonen og politikarane har felles syn på kva som er det heilskaplege bildet.
- Korleis vi vil greie å dreie om ressursbruken i kommunen for å prioritere tenestene der brukarane vil ha størst behov, og korleis vi skal greie å rasjonalisere og effektivisere tenestene for å balansere drifta etter at driftsfondet er brukt opp.

- Høg lånegjeld vil binde opp driftsøkonomien samtidig som ein vert svært eksponert for risiko for auke i renta.
- Førebyggje mot utanforskap og integrere så mange som mogleg i arbeid og aktivitet.
- Få til ein heilskapleg bustadpolitikk i samarbeid med utbyggjarar og Husbanken med sikte på eigna bustad for alle.
- Korleis få auka verdiskaping gjennom privat satsing og investeringar i sentrum og andre delar av kommunen.

2019 er det siste året i samanslåingsprosjektet. Arbeidspresset vert svært stort på administrasjonen. Gamle Volda skal avviklast og forventingar om nye oppgåver må vike til fordel for kommunesamanlåingsprosessen. Det er svært avgjerande at prosessen får full prioritet og at den nye kommunen vert best mogleg rigga for drift til 1. januar 2020. Dette er ein arbeidskrevjande prosess der det er viktig at vi på alle nivå har omsorg for kvarandre og passar på at vi ikkje brukar opp energien.

1 HOVUDOVERSIKT DRIFTSBUDSJETT

Utgangspunktet for budsjettarbeidet er budsjettet for 2018 og økonomiplan 2018-2021. Dette vert framskriven til alle dei fire åra i økonomiplanperioden. Deretter startar endringar i forhold til både inntekts- og utgiftssida. I år som i fjor har vi hatt fokus på å få til eit meir korrekt budsjett og då meir tilpassa rekneskapen og eksisterande driftsnivå. Einingsleiarane har i år vore meir delaktige i prosessen, både gjennom aktiv økonomirapportering gjennom året og i arbeidet med å sikre eit korrekt budsjett for 2019.

Framskrive budsjett inneheld bruk av disposisjonsfondet på vel 106 mill kr i perioden. Når år 2022 er over står der att vel 6,7 mill kr. Ei av årsakene til at vi hentar ut avsette midlar er at vi i økonomiplanen har prioritert store investeringar som ungdomsskulen, kultur- og kinosal, symjeanlegg, barnehage og infrastruktur tiltak. I tillegg ligg er det i 2019 henta ut 30 mill kr til tilskot knytt til Volda Campus Arena. Det er og ei utfordring at tilskot knytt til flyktning også i 2019 vert redusert ytterlegare. Ein reduksjon i tenestene knytt til denne gruppa vil ta lengre tid og det er nødvendig å nytte av disposisjonsfondet medan ein byggjer ned tenestene.

Driftsnivået på sektorane er for høgt og må i økonomiplanperioden reduserast med ei ramme på 40 mill kr pr år frå og med 2022 og i vidare år. Alternativet er å auke eigedomsskatten til 4 promille, eller meir. Dette er ein føresetnad for at kommunen skal unngå eit meirforbruk i 2023.

Budsjettrammene til sektorane skal no vere realistiske. Det er arbeidd godt med å sikre at lønnsgrunnlag skal vere korrekt. Vidare er det gjort eit arbeid med å lage til eit realistisk budsjett for sjukefråvær. Det er ikkje lagt inn generell prisvekst, men det er i budsjettet teke høgde for å auke opp driftsbudsjett på dei områder der det har gjennom år vore stor avstand mellom budsjett og reell drift. Dette er postar som serviceavtalar, bilkostnader, medisin og

forbruksmateriale og kostnader knytt til datakommunikasjon. Når driftsnivået er reellt vil det gi eit betre grunnlag for å vurdere reduksjon i rammer opp mot konkrete tiltak.

Tabellen under er ein komprimert utgåve av hovudoversikt drift for komande økonomiplanperiode og viser både brutto- og netto driftsresultat:

HOVUDOVERSIKT DRIFT VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/ BUDSJETT 2019						
	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Rammetilskot	-300 215 814	-279 200 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000
Skatt på inntekt og formue	-209 347 312	-208 400 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000
Eigedomsskatt	-16 903 265	-17 500 000	-19 300 000	-19 600 000	-29 350 000	-29 350 000
Andre driftsinntekter	-334 768 735	-275 162 875	-262 917 436	-267 917 436	-266 917 436	-295 917 436
Sum driftsinntekter	-861 235 126	-780 262 875	-801 861 436	-807 161 436	-815 911 436	-844 911 436
Sum driftsutgifter	819 575 002	785 325 857	866 164 496	816 455 666	814 088 666	814 088 666
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-41 660 124	5 062 982	64 303 060	9 294 230	-1 822 770	-30 822 770
Sum finansinntekter	-11 268 547	-8 670 000	-8 670 000	-8 670 000	-8 670 000	-8 670 000
Sum finansutgifter	47 676 944	51 456 596	58 975 914	61 210 670	82 098 246	89 290 746
Netto finanskostnader	36 408 397	42 786 596	50 305 914	52 540 670	73 428 246	80 620 746
Motpost avskrivninger	-38 355 625	-28 530 000	-45 343 880	-45 343 880	-45 343 880	-45 343 880
NETTO DRIFTSRESULTAT	-43 607 352	19 319 578	69 265 094	16 491 020	26 261 596	4 454 096
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-21 489 982	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-20 836 898	-18 326 734	-67 558 908	-14 784 834	-24 555 410	-31 747 910
Bruk av bundne fond	-16 997 861	-2 882 201	-2 406 186	-2 406 186	-2 406 186	-2 406 186
SUM BRUK AV AVSETNINGER	-59 324 741	-21 208 935	-69 965 094	-17 191 020	-26 961 596	-34 154 096
Overført til investeringsregnskapet	6 567	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	21 489 982	0	0	0	0	29 000 000
Avsetninger til bundne fond	40 035 813	1 889 357	700 000	700 000	700 000	700 000
SUM AVSETNINGER	61 532 362	1 889 357	700 000	700 000	700 000	29 700 000
RESULTAT	-41 399 731	0	0	0	0	0

Bruk av disposisjonsfond er ekstra høgt i 2019 ved at investeringstilskot til VCA (idrettshall) er innarbeidd med kr 30 mill.

I budsjettforslaget er det lagt opp eit negativt netto driftsresultat kvart år i heile perioden, og vi er avhengig av å hente ut midlar frå disposisjonsfondet for å gå i balanse. Ser vi på brutto driftsresultat er dette positivt i 2022 då det er forventa at forskotterte spelemidlar knytt til idrettshallen vert tilbakebetalt og sett av til disposisjonsfondet:

	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Disposisjonsfond					
Saldo IB	59 893 744	112 732 025	45 173 117	31 588 283	8 232 873
Avsetjing	54 359 281				29 000 000
Bruk	-1 521 000	-67 558 908	-13 584 834	-23 355 410	-30 547 910
Saldo 31.12	112 732 025	45 173 117	31 588 283	8 232 873	6 684 963

1.1 Driftstiltak økonomiplan 2019-2022

Følgjande tiltak er lagt inn i rådmannen sit framlegg og er med på å endre driftsrammene frå år 2019 og framover i økonomiplanperioden:

ØKONOMIPLAN VOLDA KOMMUNE 2019-2022				
Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Framskriving av ØPL 2018-2021	0	0	0	0
Sentrale tiltak/endringer:				
ENDRING FRIE INNTEKTER ØPL 2019-2022	-32 044 000	-32 044 000	-32 044 000	-32 044 000
Eigedomsskatt (jfr tertialrapport)	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Pensjon - Premieavvik prognose KLP og SPK	-23 242 170	-12 000 000	-12 000 000	-12 000 000
Amortisering premieavvik	4 349 100	7 259 100	7 259 100	7 259 100
Redusert statstilskot flyktning	9 445 025	9 445 025	9 445 025	9 445 025
Renteauke	3 000 000	4 000 000	8 000 000	8 000 000
Minsteavdrag, endring utrekning			2 100 000	2 100 000
Nye Investeringar - kapitalkostnad	3 332 000	3 352 000	6 671 500	13 864 000
Lønnsvekst 2019 (sentralt og lokalt), 3 %	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Sum sentrale tiltak/endringer, sektor Kommunestyre 1a og 1b	-28 660 045	-13 487 875	-4 068 375	3 124 125
Endringer knytt til lønnsvekst og opprydding sjukelønn:				
Sektor rådmann og stabar	387 974	387 974	387 974	387 974
Opplæring og oppvekst	4 953 317	4 953 317	4 953 317	4 953 317
Helse og omsorg	7 511 680	7 511 680	7 511 680	7 511 680
Kultur og service	13 533	13 533	13 533	13 533
Politisk	2 179	2 179	2 179	2 179
Teknisk	3 024 403	3 024 403	3 024 403	3 024 403
Utvikling	226 063	226 063	226 063	226 063
Volda kyrkjelege fellesråd	180 000	180 000	180 000	180 000
Avsett lønnsvekst i øpl 2018-2021	-7 696 806	-7 696 806	-7 696 806	-7 696 806
Sum endringer knytt til lønnsvekst og opprydding sjukelønn	8 602 343	8 602 343	8 602 343	8 602 343
Gjennomgang driftsutgifter og brukarbetaling 2018 nivå:				
Sektor rådmann og stabar	231 805	231 805	231 805	231 805
Opplæring og oppvekst	2 382 373	2 382 373	2 382 373	2 382 373
Helse og omsorg	3 868 052	3 868 052	3 868 052	3 868 052
Kultur og service	-213 460	-213 460	-213 460	-213 460
Teknisk	285 890	285 890	285 890	285 890
Avskrivning og kalkulatoriske renter	-1 625 242	-1 625 242	-1 625 242	-1 625 242
Barnevernskostnader Volda	-716 514	-716 514	-716 514	-716 514
Sum gjennomgang driftsutgifter og brukarbetaling 2018 nivå	4 212 904	4 212 904	4 212 904	4 212 904
Tiltak med vedtak i 2018 som vidareførast:				
Innsparingar frå 2018	1 305 540	1 025 540	1 025 540	1 025 540
NAV	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Gnisten, husleige	156 000	156 000	156 000	156 000

ØKONOMIPLAN VOLDA KOMMUNE 2019-2022				
Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
SSIKT	1 418 984	1 418 984	1 418 984	1 418 984
Medlemskap Sunnmøre Friluftsråd	167 000	167 000	167 000	167 000
Ny fastlege	250 000	250 000	250 000	250 000
Vaksenopplæring og introduksjonsprogram (reduksjon inntekt)	4 200 000	4 200 000	4 200 000	4 200 000
Sum Tiltak med vedtak i 2018 som vidareførast	9 997 524	9 717 524	9 717 524	9 717 524
Nye tiltak:				
Volda Rullarlaug AS, tilskot	467 000	467 000		
Doktorhaugen 2,86 årsverk	2 009 000	2 009 000	2 009 000	2 009 000
Helsesøster, styrka ressurs til barnehage og skule	450 000	450 000	450 000	450 000
Leirskule	300 000	300 000	300 000	300 000
Utredning Felles legevaktsentral med Ørsta	161 000			
Auke i ramme til Volda kyrkjelege fellestråd	200 000	200 000	200 000	200 000
Kommunesamanslåing		-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Digitalisering stab og merkantilt arbeid i sektor		-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Volda Campus Arena - overføring av tilskot og forskottering spelemidlar	0			0
Sum nye tiltak	3 587 000	-4 574 000	-5 041 000	-5 041 000
REGULERING DISPOSISJONSFOND	2 260 274	-4 470 896	-13 423 396	-20 615 896
ØKONOMIPLAN 2019-2022	0	0	0	0

Dei samla verknadene av kommunesamanslåing vil ein først få klarlagt når ein skal utarbeide budsjett for nye Volda for 2020. Det er lagt inn ein venta auke i inntekter på kr 5 mill f.o.m 2020.

Alle endringar vert omtala vidare i framlegget.

2 SEKTORANE OG STABANE

Kapittel 2 har omtale av mål, utfordringar og budsjetttrammer.

2.1 INNLEIING

Kommentarane for sektorane er skrive av sektorsjefane der dei skriv om status, utfordringar og melder inn behov. Rådmannen sitt forslag til nye tiltak framgår i tabell under den økonomiske oppstillinga for 2019 – 2022. Det har vore ein prosess i leiarteamet der ein har hatt overordna og heilskapleg fokus på prioriteringar. Strategien frå førre økonomiplan med tiltak for å redusere drifta ved ein kombinasjon av endring i arbeidsmåtar, digitalisering, planlagt reduksjon i stillingar og samordning av skular og barnehagar i perioden. Tiltaka må gjennomførast slik at vi får effekt som gjer at vi ikkje har eit driftsnivå der vi er avhengig av driftsfond. I 2018 har vi ikkje klart å fram tiltak som gir effekt på reduksjon i drifta. Dette medfører at vi i perioden må bruke driftsfond ytterlegare for å balansere drifta.

Kommunane får store utfordringar med å tilrettleggje digitale tenester for innbyggjarane og samtidig hente ut gevinstar ved nye arbeidsmåtar. Digitaliseringa er brukardrive og kommunane kan ikkje velje om ein vil vere med på denne utviklinga.

Regjeringa utarbeidde nasjonal digitaliseringsstrategi i 2015, jfr Stortingsmeding nr 27 2015 – 2016; Digital Agenda for Norge. Meldinga peikar på 5 hovudprioriteringar:

- *Brukeren i sentrum*
- *IKT er en vesentlig innsatsfaktor for innovasjon og Produktivitet*
- *Styrket digital kompetanse og deltakelse*
- *Effektiv digitalisering av offentlig sektor*
- *Godt personvern og god informasjonssikkerhet*

Desse prioriteringane er følgt opp i Perspektivmeldinga frå 2017, i Statsbudsjettet for 2018 og vidare i 2019. Det er tydelege signal om å utvikle tenestene med sikte på forenkling og auka tilgjengelegheit. Samtidig er det tydelege signal om at redusert vekst i bruk av oljeinntekter kombinert med aukande pensjons- og demografikostnader må dekkjast ved effektivisering i offentlig sektor og auka sysselsetting. Digitalisering er sett på som eit sentralt virkemiddel for effektivisering og produktivitetsauke.

KS og regjeringa samarbeidet om ei felles finansieringsordning for å gjere kommunane i stand til å møte den digitale utfordringa. Regjeringa går inn med 125 mill kr og føreset at kommunesektoren går inn med det same. KS har løyvd 40 mill. Dei store bykommunane går inn med 35 mill og resten er invitert til å gå inn med kr 20 pr innbyggjar og fylkeskommunane med kr 5 pr innbyggjar. For Volda utgjer dette kr 181 060. Dette vert ei nasjonal satsing for å få utvikla felles standardar og felles løysingar som kjem heile kommunesektoren til gode. Det er svært viktig at kommunane deltek i denne finansieringsordninga for å få nødvendig

utvikling slik at kommunesektoren ikkje heng etter i høve til folk sine behov og forventingar, men også i høve til nødvendige omstillingskrav og statleg digitalisering av tenester som skal samarbeide med dei kommunale. Kommunane på Søre Sunnmøre samarbeider om felles digital strategi.

Kommunen bør utnytte infrastrukturen og bygningsmassen optimalt. For ungdomsklubben vert det vurdert om kommunen kan frigjere eigne lokale fram til permanente lokale i samband med nytt kulturhus. Ei kartlegging gjennomført i år viser at ungdomsklubben er viktig, og det må finnast ei løysing også før ein får på plass det permanente tilbodet. Dersom ein ikkje finn eigna løysing i eigne lokale må ein vurdere korttidsleige etter utlysing og dekkje opp dette i eiga sak.

Den største risikoen for auka utgifter er innanfor dei rettighetsbaserte tenestene budsjett med utgiftsanslag. Dette gjeld sosialhjelp, barnevern og ressurskrevjande tenester. Det er ein landstrend at utgiftene til desse tenestene aukar meir enn det kommunane får kompensert gjennom dei frie inntektene. Demografiutviklinga viser at Volda kommune vil få auka utgifter i omsorgstenestene, medan behovet for tenester vert mindre blant barn og unge. Dette vert forsterka ved at Helse Møre og Romsdal skal redusere utgiftene med 0,5 mrd, som vil medføre auka pasientomløp og tyngre pasientar på kommunehelsetensta. Dette vil vil medføre auka utgifter på kommunane, samtidig som det kan verte utfordrande å skaffe nok kompetent arbeidskraft til å løyse oppgåvene som vert overført frå Helseforetaket. Akuttmedisinforordninga med krav til legevakt er utsett til 2020. Det vert arbeidd med ei interkommunal løysing som ikkje er endeleg avklart.

Interkommunalt samarbeid vert kommentert av leiaren for den respektive vertskommune. Slike samarbeid er krevjande av fleire grunnar. Desse operer i andre styringslinjer og vert ikkje ein del av den tette og heilskaplege planlegginga i kommunen. Rådmennene i samarbeidskommunane treng å samordne budsjettprosessane saman med desse leiarane tidleg for å sikre felles forståing og føringar. Fylkesmannen har gitt Kr 750 000 (50 %) tilskot til stilling for voldskoordinator over 2 år, 2018 og 2019. Ørsta er vertskommune og er i gang med rekruttering til stillinga. Etter barnevernslova er det krav om å ha beredsskapsordning med barnevernsvakt. Fylkesmannen har gitt skjønsmidlar til ei oppstartordning. Organisering er under utgreiing.

2.2 MÅLKART

Malen for mål er bygt opp slik at den er integrert både i budsjett, tertialrapportering og årsrapportering.

Felles målkart for kommunen

Det vert etablert eit felles målkart for kvart av dei 4 fokusområda **omdøme, medarbeidar, tenester og økonomi**. Kommunen brukar verktøyet 10-faktor for arbeidsmiljøundersøking/ utvikling. Undersøkinga vart gjennomført i 2017 og skal gjennomførast på nytt hausten 2018.

Alle delar av organisasjonen skal følgje opp med handlingsplanar og tiltak frå undersøkinga i 2017.

Dette er vist under for kommunen samla og vidare for den enkelte sektor:

MÅL 2019 VOLDA KOMMUNE		
OMDØME		
Mål	Resultat	Kommentar
Volda kommune skal ha god beredskap mot aktuelle kriser og uønska hendingar		
Brukarane skal oppleve å vere tilfredse med tenestene.		
MEDARBEIDAR		
Mål	Resultat	Kommentar
Oppgavemotivasjon: motivasjon for selve oppgavene (fagbegrep: indre motivasjon)		
Mestringstro: tiltro til egen jobbkompetanse		
Selvstendighet: opplevd tillit og mulighet til å jobbe selvstendig (fagbegrep: autonomi)		
Bruk av kompetanse: opplevd bruk av egen kompetanse (fagbegrep: kompetansemobilisering)		
Mestringsorientert ledelse: ledelse med vekt på å gjøre medarbeiderne best mulig ut fra sine forutsetninger, slik det oppleves av medarbeiderne		
Rolleklarhet: tydelig kommuniserte forventninger, slik det oppleves av medarbeiderne		
Relevant kompetanseutvikling: opplevd mulighet for utvikling av relevant formal- og realkompetanse		

MÅL 2019 VOLDA KOMMUNE		
Fleksibilitetsvilje: villighet til å være fleksibel på jobb		
Mestringsklima: opplevd kultur for å samarbeide og gjøre hverandre gode		
Nytteorientert motivasjon: ønske om å bidra til andres måloppnåelse (fagbegrep: prososial motivasjon)		
Nærveret skal aukast i høve til 2017		
TENESTER		
Mål	Resultat	Kommentar
Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk		
ØKONOMI		
Mål	Resultat	Kommentar
Resultatgrad på 1,75 % (netto driftsresultat i høve til totale inntekter)		

Sektorleirane vert utover det overordna målkartet utfordra på måleindikatorar for den enkelte sektor. Måla skal vere målbare, og ein må skilje mellom mål og aktivitetar/tiltak.

Målet for resultatgrad er anbefalt av Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi. Investeringsakta og renteauken som er lagt opp til økonomiplanen vil gjere denne målsettinga urealistisk dei komande åra.

Nokre av måla krev evt innbyggjar-, medarbeidar- og brukarundersøking. Slike undersøkingar vert å avklare i samband med årshjulet og budsjettprosessen.

2.3 BUDSJETTRAMMER

Statsbudsjett for 2019 har følgjande prognose for løns- og prisauke:

	Prosent
Løn	3,0 %
Prisvekst	3,0 %

Lønsutgifter utgjør 2/3 av driftsbudsjettet for kommunesektoren. Det er forventat at lønsutgiftene til kommunesektoren vert auka med 3,0 %. Dette er også innarbeidd i budsjettet til Volda kommune. Lønnsveksten er ikkje fordelt ut på sektornivå, men avsett som sentral pott. Når resultat av lønnsforhandlingane er klare vil dei verte fordelt ut basert på resultat.

Det er ikkje lagt inn kompensasjon for prisauke på varer og tenester som flat indikator. Det er likevel lagt inn ein vekst i budsjettet på driftskontoar det over år har vore negative avvik mellom rekneskap og budsjett. Dette gjeld serviceavtalar, datakommunikasjon, bilkostnader m.m.

Tabellen under viser utvikling frå rekneskapen 2017 til budsjetttrammene frå 2018 – 2022 for kvar sektor, fordelt på utgift og inntekt (bruttorammer):

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	1 948 074	2 234 642	2 155 426	2 155 426	2 155 426	2 155 426
Inntekter	-9 911	-65 984	-65 984	-65 984	-65 984	-65 984
Rådmann	1 938 003	2 168 658	2 089 442	2 089 442	2 089 442	2 089 442
Utgifter	3 660 879	2 135 979	2 087 448	2 087 448	2 087 448	2 087 448
Inntekter	-2 179 827	-876 705	-876 705	-876 705	-876 705	-876 705
Samfunn og rådgjeving	1 480 331	1 259 274	1 210 743	1 210 743	1 210 743	1 210 743
Utgifter	29 089 831	20 450 768	20 416 075	20 416 075	20 416 075	20 416 075
Inntekter	-14 492 288	-1 677 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424
Personal og organisasjon	14 595 832	18 773 344	18 938 651	18 938 651	18 938 651	18 938 651
Utgifter	8 413 735	8 198 573	7 506 952	7 506 952	7 506 952	7 506 952
Inntekter	-2 504 906	-1 773 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757
Økonomi	5 907 721	6 424 816	5 483 195	5 483 195	5 483 195	5 483 195
Utgifter	9 759 050	9 767 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312
Inntekter	-486 153	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
NAV Kommune	9 272 897	9 467 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312
Utgifter	267 213 894	255 808 741	255 484 970	255 284 970	255 284 970	255 284 970
Inntekter	-60 391 362	-47 594 109	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648
Opplæring og oppvekst	206 802 041	208 214 632	220 360 322	220 160 322	220 160 322	220 160 322
Utgifter	269 186 453	247 067 416	263 788 977	263 627 977	263 627 977	263 627 977
Inntekter	-78 835 996	-59 571 203	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032
Helse og omsorg	190 331 155	187 496 213	201 451 945	201 290 945	201 290 945	201 290 945

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	14 605 536	13 712 550	13 409 623	15 209 623	14 742 623	14 742 623
Inntekter	-4 173 621	-2 260 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395
Kultur og service	10 429 987	11 452 155	11 219 228	13 019 228	12 552 228	12 552 228
Utgifter	3 343 460	3 057 822	3 227 001	3 227 001	3 227 001	3 227 001
Inntekter	-149 076	0	0	0	0	0
Politisk verksemd	3 190 789	3 057 822	3 227 001	3 227 001	3 227 001	3 227 001
Utgifter	78 310 274	75 441 086	74 724 285	74 724 285	74 724 285	74 724 285
Inntekter	-39 755 185	-39 217 269	-35 840 175	-35 840 175	-34 840 175	-34 840 175
Teknisk	38 555 089	36 223 817	38 884 110	38 884 110	39 884 110	39 884 110
Utgifter	27 210 512	23 923 469	21 817 733	21 817 733	21 817 733	21 817 733
Inntekter	-27 210 504	-23 923 469	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733
Sjølvcosttenester	-401	0	0	0	0	0
Utgifter	10 151 721	9 990 485	10 216 548	10 216 548	10 216 548	10 216 548
Inntekter	-4 185 950	-2 984 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704
Utvikling	5 964 217	7 005 781	7 081 844	7 081 844	7 081 844	7 081 844
Utgifter	100 768 046	97 254 857	99 859 528	99 859 528	99 859 528	99 859 528
Inntekter	-100 768 045	-97 254 857	-99 859 528	-99 859 528	-99 859 528	-99 859 528
Barneverntenesta (vertsk.)	-42 667	0	0	0	0	0
Utgifter	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760
Inntekter	0	0	0	0	0	0
Barnevern Volda kommune	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760
Utgifter	69 552 195	42 024 750	97 255 797	44 907 967	43 007 967	43 007 967
Inntekter	-58 076 764	-45 930 280	-48 618 831	-48 618 831	-48 618 831	-77 618 831
Fellestenester	11 475 431	-3 905 530	48 636 966	-3 710 864	-5 610 864	-34 610 864

Detaljert informasjon om endring i rammer kjem fram i omtalen under kvar sektor.

2.4 HELSE OG OMSORGSSEKTOREN

Sektor for helse og omsorg omfattar førebygging, rehabilitering og legeteneste, sjukeheim, heimeteneste til heimebuande og i omsorgsbustad, tre dagsenter for ulike brukargrupper, rus- og psykisk helseteneste og avlastningstilbod for barn og unge.

Visjon for sektoren

Tillit, tryggleik og trivsel for brukarar, pårørande og medarbeidarar.

Teneste og utviklingsmål		
➤ Helse- og omsorgstenestene skal bidra til at den enkelte i størst mogleg grad blir i stand til å ta vare på seg sjølv. Førebyggjande, behandlande og rehabiliterande tenester skal bli gitt gjennom eit heilskapleg og tverrfagleg samarbeid tilpassa kvar einskild.	➤ Gode dagtilbod ➤ Førebyggjande heimebesøk ➤ Folkehelsearbeid ➤ Frisklivsarbeid ➤ Kvardags-rehabilitering som integrert del av tenestene ➤ Frivilligheitsarbeid	➤ Brukarane har ein aktiv og meningsfull kvardag
➤ Helse- og omsorgstenestene skal bidra til at kvar enkelt skal kunne få bu i eigen heim så lenge som mogeleg.	➤ Fleire undersøkingar syner at det å kunne bu heime så lenge som mogeleg blir oppfatta av mange eldre som ein viktig bidragsytar til god livskvalitet.	➤ Gjere velferds-teknologiske løysingar tilgjengelege for flest mogleg av brukarane ➤ Brukarane og pårørande opplever ein tryggare kvardag
➤ Helse- og omsorgssektoren skal sikre god rekruttering av fagkompetanse.	➤ God rekruttering av fagkompetanse vil vere god omdømebygging.	➤ Sterk vekst i tal eldre og generelt betra levestandard vil truleg medføre krav om auke i standard på helse og omsorgstenester ➤ Det er truleg at lønsnivået for tilsette i HO sektoren må hevast i høve andre yrkesgrupper, for å sikre bærekraft (St.meld 29/nasjonal probl.stilling)
➤ Helse og omsorgssektoren skal	➤ Fastlegetenesten og legevakt er den	➤ Ein må sjå på organisering av

planlegge og organisere legetenesten slik at innbyggjarane får naudsynt behandling av god kvalitet og opplever tenesten som ein integrert del av helse og omsorgstenesten i kommunen	delen av helse og omsorgstenesten i ei kommune som flest innbyggjarar nyttar. Det er også ein viktig samarbeidspart for at vi finn rett teneste til rett tid for den delen av innbyggjarane som har eit meir omfattande tenestebehov	legevakta og planlegge for framtidig behov i fastlegetenesten.
➤ Helse- og omsorgstenestene skal gje rett teneste til rett tid	➤ God pasientflyt	➤ Til ei kvar tid ta imot uskrivingsklare pasientar ➤ Nytte ØH-plassane i tråd med statleg utrekna måltal for kommunen og integrere nye kommunale ØH-oppdrag i etablert tilbod. ➤ Gode målmetodar for rett ressursbruk i heimebasert omsorg, der ansikt til ansikt-tid, transporttid og anna tid kan synleggjerast
➤ Helse- og omsorgssektoren skal ha auka fokus på brukarmedverknad	➤ Brukarar av helse- og omsorgstenester skal ha rett til å medverke i utforminga av tenestetilbodet	➤ Helse- og omsorgstenestene har plikt til å involvere brukarane.

Utfordringar 2019 - 2022

1. Utviding med fleire dobbeltrom for å kunne auke kapasiteten ved kortidsavdelinga.
2. Finansiering av bemanning i Myravegen 35 og Doktorhaugen er avgjerande for forsvarleg drift.
3. Styrking av heimebaserte tenester.
4. Redusere tal døgnbemanna omsorgsbustader og flytte ressursar for å styrke heimebaserte tenester, Klokkearstova og rehabiliteringskapasitet.
5. Pasientflyt og god velferdsteknologiutbygging.
6. Utviding/ ombygging av Volda legesenter for å dekkje arealbehov.

7. Utvikling av legevakta. Legevakta har i dag ei organisering som gir utilfredsstillande kvalitet i tilbodet til innbyggjarane og dårlege arbeidstilhøve for legane. Legevakta er kritisk for liv og helse, og ei god legevakt gir ein betre pasientflyt.
8. Tilstrebe heiltidskultur.
9. Særskild tilrettelagde bustader til eldre med samansette behov, utviding av areal til hjelpemiddelager og garasje/ carport til tenestebilar.
10. Utvikle kvalifiseringsarena og varig tilrettelagte arbeidsplassar i kommunen.
11. Lovforslag om at alle kommunar innan 2020 skal ha psykologstilling knytt til helse- og omsorgstenestene.

Økonomiske rammer 2019 – 2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	269 186 453	247 067 416	263 788 977	263 627 977	263 627 977	263 627 977
Inntekter	-78 835 996	-59 571 203	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032
Helse og omsorg	190 331 155	187 496 213	201 451 945	201 290 945	201 290 945	201 290 945

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	7 511 680	7 511 680	7 511 680	7 511 680
Driftsutgifter og - inntekter, tilpassa rekneskap	3 868 052	3 868 052	3 868 052	3 868 052
Gnisten, husleige	156 000	156 000	156 000	156 000
Ny fastlege	250 000	250 000	250 000	250 000
Doktorhaugen 2,86 årsverk	2 009 000	2 009 000	2 009 000	2 009 000
Utredning Felles legevaktsentral med Ørsta	161 000			

Årsverk

Ansvar	2019
Hamna dagsenter	14,15
Avlastning born og unge/Barnebustadar	8,42
Helsesjef	1,9
Sjefs-fysioterapeut	2,8
Kommune-ergoterapeut	2,0
Interkommunal nattlegevaktordning	0,3
Legetenesta, kommunal del (frå 2014)	3,1
Legetenesta, privatpraktiserande del (frå 2014)	7,4
Felles kommuneoverlege Volda-Ørsta	1,0
Pleie- og omsorgsleiar	15,0
Hasletunet/Seljetunet	15,83
Piletunet/Kleppetunet	19

Ansvar	2019
Ottastova/Karvestova	15,0
Kapteinstova/Klokkarstova	20,9
Dagavdelinga	3,4
Leiar sone 1	25,26
Barstadtun	19,5
Fjordsyn	16,0
Mork bustadar	9,3
Kleppevegen	10,75
Bømarka	12,64
Severinhaugen	17,99
Utetenester, rus og psykisk helse	9,8
Gnisten dagsenter	3,0
Døgntilbod psykisk helse	9,6
Myravegen 35	5,3
Kjøkenavdelinga	5,63
Driftsavdelinga	3,75
Stab og tildeling	7,75
Helse og omsorg	286

Kommentarar til tiltak frå helse- og omsorgssektoren:

Straks over nyttår vert dei nye omsorgsbustadane på Doktorhaugen klare for innflytting. Ein planlegg å drage noko nytte av eksisterande bemanning både på Sevrinhaugen 1 og på Bømarka til dei nye bustadane, men ein har lagt inn nytt tiltak på oppretting av 2,86 årsverk i tillegg. Det er også lagt inn eit tiltak på avsetting av ein 15% stillingsressurs som er tenkt skal supplerast av Ørsta kommune med tilsvarende, til ei prosjektstilling for utredning av felles legevaktsentral for dei to kommunane. Akuttmedisinforskrifta har lagt føringar som kommunane i dag ikkje stettar, men som det vil vere naudsynt å samarbeide om for å vere robuste nok. Helseføretaket si utlysinga av ny ambulansestasjon i Furene/ Hovdebygda området, gjer det aktuelt å tenkje nytt knytt til legevaktsentral. Det vil kome eige sak om dette.

Gjennom ein lang prosess har ein no lagt fram ei sak om etablering av ein ny fastlegeheimel. Om denne no vert politisk godkjent, er fastlegane innstilt på ei midlertidig løysing med deling av kontor og noko forflytting, men legesenteret treng ombygging og utviding for å stette behova for ei framtidig oppegåande legeteneste. Oppgåveflyttinga frå spesialisthelseteneste til fastlegane har endra mykje kvardagen til fastlegane, både i høve arbeidsmengd og type oppdrag.

For å møte nye og framtidige behov for ei effektiv helse- og omsorgsteneste. Ein vesentleg faktor er å legge til rette for at folk skal kunne bu heime lengst mogleg, men også flytte heim raskast mogleg om noko har skjedd. Dette krev mellom anna ei god og rett dimensjonert hjelpemiddelteneste med eit variert hjelpemiddellager for utlån. Det er viktig å gjere grep for

å få dette på plass. Eksisterande hjelpemiddellager var planlagt for ei anna tid, lenge før samhandlingsreforma begynte å legge føringar for kommunens oppgåver.

Aktiviteten ved omsorgssenteret har endra seg mykje sidan 2004, då bygget var nytt. Det er sterkt press på kontorfasilitetar, mange delar kontor, mange av kontordelingsløyisingane er ikkje gode. Fjerde etg på omsorgssenteret er no utreda for ombygging til kontor av eigeomsavdelinga, sektoren ynskjer sterkt dette vert prioritert..

Helse- og omsorg har sterkt fokus på effektiv utnytting av personalressursar. Alle tiltak som frigjer utnytting av personalressurs til direkte tenesteproduksjon har fokus. Bruk av digitale og teknologiske hjelpemiddel er viktig og ei sentral satsing, andre tiltak kan vere nok tenestebilar til å få tilsette ut, garasjeanlegg/ carport for å frigjere tid vinterhalvåret ved å sleppe isskraping/ snømåking av tenestebilar. Bruk av ny teknologi gir og nye driftutgifter, det gjer også utviding av bilparken/ leasing, garasje er reint investeringsprosjekt.

Til slutt ein vesentleg faktor knytt til kompetansebygging og rekruttering. Vi opplever det stadig meir utfordrande å rekruttere sjukepleiekompetanse. Med alle nye oppgåver kommunehelsetenesta har ansvar for, må vi ha god fagkompetanse for å løyse desse utfordringane. Eiga sak vil bli lagt fram med forslag til ny rekrutteringsstrategi på sjukepleiarar.

SATSINGAR 2019 HELSE OG OMSORG		
OMDØME		
SATSINGAR 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
God rekruttering av fagkompetanse		Særskild gjeld dette rekruttering av sjukepleiefagleg kompetanse.
Fokus på leiarkompetanse		Helse- og omsorgssektoren skal ha tydelege og endringsdyktige leiarar. Godt leiarskap skal dyrkast for å nå krav og mål som ligg til sektoren. Leiarane har god kunnskap om budsjett og rekneskap.
TENESTER		
SATSINGAR 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
Utnytting av moderne velferdsteknologi.		Dette er eit mykje omtala tema i nasjonal samanheng. Helsedirektoratet har vore tydelege overfor kommunane på denne satsinga i fleire år. Velferdsteknologi må verte ein

SATSINGAR 2019 HELSE OG OMSORG		
		integrert del av kommunal helse- og omsorgsteneste. Dette er ei stor og viktig tenesteovergripande satsing i kommunen der prosjektleiarstilling er avgjerande for å lukkast.
Omorganisering av nattevaksressursane i sektoren.		Det er sårbart med berre ein person på natt i ambulerande heimeteneste. Det er difor iverksett arbeid med omorganisere dei eksisterande nattressursane på ein betre og meir effektiv måte.
Nye krav til legevakt		Prosjektrapport på ei samordna legevaktsteneste for sjukestjernekommunane er levert, men endeleg løysing er ikkje landa. Administrasjonen tilrår at Volda kommune skal samarbeide med Ørsta kommune om legevakt og at planlegging av dette skal skje første halvår 2019 (ILK). Økonomiske konsekvensar for ny ordning er ikkje berekna no, men dette må bakast inn i budsjettet når det er klart.
Finansiering av bemanning i Myravegen 35 og Doktorhaugen		Dette vil vere avgjerande for å sikre forsvarleg drift. Kommunen pliktar å tilby bustader til funksjonshemma som har fylt 18 år og som skal flytte frå heimen. Dei nye og avanserte bustadane for pasientar med tyngre pleiebehov i Myravegen er etablert og har behov for bemanning.Arbeidet
Styrking av heimebaserte, rehabiliterende og førebyggjande tenester		Arbeidet med dreining av tenester mellom tenestoområda må halde fram

SATSINGAR 2019 HELSE OG OMSORG		
Særskild tilrettelagde bustader til eldre med samansette behov		Kommunen manglar bustadar knytt til brukarar som har spesielle behov for tilrettelagt bustad pga sjukdom med fleire diagnoser innan geriatri som td. demens og psykiatri. Dette er brukarar som ikkje passer inn i ordinære omsorgsbustadar eller sjukeheim, og som har behov for tilrettelagt skjerming.
Utvide kontorkapasiteten ved Volda omsorgssenter		Omsorgssenter har stort areal i øvste etasje som ikkje er realisert. Etablering av til dømes kontor landskap vil kunne legge til rette for større personalbasar og kontor i hovudetasjen.
Utviding av Volda legesenter for dekkje framtidig behov.		Legesenteret har behov for oppgradering og utviding. Tiltaket vil bidra til å nå målet i kommuneplanen «tenester», både under målsetjing tenestene skal vere i samsvar med lover og forskrifter, og med god nok kvalitet.
Utskrivingsklare pasientar frå sjukehus får kommunalt tilbod i tråd med samarbeidsavtalen, og kommunen skal ikkje betale for liggjedøgn på sjukehus. Vurdering av kapasiteten på korttidsavdelinga.		Kommunen har etablert system og rutiner som sikrar optimal utnytting av tverrfaglege fagressursar knytt til korttidsavdelinga. Tildelingskontoret si rolle og mandat på utnytting av tilgjengelege plassar er godt innarbeidd i sektoren.
Ombygging av sentralkjøkkenet ved Volda omsorgssenter		Det er i skissert behov for å renovere-/bygge om sentralkjøkkenet.
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR 2018	RESULTAT	KOMMENTAR
Nærvær på 91 %		

SATSINGAR 2019 HELSE OG OMSORG		
Alle tilsette i helse- og omsorgstenestene skal ha høve til å delta på kompetansehevande tiltak.		Det skal vere tilbod om kompetanseheving for alle tilsette, enten det er interne eller eksterne kurs, grunn- eller vidareutdanning.
ØKONOMI		
SATSINGAR 2018	RESULTAT	KOMMENTAR
Månadleg økonomirapportering med fokus på å halde økonomisk ramme på alle nivå i sektoren.		Rutine i høve månadleg rapportering skal fortsette med enda meir tilpassa opplæring i høve økonomistyring. Einingsleiarane har etablert kunnskap om budsjett og rekneskap og skal etablere og handheve interne rutinar/ system for betre styring av variabel løn.
Brukarutval er etablert og/ eller opne informasjonsmøter på tenestenivå er avholdt x 2 pr. år.		Brukarmedverknad er ein lovfesta rett og gode system på dette er eit virkemiddel for å forbetre og kvalitetssikre tenestene.

2.5 KULTUR OG SERVICESEKTOREN

Sektoren omfattar servicekontor med politisk sekretariat, gjennomføring av kommune-, fylkestings-, sametings- og stortingsval, arkiv, dokumentforvaltning og indre tenester, kino, bibliotek, frivilligsentral og ungdomsklubb. I tillegg har servicekontoret ansvar for sakshandsaming som er lagt i frontlina, som t.d. skjenkesaker.

Tenestene i sektoren har eitt fellestrekk: Dei yter i stor grad publikumsretta tenester, kulturavdelinga ved å gje gode kulturtilbod til innbyggjarane og servicekontoret ved å gje god informasjon om alle dei ulike tenestetilboda kommunen har å by på. Sektoren yter også tenester til dei politiske utvala gjennom for- under og etterbehandling i tilknytning til politiske møte, og den har ei sentral rolle i handteringa av dokumentasjon.

Teneste- og utviklingsmål		
➤ Aktiv informasjon om kommunen sine tenester, tilrettelegging av tenester på skjema og profilering av Volda.	➤ Bygge eit framtidsretta servicekontor med fokus på digitalisering og forenkla tenester for publikum.	➤ Aktiv frivillig sektor
➤ Fokus på barn og unge og leggje til rette for positive opplevingar og deltaking innan ulike arenaer og aktivitetar i kommunen.	➤ Effektiv dokumentforvaltning og sikring av arkivverdig dokumentasjon for nåtid og framtid	➤ Handheve kommunen sin ruspolitikk i tråd med god førebygging og streng oppfølging av brot på alkohollova.

Utfordringar

- Ungdomsklubben står p.t. utan eigne lokala, men det blir arbeidd med ei mellombels løysing i påvente av vedtak om bygging av lokale til ungdomsklubben som ein del av eit kulturhus.
- Eit viktig satsingsfelt for frivilligsentralen er arbeidet mot utanforskap og tiltak som reduserer verknaden av barnefattigdom, t.d. gjennom sommaraktivitetane som blir arrangert med barnefamiliar som målgruppe og etablering av utlånssentral. Utlånssentralen er eit samarbeid med fleire aktørar i kommunen, t.d. Styrk. Frivilligsentralen har ei sentral rolle i å formidle kunnskap om moglege stønadsordningar og medverke til å styrke kompetansen til dei frivillige innan styrearbeid og andre område som kan styrke organisasjonslivet i kommunen.
- Biblioteket satsar vidare på tradisjonelle bibliotek-tenester, men også å vidareutvikle samarbeidet med andre delar av kulturavdelinga: t.d. Lån ein Volding, tilbod om kurs i bruk av PC og nettbrett, arrangement retta mot ungdom og debattkveldar med ulike tema.
- Kinoen vil arbeide for å gje eit godt og variert kinotilbod til innbyggjarane, og er eit viktig lågterskeltilbod i kommunen.

Utfordringar Nye Volda:

- Kommune- og fylkestingsval 2019: Gjennomføring av valet i 2019 er den første oppgåva Nye Volda kommune skal gjennomføre som ny kommune. Valet skal gjennomførast som om grensendingane alt har funne stad. Det er ei overordna målsetting at valdeltakinga skal vere god og at det blir lagt godt til rette for auka deltaking.
- Avslutning, ordning og avlevering av arkivmateriale: Dokumentasjonen som den nye kommunen treng i si framtidige sakshandsaming og som dokumentasjon på vedtak som er gjort, er arkivert i sak-/arkivsystemet og i fagsystema. Kommunale arkiv inneheld også store mengder viktig rettighetsdokumentasjon og historisk dokumentasjon, som det er viktig å ha god oversikt over. I samanslåingsprosessen fram mot nye Volda kommune skal alle arkiv (digitale, papirbaserte, fagsystem etc) kartleggast og avsluttast frå nåverande kommunar avsluttast og bevaringsverdige arkiv skal avleverast til depot, samtidig som dei skal gjerast tilgjengelege for oppslag i den nye kommunen. Kommunen har eit stort ordningsetterslep på eldre arkivmateriale. Dette er ressurskrevjande – både med tanke på personalressursar og økonomi.
- Parallelt med at den gamle arkivorganisasjonen blir avslutta, skal det byggast opp nye arkiv og ny arkivfunksjon for den nye kommunen, felles rutinar skal utarbeidast og møtesekretariat for dei politiske utvala skal etablerast.
- Hausten 2018 blei det i samarbeid med SSIKT inngått kontrakt med Acos om kjøp av ny sak-arkiv-løysing, som skal vere klar til bruk 1.6.2019. Ny sak-arkivløysing har ei svært sentral rolle i system- og verksemdarkitekturen fordi løysinga skal understøtte kommunen sine kjerneprosessar innan administrativ og politisk saksbehandling og arkiv. Prosessen med innføring og opplæring i det nye sak-arkiv-systemet vil krevje mykje ressursar, og det vil bli lagt vekt på integrasjon frå andre fagsystem med arkivverdig dokumentasjon, ei forbetra arbeidsflate for sakshandsamarane og ein best mogleg og mest effektiv bruk av sak-arkivsystemet. Hornindal kommune skal koblast på denne løysinga 1.1.2020.
- I 2018 inngjekk Volda kommune og Hornindal kommune ein avtale om vertskommunesamarbeid for biblioteka, dette samarbeidet vil også halde fram i 2019, mellom anna med å etablere ein felles bibliotekatalog.

Økonomiske rammer 2019 – 2022:

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	14 605 536	13 712 550	13 409 623	15 209 623	14 742 623	14 742 623
Inntekter	-4 173 621	-2 260 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395
Kultur og service	10 429 987	11 452 155	11 219 228	13 019 228	12 552 228	12 552 228

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst	13 533	13 533	13 533	13 533
Husleige Volda Campus Arena (idrettshall)		1 800 000	1 800 000	1 800 000
Vidareføring innsparingstiltak 2018, reduksjon utgifter	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Reduksjon porto m.m	-213 460	-213 460	-213 460	-213 460

Årsak til låg lønnsvekst kjem av at vi no har felles sentralbord med Vanylven. I økonomiplanen i fjor vart dette tiltaket lagt inn med reduksjon i løn, gjeldande frå 2019.

Kommunen sitt engasjement i Volda Campus Arena vert lagt fram som eiga sak.

ÅRSVERK	ÅR 2018	ÅR 2019
Sektor for kultur og service	12,80	11,43

SATSINGAR 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
OMDØMME		
Aktiv informasjon om kommunen sine tenester, tilrettelegging av tenester på skjema og profilering av Volda. Fulltekstpublisering av dokument frå postlista på heimesida.		Gjennomsnittleg antal nyhendeoppslag pr veke på Facebook, Twitter og web. God og oppdatert informasjon til tilsette via intranett
Auke antal journalførte dokument i sak/arkivsystemet pr år		Intensivere opplæring av tilsette i sak-/arkivsystemet, forbetre rutinene, og gjere best mogleg bruk av dei ulike funksjonane i systemet. Betre opplæring og større bevisstheit rundt kva som skal journalførast og regelverket knytt til dette.
Ingen negativ omtale av sektoren i media.		

MEDARBEIDAR		
Arbeide vidare med handlingsplan knytt til 10-faktor prosjektet		
TENESTER		
Nytte midlane som er sett av til drift av ungdomsklubben til tiltak retta mot ulike ungdomsgrupper		Enten gjennom vidare drift av ungdomsklubben i mellombelse lokaler eller ved konkrete tiltak retta mot ungdom
Arrangere debattmøter i biblioteket		
Halde fram arbeidet med å etablere felles politisk sekretariat og arkivteneste med Hornindal kommune (rutinar, arkivplan mm)		
Klargjere 50 hyllemeter med eldre arkivmateriale for avlevering til depot		
Gje ei god og grundig opplæring i det nye sak-arkivsystemet, slik at det blir eit godt reiskap for sakshandsamarar og leiarar i deira daglege arbeid.		
Betre service til publikum via heimesida og integrasjon mot nytt sak-arkivsystem		Forbetra skjemaløysing og fulltekstpublisering av dokument frå postlista til heimesida.
Alle institusjonane i kommunen få tilbod om eit variert kulturtilbod frå den kulturelle spaserstokken.		
Volda filmteater skal ha eit besøkstal på minimum 12000.		
ØKONOMI		
God økonomisk styring		Avvik mot budsjett skal vere minimalt.

2.6 OPPLÆRING OG OPPVEKSTSEKTOREN

Opplæring- og oppvekstsektoren omfattar tenesteområda svangerskapsomsorg, helsestasjon- og skulehelseteneste, barnehage, grunnskule, læringssenteret med vaksenopplæring og introduksjonsprogrammet for flyktningar. PPT er organisert under Ulstein som vertskommune.

Visjon for sektoren:

Volda kommune har trygge barn og unge som deltek, meistarar og lærer

Teneste- og utviklingsmål		
➤ Tidleg innsats skal vere eit grunnleggjande prinsipp. Sektoren skal arbeide førebyggjande for å fremje eit godt psykososialt miljø, ha ein helsefremjande funksjon og bidra til å jamne ut sosiale skilnader. Barn, unge og vaksne skal oppleve tryggleik og sosialt tilhøyr.	➤ I samarbeid med heimane arbeide for at alle barn og unge skal ha like mogelegheiter til å utvikle evnene sine og bidra til at barn, unge og vaksne opplever motivasjon for og glede over eiga meistring og læring i det daglege.	➤ Sektoren skal vere ein lærande organisasjon der erfaringsdeling og kunnskaps- og ferdigheitsutvikling har fokus. Barn, unge og vaksne skal møte godt kvalifiserte tilsette som evnar å sjå kvar einskild og møte deira behov.
➤ Helsestasjon og skulehelsetenesta skal fremje god psykisk, fysisk og sosial helse hos barn og unge, samt førebygge sjukdom, skade og lyte.	➤ Sikre naudsynt digital infrastruktur og IKT-utstyr og –system som motiverer til læring, sikrar utvikling av barn og unge sine digitale ferdigheiter i barnehage og skule, og som fungerer som ein god støttefunksjon for alle tilsette i sektoren.	➤ Styrke det ordinære tilbodet og vri ressursbruken over frå støttetiltak og spesialundervisning for at fleire barn og elevar skal få tilbodet sitt i fellesskap med andre og få utbyte av det ordinære og tilpassa tilbodet.

Utfordringar

- Tidleg og tverrfagleg innsats for å sikre at flyktningar vert integrert gjennom det kommunale tenesteløpet vert i stand til å gjennomføre utdanning og kjem seg ut i arbeidsmarknaden.
- Stor pågang av foreldre, skuleborn, ungdom og unge vaksne som ber om hjelp relatert til psykisk helse.
- Oppgradering av det fysiske arbeidsmiljøet i dei kommunale barnehagane i sentrum og Folkestad.
- Arbeidsplassar til pedagogar i barnehagane.
- Oppgradere uteområda i barnehagane, slik at desse er tilpassa og eigna til dei ulike aldersgruppene.
- Sikre god grunnressurs i helsestasjonen, barnehagen og skulen.
- Oppgradere det fysiske arbeidsmiljøet på helsestasjonen. Det er mellom anna lytt mellom kontora, noko som gir risiko for brot på teieplikt.
- Rehabilitering Volda ungdomsskule
- Kroppsøvingssanlegg for sentrumsskulane, inkludert opplæringsbasseng.
- Ressursar til kompetanseheving.
- Styrke den tverrfaglege samhandlinga.

Økonomiske rammer 2019 – 2022:

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	267 213 894	255 808 741	255 484 970	255 284 970	255 284 970	255 284 970
Inntekter	-60 391 362	-47 594 109	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648
Opplæring og oppvekst	206 802 041	208 214 632	220 360 322	220 160 322	220 160 322	220 160 322

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	4 953 317	4 953 317	4 953 317	4 953 317
Driftsutgifter og - inntekter, tilpassa rekneskap	2 382 373	2 382 373	2 382 373	2 382 373
Vaksenopplæring og introduksjonsprogram (reduksjon inntekt og utgift)	4 200 000	4 200 000	4 200 000	4 200 000
Helsesøster, styrka ressurs til barnehage og skule	450 000	450 000	450 000	450 000
Leirskule	300 000	300 000	300 000	300 000

Jfr vedteken kvalitetsplan for sektoren og eige punkt der som gjeld utvikling av tenestene, er varig styrking av helsesøsterressurs lagt inn som forslag til nytt tiltak.

Det vert vidare lagt inn forslag om samordningar innan skuledrifta.

I samband med deltaking i den nye regionale PP-tenesta, vart det gjort vedtak om at Volda i perioden 01.07.17 – 31.07.19 skal dekke 0,5 stilling i tillegg til grunnressursen. Dette vert lagt sinn som eit tiltak med 7/12-effekt i 2019.

Ved hjelp at prosjektmidlar og styrkingsmidlar er helsestasjonen nær det som er tilrådd bemanningsnorm. Denne mellombelse styrkinga fører samstundes til ein uføreseieleg arbeidssituasjon og gir utfordringar i planlegging av aktiviteten frå år til år med omsyn til tilgang på personell og fordeling av arbeidsoppgåver.

Det er eit mål at helsestasjonstilbodet i Dalsfjorden skal oppretthaldast. Det vert gjennomført helsekontrollar. Helsestasjonen har ikkje kapasitet til vaksining eller oppfølging av lege.

Stortinget har vedteke ny bemanningsnorm og ei skjerping av pedagognorma i barnehagar. Bemanningsnorma stiller krav om minimum ein tilsett per tre barn under tre år og ein tilsett per seks barn over tre år. Skjerpa pedagognorm inneber minst ein pedagogisk leiar per 7 barn under tre år og minst ein pedagogisk leiar per 14 barn over tre år. Pedagognorma skal vere innfridd per 1. august 2018, medan bemanningsnorma skal vere innfridd innan 1. august 2019.

Norma er ikkje innretta slik at den tek omsyn til planleggingstid og anna arbeid for personalet som ikkje er direkte knytt til borna. Det tyder at vaksen tettleiken er ikkje er like høg gjennom heile barnehagedagen.

Innafor barnehagedrifta har auka barnetal i Lauvstad og Mork barnehagar gjort det naudsynt å auke bemanninga for å stette normkrava. Innanfor spes.ped.tiltak i førskule utfører kommunen sine egne spesialpedagogar denne tenesta. Dette kjem til syne som auke i personalressursen innanfor denne tenesta. Samstundes er utgifter til kjøp av denne tenesta redusert. Fleire born med særskilde behov har byrja i barnehagen det siste året, og det har auka behovet for ressursar til særskilte tiltak.

Innan grunnskuledrifta er det også vedteke norm for lærartettleik på skulenivå.

Frå hausten 2018 skal forholdet mellom elevtimar og lærartimar på skulenivå vere slik at det tilsvarar 1 lærar per 16 elevar i 1.-4. klasse og 1 lærar per 21 elevar i 5.-10. klasse. Frå hausten 2019 skal forholdet vere slik at det tilsvarar 1 lærar per 15 elevar i 1.-4. klasse og 1 lærar per 20 elevar i 5.-10. klasse.

Regjeringa har foreslått å lovfeste ei plikt for kommunen til å tilby alle elevar leirskule eller annan tur med overnatting. Det er venta at kravet til omfang av turen vert sett til tre overnattingar. Kunnskapsdepartementet legg til grunn at kommunane er kompensert for kostnaden.

Volda kommune har dei ti siste åra ikkje hatt leirskuletilbod eller annan liknande tur. Lovfesting tur med minst tre overnattingar vil gje grunnskulen eit utgiftsauke det ikkje er budsjetttert med.

På skular med store klasser, har ein valt å prioritere to kontaktlærarar. Tiltaket krev ein lærartime per veke pr kontaktlærar i tillegg til eit kronetillegg. Lærartimen har skulane prioritert innan den samla tildelinga av lærartimar, medan kronetillegget må hentast frå

driftsbudsjettet til den enkelte skule. To kontaktlærarar i dei største klassene vurderer skulane som eit viktig og formålstenleg tiltak, men det gjer også at driftsbudsjettet til skulane vert utarma.

Årsverk

Ansvar	2019
Skulesjef	4,0
Skulesjef - logoped	1,0
Rektor Volda ungdomsskule	45,2
Rektor Austefjord skule	4,1
Rektor Folkestad skule	11,2
Rektor Dalsfjord skule	11,4
Rektor Mork skule	12,1
Rektor Øyra skule	47,5
Rektor Bratteberg skule	30,6
Rektor Vikebygda skule	9,6
Rektor vaksenopplæringsenteret	18,4
Rektor kulturskolen	6,0
Barnehage	6,7
Styrar Sollia barnehage	13,3
Engeset barnehage	13,2
Mork barnehage	13,6
Austefjord barnehage	2,3
Folkestad barnehage	4,2
Lauvstad barnehage	7,6
Oppigarden barnehage	13,1
Leiande helsesøster	9,9
Kommune-jordmor	1,0
Opplæring og oppvekst	286

BUDSJETT 2019 - MÅLKART

MÅL 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
Helsestasjonen skal gjennom ei strukturendring frå meir over frå individretta samtalar til grupperetta tiltak. Målet er å kunne gjennomføre: ✓ 2 skilsmissegrupper ✓ 6 jentegrupper		Langsiktig mål: Gjennomføre skilsmissegruppe på kvar skule.

MÅL 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
✓ 2 gutegrupper ✓ 2 grupper for minoritetsungdom ✓ 2 Bra mat kurs for minoritetar ✓ 2 ICDP kurs a 3 språkgrupper ✓ 1 Mor-Barn gruppe for innvandrarar		
«Jordmora heim» til 100% av dei nyfødde		Ei varig styrking av ressurs til jordmor vil sikre oppfølging av retningslinjene.
Styrke grunnbemanninga i skulehelsetenesta i tråd med helsedirektoratet si bemanningsnorm.		
Helsesøster og tilsette i barnehagane gjennomfører fellesmøter 2 ggr pr.år		Langsiktig mål: Utarbeide plan for foreldreveiledning og styrking av barn og ungdom 0-16 år.
Utarbeide plan for implementering av COS i samarbeid med helsestasjon, barnehage og skule.		
Vidareføre samhandling mellom helsestasjon og barnehage		Informasjonsbrosjyre om barnehagestart dømme på slik samhandling
Utarbeide utviklingsplan for 2019-2020: plan for progresjon – 2 fagområder, jf rammeplan		Det er pålagt at progresjonsplan skal utarbeidast.
Gjennomføre tilsyn av barnehagar etter oppsett plan: dokumenttilsyn – årsplan		
Evaluere og vidareutvikle rutinane kring overgangar i heile utdanningsløpet frå barnehage til vid.oppl: ✓ brosjyre overgang barnehage-barneskule		

MÅL 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
✓ plan for overgang barnehage-skule for barn med spesialpedagogisk hjelp		
Innføre nettbrett som pedagogisk verkty i barnehage og sikre naudsynt kompetanse mellom dei tilsette		
Ei styrking av det ordinære og tilpassa tilbodet: ✓ vri ressursbruken frå det spesielle til det ordinære ✓ koordinator barnehage ✓ oppretthalde minst 50 % pedagogtettleik i barnehage ✓ erstatte avtalefesta plantid		Dersom det ordinære og tilpassa tilbodet gir utbyte for fleire barn, vil behovet for støttetiltak og spesialpedagogisk hjelp bli mindre. Ei utfordring at overføringane frå staten ikkje tek høgde for å oppfylle bemanningsnorma i barnehage gj. heile barnehagedagen ved å kompensere for planleggingstid og andre oppgåver som ikkje er direkte relatert til borna
Utarbeide standard for innhald i SFO		
Tidleg oppdage barn og elevar som treng ekstra hjelp og støtte og utarbeide rutinar for tiltak og oppfølging		Det skal utarbeidast system/tiltak som skal sikre at rett tiltak vert sett inn på rett tidspunkt. Kartleggingar, ressursteamet og innsatsteam mot mobbing er døme på dette
Vidareutvikle den digitale kompetansen mellom dei tilsette i skulane		Både med omsyn til auka læringsutbyte for elevane, men også utnytte mogelegheitene dei digitale verktya gir til å gje tips og rettleiing til føresette om korleis følgje opp skulearbeidet

MÅL 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
Grunnskulepoeng og resultata på eksamen skal vere på eller høgare enn fylkes- og landsgjennomsnittet.		Her har Volda vist gode resultat som det må vere eit mål å halde fram med.
Talet på elevar som på dei nasjonale prøvene presterer på meistringsnivå 1 i 5. klasse og meistringsnivå 1 og 2 i 8. og 9. klasse, skal reduserast med 15 % samanlikna med skuleåret 15/16		For både enkeltindivid og samfunnsøkonomisk er det størst gevinst å hente ved å rette innsatsen mot denne elevgruppa.
80 % av deltakarane i introduksjonsprogram skal gå over til skule eller arbeid etter avslutta program.		Dette inkluderer også overgang til grunnskule
Alle busette einslege mindreårige flyktningar skal gå ut med greidd grunnskuleeksamen		
Utarbeide rammeplan og mål for kulturskuledrifta		
Sjukefråværet skal vere lågare enn føregåande år. Identifisere og styrke tiltak som reduserer sjukefråværet.		
Implementere nye heimesider		

INVESTERINGSTILTAK

Investeringsprosjekt	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
IKT-satsing oppvekst	750 000	750 000	750 000	750 000

IKT-satsing oppvekst:

Første del av den digitale satsinga i barnehage og skule er gjennomført. Vi er nær at barnehagane har ein iPad pr to barn i aldersgruppa 4 og 5 år. Alle elevar i 1. – 4. klasse har fått iPad som digitalt læringsverktøy og alle elevar i 5. – 10. klasse eigne

chromebook. Det er naudsynt med tilstrekkelege investeringsmidlar til å halde barnehagane og skulane oppe på dette nivået.

2.7 TEKNISK SEKTOR

Teknisk sektor omfattar tenesteområda veg, vatn, avløp, brannvern, oppfølging av forureininglova (miljø) og forvaltning, drift og vedlikehald av kommunale bygg. Sektoren har ansvar for både drift og anlegg. Det er store anleggs- og byggjeprojekt som skal gjennomførast. Erfaringsvis har det vore budsettert større volum av investeringar enn det sektoren har hatt kapasitet til å gjennomføre.

Teneste- og utviklingsmål		
➤ Levere tenester av god kvalitet til innbyggjarane, næringslivet, andre kommunale sektorar og overordna mynde.	➤ Arbeide for auka busetnad og næringsutvikling gjennom utbygging av infrastruktur	➤ Milepelsplan på tvers av sektorområda inkl regulering, grunn-ervert, prosjektering og utbygging under felles prosjektleiing
➤ Det skal vere trygt å ferdast for alle trafikantar	➤ Planlegging og drift av tenestene med fokus på folkehelse	➤ Sikre god og trygg vassforsyning
➤ God beredsskap mot uønska hendingar og for takle slike hendingar dersom dei oppstår	➤ Bygningsmassen skal forvaltast slik at dei gir god kvalitet for brukarar og tilsette, samt ikkje fortaper sin verdi	➤ Velje arbeidsmåtar og teknologiske verkty som gir mest mogleg teneste ut av ressursane

Utfordringar 2019-2022

Det vert framleis ei utfordring med ingeniørkapasitet i teknisk sektor i 2019. Seks til sju store investeringar skal gjennomførast dei neste 2-3 åra; Renovering/ev nybygg Volda ungdomskule, Volda Campus Arena, flaumførebygging i Volda sentrum, reinseanlegg for Mork og sentrum, symjehall, kino/kulturhus og barnehageutbygging i sentrum. Teknisk sektor er ikkje bemanna til å gjennomføre alle desse prosjekta samstundes, og ein kombinasjon av nyttilsettingar og innleige vert naudsynt for å gjennomføre desse prosjekta. Dette gjer det nødvendig å planleggje prosjekta slik at ikkje alle kjem til same tid, og nokre infrastrukturprosjekt i gjeldande økonomiplan er skyvd eitt år ut i tid for å kunne følgje opp Volda Campus Arena og infrastruktur knytt til prosjektet. Sektoren har laga ei matrise for fordeling av kapasitet på utbyggingsprosjekta.

Kommunalteknisk:

For å prioritere Volda kommune sin eigedomsmasse med fokus på bygg, vart vedlikehald av kommunale uteområder i tilknytning til bygga, i 2014, overført til park og kyrkjegardsavdelinga. Der vart tilført ei 50% stilling i 2017 og 50% i 2018, men utan styrking av budsjettet. Avdelinga for park- og kyrkjegardsdrift er sprengd på kapasitet, og vi må prioritere mellom dei ulike park- og gravlundene. Vi rekk ikkje å halde alle grøntareal bedd og tred ved like med noverande budsjettramme og ressursar. Her må vi tenkje utvikling og automatisering der vi kan for å rekkje over mest mogleg utan nye tilførte ressursar. Totalt har vi no 3 stillingar som er dedikert til park og kyrkjegardsdrift. Til samanlikning har Ørsta kommune, med mindre slåtteareal, 4 stk 100% stillingar til park- og kyrkjegardsdrift.

Vegdrift er ei utfordring i Volda kommune. Der er ei stadig aukande kommunal veglengd som må haldast ved like og oppgraderast. Vi tek over vegar frå fylkeskommunen og frå private utbyggjarar, i tillegg til dei vegane og byggefelta vi bygger sjølv. Med den økonomiske situasjon som Volda kommune står overfor dei kommande åra, er vi fortalt at det ikkje realistisk å auke løyvinga til veg. Difor tok vi i 2018 grep over investeringsbudsjettet, no kan vi drive meir effektivt og spare inn på ramma. Vi rekk framleis ikkje over alt naudsynt og forventade vedlikehald, særskilt då grøfterensk og kantklipping. Med fast dekke på alle kommunale vegareal sparar vi jamlege utrykningar for reparasjon av holer, og kan i 2019 prioritere meir tid til prosjekter inn mot innvestering eller sjølvkost.

Ein asfaltert veg er ikkje vedlikehaldsfri til evig tid. I snitt så held asfalt ein stad mellom 15 og 22 år, før reasfaltering/forsterking er påkrevd. Dette er arbeid som kan førast som investering, då vegen vert forsterka og levetida forlenga. Sjølv om vi har investert 1,6 millionar i forsterking av kommunale vegar kvart år dei siste ti åra, så greier vi ikkje å halde tritt med slitasje på vegnettet. Ein slik sum gir ein utskiftingstakt på 60 år på asfalterte areal, Volda kommune har såleis eit stort etterslep innanfor reasfaltering. Dobling av dette beløpet gjev 30 års utskifting. Forfall av asfalterte sentrumsgater genererer meir og meir driftsoppgåver, klagar og erstatningssaker frå publikum. Det vil etter kvart binde opp ei 100% stillingsressurs til slik sakshandsaming. Vi har 5,4 stillingar på veg, til å drifte 140 km med kommunale vegar i tillegg til parkeringsplassar og snuareal.

Fagarbeidarar i kommunalteknisk avdeling og sjølvkost, deltek i brøyteordning av fem brøyteroder ved Volda sentrum. Til det trengs minimum 10 mann pluss to reservar. Med ei totalbemanning på 15 fagarbeidarar, så er nær alle med på brøyteordninga. Der er såleis ikkje rom for å nedbemanne i denne avdelinga. Snøbrøyting er ikkje budsjettert med meir enn ein million kroner, dette dekkjer ikkje fullt ut Beredskapsutgifter, som kjem enten der kjem snø eller ikkje. Dersom det vert ein snørik vinter, må brøytekostnader tilførast i revidert budsjett i mai. Kostnadene til brøyting har variert mellom 2 og fem millionar dei siste fire åra.

Sjølvkost:

Sjølvkosområdet vart i 2015 skilt ut som eigen økonomisk sektoreining, for at ein skulle kunne ha betre kontroll med økonomien til komunalteknisk avdeling gjennom året. Krav frå Mattilsynet og krav i drikkevassforskrifta gjer at det er behov for større investeringar som vil auke vatn og avløpsgebyra. Større investeringar og større anlegg vil også føre til fleire vedlikehaldsoppgåver og auka bemanningsbehov i framtida på driftssida av sektoren. Det er også eit bemanningsbehov på administrasjonssida for å komme opp i gjennomføringsevna ein må ligge på for ikkje å få auka etterslep på vedlikehaldsoppgåver og investeringsprosjekt.

Eininga har det siste året kjøpt inn program og utstyr for å bli meir digitalisert og effektive. Det står igjen noko arbeid for å få full effekt av programma som er kjøpt inn og noko utstyr står også på investeringslista.

På investeringssida er nokre prosjekt allereie i prosjekteringsfasa og vil bli klare til gjennomføring i løpet av 2019.

Brann:

Arbeidsmengda i avdelinga har auka betydelig siste åra. Nye forskrifter og generelt auka krav til tenesta gjer det utfordrande å henge med. I 2016 kom ny forebyggjande forskrift. Der er det betydelige endringar og auka krav både når det gjeld feiing og tilsyn, noko det må avsettest resursar til å jobbe med komande åra. Auke i antall oppdrag, auka krav og forventningar for beredskapsavdelinga har også auka arbeidsmengda og krava til det å vere kommunen sin brann- og redningsmann. Volda, med sin fjordar og spreidde busetnad, er ei utfordrande og kostnadskrevjande kommune å drive beredskapsarbeid i, og det er viktig at kommunen legg godt til rette slik at arbeidstilhøva for brannmannskapet og beredskapen både på bygdene og i sentrum vert godt ivareteken også for framtida.

Eigedom:

Eigedom har ei krevjande byggmasse som krev kontinuerlig vedlikehald for å ta vare på dei verdiane som er skapt i Volda kommune. Slik det er i dag har vi ikkje nok personell til drifta, der stadig nye driftskrav melder seg (leikeplasskontroll, legionellahandtering, radonmåling, innemiljø etc.) og krav til vedlikehald med eit stort etterslep. Det er naudsynt for avdelinga at det blir tilsett meir personell for å oppretthalde forvaltning, drift og vedlikehald. I planperioden ligg inne forslag om tilsetting av 3 driftsteknikarar til som skal gå inn i alle delar av FDV(forvaltning, drift og vedlikehald). Det vart ikkje funne rom til dette i budsjett og økonomiplan, men ved fleire nybygg under utvikling vil denne utfordringa forsterke seg. Slik det er i dag må ein forvalte, drifte og vedlikehalde større bygningsmasse med likt tal personell. Den daglege drifta som skal til for å drive verksemd i bygget kan ikkje reduserast på, derfor vil dette ha konsekvens for vedlikehaldet.

Det jamne vedlikehaldet som må gjennomførast på bygga er ei driftsutgift for kommunen og tilrådd norm er kr 200 pr. m² (2015 tal), ein må ha nok midlar i kroner og humankapital til gjennomføring.

Tildelingskontoret og eigedom har utvikla eit svært godt samarbeid (også med andre tenester) som har medført god gjennomstrøyming i kommunale bustadar. Dette medfører krav til oppgradering av husvære som har vore utleigt kontinuerlig i 10-20 år. Denne oppgraderinga kjem i tillegg til det etterslepet som er på andre kommunale bygg, som er naudsynt å ta tak i. Mykje av dette vart løyst gjennom tilsetning av 2 tømrrarar i 100% på investering. Større prosjekt kan kome som forslag til kommunestyret, der ein samhandlar med ulike tenester for å nå målsettingar i kommuneplanen.

Etter kvart som dei nye bygga, som Volda Kommune planlegg å bygge dei næraste åra, vert ferdig. Må driftsramma til Eigedom aukast i tråd med auka kostnader til Straum, forsikring og andre direkte kostnader til drift av bygga.

Økonomiske rammer 2019-2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	78 310 274	75 441 086	74 724 285	74 724 285	74 724 285	74 724 285
Inntekter	-39 755 185	-39 217 269	-35 840 175	-35 840 175	-34 840 175	-34 840 175
Teknisk	38 555 089	36 223 817	38 884 110	38 884 110	39 884 110	39 884 110
Utgifter	27 210 512	23 923 469	21 817 733	21 817 733	21 817 733	21 817 733
Inntekter	-27 210 504	-23 923 469	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733
Sjølvkosttenester	-401	0	0	0	0	0

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	3 024 403	3 024 403	3 024 403	3 024 403
Driftsutgifter og - inntekter, tilpassa rekneskap	285 890	285 890	285 890	285 890

Årsverk

Ansvar	2019
Leiar eigedomsavdeling	7,6
Eigedomseininga, ingeniørløn til fordeling	5,0
Eigedoms-eininga, skule og barnehage	17,0
Eigedoms-eininga, administrasjon, kultur og idrett	1,7
Eigedoms-eininga, utleigebustader for oms.-bustader	0,6
Leiar kommunalteknisk avdeling	12,0
Teknisk sektor, ingeniørløn til fordeling	3,0
Kommunale vegar	2,0
Gartnarområdet	1,0
Seksjon brannvern	2,7

Ansvar	2019
Teknisk	52,59
Vass-forsyning	2,0
Avløpsområdet	1,0
Seksjon feiing	2,0
Sjølvcosttenester	5

Kommentarar på tiltak frå sektorleiar

Ny ingeniør og to fagarbeidarar for vatn og avløps avdelinga

Vatn og avløps-avdelinga i volda kommune er underbemanna på ingeniørsida. Slik har det vore i mange år, med det resultat at vi ikkje rekk å iverksetje kritiske investeringar i tillegg til dagleg drift. Det vert tilsett ny ingeniør ved nyttår, som skal dediserast til reinseanlegg Mork og sentrum. Vi treng i tillegg ein ingeniør som kan arbeide inn mot krav frå mattilsynet og dei investeringane desse krava dreg med seg. Oppfølging av utbyggingsområder og eigne investeringsprosjekt krev så mykje fagressursar at det går på bekostning av lovpålagde driftsoppgåver. Avdelinga treng difor 2 nye fagarbeidarar i 2019. Dette tiltaket er forankra i ny hovudplan for vatn og avløp som vart vedteken av kommunestyret i 2018.

Kostnad kr 0, då stillinga vil verte 100% belasta sjølvkost.

Følgjande tiltak er meldt inn, men ikkje innarbeidd i framlegg til administrasjonen:

Reinhald skulemodul Volda ungdomsskule

Skulemodular har berre hatt midlertidige avtalar, modulane er kjøpt inn og skal inn i ordinær skuledrift. Manglande stillingsressurs ved skulemodul Volda ungdomsskule er 25% stilling.

Kostnad Kr 137.389,- pr år

Reinhald auka areal Øyra skule

Ved etablering av ny skule manglar ein reinhaldskapasitet på nytt stort areal. Etter Insta 800 og reinhaldsmodul er det rekna ut 2 100% stillingar i manko.

Kostnad Kr 1.096.946,- pr år

SATSINGAR 2019 TEKNISK		
OMDØME		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR

SATSINGAR 2019 TEKNISK		
Alle skriftlege førespurnadar skal gjennomgå ein mottakskontroll og få tilbakemelding innan 4 veker		Antal førespurnader som ikkje har fått svar i samsvar med forvaltningslova og skildring av tiltak for å følgje opp
Brannberedskapen skal opplevast som god		
Fokus på miljø, sørgje for gode tiltak blir gjennomført i tråd med kommuneplan med satsing på klima og miljø.		Gjennomføring av EPC – programmet.
TENESTER		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Brannberedskap som tilfredsstillar dimensjoneringsforskrifta og vurdert risiko i heile kommunen		
Risikobasert tilsyn i særskilte brannobjekt		
Feiing etter behov og tilsyn kvart 4 år i alle bustadar.		
Førebyggjande brannvernopplæring for alle 6. klassingar i kommunen		Antal klassar det er gjennomført opplæring i
Vedlikehald, rehabilitering og oppgradering for å gi brukarane brukarvenlege lokale så langt det er mogleg innanfor den kommunale bygningsmasse		Gjennomføre innovative prosjekt, planmessig gjennomføring av oppgradering, rehabilitering, vedlikehald, samt ny bygg.
Utarbeide rutinar og standardar for arbeidet som vart gjennomført ved drift og vedlikehald av kommunale vassverk og avløpsreinsanlegg		
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR

SATSINGAR 2019 TEKNISK		
Behalde og rekruttere personell		
Nærver på min 92 %		
Lukke avvika brannvernet fekk i 2016 etter tilsyn frå Arbeidstilsynet og DSB		
Brannmannskapa gjennomført opplæring, øving/kurs og tryggleiksutstyr slik at dei kan utføre redningsinnsats på ein trygg måte		Antal tilsette som har gjennomført kurs og type kurs
Starte arbeidet med å etablere ein oppgradert eller ny base for driftsoperatørane ved Myrtun i samsvar med arbeidsmiljølova		
Regelmessige møter med alt personell og rutine på enkeltvis samtalar		
Medarbeidarsamtale med alle tilsette etter avtalt intervall.		
ØKONOMI		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Tilpasse standard på tenestene og gjere tiltak for å halde budsjetttramma		
God prosjektstyring ved koordinering og planlegging med rett progresjon i høve regulering, finansiering og grunnkjøp.		Antal prosjekt som vert drive etter denne prosjektmetodikken
Betre oppfølginga av leverandørar og entreprenørar som utførar oppdrag for kommunen.		
Initiere innovative/nytenkjande tiltak		Antal prosjekt som vert initiert

2.8 UTVIKLINGSSEKTOREN

Sektoren har ansvar for utarbeiding av kommuneplanar, handsaming av reguleringsplanar og rettleiing av saker innanfor plan- og bygningslova og andre lover som sektoren forvaltar. Handsaming av søknader om bygg, anlegg og deling av grunneigedom, samt registrere tiltak i matrikkelen ligg også til sektoren. Vidare har sektoren ansvar for kart- og delingsforretningar, seksjoneringssaker og forvaltninga av det digitale kartverket for grunn- og eigedomsdata.

Utviklingssektoren er eigedomsskattekontor. Ørsta som vertskommune driv landbrukskontor for Volda kommune. Utviklingssektoren er kontaktinstans overfor landbrukskontoret og koordinerer landbrukssaker som skal til politisk handsaming i Volda kommune.

Teneste- og utviklingsmål		
➤ Leie prosessen med revisjon av kommuneplan og følgje framdrifta i planprogrammet	➤ Følgje opp vedteken planstrategi	➤ Tilretteleggje for nye bustad- og næringsareal slik at behovet for tomtetilgong vert følgt opp
➤ Signal ved førehandskonferansar før oppstart av private reguleringsplanar skal vere føreseielege og politisk forankra	➤ Halde lovfastlagde sakshandsamingsfristar	➤ Arealpolitikk som balanserer mellom behov for dyrka jord og busetting på bygdene
	➤ God kompetanse og sikre god fagleg oppdatering	➤ God rettleiingsteneste i landbruket

Utfordringar 2019 -2022

Det ligg ei klar forventning om at vi skal verte meir effektive gjennom såkalla digitalisering. Dette kan gjerast ved blant anna å ta i bruk fleire digitale verktøy som igjen kan vere med på å automatisere og forenkle nokre av våre arbeidsoppgåver. Mange slike digitale verktøy finst i dag, men vi treng betre grunnlagsdata for å utnytte dette godt. For å oppnå dette løftet vil det krevje ekstra arbeid i ei periode. Til dømes må analoge reguleringsplanar over på digitalform for å automatisere byggesakshandsaming i større grad. Eit anna døme er kvaliteten til Matrikkelen, eigedomsregisteret, som må verte betre for oppnå ønskja effekt av digitalisering.

Innbyggjarane i kommunen vil ha i større grad ei forventning om tilgjengeleg informasjon og kontakt mot oss som tilsette i kommunen. Vi må få på plass gode digitale løysningar på heimesida vår og nytte nye medium i medverknadsprosessar. Det vil vere viktig å få kontakt og innspel frå brukargrupper som ikkje nyttar brev og epost som sine hovudkommunikasjonskanalar.

Stabil arbeidsstab vil framleis vere ei utfordring og ein liten sektor er sårbar ved eventuell sjukdom/sjukmelding blant dei tilsette. Vi har generelt små fagmiljø der ein er avhengig av at ein unngår langtidsfråver for å klare dei lovpålagte tidsfristane.

Det dukkar stadig oftare opp kompliserte juridiske problemstillingar i samband med plan- og byggesakshandsaming. Dette er ekstra utfordrande da ingen ved sektoren har formell juridisk kompetanse. Tilsyn og oppfølging av ulovlegheiter er som regel vanskelege og ressurskrevjande saker som har vore nedprioritert.

Økonomiske rammer 2018-2021

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	10 151 721	9 990 485	10 216 548	10 216 548	10 216 548	10 216 548
Inntekter	-4 185 950	-2 984 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704
Utvikling	5 964 217	7 005 781	7 081 844	7 081 844	7 081 844	7 081 844

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	226 063	226 063	226 063	226 063
Vidareføring innsparingstiltak 2018, auke i inntekter	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000

Årsverk

Ansvar	2019
Seksjon plan	4,0
Leiar oppmålings- og bygningsavdeling	5,0
Utvikling	9

SATSINGAR 2019 UTVIKLING		
OMDØME		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Alle som vender seg til Volda kommune skal få svar i samsvar med krava i forvaltningslova		

SATSINGAR 2019 UTVIKLING		
Fokus på å få fram det positive som skjer på sektoren		Leggje ut minimum 8 positive saker på heimesida i løpet av året
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Medarbeidersamtale med alle tilsette		
Nærver skal aukast i høve til 2018 (ambisjonsnivå på min 95 %)		
TENESTER		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Folkehelseperspektivet skal vere med i all planlegging		Omtala i alle planar og planlegging
Søke om tilskot til minst eit friluftslivstiltak jf kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv (KIFF-planen)		
Ferdigstilling av KIFF-planen (både rullering av hovedplanen og handlingsdel)		
Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk		
Ferdigstilling av kommuneplanen sin arealdel med ROS-analyse og konsekvensutgreiing (KU)		
Revisjon av overordna ROS-analyse frå 2013		
Rullering av handlingsprogrammet til klimaplanen		
Oppstart av områderegulering for Volda sentrum		

SATSINGAR 2019 UTVIKLING		
Oppstart av reguleringsplan for Torvmyrvegen/Furene		
Digitalisering av analoge reguleringsplanar		Som ein del av eit digitaliseringsprosjekt
Gjennomføre 10 tilsyn i samband med byggesaker		
Auke kvaliteten på Matrikkelen		Setje eit mål for tal på retting av feil
ØKONOMI		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Halde den økonomiske ramma		Avvik mot budsjett skal vere minimalt.

2.9 ØKONOMIAVDELINGA

Økonomiavdelinga har fagansvar for rekneskap og økonomistyring. I tillegg har avdelinga ansvar for utadretta tenester som innkrevjing av skatt og avgifter, og Husbankordninga med Startlån, bustøtte og tilskot. Som stabseining har vi eit ansvar ut i avdelingane med oppfølging innan økonomistyring og finansforvaltning. I dette ligg også ansvaret med opplæring innan fagområda. Avdelinga har vidare ansvaret med å føre rekneskapen til Volda kyrkjeleg Fellesråd. Det siste året har også avdelinga fått ansvaret med å koordinere mellom kommunen og innkjøpssamarbeidet i Ålesund.

Teneste- og utviklingsmål		
➤ Tilsette på økonomiavdelinga skal gi støttetjeneste til alle einingar i kommunen som gir grunnlag for god oversikt og god økonomistyring ➤ Vi skal vere imøtekomne og serviceinnstilt ovanfor kundar og brukarar av våre tenester. ➤ Sikre at økonomisystemet inn mot nye Volda skal vere optimalt med tanke på digitalisering, automatiske prosessar og eit godt verktøy for leiarane i kommunen	➤ God finans- og økonomiforvaltning ➤ I samarbeid med leiarane i kommunen skal vi vere støtte og pådrivar for betre kvalitet i arbeidet med rapportering	➤ Leie budsjett- og økonomiplan-prosessar som sikrar brei involvering og brei kunnskap om kommunen sine rammevilkår

Utfordringar 2019-2022

- Vi må i 2019 halde fram med å involvere leiarne ute i einingane i økonomistyringsarbeidet. I tillegg må vi sikre at vi fram mot ny kommune i 2020 har eit godt verktøy med tanke på brukargrensesnittet for leiarane.
- Volda og Hornindal vert *ein* kommune frå og med 2020. I 2019 vil fokuset vere å få arbeid med systemet og tilpasningar inn mot ny kommune. Når dette er på plass vil vi starte arbeidet med felles rutinar og reglement.

- Det er forventningar til enno betre utnytting av elektronisk fakturahandsaming for å frigjere ressursar (med omsyn til inn- og utgåande fakturaer), samt integrasjon av økonomisystemet og fagsystema. Dette er med på å forenkle og utvikle tenestene i sektorane (digitalisering av tenester).
- Volda kommune er med i innkjøpssamarbeidet på Sunnmøre. I dette ligg at vi er pliktig til å vere lojale med dei rammeavtalane som vi har sagt at vi er med på. Vi må sikre at desse avtalane er kjent blant innkjøparane våre og at dei vidare er lojale mot desse leverandørane. Klarer vi å følgje opp dette vil vi kanskje klare å redusere kostnadane våre.

Økonomiske rammer 2019-2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Utgifter	8 413 735	8 198 573	7 506 952	7 506 952	7 506 952	7 506 952
Inntekter	-2 504 906	-1 773 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757
Økonomi	5 907 721	6 424 816	5 483 195	5 483 195	5 483 195	5 483 195

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	26 132	26 132	26 132	26 132
Vidareføring innsparingstiltak 2018, auke i inntekter og reduksjon kostnader	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Reduksjon i rammer innsparingstiltak 2019 (ØPL 2018-2021), reduksjon 1 stilling	-467 753	-467 753	-467 753	-467 753

Årsverk	2019
Økonomiavdelinga	8,0
Økonomi	10,3

SATSINGAR 2019 ØKONOMIAVDELINGA		
OMDØMME		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Betale faktura til rett tid		Volda kommune skal oppfattast som gode betalarar av våre leverandørar. Pr. i dag har vi for høge utgifter i gebyr/purringar. Målet er å redusere dette i 2018.

SATSINGAR 2019 ØKONOMIAVDELINGA		
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Nærver på 97 %		
Medarbeidarsamtale med alle tilsette ein gong i året		
Utarbeide handlingsplan knytt til 10-faktor prosjektet		
TENESTER		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Innkjøpsstrategi		Utarbeide reglement og rutinar for innkjøp i Volda kommune. Sikre god opplæring og lojalitet av rammeavtalar
Utviklingsarbeid for å auke andel elektronisk faktura (i tråd med nasjonal satsing)		I 2018 klarer vi 70 % over på EHF. Målet for 2019 er 80 %
Utarbeide ny plattform i økonomisystemet for Nye Volda. I dette ligg også forventningar om eit meir optimalt system med tanke på digitalisering, automatiske prosessar og gode verktøy for brukarane		
Utarbeide nye reglement og rutinar for fagområda økonomi og skatt for ny kommune i 2020		
Sikre god opplæring til alle leiarar for å få fokus på økonomistyring lengst ut mot tenesteproduksjon		Utarbeide årshjul med datoar for rapportering og sette av dagar for opplæring.
ØKONOMI		
God økonomisk styring		Avvik mot budsjett skal vere minimalt.

2.10 PERSONAL- OG ORGANISASJONSAVDELINGA

Personal- og organisasjonsavdelinga omfattar løns- og personalstaben og Seksjon Innvandring. Løns- og personalstaben har i tillegg det administrative ansvaret for lærlingordninga i kommunen, samt for frikjøp av hovudtillitsvalde og hovudverneombod.

I 2019 vil hovudfokus vere å avslutte personalavdelinga i noverande Volda kommune, og legge til rette for overgang til nye Volda med verknad frå 1.1.20. Personalstaben vil vere tungt involvert i utvikling av nye rutinar og retningslinjer på personalområdet, oppbygging av nytt økonomi- og HR-system (Agresso/Unit4), samt andre oppgåver av betydning for tilsette som skal over i ny kommune.

Teneste- og utviklingsmål Volda kommune 2019

➤ Ha arenaer og hendingar som gir tilsette i Volda kommune felles tilhøyre	➤ Fortsette Prosjekt sjukefråvær i sektor helse- og omsorg	➤ Sikre gode resultat og eit berekraftig busetjings- og integreringsarbeid.

Teneste- og utviklingsmål nye Volda 2019

➤ Utarbeide rutinar og retningslinjer for ny kommune	➤ Utvikle program for leiaropplæring og leiarutvikling med oppstart i 2020, for å bygge ein felles leiarkultur i ny kommune.	➤ Oppbygging av HR-funksjon i nytt ERP-system.
➤ Bygge nytt kvalitets- og avvikssystem (Compilo)		

Utfordringar 2019-2022

- Digitalisering: Avdelinga vil kunne frigjere ein del ressursar til utviklingsarbeid ved å gjere manuelle lønsoperasjonar elektroniske (reiserekningar, permisjonssøknadar, timelister osv.) Viktig at vi difor greier å prioritere få på plass dette.
- Kommunesamanslåing: Personalavdelinga kjem til å vere tungt involvert i kommunesamanslåingsprosessen. Regelverk og rutinar i Volda og Hornindal må harmoniserast, særavtalar må kartleggast og seiast opp, ansatte skal innplasserast i ny organisasjon osv. Ein vil difor ha mindre kapasitet til andre oppgåver.
- Leiarprogram: Leiarane i ny kommune treng både ei type leiaropplæring og ein type leiarutvikling. Opplæring er praktisk retta og vil vere retta mot interne rutnar og

prosedyrar på ulike felt. Det vil vi ha ressursar og kapasitet til å gjere sjølv.

Leiarutvikling handlar om å vidareutvikle dei eigenskapane vi meiner er viktige for å utøve god leiing. Det krev ein type kompetanse vi ikkje har sjølve.

- Internopplæring: Internopplæringa som avdelinga køyrer i dag skal vidareutviklast. Denne inkluderer i dag nytilsattopplæring og internopplæring av leiarar og nøkkelpersonar, men framover må ein få på plass eit såkalla «onboardingsprogram» for nye leiarar.
- Rekruttering: På enkelte områder i organisasjonen har ein utfordringar knytt til rekruttering. Det er difor eit behov for ein overordna rekrutteringsstrategi for kommunen. Omdømebygging vil vere ein viktig del av dette.
- Nedgang i busetjingstal: Låge ankomststal til landet gir reduksjon i tal flyktningar som skal busetjast, og dermed lågare inntekter til kommunen. Dette krev justering/ev. nedbygging av kapasiteten på busetjings- og integreringsfeltet. Samstundes har kommunen fleire flyktningar og deltakarar med rett og plikt til introduksjonsprogram og grunnleggjande kvalifisering. Vi må difor gjennom ein utfordrande prosess der vi ser på korleis redusere og samtidig oppretthalde tilstrekkeleg kapasitet og kompetanse til å gi gode nok tenester og kvalifiseringstiltak, og slik sikre gode resultat og eit berekraftig busetjings- og integreringsarbeid.
- Auke i antal lærlingar: Dei siste åra har det vore ein stor auke i antal lærlingar (frå 11 i 2016 til 21 i 2018). utan at ein har auka ressursen som koordinerer ordninga. Samstundes ser ein at det skjer ei utvikling på området, knytt til digitalisering og bruk av ny teknologi til kommunikasjon og administrasjon. Det må gjerast ei utgreiing av korleis ein best kan organisere og administrere lærlingordninga i framtida.

Økonomiske rammer 2019-2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	29 089 831	20 450 768	20 416 075	20 416 075	20 416 075	20 416 075
Inntekter	-14 492 288	-1 677 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424
Personal og organisasjon	14 595 832	18 773 344	18 938 651	18 938 651	18 938 651	18 938 651

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	245 129	245 129	245 129	245 129
Vidareføring innsparingstiltak 2018, auke i inntekter	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Reduksjon i rammer innsparingstiltak 2019 (ØPL 2018-2021)	-280 760	-280 760	-280 760	-280 760
SSIKT	1 418 984	1 418 984	1 418 984	1 418 984

Auken i overføring til SSIKT kjem av selskapet frå 2019 overtek låneopptak knytt til

investeringar. Tidlegare har kvar kommune stått for låneopptak etter ein fordelingsnøkkel. I 2018 og 2019 er det mellom anna nytt sak og arkiv system som ligg inne som investering.

Årsverk

Ansvar	2019
Seksjon innvandring	0,6
Personal- og organisasjonssjef	6,9
Lærlingar*	10,3
Verneombod og HTV	2,4
Personal og organisasjon	20,3

Ein har ca 21 lærlingar, men desse har redusert løn. Tal på lærlingar kan endre seg hausten 2019, då nokon sluttar og andre startar.

SATSINGAR 2019 PERSONAL OG ORGANISASJON		
OMDØME		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Tilsette og leiarar får pålitelege svar på henvendingar		
Korrekte tenester til rett tid		
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Nærver på 97 %		
Medarbeidersamtale med alle tilsette ein gong i året		
Utarbeide handlingsplan knytt til 10-faktor		
TENESTER		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Administrere og følgje opp medarbeidarundersøking 10-faktor		.
Implementere Win Tid		Sørgje for at tidsregistrering og fråværsregistrering er på plass i heile organisasjonen.

SATSINGAR 2019 PERSONAL OG ORGANISASJON		
Internopplæring		Gjennomføre nytilsattopplæring minimum 2 gangar pr år
ØKONOMI		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
God økonomisk styring		Avvik mot budsjett skal vere minimalt.
Nærværsarbeid		Å auke nærværet er god økonomi for kommunen. Ein auka bruk av bedriftshelsetenesta eller satsing på oppretting av prosjektressurs, kan gje auka nærvær.

2.11 BARNEVERNTESTA HAREID, ULSTEIN, VOLDA OG ØRSTA

Volda kommune er vertskommune for den lovpålagte barnevernstenesta for Hareid, Hornindal, Ulstein, Volda og Ørsta. Eit viktig formål med samarbeid innan barnevern er å sikre ei robust teneste med høg kvalitet. Volda kommune er ansvarleg for utarbeiding av budsjett, med mål som sikrar at lovkrava vert oppfylt for dette tenestområdet i alle samarbeidskommunane.

Samfunnsoppdraget til tenesta er gitt i Lov om barnevernsteneste § 1-1:

Loven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.

Den interkommunale barnevernstenesta er ei Mitt Liv-teneste. Dette handlar om at vi samarbeidar med Forandringsfabrikken som engasjerar barnevernsbarn og unge som gir råd til barnevernstenestene. Vi har forplikta oss på deira barnesyn og verdigrunnlag. Barn er vår viktigaste samarbeidspart og tenesta samarbeidar med barn og unge gjennom å vere open, audmjuk og vektlegge kjærleik og medverknad.

Teneste og utviklingsmål		
Gi barn som lever under forhold som kan skade deira helse og utvikling rett hjelp til rett tid.	Halde fristar som lova pålegg oss og undersøke saker i nært samarbeid med barnet, familien og samarbeidspartar.	Evaluere tiltak systematisk slik at tiltaka utviklast i samarbeid med barnet, foreldra og samarbeidspartar.
Følgje opp barn under omsorg i samsvar med lovkrav og i samarbeid med barnet, foreldre og samarbeidspartar.	Styrke dei tilsette sin kompetanse i samtale med barn og møteformer som fremmer brukarmedverknad og involvering av familie og nettverk.	Arbeide for balanse i saksmengd pr. tilsett slik at kvart barn får den merksemd som det har behov for.
Utvikle ein lærande organisasjon der tilsette bidreg med sin kunnskap og erfaring.	Attraktiv arbeidsplass med styrka arbeidsmiljø og redusert sjukefråvær.	Arbeide for involvering frå tilsette i utvikling av tenesta fagleg og organisatorisk.

Nykeltal (2017 tal)

Indikatorar		Fylket	Hareid	Hornin- dal	Ulstein	Volda	Ørsta
Kvalitet	Andel fristbrot i undersøkingar	11,7%	7,1%		6,1%	11,1%	14,7%
	Andel barn i hjelpetiltak med tiltaksplan	83%	100%	100%	86,8%	84,4%	85%
	Andel barn i fosterheim med oppfølging i tråd med lovkrav	78,1%	100%		100%	100%	100%
	Tal barn med akuttvedtak 0-17 år	1,2barn	2,6barn		0,5barn	1barn	1,2barn
Prioritering	Andel av kommunens totale utgifter som nyttast til barnevern	3,3%	3,7%	0,4%	3,9%	4,2%	2,2%
Deknings- grad	Tal på meldingar i forhold til barnetal i kommunen	4%	4,8%		3,4%	3,7%	4,5%
	Barn med barnevernstiltak 0-17 år	4,7%	5,2%	2,4%	4%	4,6%	4,6%
	Andel barn med undersøkingar 0-17 år	4,4%	5,9%		4,1%	4%	5,3%
	Andel barn med hjelpetiltak i hjemmet av barn med tiltak 0-17 år	75,5%	68,9%		70,4%	78,9%	80,9%
Kostnader kronebeløp	Utgifter pr.barn som bur utanfor heimen (252)	335452	287591		314647	375568	123404
	Utgifter pr.barn med tiltak i heimen (251)	28863	23142		25552	18070	13056

Utfordringar 2019-2022

- **Barnevernsreforma;** lov om barnevernstenester er i endring. Regjeringa har varsla vesentlege endringar i fordelinga av ansvar mellom stat og kommune slik at kommunen får eit auka ansvar. Dette medfører konkrete endringar for barnevernstenesta økonomisk og i høve auka arbeidsmengd med nye arbeidsoppgåver.
- **Tverrfagleg samarbeid;** barnevernsreforma har eit sterkt krav til tverrfagleg samarbeid til barnevernstenesta og til våre samarbeidspartar. Tenesta har hatt fokus på tverrfagleg samarbeid sidan vi vart interkommunale og det er etablert fleire gode samarbeidsmåtar i denne tida. Dette arbeidet vil tenesta vidareutvikle og styrke i samarbeid med samarbeidspartar i våre kommunar.
I samband med dette vil vi i 2019 ta initiativ til etablering av ei tverrfagleg gruppe som vil ha ansvar for å arrangere ein fagdag i 2020 med tema relatert til tverrfagleg samarbeid om god oppvekst.

- **Kompetansestyrking;** Barnevernsreforma legg også vekt på å bidra til kompetansestyrking av barnevernstenestene, mellom anna med etablering av læringsnettverk og midlar ein kan søke på for å ta konkrete utdanningar. Vår teneste skal ta del i læringsnettverk og vil aktivt søke på midlar til utdanning for tilsette. Tenesta vil også ta ansvar for eiga læring ved å være ein lærande organisasjon.

Dette skjer ved å arrangere fagdagar teamvis og for heile tenesta, i vekentlege fagmøter, rettleiing med fagteamleiar og i grupper. For 2019 er fagleg hovudtema samtalar med barn.

Ein legg også inn i årshjul for kompetanse og fagutvikling at ein årleg skal ha eigne fagdagar med fokus på nettverksmøter og nettverksarbeid. I løpet av våren 2019 vil ein ferdigstille kompetanseplan for tenesta.

- **Halde lovkrav og fristar;** Tenesta rapporterar kvart halvår om vi utfører dei lovpålagte krava om 3 mnds undersøkingsfrist, om minimum 4 oppfølgingsbesøk for barn som bur utafor heimen, om jamn evaluering av tiltaks- og omsorgsplanar, om systematisk og dokumentert evaluering av hjelpetiltak, om systematisk oppfølging av foreldre etter omsorgsovertaking, ivaretaking av fosterheimar med meir. Vi erfarer ein jamn auke i meldingar, også i saker som omhandlar vald mot barn – dette er særleg arbeids- og tidkrevjande saker. Vi ser at det er krevjande å stette desse lovkrava og at det krev kvalitetsikring av internkontroll, oppdaterte rutinar og tett oppfølging av kvar tilsett.
- **Reduksjon av sjukefråvær;** Eit høgt sjukefråvær har over tid vore eit stort problem for barnevernstenesta. Det er naudsynt å ha eit stadig fokus på balansert arbeidsbelastning, fokus på trivsel, rutinar for avspasering, og oppdaterte rutinar for sakshandsaming og oppdatert internkontroll. Tilrettelegging for fagleg utvikling, systematisk saksrettleiing er også vesentleg i denne samanheng.

Ein ser at å arbeide i barnevernstenesta er krevjande for dei tilsette og ein vert utfordra på eiga sikkerheit i arbeidskvardagen både i høve psykisk og fysisk helse. Arbeidstilsynet hadde tilsyn med tenesta våren 2018 i høve vald og trugslar. Dette førte til pålegg om utbetringar og tenesta ser at dette er noko vi må oppretthalde fokuset på i åra framover.

I planperioden vil ein arbeide med å styrke førebygging av sjukefråvær og å utarbeide eit betre system for tett oppfølging av sjukemelde. Ein vil også i samarbeid med personalavdelinga sjå nærare på arbeidstidsordninga til tenesta.

Økonomiske rammer 2019- Volda kommune:

VOLDA KOMMUNE			
Funksjon	Bud 2018	Prognose 2018	Budsjett 2019
F244 Barnevernteneste, inkl kommunen sine advokatutgifter	5 250 396	5 584 317	5 613 236
F251 Tiltak i familien	1 313 915	1 167 117	1 129 545
F252 Tiltak utanfor familien	7 015 812	6 000 000	6 881 812
F252 Tiltak einsleg mindreårige	13 255 616	11 511 342	11 014 167
Samla kostnad	26 835 739	24 262 776	24 638 760

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760
Inntekter	0	0	0	0	0	0
Barnevern Volda kommune	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760

I økonomiplan 2018-2021 vart det i budsjettet lagt inn reduksjonar på EM-tenesta. Tiltaket er i gangsett og som det går fram av tabellane over er budsjettet på denne tenesta redusert.

Endringar i økonomiplanperioden felles Barnevernteneste:

- **Barnevernsreforma** som regjeringa innfører fører til at kommunen i løpet av økonomiplanperioden får det fulle ansvar for oppfølging av barn i fosterheim og for økonomisk dekning av utgiftene til dette. No betalar kommunen ein eigenandel på kr.33 110 pr. barn. Betaling for barn i institusjon har vore auka jamt siste åra; i 2018 er pris pr. månad kr. 70 320, frå 2020 er det varsla at kommunens eigendel vert ytterlegare auka til å dekke 40% av døgnpris. KS har bedt om å få delta i kostnadsrekning av endringane. Det er ikkje avklart om dei auka kostnadene vert fullt ut dekt gjennom inntektssystemet.

Det er også ei forventning til kommunane om å styrke det førebyggjande arbeidet i familiar for å unngå at barn må flyttast ut av heimane. Den interkommunale barnevernstenesta er godt rusta til dette då tenesta sidan etableringa i 2014 har bygd opp eit eige familieteam m/ed øyremerkte stillingar til å arbeide med endringstiltak i heimen. Det er viktig å oppretthalde og vidareutvikle dette tenestetilbodet.

- **Effektivisering:** Tenesta er oppteken av budsjettkontroll og bevisste haldningar til økonomistyring og har eit tett samarbeid med økonomistaben i høve dette. Det er forventa av offentleg sektor effektivisering på 0,5% pr. år. Dette kravet vert også

stilt til interkommunale tenester. Den interkommunale tenesta ser på dette som ei stor utfordring. Særleg utfordrande for oss då utgifter på tiltaksområdet er vanskelege å føresjå og styre. Her må ein ha ein vedvarande vurdering og kontroll og følgje tett opp utgiftene.

Lov om barnevernstenester pålegg kommunane å sette inn dei tiltak det einskilde barn treng og kan ikkje med grunngiving i økonomi unnlate å sette inn tiltak. Det er vanskeleg å føresjå kva utgifter ein kan få i høve tiltak i åra framover, men ein veit at talet på barn som treng hjelp frå barnevernstenesta stadig aukar. Det er vesentleg for god økonomistyring å ha ei nøktern drift og ein evaluerande praksis som sikrar gode rutinar og målretta tiltak.

Det er på driftsområdet tenesta kan få til eventuell effektivisering. Grunna høgt sjukefråvær har tenesta i 2018 hatt ei innsparing på meir enn 0,5%. Dette då det i vår teneste ikkje vert leigd inn vikarar i arbeidsgivarperioden og stillingar vert ståande vakante i lengre sjukemeldingsperiodar. Ein har derfor inntekt på refusjon sjukeløn. Det er likevel ikkje slik vi ynskjer å oppnå innsparing og sjukefråværet er noko vi arbeider aktivt med å få ned. Stabilitet blant dei tilsette med lågt sjukefråvær og tilsette som blir i tenesta med si kompetanse over tid, er den viktigaste faktoren for effektivisering i tenesta.

I 2018 har tenesta arbeidd med å verte digitale, og frå slutten av november er det venta at dette er i gong. Det vil ta tid før ein ser effekt av dette, men ein forventar at dette i planperioden vil kunne føre til den effektivisering som er kravd. I 2019 vil tenesta evaluere eigen organisering og i samband med dette mellom anna vurdere om ein ved å organisere tenesta annleis og gjere smarte endringar kan effektivisere tenesta.

- **Barnevernsvakt:** Det er eit krav til kommunane at dei har døgkontinuerlig barnevernsvakt. Dette har vi ikkje i våre kommunar pr.i dag. Våren 2018 søkte kommunane i den interkommunale barnevernstenesta saman med dei andre kommunane i sjustjernesamarbeidet om skjønsmidlar frå fylkesmannen til etablering av ei felles vakt. Ein fekk midlar til dette og det vert no arbeidd med å finne den beste løysninga for våre kommunar.

Fordeling av kostnader eigenandel barnevernsvakt. Med atterhald om at vi får inntekt med Herøy, Vanylven og Sande på 250 000 kr

Hareid kommune	1 155	15,1 %	75 313
Ulstein kommune	1 993	26,0 %	129 956
Ørsta kommune	2 369	30,9 %	154 473
Hornindal kommune	265	3,5 %	17 280
Volda kommune	1 886	24,6 %	122 979
Sum til budsjett 2019	7 668	100,0 %	500 000

- **Einsleg mindreårige:** I Volda og Ørsta driftar den interkommunale barnevernstenesta bustadar for einsleg mindreårige flyktningar. Barna er fordelt på to einingar i Volda og to i Ørsta samt ei felles oppfølgingsteneste som fyl opp dei som er

flytta ut til eit sjølvstendig tilvære på hybel. Det er bygt opp eit godt fagmiljø i tilbodet til einsleg mindreårige og barna får god omsorg og oppfølging.

Tilskot frå staten har vore vesentleg for drifta av desse bustadane, denne har siste åra vorte redusert og reduserast no ytterlegare. I samband med at det no kjem færre einsleg mindreårige til Norge får også kommunane tilbod om færre barn til busetjing. På grunn av desse endringane ser ein at ein må bygge ned tenestene i samsvar med kor mange barn ein får busett. Denne nedbygginga er i gang og det er eit tett samarbeid mellom tillitsvalde, verneombod og arbeidsgivar i denne prosessen.

Tabell over tal årsverk og stillingar i tenesta:

	Årsverk
Kontorfagleg	2,0
Fagstillingar	32,7
EM Ørsta	14,63
EM Volda	7,94
EM Opp Ørsta/Volda	4,64
Barnevernstenesta	61,91

SATSINGAR 2019 Interkommunal barnevernsteneste		
OMDØMME		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Sikre eit kvalitativt godt barnevern med fokus på medverknad frå barnet og familien.		Vektlegge arbeidsmetodar som styrkar medverknad frå barn og foreldre ved å nytte familieråd og nettverksmøter der det er tenleg og familien samtykkar til dette.
		Halde fram med å vere Mitt Liv- teneste, og samarbeide med Forandringsfabrikken.
Brukarane møter fagleg oppdaterte medarbeidarar som gir tydeleg informasjon og trygg sakshandsaming.		Ta del på Bufdir sin kompetansesatsing. Gjennomføre fagdagar teamvis og for heile tenesta samt

SATSINGAR 2019 Interkommunal barnevernsteneste		
		utarbeide kompetanseplan for tenesta.
Tilby gode møteforhold for brukarar i våre kommunar		Samarbeide med eigarkommunane med å sikre gode og sikre lokalitetar i dei ulike kommunene.
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Nærvær på 92 %		Arbeide målretta med å styrke forebygging og oppfølging av sjukemelde.
Medarbeidarsamtale med alle tilsette i løpet av november/desember.		
Følgje opp 10-faktor		
Trygge medarbeidarar med sikker arbeidskvardag		Arbeide systematisk med HMT i samarbeid med Verneombod og tillitsvalde. Utarbeide stillingsomtalar for alle tilsette. Lage plan for opplæring av nye tilsette og implementere fadderordning for desse.
TENESTER		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Evaluering av tenesta si organisering.		Vurdere om ei endring av organiseringa vil gi meir effektivitet og betre kvalitet på tenesta.
Stette krava som Lov om barnevernstenester set for sakshandsaming.		Styrke arbeidet med skriftleg dokumentasjon og halde fram med tett oppfølging og rettleiing av tilsette.
Kompetansestyrking		Gjennomføre fagdagar teamvis og for heile tenesta. Fagleg tema for 2019 er samtalar med barn. Ta del i Læringsnettverk og aktuelle kurs.
Sikre eit godt tverrfagleg samarbeid med samarbeidspartar		Ta del i tverrfaglege samarbeidsfora i kommunane. Ta initiativ våren 2019 til ei tverrfagleg interkommunal arbeidsgruppe for planlegging

SATSINGAR 2019 Interkommunal barnevernsteneste		
		av tverrfaglig fagdag som skal vere våren 2020.
Etablere ei tenleg barnevernsvakt i samarbeid med Sande, Vanylven og Herøy.		
Styrke fagleg samarbeid med Høgskulen i Volda m. fleire.		Ta del i forskingssamarbeid og inngå avtale om fruktbart fagleg samarbeid for begge partar.
Ta del i etablering av ny oppvekstsektor for Nye Volda.		
ØKONOMI		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
God økonomisk styring		Avvik mot budsjett skal vere minimalt.
Redusering av drift i EM-tenesta.		Samarbeide med tillitsvalde og personalavdelinga om ei redusering som tek i vare eit godt tilbod til barna og til tilsette sine rettar.
Digitalisering av tenesta med elektronisk arkiv og post.		Implementere digital løysing av fagprogrammet og elektronisk arkiv i samarbeid med arkiv og SSIKT.

2.12 NAV

I mai 2014 vart Nav-kontora for Volda og Ørsta slått saman til eitt felles kontor med Ørsta som vertskommune. Dette inneber at Ørsta kommune driv tenestene også for Volda kommune. Nav er ei viktig teneste, og det er viktig at Nav-tenesta inngår i det tverrfaglege samarbeidet med dei øvrige tenestene i kommunen. Det er behov for å gjere ei evaluering av samanslåinga for få oversikt over effekten av denne omorganiseringa. I den samanheng må vi også sikre faste rutiner for rapportering og budsjettering.

Teneste og utviklingsmål		
➤ Gi alle høve til å kome i arbeid	➤ Å gi alle barn og unge høve til å utvikle seg	➤ Betre levevilkåra for vanskelegstilte
➤ Aktivt tverrfagleg samarbeid med tenestene i Volda kommune	➤ Bruke viremidla fleksibelt ut frå individuelle behov for raskast mogleg kome i aktivitet eller arbeid	➤ Månadleg rapportering av økonomisk forbruk og tertialrapportering på tenestene

Ørsta er vertskommune for Nav-kontoret. Volda kommune kan instruere og gi styringssignal for tenesta i samsvar med samarbeidsavtalen. Ørsta kommune vert bedt om å rapportere på oppfølginga av måla.

Folkehelse

Arbeidslina ligg til grunn i NAV, fokus på arbeid skal vere ein raud tråd i det meste av arbeidet vårt. Forsking viser at det å vere utan arbeid aukar dødelegheit, helseproblem og forbruk av helsetenester. Å vere i arbeid aukar sjølvkjensla, gir betre psykisk helse og generelt betre helse. Arbeidsmiljølova seier også at det å vere i arbeid skal vere helsefremjande. Arbeidsfokuset understøttar folkehelseperspektivet.

Fakta om avdelinga

NAV Ørsta/Volda har pr. i dag 19,9 statlege og 8,75 kommunale årsverk. Av dei statlege årsverka er 0,5 årsverk knytt til settekontorordning. Av dei kommunale årsverka er 0,6 knytt til gjeldsrådgjeving, resten er knytt til rettleiing/sakshandsaming.

Kontoret har kommunal minimumsløysing, og skal yte sosiale tenester knytt til genererell råd og rettleiing, økonomisk rådgjeving, økonomisk stønad, midlertidig butilbod, kvalifiseringsprogrammet og individuell plan. I tillegg har vi gjeldsrådgjeving.

Kontoret er i dag organisert i to avdelingar, samt med eiga gruppe tilsette som har hovudoppgåvene sine knytt til kommunale tenester. Vi jobbar likevel etter prinsippet om integrerte tenester.

Mål og tiltak

NAV styrer etter eige målekort. I dette er det lagt inn fleire indikatorar og måltal sentralt, i tillegg har vi lagt inn ein del eigne kommunale parameter. For sistnemnde er målet å redusere både antal som mottek sosialhjelp, antal som har denne ytinga som hovudinntektskilde, samt gjennomsnittleg tid brukarane mottek slik stønad. Vi har elles som mål å auke antal deltakarar i kvalifiseringsprogrammet.

Konkrete tiltak for å nå måla, er m.a. målretta bruk av eige styringssystem, oppretting av KVP-nettverk for Søre Sunnmøre, meir utadretta jobbing, tettare samarbeid med samarbeidspartar og eiga kompetanseheving.

Status/utfordringar

Fleire brukarar og rask omstilling vil prege NAV framover.

NAV får fleire brukarar og må handtere eit arbeidsliv i raskare omstilling, men får nye mogelegheiter gjennom digitalisering. Det er hovudfunna i NAV si nye omverdsanalyse.

Endringstakta i samfunnet ser ut til å auke. NAV må vere førebudd på raske omprioriteringar, som følge av mogelege brå omstillingar på arbeidsmarknaden, endringar i tilstrøyming av flyktningar og andre uføresette hendingar.

Vi må rette arbeidet vårt endå meir inn mot arbeid, arbeidsgjevarar og arbeidsmarknaden. Ufaglært ungdom og flyktningar med lite skulegang vil verte særleg utsette grupper på arbeidsmarknaden, og desse gruppene, saman med langtidsledige, vil vere hovudsatsingsgrupper også framover.

Samfunnsutviklinga viser veksande utfordringar m.o.t. auke i ledigheita og fattigdom hos flyktningar. Kommunen si avgjerd om kor mange flyktningar ein ynskjer å busetje, påverkar også ressursbruken i NAV i stor grad. Vi har ei viktig rolle i arbeidet med integrering av flyktningar, dette i samarbeid med øvrig del av kommunen, som har hovudansvar for norskopplæring og introduksjonsprogram.

Innføring av kanalstrategi, sjølvbeteningsløysingar og redusert opningstid, har m.a. gitt oss høve til å jobbe tettare saman med m.a. vidaregåande skular, samt med flyktningkontora i både Volda og Ørsta. Vi har no eigne rettleiarar som jobbar på mobil løysing ute hos desse samarbeidspartane eit par timar ein dag i veka. Dette håper vi skal kome både brukarane, samarbeidspartane og oss sjølve til nytte.

Digitaliseringa vil halde fram for fullt i NAV, førebels er dette mest knytt til statlege tenester. Sjølvbeteningsløysingar knytt til kommunale tenester er også under utvikling. Samla vil effektiviseringa gjennom betre digitale tenester gi betre høve for tettare oppfølging til dei brukarane som treng det mest.

Innføring av aktivitetskrav for sosialhjelp for personar under 30 år, kom i 2017. Aktivitetstilbodet STYRK- aktiv har fungert godt, og vi trur at vilkår og tilbod om aktivitet vil ha effekt på sosialhjelpsbudsjettet framover.

Hovudmålet til NAV er å få fleire i arbeid og aktivitet, og færre på stønad. NAV kan ikkje klare å løyse dette samfunnsoppdraget åleine, men må jobbe saman med andre aktørar. Det er viktig med felles forståing av oppdraget, at alle forstår si eiga rolle i det store biletet, og at vi har eit felles overordna målbilete. Vi vil difor vidareføre samarbeid med m.a.

legar/behandlarar, andre avdelingar i kommunen, utdanningsinstitusjonar og ikkje minst arbeidsgjevarar/næringsliv.

Økonomiske rammer 2019 - 2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	9 759 050	9 767 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312
Inntekter	-486 153	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
NAV Kommune	9 272 897	9 467 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312

Sosialhjelpsutgiftene aukar og er hovudårsaken til veksten i utgiftene til Nav.

2.12 FELLESOMRÅDET

Dette ansvarsområdet inneheld utgifter og inntekter som ikkje høyrer naturleg heime på den einskilde sektor.

Her er eit utdrag av utgiftene:

- Amortisering av tidlegare års premieavvik på pensjonsområdet
- Revisjon
- Kontrollutval
- Kyrkjeleg fellesråd
- Tilskot til andre trussamfunn
- Diverse kontingentar, som til dømes kopinor og KS
- Driftstilskot til Volda rullarlag, Volda stadion, Volda skisenter m fl (i høve politiske vedtak)
- Bygselsavtaler (årleg leige av grunn frå grunneigarar i Volda sentrum – vert ein gjennomgang av dette i samband med budsjett 2020 for nye Volda)
- Avskrivingar
- Avsett pott til neste års lønnsoppgjer, som vert fordelt ut på sektorar i løpet av året
- Innsparingstiltak som skal rapporterast på og fordelast ut på sektorar gjennom året (sjå omtale av tiltak under)

Her er dei viktigaste budsjetterte inntektene:

- Kalkulatoriske inntekter frå sjølvkostområda
- Vertkommunetilskot for asylmottak
- Motpost avskrivingar (inntekt)
- Sal av konsesjonskraft

Økonomiske rammer 2019 – 2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	69 552 195	42 024 750	97 255 797	44 907 967	43 007 967	43 007 967
Inntekter	-58 076 764	-45 930 280	-48 618 831	-48 618 831	-48 618 831	-77 618 831
Fellestenester	11 475 431	-3 905 530	48 636 966	-3 710 864	-5 610 864	-34 610 864

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Gjenstående innsparingar frå ØPL 2018-2021	-4 201 636	-8 701 636	-10 601 636	-10 601 636
Digitalisering stab og merkantilt arbeid i sektor		-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Pensjon - Premieavvik prognose KLP og SPK	-23 242 170	-12 000 000	-12 000 000	-12 000 000
Amortisering premieavvik	4 349 100	7 259 100	7 259 100	7 259 100
Lønnsvekst 2019 (sentralt og lokalt), 3 %	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Avskrivning og kalkulatoriske renter	-1 625 242	-1 625 242	-1 625 242	-1 625 242
Volda kyrkjelege fellesråd	380 000	380 000	380 000	380 000
Volda Rullarlaug AS, tilskot	467 000	467 000		

Omtale av tiltaka

Digitalisering, strukturendringar m.m

I økonomiplanen 2018-2021 ligg der forventningar om reduksjon i drifta knytt til digitalisering, velferdsteknologi, strukturendringar m.m. I tillegg vart det gjort vedtak om å redusere tenestene knytt til flyktning i tråd med at tilskotet vert redusert. Status på desse tiltaka inn mot 2019 er som følgjer:

	2 019	2 020	2 021	2 022
Digitalisering og innovasjon, samordning skule og barnehage	-4 200 000	-7 700 000	-9 600 000	-9 600 000
Stilling Økonomistab	467 753	467 753	467 753	467 753
Reduksjon rammer Personal	280 611	280 611	280 611	280 611
Sentralbord, porto	250 000	250 000	250 000	250 000
Mork bustadar		1 000 000	2 000 000	2 000 000
Vikebygda- Bratteberg		1 000 000	2 000 000	3 000 000
Legge ned Austefjorden barnehage	350 000	700 000	700 000	700 000
Barnehagedrift sentrum (kommunale og private) (bygg og teneste)				3 000 000
Restverdi på innsparing	-3 201 636	-6 701 636	-8 601 636	-8 601 636

<i>Reduksjon i tenestene knytt til flyktningar</i>	<i>-2 000 000</i>	<i>-3 000 000</i>	<i>-3 000 000</i>	<i>-3 000 000</i>
EM tenesta	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Restverdi på innsparing	-1 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000

Nokre av tiltaka i tabellen er gjennomført. Dei tiltaka som er utheva er tiltak som administrasjonen kjem til å fremje for å få gjennomført forventingane som ligg i tiltak og reduksjon driftskostnader.

I tillegg er det i denne økonomiplanen synleggjort eit tiltak som går på effektivisering i merkantile stillingar både i stabsfunksjonane og i sektorane. I samband med kommunesamanslåinga vert det gjort eit arbeid med tanke på ERP (økonomi, lønn og HR) systemet som vil automatisere arbeidsprosessar.

Pensjon

Prognoser frå KLP er at dei i åra framover vil vere positive premieavvik. Dette vil kome som inntekt i kommunerekneskapen i år 1, og som kostnad dei 7 neste åra i form av amortisert premieavvik. Premieavviket for 2019 er lagt inn i budsjettet med ei inntekt på 23,3 mill kr (prognoser frå KLP og SPK). Amortisering er lagt inn frå år 2020. I tillegg er det lagt inn ei synleggjering av at vi i økonomiplanen forventar positive premieavvik/bruk av premiefond. Her har vi lagt inn ei inntekt som baserer seg på bruk av premiefondet dei to siste åra.

Lønnsvekst

Det er sett av 3,0 % til neste års lønnsvekst (med verknad frå 1. mai). Dette er i tråd med deflator gitt av KS.

Kyrkjeleg fellelsråd

Kyrkja er ein sjølvstendig juridisk organisasjon som er ansvarleg for si drift innanfor dei tilskota som vert ytt frå kommunen. Dette er følgt opp med ei budsjetteknisk omlegging der tilskotet til Kyrkja vert budsjettert som ei driftsoverføring frå kommunebudsjettet. For 2019 er det gitt kompensasjon for lønnsvekst 2018 og ei auke på 0,2 mill kroner. Kyrkjeleg fellelsråd sitt innspel til budsjettarbeidet vil bli lagt fram som vedlegg i saksframlegget.

Volda rullarlaug AS

Volda kommune har gitt kommunal garanti på lån til Volda Rullarlaug. Sponsorinntektene har dei siste åra blitt redusert, noko som har gitt økonomiske utfordringar. I 2018 har kommunen gått inn med ekstra tilskot for at rullarlauget skal få dekkja sine plikter knytt til lånet.

Ved etablering av VRL var målet å vere gjeldsfri i 2020. Slik inntektene er no er dette urealistisk, samtidig som ein ser at det også i åra framover er liten moglegheit for å auke inntektene. Dette gjer at VRL no ber kommunen om å gå inn med to større tilskot i åra 2019 og 2020 for å innfri lånet i tråd med planane.

Volda kommune har vore positive med å gi kommunal garanti til idretts- og kulturanlegg. Dette er gode tiltak, men ein må vere budd på at det alltid er ein risiko for at slik garantiar kan verte gjort gjeldande.

2.13 Innspel til budsjettarbeidet

Havbruksfondet

Til budsjettarbeidet har der kom innspel/søknader frå organisasjonar og grendalag i kommunen. Innspela vert lagt fram som vedlegg i saksframlegget. Fleire av søknadane er knytt til midlane kommunen fekk frå Havbruksfondet. Administrasjonen ser på midlane som frie inntekter og midlane er i 2018 sett av til disposisjonsfondet med tanke på å få på plass ønska investeringar.

Mobil scene

Det vert vist til oversendingsvedtak i PS 104/18 i kommunestyret den 30.08.18. I saka er det lagt fram eit forslag om at Volda kommune skal kjøpe inn ei mobil scene for utlån til ulike aktørar, og i punkt 2 i forslaget, er det føreslått at scena blir lagt i drift under Eigedomsavdelinga.

I samband med dette forslaget har eigedomsavdelinga gjort ei vurdering, og har følgjande innspel. I forslaget er det føreslått at kommunen skal låne ut den mobile scena til aktørar som har behov for det, noko som vil gjere at kommunen konkurrerer med næringslivet om ei teneste som andre kan tilby. Sidan kommunen tenkjer å låne ut scena gratis, vil det heller ikkje vere reell konkurranse om leveransen, og ein går med dette mot regjeringa sitt ynskje om at det skal vere like konkurransevilkår mellom det offentlege og private aktørar. Denne problemstillinga har også vore oppe i tidlegare politiske saker i Volda kommune, og ein har då konkludert med at kommunen ikkje skal konkurrere med næringslivet. Ei løysing med gratis utlån av scene vil kunne bidra til redusert inntekt for dei aktørane som leverer denne tenesta i dag, og det kan også føre til at ein tek vekk kundegrunnlaget deira for vidare drift.

Det er i forslaget estimert ei riggetid på 30 min av 1-2 personar. Dersom ein tenkjer at eigedomsavdelinga skal bistå med levering og montering av scena, må ein, i tillegg til riggetida, rekne med tid for henting, frakttida frå oppbevaringsplass til riggplass og seinare nedrigging og fraktid til lagringsplass. Totalt vil det vere snakk om ein del meir enn 30 min for kvart utlån av scena. I tillegg vil det føre til noko tid for vedlikehald av utstyret.

Lønnskostnadane for personane som skal ta på seg dette arbeidet må reknast med i den økonomiske vurderinga for investeringa. Eigedomsavdelinga har ikkje kapasitet til å ta på seg dette arbeidet med den bemanninga ein har i dag.

Innkjøp av ei mobil scene krev også at ein har lagringsplass for scena på ein plass som er lett tilgjengeleg og sentrumsnært. Eigedomsavdelinga kan ikkje sjå at kommunen i dag har eit lokale av denne størrelsen som har ledig kapasitet til å oppbevare og lagre ei mobil scene. Om ein må skaffe nye lokale for lagring vil dette også ha ein økonomisk konsekvens.

Ei investering av ei mobil scene, vil ikkje vere berettiga for mva. kompensasjon. Det kjem ikkje fram i saka om kostnadane som er oppgitt er eks. eller inkl. mva.

Ideen om mobil scene er kreativ. Når det gjeld kven som skal ta ansvar for dette, og korleis det bør organiserast, er det naturleg å trekkje opp nokre prinsipp rundt kva som er kommunalt og privat ansvar for ulike oppgåver. Kommunen kan delta i samskaping med lag og organisasjonar på måtar der ein ikkje kommunaliserer private tenester, som t.d gjennom tilskotsordningar mv.

Asfaltering Reset

Volda skisenter søker om å få dekt kostnader knytt til opparbeiding, masseutskifting og førebuing for asfaltering av p-plassen på Reset.

Administrasjonen har måtte prioritere strengt for å få plass til dei mest prioriterte tiltaka i budsjettarbeidet.

Dette tiltaket er ikkje eit må-tiltak og er derfor ikkje prioritert i administrativt framlegg.

3 INVESTERINGAR

Eit mål for administrasjonen er å få til eit realistisk investeringsbudsjett, der vi veit at i klarer ressursmessig å gjennomføre dei prosjekta som vert vedtatt.

Inn mot 2018 vart talet på prosjekt redusert og vi har også inn mot 2019 heile tida vurdert ressursbruk inn mot forslag som vert lagt fram. Ser vi på status i 2018 og gjennomføring av prosjekt ser vi at det berre er 50 % av planlagt ramme som er gjennomført. Fleire områder og prosjekt vil ha restrammer som må overførast til 2019.

I denne økonomiplanperioden er der fleire store prosjekt som vil krevje høg ressursoppfølging frå teknisk sektor. Som følgje av dette er det ikkje opna for så mange nye investeringsprosjekt. Dei prosjekta som ligg som framlegg er vidareføring av prosjekt som allereie er i gang.

I skjema 2A ser vi investeringsrammer og finansiering samla for åra i økonomiplanperioden.

Detaljert oversikt over investeringssprosjekta kjem frå kapittel 3.1 og utover.

Dei større investeringane i økonomiplanperioden er:

- Rehabilitering/tilbygg Volda ungdomsskule
- Kino og kultursal
- Idrettshall (infrastruktur Volda Campus Arena)
- Svømmehall
- Sentrumsbarnehage
- IKT og digitalisering (digitalisering i skulen og velferdsteknologi)
- Bustadfeltet Urbakkfoten med tilhøyrande veginfrastruktur
- Opparbeiding av Rotset næringsområde
- Flaumførebygging i Volda sentrum

Dei store prosjekta som ungdomsskule, kino- og kultursal, svømmehall og barnehage har slik planlagt oppstart og ferdigstilling:

	Ramme utan mva	Oppstart	Ferdigstilling
Volda ungdomsskule	160 800 000	2019	2021
Kultur- og kinosal	169 000 000	2019	2021
Symjeanlegg	80 000 000	2020	2022
Barnehage	40 000 000	2021	2022

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019						
Tekst	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringer i anleggsmidler	198 912 756	276 378 262	254 708 000	251 283 000	202 108 000	51 750 000
Utlån og forskutteringer	3 555 000		0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	2 757 961		0	0	0	0
Avdrag på lån	2 293 875		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket			0	0	0	0
Avsetninger	10 457 119		800 000	0	0	0
Årets finansierungsbehov	217 976 711	276 378 262	255 508 000	251 283 000	202 108 000	51 750 000
Bruk av lånemidler	-161 409 955	-210 054 470	-187 084 400	-204 734 400	-166 756 400	-41 400 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-2 270 392		0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-5 000		0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-34 521 960	-40 556 688	-44 311 600	-40 116 600	-35 351 600	-10 350 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-8 162 742	-971 000	-1 552 000	-832 000	0	0
Andre inntekter	-1 512 837		0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-207 882 886	-251 582 158	-232 948 000	-245 683 000	-202 108 000	-51 750 000
Overført fra driftsregnskapet	-6 567		0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	-3 625 277		0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-6 461 980	-24 796 104	-22 560 000	-5 600 000	0	0
Sum finansiering	-217 976 711	-276 378 262	-255 508 000	-251 283 000	-202 108 000	-51 750 000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

3.1 IKT, DIGITALISERING OG VELFERDSTEKNOLOGI

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
(Brutto investeringsramme)	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
IKT, DIGITALISERING OG VELFERDSTEKNOLOGI:				
IKT Volda kommune	600 000	600 000		
IKT investeringar nye Volda	8 400 000			
IKT-satsing oppvekst	750 000	750 000	750 000	
Investering velferdsteknologi, Helse og omsorg	1 250 000	1 250 000	1 250 000	
Robotreinhold	1 000 000			

Ikt Volda kommune, velferdsteknologi Helse og omsorg og IKT satsing oppvekst er alle investeringsprosjekt som er vidareført frå økonomiplan 2018-2021.

Robotreinhold er ny og er eit tiltak frå eigedom si side for å effektiviser reinholdet. I samband med etablering av nye Volda er det viktig å få på plass infrastruktur i og mellom kommunane, samt tilpasning av programvare. Dette er investeringar som vi ønskjer skal finansierast med låneopptak. Ei av kommunane må gjere vedtak om låneopptak og det er naturleg å legge dette til Volda sitt kommunestyrevedtak.

3.2 EIGEDOM

SKJEMA 2b INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
(Brutto investeringsramme)	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
EIGEDOM:				
Volda u-skule	50 250 000	100 500 000	50 250 000	
Symjeanlegg		25 000 000	50 000 000	25000000
Kultur- og kinosal	46 475 000	92 950 000	46 475 000	
Ny barnehage sentrum		500 000	25 000 000	25000000
Branndepot Straumshamn		800 000		
Legesenteret	5 000 000			
Omsorgsenteret, oppgradering kjøkken	7 700 000			
Oppdgradering kommunale bygg	4 700 000	5 200 000		
4. etasje omsorgsenteret, omgjerding til kontor	10 000 000			
Oppgradering Smalebakken 3	7 500 000			
Folkestadtun – oppgradering	1 800 000			
Ferdigstilling Brannstasjon etter krav frå Arbeidstilsynet	2 800 000			
Myrtun - nytt tak	1 500 000			

Dei største investeringane på eigedom er omtalt tidlegare. Fleire av dei andre tiltaka er også vidareføring frå vedtak i førre økonomiplan, eller prosjekt som er vlitt lagt fram som eigne saker.

3.3 INFRASTRUKTUR OG NÆRINGSUTVIKLING

SKJEMA 2b INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
(Brutto investeringsramme)	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
NÆRINGSUTVIKLING OG INFRASTRUKTUR:				
Utbetring kommunale vegar	6 000 000	4 000 000		
Opprusting Raudemyrvegen til Samleveg		1 500 000	8 500 000	
Opprusting Kleppevegen til Samleveg				500000
Levetidsforlenging for bruer		800 000	800 000	
Friluftstiltak m.m. (aaa)	333 000	333 000	333 000	
Næringsområde Øvre Rotset	22 500 000	5 000 000		
Kommunal del sentrumsutvikling	5 500 000	2 000 000		
Flomførebygging	26 000 000			
Sansehagen oppgradering av hagen	500 000			
Samleveg Urbakkfoten		8 100 000	15 000 000	
Opprusting Engesetvegen forbi Omsorgsenteret til Samleveg	4 500 000			
Infrastruktur Volda Campus Arena	30 000 000			

Rammene for utbetring kommunale vegar er auka samanlikna med vedtaket frå i fjor, med 6 mill kr i 2019 og med 2 mill kr ekstra i 2020. Næringsområdet Øvre Rotset er auka etter anbudsprosess, jf. Eige saksframlegg. Når det gjeld flomførebygging er også her lagt inn ei auke.

3.4 MASKINER OG KØYRETØY

SKJEMA 2b INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
(Brutto investeringsramme)	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
MASKINER OG KØYRETØY M.M				
Maskiner, verktøy og køyretøy til Eigedomsdrift	500 000	500 000		500000
Maskiner og køyretøy til parkdrift	300 000	150 000	150 000	
Maskiner og køyretøy til vegdrift	1 250 000	750 000	2 500 000	750000
Brann - Beredskapsmateriell og køyretøy	600 000	600 000	600 000	
Feling			500 000	

Alle desse tiltaka er vidareføring frå økonomiplanvedtaket i fjor.

4 ØKONOMISKE RAMMEVILKÅR

Vi skal i dette kapitlet sjå på faktorar som er avgjerande for den økonomiske handlefridomen:

- Finansområdet
- Statsbudsjettet for 2019, frie inntekter, utgiftsutjamning og andre statstilskot
- Folketalsutvikling
- Eigedomsskatt
- Næringsutvikling
- Kommunereforma

Vi skal i tillegg sjå på Volda kommune i høve til andre kommunar (KOSTRA).

Tabellen under viser budsjettskjema 1 A for komande økonomiplanperiode. Budsjettskjema 1A viser kor mykje som kan fordelast til drift etter at det er teke omsyn til netto finans-kostnader og netto avsetningar. I resten av kapittel 2 er det gjort grundig greie for føresetnadane som ligg til grunn utrekning av budsjettskjema 1A.

SKJEMA 1A DRIFT - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019						
	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-209 347 312	-208 400 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000
Ordinært rammetilskudd	-300 215 814	-279 200 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000
Sum frie inntekter	-509 563 126	-487 600 000	-519 644 000	-519 644 000	-519 644 000	-519 644 000
Eigedomsskatt	-16 903 265	-17 500 000	-19 300 000	-19 600 000	-29 350 000	-29 350 000
Andre direkteog indirekte skatter	-753 804	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Andre generelle statstilskudd	-38 965 199	-34 558 300	-39 092 525	-44 092 525	-44 092 525	-44 092 525
SUM FRIE DISPONIBLE INNTETER	-566 185 394	-540 358 300	-578 736 525	-584 036 525	-593 786 525	-593 786 525
Renteinntekter og utbytte	-7 037 353	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000
Avkastning plasseringar	-2 270 627	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Renteutgifter/finansutgifter	20 441 986	22 670 468	27 624 466	28 979 902	41 238 158	44 834 408
Avdrag på lån	25 305 001	28 656 128	31 221 448	32 100 768	40 730 088	44 326 338
NETTO FINANSINNTEKTER OG UTGIFTER	36 439 007	42 886 596	50 405 914	52 640 670	73 528 246	80 720 746
Dekn av tidl års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsteneringer	21 489 982	0	0	0	0	29 000 000
Til bundne avsteneringer	26 339 969	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Bruk av tidl års regnsk overskot	-21 489 982	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-19 656 898	-18 326 734	-67 558 908	-13 584 834	-23 355 410	-30 547 910
Bruk av bundne avsetninger	-275 000	0	0	0	0	0
NETTO AVSETNINGER	6 408 071	-17 626 734	-66 858 908	-12 884 834	-22 655 410	-847 910
Overført til investeringsbudsjettet	6 567	0	0	0	0	0
TIL FORDELING DRIFT	-523 331 749	-515 098 438	-595 189 519	-544 280 689	-542 913 689	-513 913 689
Sum fordelt drift fra skjema 1B	523 331 749	515 098 438	595 189 519	544 280 689	542 913 689	513 913 689
Merforbruk Mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

4.1 FINANSOMRÅDET

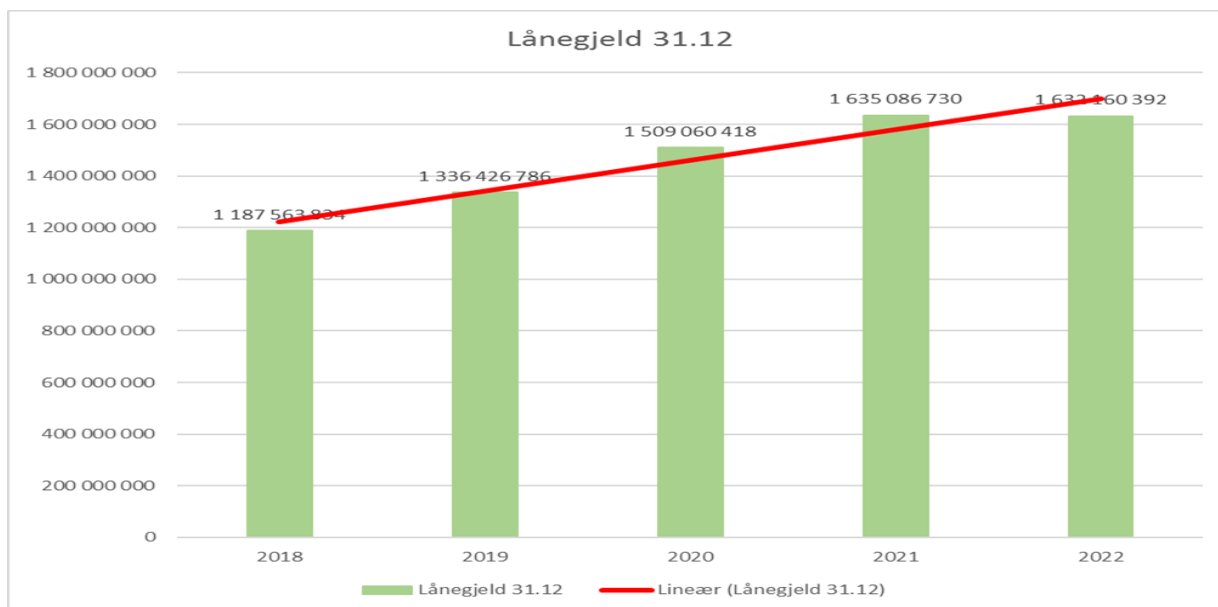
I 2018 har Volda kommune hatt fram sak og vedteke nytt finansreglement. I tråd med nytt reglement vert det no arbeidd med å tilpasse pporteføljen både på gjelds- og plasseringssida med våre forvaltarar.

Volda kommune nyttar Bergen Capital Mangement som forvaltar på gjeldssida og Storebrand på aktiva sida. I tillegg plasserer vi ledig likviditet med vår hovudbank Sparebank1 Søre Sunnmøre.

Dei siste åra har Volda kommune si gjeld auka. Det vil den også gjere i komande økonomiplanperiode. Tabellen under viser planlagde låneopptak i komande økonomiplanperiode:

	2018	2019	2020	2021	2022
Lånegjeld 01.01	932 105 809	1 187 563 834	1 336 426 786	1 509 060 418	1 635 086 730
Låneopptak	284 114 153	180 084 400	204 734 400	166 756 400	41 400 000
Avdrag	28 656 128	31 221 448	32 100 768	40 730 088	44 326 338
Lånegjeld 31.12	1 187 563 834	1 336 426 786	1 509 060 418	1 635 086 730	1 632 160 392

Under er utvikling av langsiktig gjeld i økonomiplaperioden illustrert grafisk:

Finansutgifter

Tabellen under viser prognose for finansutgifter i komande økonomiplanperiode:

	2018	2019	2020	2021	2022
Rente utgifter	22 670 468	27 624 466	28 979 902	41 238 158	44 834 408
Sum renter	22 670 468	27 624 466	28 979 902	41 238 158	44 834 408
Avdrag	28 656 128	31 221 448	32 100 768	40 730 088	44 326 338
Sum finansutgifter	51 326 596	58 845 914	61 080 670	81 968 246	89 160 746

Volda kommune har i 2018 (oktober) ei gjennomsnittsrente på 1,79 %.

I økonomiplanperioden er det venta at renta kjem til å auke. Renteauken på eksisterande gjeld er lagt inn som eige tiltak. Nye investeringar er lagt inn med ei rente på 2,5 %.

Avdrag

Volda kommune budsjetterer med minimumsavdrag på sine langsiktige lån. Verdien av anleggsmidlane (bygningar, transportmidlar etc.) og levetida til desse, er avgjerande for kor mykje vi må betale i årlege avdrag. Minimumsavdrag kan bli rekna ut ved 2 ulike metodar, forenkla metode eller avansert metode. Volda kommune nyttar metoden som gir den lågaste avdragsbelastninga pr år (avansert metode).

Forslag til ny kommunelov er sendt på høyring. I forslaget til ny kommunelov vert det lagt opp til at det ikkje lenger er lov å nytte denne modellen. Dette vil føre til 2,1 mill kr i auka årlege avdrag for Volda kommune, men vil ikkje få effekt før ny kommunelov trer i kraft i 2020. auken er lagt inn i budsjettet

Lånegjeld og renteeksponering

Det er ikkje all gjeld som belastar kommune sin økonomi. Vi har mellom anna lån knytt til investeringar på sjølvkostområdet (vatn og avlaup). Innbyggjarane betalar renter og avdrag knytt til desse låna. Investeringar på omsorgsområdet (som sjukeheim og omsorgsbustader) der staten finansierer delar av investeringane er eit anna døma. Tabellen under viser kommunen si lånegjeld pr 31.12.2017 delt inn i disse kategoriene:

	31.12.2017
Lånegjeld	932 105 809
Herav:	
Lån til vidare utlån	56 407 959
Sjølvkost	85 146 052
Lån med rentekompensasjon	81 425 045
Renteeksponert gjeld	709 126 753

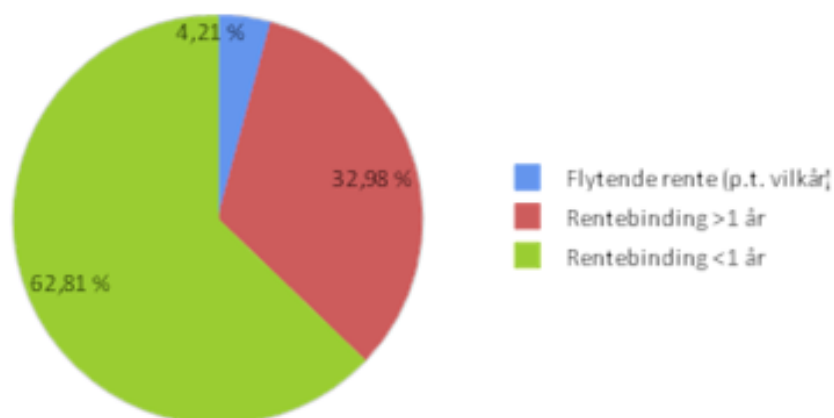
I løpet av 2018 har vi tatt opp nye lån, og refinansiert andre lån. Dette endrar på gjennomsnittleg rente, rentebindingstid og kapitalbinding:

Nøkkeltal låneportefølje 31.10.2018		
	31.10.2018	01.01.2018
Total lånegjeld	1 216 219 962	932 024 236
Rentebindingstid	1,72 år	2,38 år
Vekta gj.snittsrente	1,79 %	2,09 %
Kapitalbinding	5,67 år	

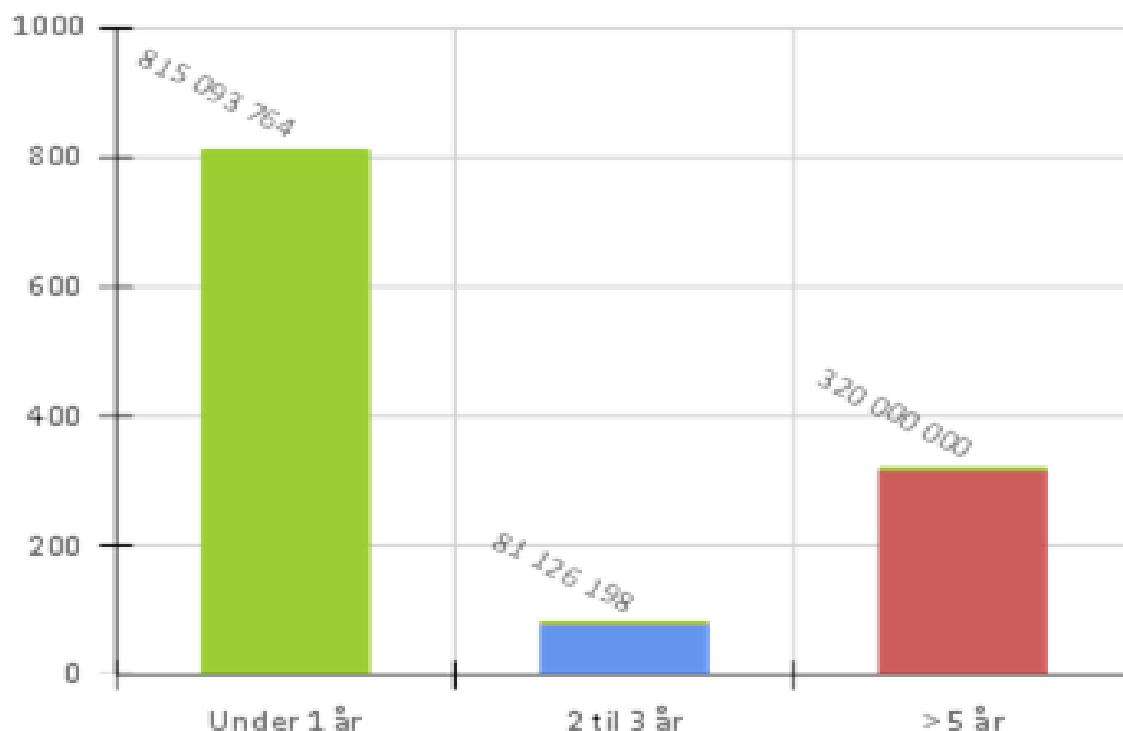
Rentebindingstid viser porteføljen si vekta gjennomsnittlege rentebindingstid og viser kor lenge renta på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast. Om ei låneportefølje er utan avdrag og årlege rentebetalningar har ei rentebindingstid på 1, betyr det at porteføljen i gjennomsnitt harei rentebinding på 12 månader.

Kapitalbinding viser porteføljen si vekta gjennomsnittlege kredittbinding, og viser kor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovudstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Dess høgare tal, dess mindre refinansieringsrisiko.

Diagrammet under viser kor del av porteføljen som har rentebinding over og under ett år, og kor mykje som ligg med p.t. rente:

Rentebindingsintervall i NOK

Finansinntekter

Tabellen under viser dei budsjetterte finansinntektene for dei neste 4 åra:

	2019	2020	2021	2022
Renteinntekter	-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000
Utbytte Tussa	-4 840 000	-4 840 000	-4 840 000	-4 840 000
Avkastning plassert portefølje	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Sum	-8 440 000	-8 440 000	-8 440 000	-8 440 000

Utbytte Tussa

Volda kommune har 484 aksjar i Tussa (15,96 %). Dette er såkalla B-aksjar som ikkje er fritt omsettelege og berre kan eigast av kommune eller fylkeskommune. Volda kommune har saman med dei andre eigarane inngått ein aksjonæravtale som skal gjelde i 6 år. Kommunen har hatt eit langsiktig siktemål med eigarskapen i Tussa. Kommunen har også finansielt motiv for å vere eigar i Tussa, og det er viktig å signalisere overfor selskapet at kommunen har forventning om at Tussa Kraft AS driv så godt at dei også leverer økonomiske resultat som gjer at Volda kommune får ei tilfredsstillande avkastning av den kapitalen som er stilt til rådighet for selskapet.

Tussa signaliserer at det i økonomiplanperioden er behov for redusert utbytte, og vi kan risikere at dette vert redusert frå 60 % til 30 % av resultatet etter skatt (med ei nedtrapping via 50 % , 40 % og så 30 %). I og med at det ikkje er vedtak på dette er ein eventuell reduksjon ikkje teke høgde for i budsjettet.

Avkastning plassert portefølje

Det er budsjettert med ei avkastning på ca 1,5 mill kr pr år. Her er ikkje lagt inn auke eller reduksjon samanlikna med budsjettet for 2018. I og med at finansreglementet no er endra må vi endre samansetjinga i porteføljen. Mellom anna har vi no opna for plassering i aksjefond. Administrasjonen har møte med Storebrand som er vår forvalter før årsskifte. Dersom her no er grunnlag for å auke avkastning vil dette bli lagt fram gjennom økonomirapportering i 2019.

4.2 FONDSMIDLAR

Det er 4 ulike fond i kommunerekneskapen:

- Bundne driftsfond
- Ubundne driftsfond (inkludert disposisjonsfond)
- Ubundne investeringsfond
- Bundne investeringsfond

Volda kommune hadde ved inngangen til 2018 omlag 174,4 mill kr på ulike fond. Både i 2018 og dei komande åra i økonomiplanperioden er det budsjettert med bruk av fond, spesielt disposisjonsfond. Tabellen under viser korleis saldoen på fonda vil endre seg om budsjettala i perioden vil halde seg:

Saldo 31.12	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Disposisjonsfond	59 893 744	112 732 025	45 173 117	31 588 283	8 232 873	6 684 963
Bundne driftsfond	45 038 402	45 577 232	43 871 046	42 164 860	40 458 674	38 752 488
Ubundne investeringsfond	60 454 883	38 658 779	16 098 779	10 498 779	10 498 779	10 498 779
Bundne investeringsfond	8 968 000	8 968 000	8 968 000	8 968 000	8 968 000	8 968 000
Sum	174 355 029	205 936 036	114 110 942	93 219 922	68 158 326	64 904 230

Bundne driftsfond

Bundne driftsfond kan berre brukast til bestemte formål i driftsrekneskapen. Pr. 31.12.2017 hadde Volda kommune i overkant av 45 mill kr i bundne driftsfond, fordelt på 111 ulike fond. Under her ligg midlar avsett til prosjektet kommunesamanslåing. Hensikta med bundne fond er at desse skal nyttast til det bestemte føremålet innan ei tidsperiode. Ved rekneskapsavslutning kvart år vert det gjort eit arbeid med å hente inn midlar, slik at desse ikkje vert ståande over år.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond kan nyttast fritt på både investering og driftsbudsjettet. Eit viktig føremål til disposisjonsfondet er å kunne møte utgifter som det ikkje er tatt høgde for, som til dømes:

- Renteauke
- Lønsoppgjeret vert dyrare enn forventa
- Auke i talet på ressurskrevjande brukarar

All bruk av disposisjonsfond må vedtakast av kommunestyret.

Ubundne investeringsfond

Ubundne investeringsfond kan nyttast til eigen- eller del-finansiering av kommunale investerings prosjekt. Fonda utgjer samla 60,4 mill kr ved 31.12 2017.

Sal av tomter vert tilbakeført til dette fondet. I investeringsbudsjettet er ikkje denne inntekta tatt med då det er vanskeleg å sei når tid ei slik inntekt vil kome.

Bundne investeringsfond

Bundne investeringsfond kan berre brukast til bestemte formål i investeringsrekneskapen, og er på om lag 9 mill kroner ved utgangen av 2017.

4.3 FRIE INNTEKTER

Det overordna formålet med inntektssystemet er å gjere det mogleg for kommunane å gi eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane sine. For å oppnå dette målet vert det ved fordelinga av rammetilskotet teke omsyn til strukturelle ulikskapar i kommunane og fylkeskommunane (utgiftsutjamning) og ulikskapar i skatteinntektene (inntektsutjamning). Rammetilskotet utgjør saman med skatteinntektene dei frie inntektene som kommunane fritt disponerer innanfor gjeldande lover og forskrifter. Det vert også gitt eit skjønstilskot for å korrigere for forhold som ikkje blir ivaretekne godt nok i fordelingssystemet elles. Inntektssystemet inneheld i tillegg verkemiddel som utelukkande er grunnleggjende med regionalpolitiske målsetjingar.

Tabellen under viser kor mykje Volda kommune kan vente å få i frie inntekter i 2018-2022 (utdrag frå KS sin prognosemodell):

VOLDA	2018	2019	2020	2021	2022
1000 kr					
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	215 266	226 242	227 139	227 479	227 503
Utgiftsutjevning	10 609	14 535	14 559	14 568	14 568
Overgangsordning - INGAR	-648	-487	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	1 720	1 942	1 942	1 528	1 528
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen (skjønn i 2017)	640	4 275			
Regionsentertilskudd	3 392	3 404	3 411	3 411	3 411
Veksttilskudd	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	1 360	1 850	-	-	-
Budsjettvedtak 2018 Stortinget - endringer ekskl skjønn	1 260				
Budsjettvedtak 2018 Stortinget-skjønn overgangsordning sammenslåing	2 490				
RNB 2018 - endringer i rammetilskudd	22				
Sum rammetilsk uten inntektsutj	236 112	251 760	247 051	246 986	247 010
Netto inntektsutjevning	43 148	44 120	44 120	44 120	44 120
Sum rammetilskudd	279 260	295 880	291 171	291 106	291 130
Rammetilskudd - endring i %	1,2	6,0	-1,6	-0,0	0,0
Skatt på formue og inntekt	218 850	223 764	223 764	223 764	223 764
Skatteinntekter - endring i %	4,54	2,25	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	498 100	519 600	514 900	514 900	514 900

Under følger nærmare omtale av dei mest sentrale elementa:

Brutto innbyggjartilskot

I utgangspunktet vert innbyggjartilskotet fordelt med likt beløp pr innbyggjar for alle kommunane. Innbyggjartilskotet var kr 24 808 per innbyggjar i budsjettframlegg for 2019, og utgjør 226,2 mill kr. for Volda kommune. Dette talet er endeleg fordi det er innbyggjartalet per 01.07.2018 som er grunnlaget for innbyggjartilskotet.

Det samla innbyggjartilskottet vert fordelt mellom kommunane ved at det vert teke omsyn til utgiftsutjamning, inntektsutjamning, samt ein del andre forhold.

Inntektsutjamning

Utjamning av skatteinntekter skjer løpande gjennom året. Dette medfører at kommunane 7 gonger i året får utjamna skatteinntekter sine. Systemet fungerer slik:

- Kommunane får kompensert 60 % av differansen mellom eige skattenivå og skattenivået på landsbasis.
- Kommunar med skatteinntekter over landsgjennomsnittet blir trekt 60 % av differansen mellom eige skattenivå og landsgjennomsnittet.
- Kommunar som har skatteinntekter under 90 % av landsgjennomsnittet, får i tillegg kompensert 35 % av differansen mellom eigne skatteinntekter og 90 % av landsgjennomsnittet. Ordninga blir finansiert ved at alle kommunar får eit trekk tilsvarende det tilleggskompensasjonen kostar.

I budsjettet for 2019 har vi budsjettert med ei skatteinntekt på 78,7 % av landsgjennomsnittet. Noko som inneber at vi får ei inntektsutjamning på vel 44,1 mill kr.

Utgiftsutjamning

I tenesteytinga er det til dels store kostnadsskilnader mellom kommunane. Gjennom utgiftsutjamninga i inntektssystemet skal kommunane i prinsippet få full kompensasjon for dei kostnadsskilnadane som dei sjølv ikkje kan påverke. Det gjeld til dømes aldersfordelinga, og strukturelle og sosiale tilhøve i kommunen. Denne kompensasjonen skjer i praksis gjennom kostnadsnøkkelen, som består av ulike kriterium med vektorer. Gjennom kostnadsnøkkelen, og eit oppdatert sett med kriteriedata, blir utgiftsbehovet for kvar kommune berekna, og deretter blir tilskotet fordelt til kommunane etter deira varierende utgiftsbehov. Utgiftsutjamninga er ei rein omfordeling – det som blir trekt inn frå nokre kommunar blir delt ut att til andre kommunar.

I indeksen for berekna utgiftsbehov er landsgjennomsnittet 1,00. Kommunar med ein indeks som er større enn 1,00 har eit utgiftsbehov per innbyggjar som er større enn landsgjennomsnittet, mens kommunar med ein indeks som er mindre enn 1,00 har eit utgiftsbehov som er mindre enn landsgjennomsnittet. For eksempel har ein kommune med indeks 0,99 eit berekna utgiftsbehov som er ein prosent lågare enn landsgjennomsnittet, mens ein kommune med ein indeks på 1,07 eit berekna utgiftsbehov som er sju prosent høgare enn landsgjennomsnittet.

Volda kommune er i 2019 1,92 % dyrare å drifte enn landsgjennomsnittet, og blir dermed kompensert for dette med 14,5 mill kr, 3,9 mill meir enn i 2018:

VOLDA

Beregning av utgiftsbehov - tillegg/trekk i kroner for år **2018**
(utgiftsutjevne tilskudd) prisnivå år 2018

	HELE LANDET		VOLDA			Bruk av folketall 1.7.2017	
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts- behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj	
						kr per innb	1000 kr
0-1 år	0,0054	118 267	196	0,9640	-0,02 %	-10	-88
2-5 år	0,1414	246 598	362	0,8539	-2,07 %	-1 036	-9 401
6-15 år	0,2646	634 798	1 153	1,0566	1,50 %	751	6 813
16-22 år	0,0225	465 492	965	1,2059	0,46 %	232	2 109
23-66 år	0,1033	3 035 065	4 902	0,9395	-0,62 %	-313	-2 843
67-79 år	0,0551	555 836	1 039	1,0874	0,48 %	241	2 191
80-89 år	0,0758	177 201	347	1,1391	1,05 %	529	4 800
over 90 år	0,0382	44 561	109	1,4229	1,62 %	810	7 353
Basistillegg	0,0189	325	0,6138	1,0985	0,19 %	93	847
Sone	0,0101	20 473 409	57 719	1,6400	0,65 %	324	2 942
Nabo	0,0101	9 385 627	23 585	1,4618	0,47 %	234	2 123
Landbrukskrite	0,0021	1	0,0027	1,5519	0,12 %	58	528
Innvandrere 6-	0,0071	49 464	63	0,7409	-0,18 %	-92	-837
Norskfødt							
med innv							
foreld 6-15 år							
ekskl Skand							
Flyktninger ut	0,0084	147 902	147	0,5782	-0,35 %	-178	-1 613
Dødlighet	0,0451	41 160	60	0,8480	-0,69 %	-344	-3 121
Barn 0-15 med	0,0164	122 673	177	0,8393	-0,26 %	-132	-1 199
Lavinntekt	0,0103	260 937	336	0,7490	-0,26 %	-130	-1 177
Uføre 18-49 år	0,0065	94 623	113	0,6947	-0,20 %	-100	-903
Opphopningsi	0,0096	224	0	0,3987	-0,58 %	-290	-2 628
Urbanitetskriterium							
Aleneboende	0,0194	449 127	598	0,7745	-0,44 %	-219	-1 991
PU over 16 år	0,0483	19 487	38	1,1343	0,65 %	326	2 953
Ikke-gifte 67 år	0,0451	342 622	577	0,9796	-0,09 %	-46	-418
Barn 1 år uten	0,0173	40 654	76	1,0827	0,14 %	72	651
Innbyggere me	0,0190	1 321 033	2 704	1,1907	0,36 %	182	1 649
1 Kostnadsind	1,0000			1,01920	1,92 %	963	8 738

(Tillegg/trekk kr pr innb.)

Alle tall i 1000 kr

2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr

8 738

3 Nto.virkn. statl/priv. skoler

1 871

4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)

10 609

Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr pr innbygger:

50 167

Ser vi nærare på utgiftsutjamninga ser vi at det er i aldersgruppa 67 og oppover som gir store kommunen får kompensert for. Samtidig ser vi at vi får eit ganske så stort trekk i aldersgruppa 2-5 år, heile 9 mill kroner. Utgiftsutjamninga gir oss eit bilete på kvar utfordringane (samanlikna med andre kommunar) ligg.

Inntektsgarantiordninga (INGAR)

Føremålet med inntektsgarantiordninga er å gje kommunane ei meir heilskapleg skjerming mot brå nedgang i rammetilskotet, og dermed gjere inntektssystemet meir fleksibelt og føreseieleg. Ordninga sikrar at ingen kommunar har ein berekna vekst i rammetilskotet frå eit år til det neste som er lågare enn 300 kroner per innbyggjar under berekna vekst på landsbasis, før finansiering av sjølve ordninga. Inntektsgarantiordninga tek utgangspunkt i endringa i totalt rammetilskot på nasjonalt nivå, målt i kroner per innbyggjar. I berekninga blir talet på innbyggjarar per 1. juli 2018 brukt. Volda kommune blir i 2019 trekt med 0,5 mill kr gjennom ordninga.

4.4 GENERELLE STATSTILSKOT

Reduksjon i tilskot knytt til flyktning held fram i 2019. Dette er ei stor utfordring då dt tar tid å redusere tenesteproduksjonen.

Under følgjer ei oversikt over integreringstilskota (prognose) 2018-2022.

Generelle statstilskot	2018 (prognose)	2019	2020	2021	2022
Integreringstilskot	32 129 800	22 865 900	22 865 900	22 865 900	22 865 900
EM-tilskot	16 248 575	12 504 375	12 504 375	12 504 375	12 504 375
Vertskommunetilskot	1 246 631	1 069 921	1 069 921	1 069 921	1 069 921
Samla SUM tilskot	49 625 006	36 440 196	36 440 196	36 440 196	36 440 196

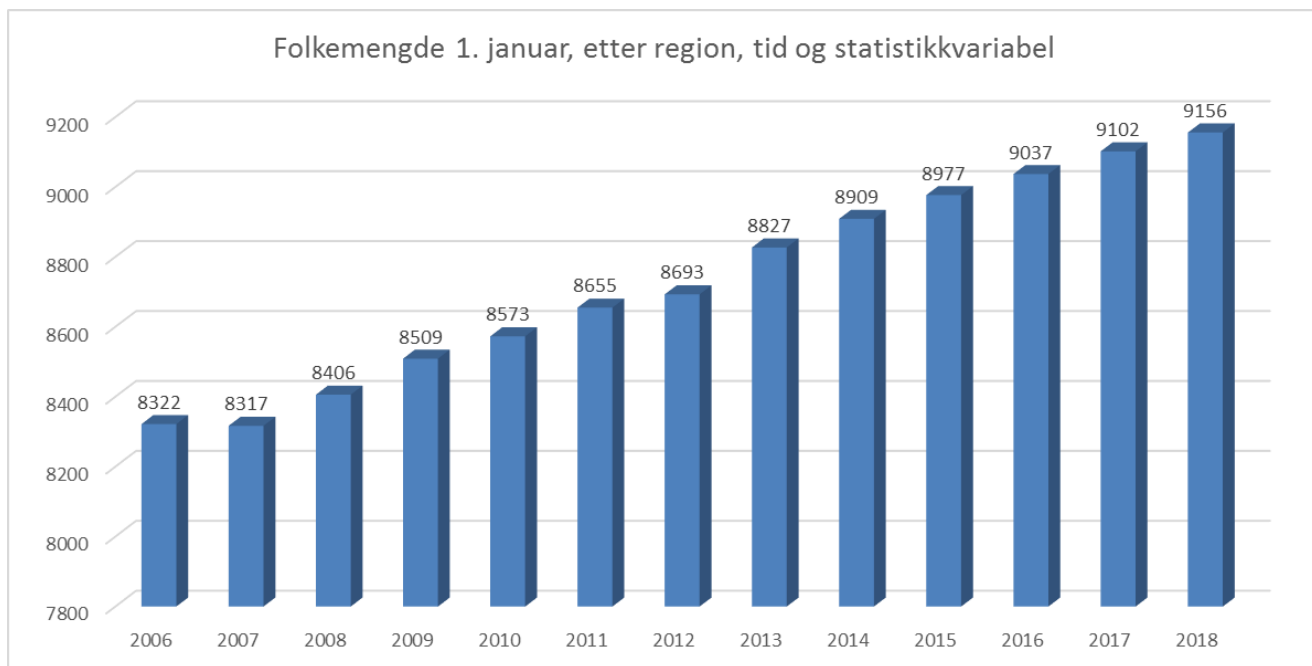
Integreringstilskottet er budsjettert slik i komande økonomiplanperiode:

Busetjingsår	Sats	Tal flyktningar	B 2019
År 1 (2019)	237 000,00	4	948 000,00
År 1 (2019)	187 000,00	16	2 992 000,00
År 2 (2018)	239 000,00	25	5 975 000,00
År 3 (2017)	171 000,00	40	6 840 000,00
År 4 (2016)	85 500,00	43	3 676 500,00
År 5 (2015)	71 600,00	34	2 434 400,00
SUM		162	22 865 900,00

4.5 FOLKETALSUTVIKLING

Folketalet i Volda har dei siste åra hatt ei positiv utvikling og pr. 01.01.2017 var det 9102 innbyggjarar i kommunen.

Tabell folketalsutvikling i Volda 2006–2018. Alle tal pr. 01.01. kvart år.

Statistisk sentralbyrå (SSB) har publisert framskrivingar av folketalet basert på tal for 2016.

Framskriving av folketalet fram mot 2040, basert på middels nasjonal vekst (MMMM):

	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040	Auke i %
0 år	88	103	109	114	118	123	120	117	115	30,7
1-5 år	472	465	489	524	546	658	664	652	640	35,6
6-12 år	824	830	812	789	792	794	952	981	968	17,5
13-15 år	326	337	343	362	363	354	342	424	434	33,2
16-19 år	512	489	482	462	473	516	475	532	598	16,8
20-44 år	2968	3047	3113	3170	3181	3308	3427	3415	3398	14,5
45-66 år	2416	2436	2452	2459	2477	2462	2502	2642	2820	16,7
67-79 år	975	1008	1039	1062	1091	1205	1251	1276	1348	38,2
80-89 år	340	341	341	352	346	430	560	631	668	96,5
>90 år	116	117	115	111	119	108	112	146	199	71,5
Totalt	9037	9173	9295	9407	9506	9958	10405	10816	11188	23,8

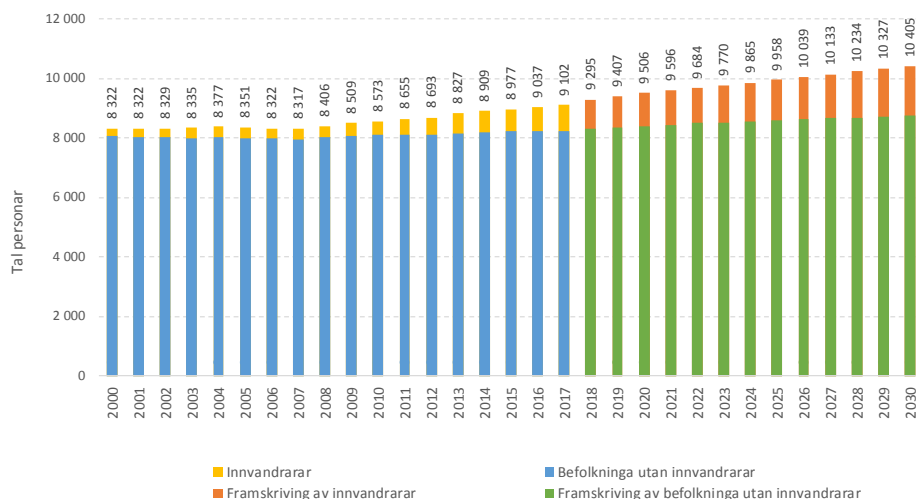
Tabellen ovanfor er basert på SSB sitt MMMM-alternativ (middels nasjonal vekst), som føreset at fruktbarheit, levealder, innanlandsk flytting og nettoinnvandring held seg på eit

mellomnivå. Etter MMMM-alternativet vil vi få ein relativt stor auke i folketalet fram mot 2040. Samla sett vil folketalet auke med 23,8 prosent (2151 innbyggjarar). Vi ser ein dramatisk auke i gruppa 67–79 år, 80–89 år og > 90 fram mot 2040, noko som i åra framover vil gi oss store utfordringar i pleie- og omsorgssektoren. Det er positivt at talet på barn i alderen 0–12 år aukar med i gjennomsnitt om lag 27,9 prosent og at vi har ei rimeleg stabil

Demografi

Folketalsutvikling, 2000 til 2017 og framskriving til 2030

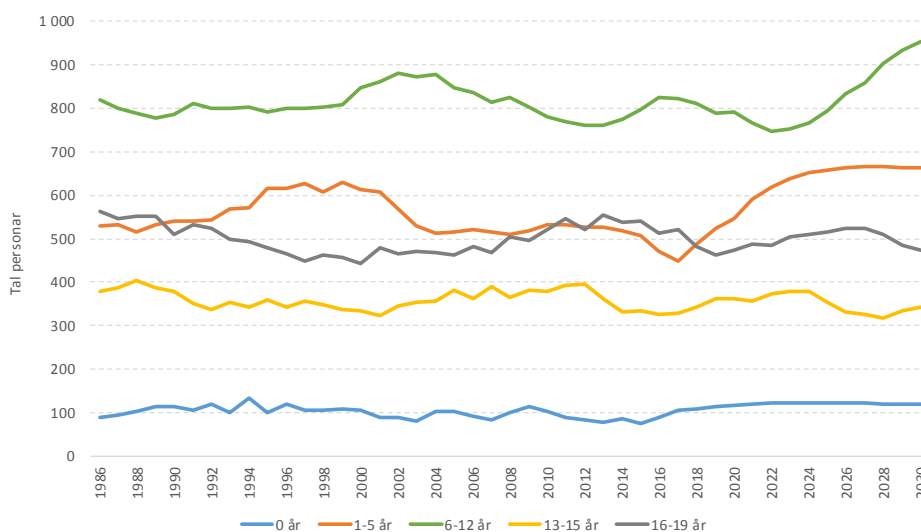

Volda kommune

Kjelde: SSB, Panda 8

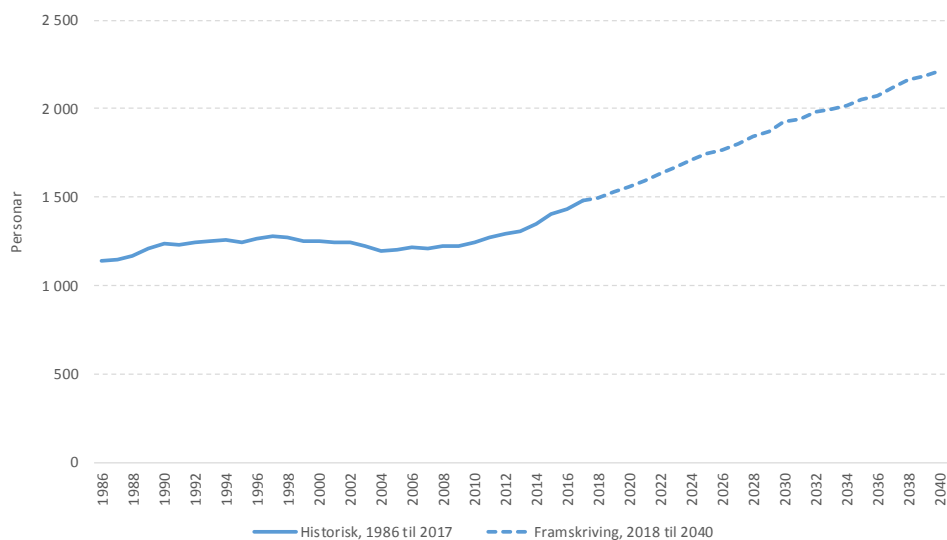
utvikling i aldersgruppene 20–66 år. Dette er imidlertid utviklinga i eit langt perspektiv og situasjonen vil variere i perioden.

Barn og ungdom, 1986 til 2017 og framskriving til 2030

 Volda kommune

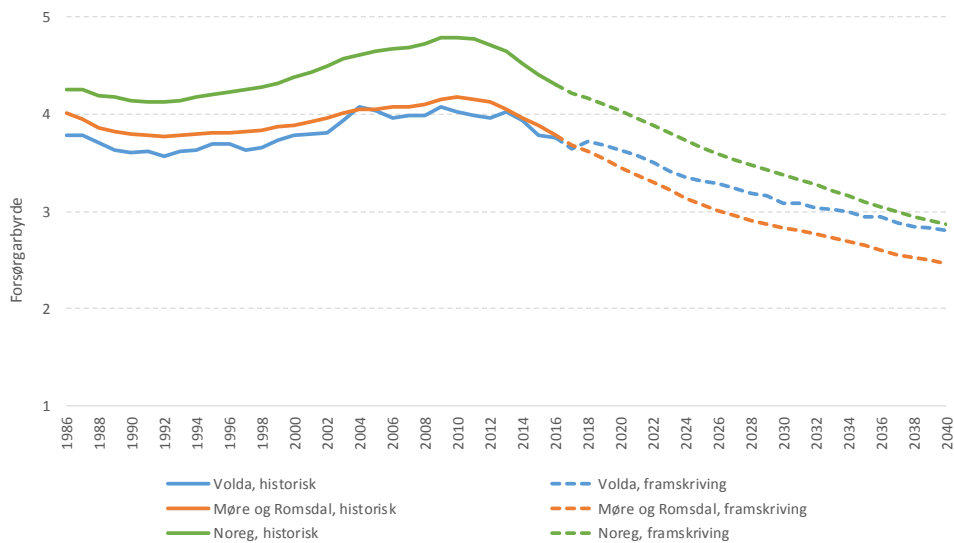
Kjelde: SSB 10

Tal personar 67 år og eldre

 Volda kommune

Kjelde: SSB 16

Forsørgarbyrde for eldre, 1986 til 2040

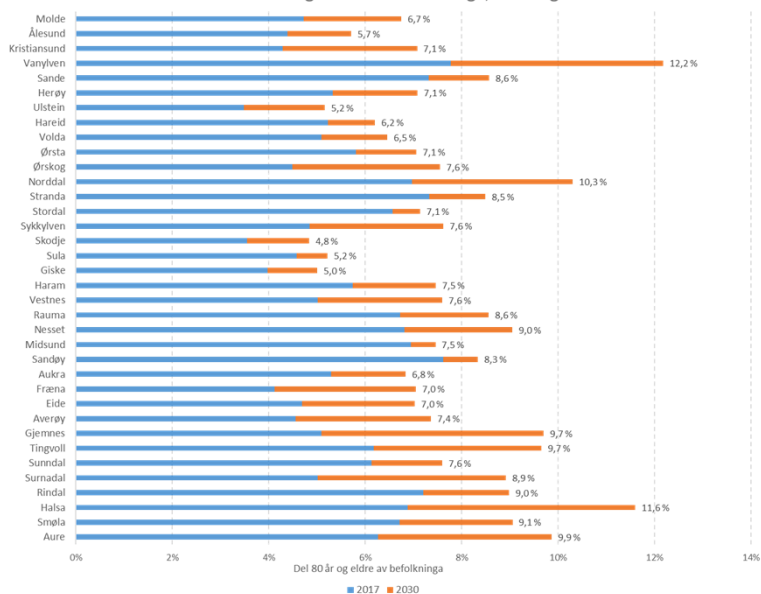
Volda kommune

Definisjon av forsørgarbyrde for eldre:

Forholdet mellom tal personar i aldersgruppa 20 til 66 år (yrkesaktive) og tal eldre personar 67 år og eldre (yrkespassive).

Kjelde: SSB 17

Relativ del 80 år og eldre av befolkninga, 2017 og 2030

Volda kommune

Kjelde: SSB 18

4.6 EIGEDOMSSKATT

Første året med eigedomsskatt var i 2014, med ein sats på 2 promille. Denne satsen er ført vidare ut 2019. I økonomiplanen er det lagt til grunn at satsen vert heldt på 2 promille i perioden 2018-2020, med auke til 3 promille i 2021. Grunnen til at satsen er 3 promille frå 2021 er at regjeringa foreslår at eigedomsskatten kan bare aukes med maksimalt 1 promille i året.

Det er dermed budsjettert med 19,3 mill kr i inntekter frå eigedomsskatten i 2019 med ei auke på 0,5 mill for kvart år fram til 2020 grunna nybygging og prisauke på bustadar. Samstundes så har regjeringa i forslag til statsbudsjett fjerna den såkalla maskinskatten frå og med 2019. For Volda sin del vil det totalt utgjere totalt omtrent 0,4 mill mindre i eigedomsskatt. Dette skal gradvis reduserast over 7 år slik at reduksjonen vert i underkant av 60 000 kr i 2019 og med tilsvarende reduksjon for kvart år fram til og med 2025. For eigedomsskatten i 2021 er det lagt inn ein eigen auke på ca 9,5 mill høve til utskriven eigedomsskatt i 2020 grunna auke av satsen til 3 promille.

Kommunestyret har i vedtaket om innføring av eigedomsskatt føresett at den skal søkjast avvikla i 2019. Store investeringar som ungdomsskule, kultur- og kinosal, symjeanlegg og barnehage med påfølgjande auka gjeldsbelastning og kapitalutgifter gjer at Volda kommune må pårekne eigedomsskatt i svært lang tid framover. Det er likevel svært viktig å ha kritisk fokus på drifta for å unngå auke i eigedomsskatten utover nivået som er foreslått, og heller gjere tiltak for ev nedtrapping. Dette vil vere naturleg å sjå i samanheng med tenestestruktur på skule og barnehage der Volda kommune driv vesentleg dyrare enn statleg normert nivå. Dette er også i samsvar med konklusjonen til den politiske arbeidsgruppa som har førebudd eit grunnlagsdokument til budsjett- og økonomiplanarbeidet.

Når ein skal vurdere belastninga eigedomsskatten inneber for innbyggjarane, så bør ein sjå dei samla avgiftene på eigedom i kommunen. Avgiftene på vatn, avløp og renovasjon er låge i Volda kommune samanlikna med kommunane i regionen, landet og i kommunegruppa. Dette inneber at sjølv med eigedomsskatt, så vil Volda kommune kome relativt godt ut på samla avgiftsnivå samanlikna med mange andre kommunar.

4.7 NÆRINGSUTVIKLING

Kraftfond og næringsfond

Årleg tilvekst på næringsfond-kraft er no på kr. 735 000, med tillegg av renter . Reknar ein rund sum er det til disp **kr. 750 000 pr. år.**

Kommunestyret hadde på slutten av 2016 opp eiga sak om næringsfond-kraft og vidareførte prinsippa for løyving. Fordelinga vert då slik:

• Løyving til Sunnmøre Kulturnæringshage AS (Hoppid)	kr. 150 000
• Tilskot Volda Næringsforum	kr. 360 000
• Dei Nynorske Festspela	kr. 75 000
• Veka	kr. 20 000
• X2	kr. 50 000
• Kammermusikkfestivalen	kr. 20 000
• DokFilm	kr. 20 000
• Animasjonsfestivalen	kr. 20 000
• Naturfestivalen	kr. 10 000
• Uforutsett	<u>kr. 25 000</u>
SUM	<u>kr. 750 000</u>

Pr. dato er det ingen unytta løyving på fondet bortsett frå det som ennå ikkje er utbetalt for 2018.

Kommunen har framleis til disp. omlag kr. 240 000 på næringsfond-stat/kommune; midlar som skal nyttast etter retningslinjer derifrå.

Kulturnæringshagen – nyetableringar

Kommunestyret vedtok i sak 139/13 å fornye avtalen med Møre og Romsdal fylkeskommune om drift av lokalt hoppid.no-kontor for åra 2013-2016. Den avtalen er forlenga og blir automatisk fornya med eit år om gangen om den ikkje er sagt opp av ein av partane innan 1.oktober i avtaleåret. I samsvar med kst.vedtak i sak 59/12 driftar Sunnmøre Kulturnæringshage AS det lokale hoppid.no-kontoret for kommunen (sjå <http://www.sknh.no/ressursar/hoppid-no-kurs-og-nettverk>).

I følge Fylkesstatistikken for 2018 (nett publisert) vart det i 2017 registrert 78 nyetableringar i Volda (2016 – 70). Dette gir ei etableringsgrad på 13, med 8 nyetableringar pr. 1000 innbyggjarar. Tilsvarende for Ørsta var 96 (2016 – 80) , etableringsgrad 13, med 9 nyetableringar pr. 1000 innbyggjarar. Gjennomsnittet for Møre og Romsdal var ei etableringsgrad på 12, med 8 nyetableringar pr. 1000 innbyggjarar.

Volda næringsforum fekk i 2017 overført ei rammeløyving på kr. 360 000.

Næringsforumet har eit budsjett på om lag 1 mill kr. Drifta er avhengig av kommunalt tilskot i tillegg til medlems-/serviceavgift, andre tilskot og sal av tenester. I 2018 har Volda næringsforum selt prosjektbistand til Volda kommune i samband med sentrumsprosjektet, reiseliv og ulike prosjekt gjeldande flyktningar og innvandrarar. Dette er vesentleg redusert i høve til tidlegare år. Kommunen har vidare varsla om at for 2019 vil vurdere desse ordningane på nytt.

I samband med nye Volda vert det også ein gjennomgang av organisering av næringsapparatet. Næringslivet i Volda, Hornindal og Bjørke må i samråd med Volda kommune finne ut av korleis dette skal vere.

Rådmannen foreslår at Volda kommune også for 2019 går inn med eit driftstilskot over kraftfondet på kr 360 000, og eit tilskot frå driftsbudsjettet kr 10 000. Tilskotet til Volda Næringsforum vert styrka med løns- og prisstigning, dvs 2,6 % avrunda oppover til kr 370 000.

Når det gjeld dei statlege næringsfondsmidlane vil det ut frå signala i forslaget til statsbudsjett heller ikkje i 2019 verte noko påfyll til Volda kommune. Dette resulterer i at kommune ikkje har midlar utover ubrukt løyving (sjå framanfor) til å gi tilskot til nyetablerarar og til bedriftsutvikling.

Tilrettelegging for bustadbygging

Volda kommune har positiv folketalsutvikling, men for å kome inn under vekstkommunekategorien og få vekstkommunetilskot, så må innbyggjarveksten kome over 1,6 % over ein 3-årsperiode. Volda ligg sentralt geografisk i høve eit akseptabelt pendlingsomland på om lag 60 000 innbyggjarar. Volda har sentrale regionfunksjonar, og bør ha grunnlag for folketalsvekst. I budsjett- og økonomiplanen er det foreslått infrastruktur som kan utløyse bustadutbygging for å stimulere folketalsvekst.

Det er behov for å utvikle ein heilskapleg bustadpolitikk i samarbeid med Husbanken og utbyggjarar med basis i den nasjonale målsettinga om at alle bør ha sin eigen bustad. Det er ei generell problemstilling i kommunane at bustadbygginga vert styrt av marknaden, og at det er manglande tilrettelegging for at dei med bustadsosiale behov og lågtinntektsfamiliar kan skaffe eigen bustad. Dette er svært viktig sett i høve barneperspektivet og folkehelseperspektivet. Dette bør ein gå nærare inn med sikte på å etablere gode tiltak i nye Volda.

Tilrettelegging for næringsetablering

Arbeidsmarknaden i Volda er tufta på kompetansemiljøet i dei offentlege institusjonane. Det er viktig at kommunen er tilretteleggjar og er tydelege overfor myndigheitene om viktigheita av å ha desse institusjonane i regionen vår også i framtida, jfr. det som no er signalisert når det gjeld t.d. Tingretten.

Parallelt med dette er det viktig at Volda har strategiar for å stimulere til arbeidsplassar i det private næringslivet. Volda næringsforum og Sunnmøre Kulturnæringshage er rådgjevingsorgan som er sentrale for å hjelpe bedrifter i gang, kople offentlege og private interesser i partnerskap, og vere talerøyr for næringslivet sine interesser.

Det er sikra grunn for Rotset næringsområde, og det er gjort vedtak om å opparbeide delar av området. Det er sett av midlar til vidare sentrumsutvikling. Planlagt investering i «Elvadalsprosjektet» er gjennomført i 2018 og vi ser allereie at dette området har medført auka tilgjengelighet og ein auka bruk. M.a. nyleg gjennomførte prosjektet «Elvalangs» med truleg bort i mot 2000 besøkjande syner at dette området har stort potensial.

Oppdelt eigedomsstruktur er ei utfordring med tanke på heilskapleg sentrumsutvikling. Dersom ei gruppe grunneigarar samlar seg om felles interesser for å utløyse utbygging på sine område, ev i samarbeid med eksterne investorar, så bør kommunen vere aktiv med sikte på tilretteleggingstiltak.

Reiseliv

Pr. dato er Volda kommune ikkje medlem av nokon reiselivsdestinasjon.

Kommunestyret gjorde i møte 16.06.16, PS-sak 82/16 vedtak om å omdisponere midlane som tidlegare var avsett til medlemsskap i Desinasjon Ålesund og Sunnmøre til *prosjektet og utviklingsarbeidet “destinasjon Volda*.

Før ein gjer endeleg vedtak er det ynskjeleg å sjå den i samanheng med kommunesamanslåinga og prosjektet «Nye næringar på gamle tufter».

Rådmannen meiner at reiselivsnæringa i Volda kommune har eit potensial for utvikling. Føresetnaden for dette er at det er aktørar innanfor næringa som har ambisjonar, og at desse definerer sine behov for tilrettelegging og støtte og er i dialog med kommunen, næringsapparatet i kommunen og regionalt. Ein ynskjer også å drøfte reiselivssamarbeid med nabokommunane og forsøke å få til ein felles strategi gjennom eit samarbeid om masterplan for reiselivsutvikling i regionen.

I prosessen med nye Volda må ein ta stilling til tilknytning til destinasjonsselskap, Ålesund og Sunnmøre, Visit Nordfjord eller ev begge.

Volda kunnskapspark

Kulturnæringshagen har prosjektleiinga på forprosjektet Kunnskapspark på Campusområdet. Dette vil etter kvart gå over i eit hovudprosjekt der ein får eit prospekt på innhald, organisering, kostnader og finansiering.

Parkeringsordning på Campusområdet

Høgskulen har teke initiativ til å utgreie parkeringsordning på høgskuleområdet. Dei har invitert med Volda kommune og Volda Campus Arena. I tillegg er det også dialog med Helseforetaket. Føresetnaden for å få til ei slik ordning er at ein ser samla parkeringsområde

på Campusområdet under eitt og får ei felles organisering som forvaltar og utviklar samla parkeringsplassar. Dette føreset at ein også får ein skiltplan for omkringliggjande område for å hindre villparkering.

4.8 KOMMUNEREFORMA

Volda og Hornindal har gjort vedtak om å slå seg saman og ny kommune trer i kraft frå 1.januar 2020. I tillegg har regjeringa vedteke grensejustering der Bjørke og Viddal også vert lagt til Volda kommune.

Prosjektarbeidet med kommunesamanslåinga er no godt i gang med Fellesnemnda som overordna styringsorgan og med eiga styringsgruppe med rådmannen i Volda som prosjektleiar.

Det er gjort vedtak om overordna organisering og leiargruppa for nye Volda er etablert. Den siste av leiarane Jarl Martin Møller vil ta til i si stilling som kommunalsjef for samfunnsutvikling 1.januar 2019.

Ny politisk organisering vart vedteken 6. september. Utanom kommunestyret og formannskapet vil det verte tre tenesteutval: Helse- og omsorg, Oppvekst og kultur og Forvaltning og utvikling.

Det er vedteke at det skal vere 33 medlemmer i kommunestyret, samt at det skal vere ni medlemmer i formannskapet og dei tre tenesteutvala. I tenesteutvala skal også minst 5 av medlemmene vere kommunestyremedlemmer.

Økonomiske rammer og budsjett for kommunesamanslåinga er det Fellesnemnda som gjer vedtak om , og det vert lagt fram eiga sak til Fellesnemnda om det. Fellesnemnda skal elles gje fråsegn til dei to kommunane sine budsjett.

Det er viktig at dei politiske organa i gamle Volda i løpet av 2019 innstiller seg på at dette er eit år i avvikling, og at det parallelt pågår ein svært omfattande prosess på å lande prosjektet for å setje nye Volda i drift i 2020. Dette vil binde opp kapasitet i adminstrasjonen, og ein må derfor vere budd på strenge prioriteringar, og der prosjektarbeidet må gå framfor annan aktivitet. Både i driftsorganisasjonen gamle Volda og i prosjektorganisasjonen nye Volda må ein skilje mellom MÅ, BØR og KAN-oppgåver.

4.9 KOSTRA tal Volda kommune

I år vert det i tillegg til økonomiplan 2019 – 2022/Budsjett 2019 lagt fram eit eige skyggebudsjett for perioden for Nye Volda.

I og med at vi ikkje har felles organisasjon å legge fram budsjett på vil vi lage eit skyggebudsjett som baserer seg på Kostra funksjonar.

Eigne Kostra-tal for Volda kommune vert difor ikkje med i dette dokumentet.

VEDLEGG

HOVUDOVERSIKTER

Budsjettskjema 1A

SKJEMA 1A DRIFT - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019						
	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-209 347 312	-208 400 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000
Ordinært rammetilskudd	-300 215 814	-279 200 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000
Sum frie inntekter	-509 563 126	-487 600 000	-519 644 000	-519 644 000	-519 644 000	-519 644 000
Eigedomsskatt	-16 903 265	-17 500 000	-19 300 000	-19 600 000	-29 350 000	-29 350 000
Andre direkteog indirekte skatter	-753 804	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Andre generelle statstilskudd	-38 965 199	-34 558 300	-39 092 525	-44 092 525	-44 092 525	-44 092 525
SUM FRIE DISPONIBLE INNTETER	-566 185 394	-540 358 300	-578 736 525	-584 036 525	-593 786 525	-593 786 525
Renteinntekter og utbytte	-7 037 353	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000
Avkastning plasseringar	-2 270 627	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Renteutgifter/finansutgifter	20 441 986	22 670 468	27 624 466	28 979 902	41 238 158	44 834 408
Avdrag på lån	25 305 001	28 656 128	31 221 448	32 100 768	40 730 088	44 326 338
NETTO FINANSINNTEKTER OG UTGIFTER	36 439 007	42 886 596	50 405 914	52 640 670	73 528 246	80 720 746
Dekn av tidl års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsteneringer	21 489 982	0	0	0	0	29 000 000
Til bundne avsteneringer	26 339 969	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Bruk av tidl års regnsk overskot	-21 489 982	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-19 656 898	-18 326 734	-67 558 908	-13 584 834	-23 355 410	-30 547 910
Bruk av bundne avsetninger	-275 000	0	0	0	0	0
NETTO AVSETNINGER	6 408 071	-17 626 734	-66 858 908	-12 884 834	-22 655 410	-847 910
Overført til investeringsbudsjettet	6 567	0	0	0	0	0
TIL FORDELING DRIFT	-523 331 749	-515 098 438	-595 189 519	-544 280 689	-542 913 689	-513 913 689
Sum fordelt drift fra skjema 1B	523 331 749	515 098 438	595 189 519	544 280 689	542 913 689	513 913 689
Merforbruk Mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	1 948 074	2 234 642	2 155 426	2 155 426	2 155 426	2 155 426
Inntekter	-9 911	-65 984	-65 984	-65 984	-65 984	-65 984
Rådmann	1 938 003	2 168 658	2 089 442	2 089 442	2 089 442	2 089 442
Utgifter	3 660 879	2 135 979	2 087 448	2 087 448	2 087 448	2 087 448
Inntekter	-2 179 827	-876 705	-876 705	-876 705	-876 705	-876 705
Samfunn og rådgjeving	1 480 331	1 259 274	1 210 743	1 210 743	1 210 743	1 210 743
Utgifter	29 089 831	20 450 768	20 416 075	20 416 075	20 416 075	20 416 075
Inntekter	-14 492 288	-1 677 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424
Personal og organisasjon	14 595 832	18 773 344	18 938 651	18 938 651	18 938 651	18 938 651
Utgifter	8 413 735	8 198 573	7 506 952	7 506 952	7 506 952	7 506 952
Inntekter	-2 504 906	-1 773 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757
Økonomi	5 907 721	6 424 816	5 483 195	5 483 195	5 483 195	5 483 195
Utgifter	9 759 050	9 767 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312
Inntekter	-486 153	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
NAV Kommune	9 272 897	9 467 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312
Utgifter	267 213 894	255 808 741	255 484 970	255 284 970	255 284 970	255 284 970
Inntekter	-60 391 362	-47 594 109	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648
Opplæring og oppvekst	206 802 041	208 214 632	220 360 322	220 160 322	220 160 322	220 160 322
Utgifter	269 186 453	247 067 416	263 788 977	263 627 977	263 627 977	263 627 977
Inntekter	-78 835 996	-59 571 203	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032
Helse og omsorg	190 331 155	187 496 213	201 451 945	201 290 945	201 290 945	201 290 945
Utgifter	14 605 536	13 712 550	13 409 623	15 209 623	14 742 623	14 742 623
Inntekter	-4 173 621	-2 260 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395
Kultur og service	10 429 987	11 452 155	11 219 228	13 019 228	12 552 228	12 552 228
Utgifter	3 343 460	3 057 822	3 227 001	3 227 001	3 227 001	3 227 001
Inntekter	-149 076	0	0	0	0	0
Politisk verksemd	3 190 789	3 057 822	3 227 001	3 227 001	3 227 001	3 227 001
Utgifter	78 310 274	75 441 086	74 724 285	74 724 285	74 724 285	74 724 285
Inntekter	-39 755 185	-39 217 269	-35 840 175	-35 840 175	-34 840 175	-34 840 175
Teknisk	38 555 089	36 223 817	38 884 110	38 884 110	39 884 110	39 884 110
Utgifter	27 210 512	23 923 469	21 817 733	21 817 733	21 817 733	21 817 733
Inntekter	-27 210 504	-23 923 469	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733
Sjølvcosttenester	-401	0	0	0	0	0
Utgifter	10 151 721	9 990 485	10 216 548	10 216 548	10 216 548	10 216 548
Inntekter	-4 185 950	-2 984 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704
Utvikling	5 964 217	7 005 781	7 081 844	7 081 844	7 081 844	7 081 844
Utgifter	100 768 046	97 254 857	99 859 528	99 859 528	99 859 528	99 859 528
Inntekter	-100 768 045	-97 254 857	-99 859 528	-99 859 528	-99 859 528	-99 859 528
Barneverntenesta (vertsk.)	-42 667	0	0	0	0	0
Utgifter	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760
Inntekter	0	0	0	0	0	0
Barnevern Volda kommune	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	69 552 195	42 024 750	97 255 797	44 907 967	43 007 967	43 007 967
Inntekter	-58 076 764	-45 930 280	-48 618 831	-48 618 831	-48 618 831	-77 618 831
Fellestenester	11 475 431	-3 905 530	48 636 966	-3 710 864	-5 610 864	-34 610 864

Budsjettskjema 2A

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019						
Tekst	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringer i anleggsmidler	198 912 756	276 378 262	254 708 000	251 283 000	202 108 000	51 750 000
Utlån og forskutteringer	3 555 000		0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	2 757 961		0	0	0	0
Avdrag på lån	2 293 875		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket			0	0	0	0
Avsetninger	10 457 119		800 000	0	0	0
Årets finansieringsbehov	217 976 711	276 378 262	255 508 000	251 283 000	202 108 000	51 750 000
Bruk av lånemidler	-161 409 955	-210 054 470	-187 084 400	-204 734 400	-166 756 400	-41 400 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-2 270 392		0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-5 000		0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-34 521 960	-40 556 688	-44 311 600	-40 116 600	-35 351 600	-10 350 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-8 162 742	-971 000	-1 552 000	-832 000	0	0
Andre inntekter	-1 512 837		0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-207 882 886	-251 582 158	-232 948 000	-245 683 000	-202 108 000	-51 750 000
Overført fra driftsregnskapet	-6 567		0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	-3 625 277		0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-6 461 980	-24 796 104	-22 560 000	-5 600 000	0	0
Sum finansiering	-217 976 711	-276 378 262	-255 508 000	-251 283 000	-202 108 000	-51 750 000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B

SKJEMA 2B INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
IKT, DIGITALISERING OG VELFERDSTEKNOLOGI:				
Kjøp av IKT-utstyr	480 000	480 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	120 000	120 000	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-120 000	-120 000	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-480 000	-480 000	0	0
IKT Volda kommune				

SKJEMA 2B INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Kjøp av IKT-utstyr	6 720 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 680 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 680 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-6 720 000	0	0	0
IKT investeringar nye Volda				
Kjøp av IKT-utstyr	600 000	600 000	600 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	150 000	150 000	150 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-150 000	-150 000	-150 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-600 000	-600 000	-600 000	0
IKT-satsing oppvekst				
Kjøp av IKT-utstyr	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	250 000	250 000	250 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-250 000	-250 000	-250 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	0
Investering velferdsteknologi, Helse og omsorg				
Kjøp av IKT-utstyr	800 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	200 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-200 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-800 000	0	0	0
Robotreinhold				
EIGEDOM:				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	40 200 000	80 400 000	40 200 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	10 050 000	20 100 000	10 050 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-10 050 000	-20 100 000	-10 050 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-40 200 000	-80 400 000	-40 200 000	0
Volda ungdomsskule				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	20 000 000	40 000 000	20 000 000
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	5 000 000	10 000 000	5 000 000
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-5 000 000	-10 000 000	-5 000 000
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	-20 000 000	-40 000 000	-20 000 000
Symjeanlegg				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	42 250 000	84 500 000	42 250 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	4 225 000	8 450 000	4 225 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-4 225 000	-8 450 000	-4 225 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-42 250 000	-84 500 000	-42 250 000	0
Kultur- og kinosal				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	400 000	20 000 000	20 000 000
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	100 000	5 000 000	5 000 000
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-100 000	-5 000 000	-5 000 000
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	-400 000	-20 000 000	-20 000 000
Ny barnehage sentrum				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	640 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	160 000	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-160 000	0	0

SKJEMA 2B INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	-640 000	0	0
Branndepot Straumshamn				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	4 000 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 000 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 000 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-4 000 000	0	0	0
Legesenteret				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	6 160 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 540 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 540 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-6 160 000	0	0	0
Omsorgsenteret, oppgradering kjøkken				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	3 760 000	4 160 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	940 000	1 040 000	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-940 000	-1 040 000	0	0
Refusjon frå andre (private)	-752 000	-832 000	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-3 008 000	-3 328 000	0	0
Oppdgradering kommunale bygg				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	8 000 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	2 000 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-2 000 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-8 000 000	0	0	0
4. etasje omsorgsenteret, omgjeriing til kontor				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	6 000 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 500 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 500 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-6 000 000	0	0	0
Oppgradering Smalebakken 3				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	1 440 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	360 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-360 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-1 440 000	0	0	0
Folkestadtun - oppgradering				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	2 240 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	560 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-560 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-2 240 000	0	0	0
Ferdigstilling Brannstasjon etter krav frå Arbeidstilsynet				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	1 200 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	300 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-300 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-1 200 000	0	0	0
Myrtun - nytt tak				

SKJEMA 2B INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
VEGAR, NÆRINGSUTVIKLING OG INFRASTRUKTUR:				
Nybygg, vedlikehold, byggetenester	4 800 000	3 200 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 200 000	800 000	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 200 000	-800 000	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-4 800 000	-3 200 000	0	0
utbetring kommunale vegar				
Nybygg, vedlikehold, byggetenester	0	1 200 000	6 800 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	300 000	1 700 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-300 000	-1 700 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	-1 200 000	-6 800 000	0
Opprusting Raudemyrvegen til Samleveg				
Nybygg, vedlikehold, byggetenester	0	0	0	400 000
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	0	0	100 000
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	0	0	-100 000
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	0	0	-400 000
Opprusting Kleppevegen til Samleveg				
Nybygg, vedlikehold, byggetenester	0	640 000	640 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	160 000	160 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-160 000	-160 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	-640 000	-640 000	0
Levetidsforlenging for bruer				
Nybygg, vedlikehold, byggetenester	266 400	266 400	266 400	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	66 600	66 600	66 600	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-66 600	-66 600	-66 600	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-266 400	-266 400	-266 400	0
Friluftstiltak m.m. (aaa)				
Nybygg, vedlikehold, byggetenester	18 160 000	4 000 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	4 340 000	1 000 000	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-4 340 000	-1 000 000	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-18 160 000	-4 000 000	0	0
Næringsområde Øvre Rotset				
Nybygg, vedlikehold, byggetenester	4 400 000	1 600 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 100 000	400 000	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	800 000	0	0	0
Refusjonar frå staten	-800 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 100 000	-400 000	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-4 400 000	-1 600 000	0	0
Kommunal del sentrumsutvikling				
Nybygg, vedlikehold, byggetenester	20 800 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	5 200 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-5 200 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-20 800 000	0	0	0
Flomførebygging				
Nybygg, vedlikehold, byggetenester	400 000	0	0	0

SKJEMA 2B INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Moms-utgift investering med kompensasjon	100 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-100 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-400 000	0	0	0
Sansehagen oppgradering av hagen				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	6 480 000	12 000 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	1 620 000	3 000 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-1 620 000	-3 000 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	-6 480 000	-12 000 000	0
Samleveg Urbakkfoten				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	3 600 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	900 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-900 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-3 600 000	0	0	0
Opprusting Engesetvegen forbi Omsorgsenteret til Samleveg				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	24 000 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	6 000 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-6 000 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-24 000 000	0	0	0
Infrastruktur Volda Campus Arena				
MASKINER OG KØYRETØY M.M				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	400 000	400 000	0	400 000
Moms-utgift investering med kompensasjon	100 000	100 000	0	100 000
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-100 000	-100 000	0	-100 000
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-400 000	-400 000	0	-400 000
Maskiner, verkøy og køyretøy til Eigedomsdrift				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	240 000	120 000	120 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	60 000	30 000	30 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-60 000	-30 000	-30 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-240 000	-120 000	-120 000	0
Maskiner og køyretøy til parkdrift				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	1 000 000	600 000	2 000 000	600 000
Moms-utgift investering med kompensasjon	250 000	150 000	500 000	150 000
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-250 000	-150 000	-500 000	-150 000
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-1 000 000	-600 000	-2 000 000	-600 000
Maskiner og køyretøy til vegdrift				
Kjøp av transportmiddel	480 000	480 000	480 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	120 000	120 000	120 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-120 000	-120 000	-120 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-480 000	-480 000	-480 000	0
Brann - Beredskapsmateriell og køyretøy				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	0	400 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	0	100 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	0	-100 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	0	-400 000	0

SKJEMA 2B INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Feiing				

Budsjettskjema 4

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Brukerbetalinger	-27 071 192	-27 289 411	-28 112 662	-28 112 662	-28 112 662	-28 112 662
Andre salgs- og leieinntekter	-53 891 791	-49 575 827	-52 280 318	-52 280 318	-51 280 318	-51 280 318
Overføringer med krav til motytelse	-206 566 266	-161 292 838	-137 013 806	-137 013 806	-137 013 806	-166 013 806
Rammetilskudd	-300 215 814	-279 200 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000
Andre statlige overføringer	-45 198 685	-34 894 300	-43 941 150	-48 941 150	-48 941 150	-48 941 150
Andre overføringer	-1 286 997	-1 410 500	-869 500	-869 500	-869 500	-869 500
Skatt på inntekt og formue	-209 347 312	-208 400 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000
Eiendomsskatt	-16 903 265	-17 500 000	-19 300 000	-19 600 000	-29 350 000	-29 350 000
Andre direkte og indirekte skatter	-753 804	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
SUM DRIFTSINNTEKTER	-861 235 126	-780 262 876	-801 861 436	-807 161 436	-815 911 436	-844 911 436
Lønnsutgifter	472 132 245	463 949 788	467 451 561	467 131 561	467 131 561	467 131 561
Sosiale utgifter	118 355 415	133 678 273	118 670 225	132 781 395	132 781 395	132 781 395
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	96 286 945	85 065 516	83 352 673	83 352 673	83 352 673	83 352 673
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	90 350 130	80 193 355	91 555 608	91 555 608	91 555 608	91 555 608
Overføringer	45 928 984	45 792 304	102 352 488	37 652 488	35 285 488	35 285 488
Avskrivninger	38 355 624	28 530 000	45 343 880	45 343 880	45 343 880	45 343 880
Fordelte utgifter	-41 834 341	-51 883 379	-42 561 939	-42 561 939	-42 561 939	-42 561 939
SUM DRIFTSUTGIFTER	819 575 002	785 325 857	866 164 496	815 255 666	812 888 666	812 888 666
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-41 660 124	5 062 981	64 303 060	8 094 230	-3 022 770	-32 022 770
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-7 037 353	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000
Gevinst på finansielle instrumenter	-4 047 865	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Mottatte avdrag på utlån	-183 329	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER	-11 268 547	-8 670 000	-8 670 000	-8 670 000	-8 670 000	-8 670 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	20 441 985	22 670 468	27 624 466	28 979 902	41 238 158	44 834 408
Tap på finansielle instrumenter	1 777 238	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	25 305 001	28 656 128	31 221 448	32 100 768	40 730 088	44 326 338
Utlån	152 720	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER	47 676 944	51 456 596	58 975 914	61 210 670	82 098 246	89 290 746
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	36 408 397	42 786 596	50 305 914	52 540 670	73 428 246	80 620 746
Motpost avskrivninger	-38 355 625	-28 530 000	-45 343 880	-45 343 880	-45 343 880	-45 343 880
NETTO DRIFTSRESULTAT	-43 607 352	19 319 577	69 265 094	15 291 020	25 061 596	3 254 096
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-21 489 982	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-20 836 898	-18 326 734	-67 558 908	-13 584 834	-23 355 410	-30 547 910
Bruk av bundne fond	-16 997 861	-2 882 201	-2 406 186	-2 406 186	-2 406 186	-2 406 186
SUM BRUK AV AVSETNINGER	-59 324 741	-21 208 935	-69 965 094	-15 991 020	-25 761 596	-32 954 096
Overført til investeringsregnskapet	6 567	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	21 489 982	0	0	0	0	29 000 000
Avsetninger til bundne fond	40 035 813	1 889 357	700 000	700 000	700 000	700 000
SUM AVSETNINGER	61 532 362	1 889 357	700 000	700 000	700 000	29 700 000

REGNSKAPSMESSIG MER-MINDREFORBRUK	-41 399 731	0	0	0	0	0
-----------------------------------	-------------	---	---	---	---	---

Budsjettskjema 5

ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-2 270 392		0	0	0	0
Andre salgsinntekter	-543 946		0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-2 656 106	-971 000	-1 552 000	-832 000	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-34 521 960	-40 556 688	-44 311 600	-40 116 600	-35 351 600	-10 350 000
Statlige overføringer			0	0	0	0
Andre overføringer	-5 000		0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak			0	0	0	0
SUM INNTEKTER	-39 997 404	-41 527 688	-45 863 600	-40 948 600	-35 351 600	-10 350 000
Lønnsutgifter			0	0	0	0
Sosiale utgifter			0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	162 841 541	236 490 657	210 396 400	211 166 400	166 756 400	41 400 000
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	1 428 245	944 293	0	0	0	0
Overføringer	35 057 205	38 943 312	44 311 600	40 116 600	35 351 600	10 350 000
Renteutg, provisjoner og andre finansutg			0	0	0	0
Fordelte utgifter			0	0	0	0
SUM UTGIFTER	199 326 991	276 378 262	254 708 000	251 283 000	202 108 000	51 750 000
Avdragsutgifter	2 293 875		0	0	0	0
Utlån	3 555 000		0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	2 757 961		0	0	0	0
Dekning tidligere års udekket			0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	3 625 277		800 000	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	6 831 841		0	0	0	0
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	19 063 954	0	800 000	0	0	0
FINANSIERINGSBEHOV	178 393 541	234 850 574	209 644 400	210 334 400	166 756 400	41 400 000
Bruk av lån	-161 409 955	-210 054 470	-187 084 400	-204 734 400	-166 756 400	-41 400 000
Salg av aksjer og andeler			0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-6 889 762		0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	-6 567		0	0	0	0
Bruk av tidligere års overskudd	-3 625 277		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond		-2 000 000	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-802 672		0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-5 659 308	-22 796 104	-22 560 000	-5 600 000	0	0
Bruk av bundne investeringsfond			0	0	0	0
SUM FINANSIERING	-178 393 541	-234 850 574	-209 644 400	-210 334 400	-166 756 400	-41 400 000
UDEKKET/UDISPONERT	0	0	0	0	0	0

Formannskapet

Arkivsak nr.	Løpenr.	Arkivkode	Avd/Sakshandsamar	Dato
2018/1099	16154/2018	151	SVK/ SONHAV	21.11.2018

**MELDING OM POLITISK VEDTAK - FORVALTNINGSUTVALET,
ELDRERÅDET, KOMMUNALT RÅD FOR LIKESTILLING AV MENNESKE MED
NEDSETT FUNKSJONSEVNE OG UNGDOMSRÅDET UTTALE TIL
ÅRSBUDSJETT 2019 - ØKONOMIPLAN 2019-2022**

Tilråding i Forvaltningsutvalet - 20.11.2018 til kommunestyret:

Forvaltningsutvalet etterlyser midlar til gatelys, vedlikehald av vegar og arbeid knytt til skiltplanen i sentrum, som er saker utvalet har hatt oppe.

Tilråding i Eldrerådet - 19.11.2018 til kommunestyret:

Eldrerådet tek framlegget til budsjett til vitande. Eldrerådet vil likevel utrykke ei viss uro over at store invisteringar i kommunen vil svekke framtidig drift, som t. d. helse og omsorgssektoren.

Eldrerådet vil likevel oppmode om at Eldrerådet vert gjeven eigen post i budsjettet, slik at arbeidet deira vert synleggjort. Likeeins at sekretærstillinga vert synleggjort, t.d. med ein stillingsbrøk.

**Tilråding i Råd for likestilling av menneske med nedsett funksjonsevne -
19.11.2018 til kommunestyret:**

FUNK vil be om å verte involvert i høve dei planane som ligg føre for invisteringar i skule, kulturhus, legekontor osb i god tid slik at ein får mulighet til å påvirke og sikre universiell utforming.

I samband med deltaking i den nye PP-tenesta vart det sett inn ein tidsavgrensa ekstraressurs. FUNK vil be om at den vedtekne evalueringa av tenesta vert gjennomført før resurssen vert teken vekk.

FUNK ser svært positivt på at ein aktiv og meningsfull kvardag er sett som eit teneste og utviklingsmål innanfor helse og omsorg.

- *Vi vil påpeike at brukarane har ulike behov og at eit likt tilbod ikkje gir eit likeverdig tilbod.*
- *Vi ønsker difor at ein legg vekt på at ein fleksibel organisering og internt samarbeid slik at tilboda vert funksjonelle for den enkelte brukar.*

FUNK vil påpeike at Hamna må få tilført resurssar i samsvar med auka tal brukarar. Vi vil oppmode om at ein ser på muligheten for prosjektmidlar og tilskotsordningar.

Vedtak i Ungdomsrådet - 20.11.2018:

Sett frå eit ungdommeleg perspektiv viser vi til side 69 i saksdokumentet, dei fire første punkta:

- * Rehabilitering/tilbygg Volda ungdomsskule*
- * Kino og kultursal*
- * Idrettshall*
- * Svømmehall*

Tek ein med lokale til ungdomsklubben i kulturhuset er dette dei viktigaste område for ungdomen.

Elles tek ungdomsrådet saka til vitande

LPP Søre Sunnmøre

Verdighet - Omsorg - Løsninger

ÅRSBUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR KOMMUNANE

I dei komande vekene er politikarar i kommunestyra på søre Sunnmøre i arbeid med kommunale årsbudsjett for 2019 og økonomiplan for perioden 2020-2023. Mange saker vert lagt fram som aktuelle for å stimulere til utvikling, vekst og trivsel i den einskilde kommunen. Politikarane har utfordringa med å prioritere mellom ulike prosjekt. Mange av desse prosjekta er komne til som resultat av aktive pådrivarar sin iherdige innsats. All ære til desse. Ikkje alle felt innan det kommunale budsjettarbeidet har slike støttespelarar.

LPP Søre Sunnmøre, Landsforeninga for pårørande innan psykisk helse, vil løfte fram busjettarbeidet innan **helse og omsorg**. Samhandlingsreforma har pålagt kommunane oppgåver som dei berre delvis har klart å løyse.

Brukarane av dei ulike tenestene har krav på fullverdige tilbod i høve gjeldande lovverk.

For å levere desse tenestene er det såleis behov for ein merkbar auke innan budsjett for helse og omsorg. Dette feltet skal ikkje vere prega av knappe ressursar. Dette handlar mellom anna om unge menneske sitt verdige og verdfulle liv.

LPP Søre Sunnmøre oppmodar politikarar i alle parti til å arbeide for auka ressursar til *helse og omsorgstenestene*.

LPP Søre Sunnmøre
Laurits Bjørdal, leiar
90053950

Oversendingsforslag

Ny lysmaskin til Hamna Dagsenter

Situasjonen på lystøyperiet til Hamna dagsenter er i dag langt frå optimal.

Dei siste månadane har lysproduksjonen stoppa opp, då støypekaret har sprukke og varmeelementa har vorte utsletne.

Vidare bruk av anlegget slik det er no er ikkje mogleg og heller ikkje forsvarleg med tanke på branntryggleik. Ei ny maskin er ikkje hyllevare og må spesiallagast etter mål.

1. Kommunestyret ber administrasjonen fremje sak til Formannskapet om finansiering av ein ny lysmaskin på Hamna dagsenter.
2. Utrede moglegheitene for samarbeid med lokalt næringsliv om eventuell sponning/samarbeid med tanke på materiale/arbeid til produksjonen av ei ny lysmaskin på Hamna dagsenter.

Henning Holsvik

KrF

Fra: roald@espset.com[roald@espset.com]
Sendt: 28.09.2018 10:00:39
Til: Postmottak Volda
Tittel: Fordeling av midlar frå havbruksfondet.

Volda kommune v/Ordføraren

Sjå vedlagte forslag om fordeling av tildelte midlar frå havbruksfoldet.

Med helsing

Roald Espset
leiar
Volda Framstegsparti

VOLDA FRAMSTEGSPARTI

V/LEIAR ROALD ESPSET

Til Volda kommune v/ordføraren

Rådhuset

6100 VOLDA

Volda den 27. september 2018

FORSLAG TIL KORLEIS DEI TILDELTE MIDLANE FRÅ HAVBRUKSFONDET BØR NYTTAST

Midlar frå Havbruksfondet til Volda kommune.

I 2015 etablerte Regjeringa HAVBRUKSFONDET for at kommunar som legg til rette for havbruksnæringa også skal få ta del i verdiskapninga. Tidlegare har kommunane fått småpengar for å tilrettelegge for havbruksnæringa, samtidig som denne næringa har lagt beslag på store areal i kommunen.

Frå HAVBRUKSFONDET har såleis Volda kommune nyleg fått tildelt kr. 9.005.429,20, som vert utbetalt til kommunen no i byrjinga av oktober 2018. Dette beløpet ugjær 7/8 av tildelte midlar – den siste 1/8-delen (om lag 1,3 mill.) kjem frå «konsesjonsauksjonar» no i september, som kjem til utbetaling i oktober neste år.

All havbruksnæring i Volda kommune som kjem inn under ordninga for Havbruksfondet, og som såleis skaffar desse midlane til kommunen, ligg mellom Folkestad og Velsvika. Det er såleis gode grunnar til å hevde at også denne luten av kommunen bør få gjere seg nytta av nokre av desse midlane.

Søknad sendt inn frå Voldsfjordkryssing AS om midlar frå Havbruksfondet.

Vi har motteke kopi av søknad som Voldsfjordkryssing AS har sendt til kommunen vedr. løyving på 3,5 mill. frå desse midlane. Vi tykkjer denne søknaden er særst godt begrunna, - det dette selskapet arbeider med er særst viktig for heile kommunen, ikkje minst den delen av kommunen der havbruksnæringa ligg. Volda FrP gir difor denne søknaden si støtte utan atterhald.

Forslag til korleis den øvrige tildelinga bør nyttast.

a) Grendahus.

Dei bygdene der havbruksnæringa i kommunen vert driven, har på mange måtar kome noko i bakevja dei siste åra. Arbeidsplassar har forsvunne – noko som gjer at svært mange berre bur i bygda. Då vert det viktig for ei bygd å ha ein stad å møtast – eit grendahus. Desse samlingsstadane har vorte vedlikehaldne med stor dugnadsinsats frå bygdefolket, og vi tykkjer såleis at det no kan være eit høve

å gi desse bygdene ei lita handsrekning til vedlikehaldsføremål. Tildelinga kan gjærast til dei GRENDAUTVALA som grendahusa geografisk sorterer under, t.d. slik:

- Lauvstad og Velsvik Grendautval
- Dravlaus Grendautval
- Indre Dalsfjord Grendautval
- Dalsbygd Grendautval
- Folkestad Grendautval
- Straumshamn Grendautval
- Bjørkedal Grendautval.

Om det vert tildel kr. 150.000,- til kvart av desse, så vert det ei samla løyving på 1.000.050,-.

b) Trafikktryggleikstiltak på fylkesveg 40

Den resterande delen av løyvinga oppunder 4,5 mill., meiner vi må kunne nyttast til trafikktryggleikstiltak på fv. 40. Desse midlane må kunne utløyse fylkeskommunale midlar med 50-50 ordningar.

Med helsing

Volda FrP

Roald Espset, leiar

(sign.)

Lauvstad og Velsvik grendautval v/ Arne O. Torvik, leiar
Innselset og Dravlausbygda grendalag v/Jorunn Beate Lillebø Lande, leiar
Indre Dalsfjord grendautval v/Per Steinsvik

Dalsfjord, 7.10.2018

Volda kommune

LAKSEMILLIONAR FRÅ DALSFJORDEN

Kystkommunar som husar og har tilrettelagt for havbruk har i haust fått lovnad om store overføringer frå Havbruksfondet ved Staten.

Volda kommune har i så måte vorte tilgodesett med eit beløp på ca 9 millionar. Kva føringar Staten har lagt for bruk av desse midlane er noko uklart, det er vel sagt at dette er frie midlar der Volda kommune sjølv er ansvarleg for ein klok og rettferdig bruk av desse midlane.

Målet med Havbruksfondet er å stimulere kommunane til å legge til rette for havbruksnæringa. Drifta må stadig gjerast meir miljøvenleg og landbaserte, tette anlegg må vere målsettinga.

På vestsida av Voldsfjorden har vi hatt oppdrettsanlegg sidan starten på oppdrettseventyret, dette har gitt oss arbeidsplassar og verksemdene har vore rause med gåvemidlar til prosjekt som skal kome innbyggjarane til gode. Dette er også litt av bakgrunnen for at verksemdene lever godt i bygdene våre. Det er likevel ikkje til å kome vekk i frå at det opp gjennom åra med oppdrettsverksemd har vore store ulemper og motstand knytt til anlegga, det være seg støy, forureining, trafikk med meir. Store areal er bandlagde i strandsona med fortøyingar m.m., fleire anlegg er plasserte på dei mest fiskerike plassane og har medført mykje lokal forureining.

Ulempene som er knytt til anlegga har i hovudsak råka innbyggjarane i bygdene våre. Vi finn det såleis heilt på sin plass at Volda kommune øyremerkar ein vesentleg andel av dei tildelte laksemillionane til føremål som skal gagne bygdelaga våre.

Det er naturleg at midlane vert brukt på ein god måte der dei er skapte for å vidareutvile lokalsamfunna på Vestsida og stimulere til busetting.

Vi viser til brev frå Volda framstegsparti v/ leiar Roald Espset datert 27.9 d.a., vi stiller oss langt på veg bak forslaget til fordeling av midlar som er skissert her, men ynskjer ei prioritering av infrastruktur og samferdsel. Med dei tildelte midlane har Volda kommune no muligheit til å kunne prioritere og bevilge midlar til slike prosjekt.

- Dalsfjordkryssing inkl. forbindelse mot Vanylven

Vi føreslår konkret at det vert sett av midlar til å dekke nødvendige utgreiingar knytt til planlegging av prosjektet Dalsfjordkryssing inkludert forbindelse mot Vanylven. Ei realisering av prosjektet vil i høgste grad legge til rette for busetnad på bygdene samstundes som det legg til rette for næringa.

- Trafikktryggingstiltak - rassikring

Trafikktryggingstiltak knytt til rassikring av vegen rundt Dalsfjorden, fylkesveg 40. Her er det planar om tiltak, men prosjektet har stansa opp grunna manglande midlar. Vegen er viktig for busettinga i fjorden, men også viktig for landanlegget i Steinsvika.

- Utbygging av fiber

Utbygging av fiber er viktig i forhold til busetting og etablering og utvikling av arbeidsplassar. Volda kommune har nyleg fått innvilga søknad om midlar til utbygging av fiber mellom anna til Dravlaus. Behovet for å få bygd ut fiber gjeld også dei andre bygdelaga i Dalsfjorden.

Med venleg helsing

- Lauvstad og Velsvik grendautval v/Arne Torvik (leiar)
- Dravlaus -og Innselsetbygda grendalag v/ Jorunn Beate Lillebø Lande (leiar)
- Indre Dalsfjord grendautval v/Per Steinsvik (leiar)

Fra: Gunnhild[gunnhild@dale-as.no]
Sendt: 15.10.2018 09:47:05
Til: Postmottak Volda
Tittel: Midlar frå havbruksfondet

Hei!

Vi viser til innlegg i Møre 13.10., og vil med dette slutte oss til dei andre grendalaga rundt Dalsfjorden, (bygdene på Vestsida):
Lauvstad og Velsvik, Innselset og Dravlaus, og Indre Dalsfjord.
Vi stiller i kø ilag med dei for å få tildelt midlar frå havbruksfondet.

Vi viser til brev frå Framstegspartiet datert 27.09.18, som stiller seg bak framlegget til fordeling.

Med venleg helsing
For Dalsbygd Grendalag
Gunnhild Vassbakke Dale
(kasserar)

Volda idrettsråd
Kleppevegen 25

6102 Volda

Volda kommune
Stormyra 1

6100 Volda

Samarbeidsavtale med kommunen og finansiering av idrettsrådet

Idrettsrådet er eit fellesorgan for alle idrettslaga i kommunen og skal vere idretten sitt talerør inn mot kommunale styresmakter i saker som vedkjem folkehelse, idrett og anleggsutvikling innanfor kommunegrensene. Idrettsrådet har også ansvaret for å fordele LAM-midlane ut til idrettslaga. I Volda har vi hatt eit godt samarbeid med administrasjonen, medan politikarane nok er mindre kjende med mandatet vårt og kva vi styrer med. Svært mange kommunar har etter kvart fått på plass ein formell samarbeidsavtale med kommunen, og styret i Volda idrettsråd ynskjer dette opp mot Volda kommune. Vi ser det som særleg viktig at vi har dette og kan bidra inn mot prosessen fram mot nye Volda kommune. Vi ynskjer soleis at rådmannen peikar ut ein sakshandsamar vi kan samarbeide med i prosessen med å få ei slik avtale fram til politisk godkjenning.

Volda idrettsråd har ikkje hatt eige budsjett, men behovet for det har vorte større år for år. Arbeidet i idrettsrådet er gjort av frivillege og privat utstyr vert nytta. Dette medfører mellom anna omfattande dokumentsvinn og informasjonstap når nokon sluttar og nye kjem inn. Idrettsforbundet har utvikla eit datasystem som er spesialtilpassa bruk i idrettsråda. Her er må lagringsplass/arkiv og ulike digitale kommunikasjonssystem som kan nyttast internt og mot andre i idretten. Volda idrettsråd har ikkje teke det i bruk, då vi ikkje har økonomi til å betale lisensen. Det har vorte vanleg at mange kommunar finansierer drifta av idrettsrådet, slik at medlemmene i styret for idrettsrådet slepp å koste reise mm sjølve, slik vi har gjort det i Volda til no. I samband med kommunereforma er det behov for samarbeid med Hornindal idrettslag (Hornindal har berre eitt idrettslag og difor ikkje idrettsråd), slik at vi kan få arbeid saman må anleggsbehov og anna som må innarbeidast i ulikt planverk og politisk godkjennast. Dersom ikkje det vert lagt nok arbeid i denne prosessen, vil det kunne oppstå situasjonar der anlegg må setjast på vent av di dei ikkje har rett til spelemidlar så lengje jobben ikkje er gjort. Idrettskrinsen driv også kursing av idrettsråda, men idrettsrådet må sjølve dekkje reisa. Det vert også arrangert ei rekkje kurs for einskildpersonar, særleg ungdom, der idrettsrådet gjerne skulle gitt eit lite tilskot slik at dei hadde høve til å delta. Desse kursa har gjerne ei påmeldingsavgift i tillegg til at reise og opphald må dekkjast av dei som deltek. Vi ser det som viktig at ikkje sosioøkonomiske forhold påverkar kva for ungdommar som får høve til å opparbeide kompetanse. Volda idrettsråd torer difor be om at det vert innarbeidd minst kr 25 000 i tilskot til idrettsrådet i budsjett 2019 og at dette ligg som fast løyving vidare i økonomiplanen.

Volda 22.10.18

Olav Fure
Leiar, Volda idrettsråd

Volda Kommune
her

Volda kyrkjekontor den 26.10.2018
Vår saksbehandlar: JS
Vår ref.: 18/00006-002
Arkivkode: 112

Budsjett 2019 og ØPL 2019-22

Volda kyrkjelege fellelsråd handsama sak VKF 28/2018: Budsjett 2019 og ØPL 2019-2022 i sitt møte 25.10.2018 og gjorde følgjande samrøystes vedtak:

1. *Fellelsrådet godkjenner framlegget til driftsbudsjett 2019*
2. *Festeavgifta vert prisjustert med 5,1% frå kr. 500,- til kr. 525,- pr. grav pr. år.*
3. *Eigenbetaling for konfirmantane vert prisjustert med 3,4% frå kr. 1.950,- til kr. 2.016,-*
4. *Investeringsbudsjettet vert sett opp når investeringsramma frå 2019 er kjend. Budsjettet skal bygge på prioriteringane i Plan for nyanlegg, vedlikehald og fornying 2019-2022*
5. *Fellelsrådet prioriterer følgjande i budsjettinnspelet til Volda kommune:*
 - *Auke ramma for investeringstilskotet til 1.000.000 pr. år for å kunne gjennomføre prioriterte investeringstiltak på gravplassar og kyrkjebygg*
 - *Auke ramma for driftstilskotet med kr. 500.000 for å kunne gjennomføre prioriterte vedlikehaldstiltak på kyrkjebygga*
 - *Auke ramma for driftstilskotet med kr. 25.000 for å dekkje husleige konfirmantundervisning*

Driftsbudsjett 2019

Framlegget til driftsbudsjett er i hovudsak ei vidareføring av 2018-budsjettet. Framlegget har med nokre endringar som krev vesentlege auke i det kommunale driftstilskotet.

Budsjettet byggjer på følgjande føresetnadar:

- Justering av det kommunale investeringstilskotet til forventa rente- og avdragsutgifter
- Auke av kommunalt investeringstilskot med kr. 200.000,- til nye lån
- Lønsjustering jf. Tariffrevisjonen 01.05.2018 og forventa 3,2% lønsvekst i 2019
- Justering av pensjonskostnadane jf. KLP sine prognoser
- Justering av lønsrefusjon prostesekretær og lønsrefusjonar frå sokneråda
- Justering av tilskot til EVS volontørtenesta, avsettingar og bruk av fond
- Satsing på vedlikehald kyrkjebygg - årskostnad kr. 900.000,-
- Auke i det kommunale driftstilskotet med kr. 525.000,-

Nye tiltak som krev auke i dei kommunale driftstilskotet

Vedlikehald kyrkjebygg

For å kunne drive eit forsvarleg vedlikehald av kyrkjebygga våre er vi avhengig av ei større tilskotsramme. Fleire av dei større tiltaka i planen for kyrkjebygga er å rekne som vedlikehald og må bli finansiert innanfor driftsbudsjettet:

For å kome meir a jour med vedlikehaldet av kyrkjebygga må det kommunale driftstilskotet bli auka. I budsjettframlegget er det derfor lagt inn opp til ei auke på **kr. 500.000,-** frå 2019 til dette.

Husleige konfirmantundervisning

Kyrkja i Volda driv eit godt konfirmantarbeid med stor oppslutnad. Hausten 2017 vert eit revidert konfirmantopplegg sett i verk. Viktige element i opplegget er felles undervisningssamlingar og sommarleir. Fellessamlingane gjennom året er lagt til Uppheim som etter oppgraderinga har vorte eit svert tenleg lokale for desse samlingane. Men bruken av Uppheim har òg ei kostnadsside. Kyrkjelova sin § 15 listar opp kommunen sitt økonomiske ansvar for kyrkja: «*Kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:*» Punkt e) «*utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring*». Slike utgifter har det aldri vore løynd midlar til i driftstilskotet frå Volda kommune. Fellesrådet finn derfor tida moden til å be om auke i driftstilskotet med **kr. 25.000,-** for å dekkje husleigeutgifter for konfirmasjonsundervisninga

Investeringsbudsjett 2019

Volda kommune har frå 2016 budsjettert med ei ramme på inntil kr.800.000,- pr. år til investeringstilskot til fellesrådet sine investeringar på kyrkjer og gravplassar. Ramma skal dekkje renter og avdrag på investeringslåna som fellesrådet tek opp til desse investeringane. Tilskotet vert betalt ut på bakgrunn av dei faktiske rente- og avdragsutgiftene har kvart år. Dette gjer at fellesrådet sjølv må planlegge låneopptaka og nedbetalinga av låna innanfor denne ramma. Ved utgangen av 2018 vil fellesrådet ha ei total lånegjeld på kr. 12.896.112. Tilskotsbehovet for eksisterande lån i 2019 vil vere på om lag **kr. 750 000.-**

Det framleis mange investeringstiltak på Plan for nyanlegg, vedlikehald og fornying som treng lånefinansiering for å bli realisert. Totalt ligg det inne tiltak på kr. 7.700.000,- for kyrkjebygga og kr. 10.500.000 for gravplassane i planen i ØPL-perioden.

Fellesrådet ber om at investeringstilskotet vert auke med **kr. 200.000** frå 2019 for å dekkje lånefinansiering av følgjande tiltak:

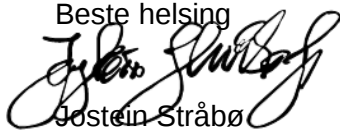
Bygg	Bygningsdel	Tiltak	Beløp
Volda kyrkje	Yttertak	Omlegging skifertak/montering av snøfangarar	1 500 000
Volda kyrkje	Yttertak	Skifting av kopparkledning tårn og sideskip	800 000
Volda kyrkje	F-inngang	Ny F-inngang ved hovudtrapp	200 000
Sum tiltak bygg			2 500 000

Kyrkjegard	Element	Tiltak	Beløp
Leirshaugen gravplass	Planar	Planlegging utviding Leirshaugen gravplass	500 000
Leirshaugen gravplass	Gravfelt	Omregulering av gamle felt	350 000
Lid gravplass	Parkering	Kjøp av grunn og etablering av parkeringsplass	150 000
Austefjord kyrkjegard	Gjerde/portar	Nytt gjerde	250 000
Kilsfjord kyrkjegard	Gjerde/portar	Nytt gjerde mot aust og sør	250 000
Sum tiltak kyrkjegard			1 500 000

SUM INVESTERINGAR	4 000 000
-------------------	-----------

Vedlegg:
Driftsbudsjett 2019 – hovudoversyn og detaljar
Investeringslån og tilskot 2018 - 2022
Plan for nyanlegg, vedlikehald og fornying

Beste helsing

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jostein Stråbø', written over the printed name.

Jostein Stråbø
kyrkjeverje

DRIFTSBUDSJETT 2019 - HOVUDOVERSYN				
VKF 25.10.2018				
		Rev 1		
	Inntekter	2 018	2 019	Endring
		12.04.2018		
600-659	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-765 904	-808 929	-43 025
660-679	Sal av driftsmidler /fast eigedom	0	0	0
700-789	Refusjonar/Overføringar	-1 419 675	-1 437 312	-17 637
790	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tenesteyting	-1 774 773	-1 774 773	0
800-829	Statlege tilskot	-1 163 000	-1 204 017	-41 017
830-839	Rammeoverføring/Tilskot frå eigen kommune	-5 394 866	-6 280 192	-885 326
840-859	Tilskot fra fellesråd/sokneråd	-130 000	-130 000	0
860-879	Andre tilskot, gáver, innsamla midler	-12 000	-12 000	0
	Sum driftsinntekter	-10 660 218	-11 647 223	-987 005
	Utgifter			
010-099	Løn- og sosiale utgifter	5 295 117	5 404 985	109 868
100-299	Kjøp av varer og tenester	3 008 857	3 374 502	365 645
300-389	Refusjonar/Overføringar	521 575	699 440	177 865
390	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tenesteyting	1 774 773	1 774 773	0
400-479	Tilskot og gáver	364 262	364 262	0
590	Avskrivinger	510 750	510 750	0
	Sum driftsutgifter:	11 475 334	12 128 712	653 378
	Brutto driftsresultat:	815 116	481 489	-333 627
900-910	Renteinntekter og utbytte	-5 000	-5 000	0
920-929	Mottekne avdrag på utlån	0	0	0
500-509	Renteutgifter og lånekostnader	267 856	305 738	37 882
510-519	Avdrag på lån	485 617	555 353	69 736
520-529	Utlån, kjøp av aksje, andeler o.l	0	0	0
	Netto finansinntekter/-utgifter	748 473	856 091	107 618
990	Motpost avskrivinger	-510 750	-510 750	0
	Netto driftsresultat	1 052 839	826 830	-226 009
	Interne finansieringstransaksjoner:			
930	Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)	-543 370	0	543 370
940-949	Bruk av disposisjonsfond	0	0	0
950-959	Bruk av bundne fond	-760 653	-966 279	-205 625
960	Bruk av likviditetsreserve	0	0	0
	Sum bruk av avsetninger	-1 304 024	-966 279	337 745
530	Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)	110 000	0	-110 000
540-549	Avsatt til disposisjonsfond	47 507	30 007	-17 500
550-559	Avsatt til bundne fond	93 677	109 442	15 765
560	Avsatt til/ Styrking av likviditetsreserven	0	0	0
570	Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0
	Sum avsetninger	251 184	139 449	-111 735
	MEIRFORBRUK/ MINDREFORBRUK = 0	-1	0	1

0410	KYRKJELEG ADMINISTRASJON			
	VKF 25.10.2018			
		Rev1		
		2 018	2 019	Endring
30100	Fast løn	788 351	817 558	29 208
30101	Faste tillegg	0	0	0
30102	Møtegodtgjersle fellesråd	0	0	0
30200	Vikarløn	0	0	0
30201	Løn ferievikar	0	0	0
30300	Ekstrahjelp	0	0	0
30500	Annen lønn og trekkpliktige oppgaver	0	0	0
30900	Pensjon	97 942	110 380	12 439
30951	Arbeidstakarforsikring	2 000	2 000	0
30952	Motkonto 30952	-2 000	-2 000	0
30990	Arbeidsgjevaravgift	115 618	121 435	5 816
	Løn- og sosiale utgifter	1 001 911	1 049 373	47 463
				0
31000	Kontormateriell	30 750	30 750	0
31100	Aktivitetsrelatert forbruksmaterieill/utstyr/tjenes	0	0	0
31200	Anna forbruksmaterieill	10 861	10 861	0
31300	Post, bank, telefoni og dataliner	105 000	105 000	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og representasjon	28 138	28 138	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)	0	0	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg. Pl)	1 500	1 500	0
31650	Andre oppg.pliktige ytingar	530	530	0
31653	Andre Trekkpliktige ytingar (tr.pl.)	530	530	0
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	4 500	4 500	0
31800	Energi	25 000	25 000	0
31850	Forsikring	29 580	29 580	0
31851	Arbeidstakarforsikring-trekkfritt	0	0	0
31900	Leige av lokaler og grunn	610 000	610 000	0
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	53 220	53 220	0
32000	Inventar og utstyr	15 000	7 500	-7 500
32200	Leige, leasing og kjøp av maskiner	14 981	14 981	0
32400	Serviceavtalar og reperasjonar	12 841	12 841	0
32650	Vakthald og vektartenester, alarmsystem	0	0	0
32700	Konsulenttenester	10 250	10 250	0
	Kjøp av varer og tenester	952 681	945 181	-7 500
				0
33700	Refusjon til andre	0	0	0
33800	Interne overføringer	0	0	0
	Refusjonar/overføringer	0	0	0
				0
33900	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tenesteyting	835 200	835 200	0
	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tenesteyting	835 200	835 200	0
				0
34290	Momsutgift drift	66 976	66 976	0
34700	Tilskot/gåver til andre	0	0	0
34701	Vekkskriving krav	0	0	0
	Tilskot og gåver	66 976	66 976	0
				0
35000	Renteutgifter	2 000	2 000	0
35001	Renteutgifter lån	265 856	303 738	37 882
	Renteutgifter og låneomkostninger	267 856	305 738	37 882
				0
35100	Avdrag på lån	485 617	555 353	69 736
	Avdrag på lån	485 617	555 353	69 736
				0
35300	Dekking tidlegare års underskot	110 000	0	-110 000
	Dekking tidlegare års underskot	110 000	0	-110 000
				0
35400	Avsetning til disposisjonsfond (reservepost)	47 507	30 007	-17 500
	Avsetning til disposisjonsfond	47 507	30 007	-17 500
				0
35500	Avsetning til bundne fond	500	500	0
	Avsetning til bundne fond	500	500	0
				0
35700	Overført til Investeringsbudsjettet	0	0	0
	Overført til Investeringsbudsjettet	0	0	0
				0
35900	Avskrivninger	10 000	10 000	0
	Avskrivninger	10 000	10 000	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	0	0	0
36200	Avg.fritt sal av varer og tenester	-16 500	-16 500	0

36500	Avg. Pliktig sal av varer og tenester	0	0	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-16 500	-16 500	0
				0
37000	Refusjon frå staten og statlege institusjonar	-123 571	-124 962	-1 391
37100	Sjukelønsrefusjon	0	0	0
37280	Refusjon for påløpt moms i inv. regnskapet	0	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-66 976	-66 976	0
37300	Refusjon frå kommune	0	0	0
37400	Refusjon frå fellesråd	0	0	0
37500	Refusjon frå sokneråd	0	0	0
37700	Refusjon frå andre	0	0	0
37800	Interne overføringer	-208 357	-186 535	21 822
	Refusjonar/Overføringer	-398 904	-378 473	20 431
				0
37900	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tenesteyting	-835 200	-835 200	0
	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tenesteyting	-835 200	-835 200	0
				0
38000	Tilskot frå staten og statlege institusjonar	-581 000	-622 017	-41 017
	Statlege tilskot	-581 000	-622 017	-41 017
				0
38300	Tilskot frå kommune og kommunale institusjonar - drift	-4 509 000	-5 034 000	-525 000
38301	Tilskot frå kommune og kommunale institusjonar - investering	-751 473	-859 091	-107 618
38302	Tilskot frå kommune og kommunale institusjonar - lønsvekst	-134 393	-387 101	-252 708
	Rammeoverføring/Tilskot frå eigen kommune	-5 394 866	-6 280 192	-885 326
				0
39000	Renteinntekter	-5 000	-5 000	0
	Renteinntekter og utbytte	-5 000	-5 000	0
				0
39300	Bruk av tidlegare års overskot	-543 370	0	543 370
39400	Bruk av disposisjonsfond nedbetaling lån	0	0	0
39500	Bruk av bundne fond	0	-200 000	-200 000
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	-543 370	-200 000	343 370
				0
38700	Tilskot frå andre	0	0	0
	Andre tilskot, gåver, innsamla midler	0	0	0
				0
39800	Rekneskapsmessig underskot	0	0	0
				0
39900	Motpost avskrivninger	-10 000	-10 000	0
	Motpost avskrivninger	-10 000	-10 000	0
				0
Sum prosjekt 0000 Felles		-4 006 593	-4 549 054	-542 461
				0
				0
				0
				0
Sum teneste 0410 - Kyrkjeleg adm.		-4 006 593	-4 549 054	-542 461

0420 KYRKJER				
	VKF 25.10.2018			
		Rev 1		
Art	Tekst	2 018	2 019	Endring
30100	Faste løner	2 474 687	2 592 218	117 531
30102	Faste tillegg	110 000	121 000	11 000
30200	Vikarløn	0	0	0
30201	Løn ferievikar	14 274	14 274	0
30300	Ekstrahjelp	0	0	0
30500	Anna løn	0	0	0
30900	Pensjon	311 809	355 570	43 761
30951	Arbeidstakarforsikring	5 000	5 000	0
30952	Motkonto 30951	-5 000	-5 000	0
30990	Arbeidsgjevaravgift	411 474	435 958	24 484
	Løn- og sosiale utgifter	3 322 244	3 519 019	196 775
				0
31000	Kontormateriell	0	0	0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	6 517	6 517	0
31200	Anna forbruksmateriell	21 722	21 722	0
31300	Post, bank, telefoni og datalinjer	12 841	12 841	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)	0	0	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg.pl.)	32 000	32 000	0
31650	Andre oppg.pliktige ytingar	1 060	1 060	0
31652	Arbeidstakarforsikring (Trekk pl.)	0	0	0
31653	Andre Trekkpliktige ytingar (tr.pl.)	8 000	8 000	0
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	11 000	11 000	0
31800	Energi	300 000	300 000	0
31850	Forsikringar	62 873	62 873	0
31900	Leige av lokaler og grunn	4 080	4 080	0
31950	Andre avgifter(kommunale avg.)	31 789	31 789	0
32000	Innbu og Utstyr	11 000	7 500	-3 500
32300	Vedlikehald og byggetenester	530 000	900 000	370 000
32400	Serviceavtaler og reperasjonar	35 966	35 966	0
32600	Vask av tekstiler	550	550	0
32650	Vakthald og vekterteneste, alarmsystem	40 128	40 128	0
32700	Konsulenttenester	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	1 109 525	1 476 025	366 500
				0
33700	Refusjon til andre	0	0	0
33800	Interne overføringar	39 269	39 881	613
	Refusjonar/overføringar	39 269	39 881	613
				0
34290	Momsutgift drift	170 021	170 021	0
	Tilskot og gåver	170 021	170 021	0
				0
35900	Avskrivinger	500 000	500 000	0
	Avskrivinger	500 000	500 000	0
				0
36200	Avgiftsfritt sal av varer og tenester	-5 000	-5 000	0
36300	Husleigeinntekt og festeavgift	-135 000	-135 000	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-140 000	-140 000	0
				0
37100	Sjukepengar - refusjon	0	0	0
37280	Momsinntekt investering	0	0	0
37290	Momsinntekt drift	-170 021	-170 021	0
37300	Refusjon frå kommune	0	0	0
37500	Refusjon frå sokneråd	-425 518	-436 952	-11 434
37700	Refusjon frå andre	0	0	0
	Refusjonar/Overføringar	-595 538	-606 973	-11 434
				0
38700	Tilskot frå andre	0	0	0
	Andre tilskot, gåver, innsamla midler	0	0	0
				0
39900	Motpost avskrivninger	-500 000	-500 000	0
	Motpost avskrivninger	-500 000	-500 000	0
				0
	Sum teneste 0420 Kyrkjær	3 905 520	4 457 973	552 453

0430 KYRKJEGARDAR				
	VKF 25.10.2018			
		Rev 1		
Art	Tekst	2 018	2 019	Endring
30100	Faste løner	247 811	257 339	9 528
30900	Pensjon	30 995	35 042	4 047
30951	Arbeidstakarforsikring - trekkpliktig	1 100	1 100	0
30952	Motkonto 10951	-1 100	-1 100	0
30990	Arbeidsgjevaravgift	29 132	31 066	1 933
	Løn- og sosiale utgifter	307 938	323 447	15 509
				0
31000	Kontorutgifter	0	0	0
31100	Forbruksmateriell og rekvisita	0	0	0
31300	Porto	0	0	0
31400	Annonser	0	0	0
31500	Opplæringskostnader	0	0	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg. Pl)	0	0	0
31650	Arbeidstakarforsikring (Tr. Pliktig)	530	530	0
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	0	0	0
31800	Energi	1 060	1 060	0
31850	Forsikring	2 305	2 305	0
31900	Leige av lokaler og grunn	10 000	10 000	0
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	10 172	10 172	0
32000	Innbu og Utstyr	0	0	0
32300	Vedlikehald og byggetenester	0	0	0
32500	Materialar til vedlikehald	0	0	0
32700	Konsulenttenester	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	24 067	24 067	0
				0
33800	Interne overføringar	65 852	64 352	-1 500
	Refusjonar/overføringar	65 852	64 352	-1 500
				0
33900	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tenesteyting	939 573	939 573	0
	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tenesteyting	939 573	939 573	0
				0
34290	Momsutgift drift	2 808	2 808	0
	Tilskot og gaver	2 808	2 808	0
				0
35400	Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0
	Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0
				0
35700	Overført til Investeringsbudsjettet	0	0	0
	Overført til Investeringsbudsjettet	0	0	0
				0
35900	Avskrivninger	750	750	0
	Avskrivninger	750	750	0
				0
				0
36200	Avg.fritt sal av varer og tenester	0	0	0
36300	Husleieinntekter/utleie av lokaler/festeavgifter	-300 000	-322 875	-22 875
36500	Avg.pliktig sal av varer og tenester	0	0	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-300 000	-322 875	-22 875
				0
37290	Momsinntekt drift	-2 808	-2 808	0
37300	Refusjon frå kommune	0	0	0
37700	Refusjon frå andre	0	0	0
	Refusjonar/Overføringar	-2 808	-2 808	0
				0
37900	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tenesteyting	-939 573	-939 573	0
	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tenesteyting	-939 573	-939 573	0
				0
38300	Tilskot frå kommune og kommunale institusjonar	0	0	0
	Rammeoverføring/Tilskot frå eigen kommune	0	0	0
				0
39500	Bruk av bundne fond	0	0	0
	Bruk av bundne fond	0	0	0
				0
39900	Motpost avskrivninger	-750	-750	0
	Motpost avskrivninger	-750	-750	0
				0
	Sum teneste 0430 Kyrkjegardar	97 857	88 991	-8 866

0441 TRUSOPPLÆRING				
	VKF 25.10.2018			
		Rev 1		
Art	Tekst	2 018	2 019	Endring
Prosjekt	0000 - Felles			
30100	Fast løn	300 534	318 237	17 703
30102	Faste tillegg	3 000	3 000	0
30200	Vikarløn	0	0	0
30300	Løn ekstrahjelp	30 000	30 000	0
30900	Pensjonspremie	37 216	42 551	5 335
30951	Arbeidstakarforsikring - trekkpliktig	1 200	1 200	0
30952	Motkonto 30951	-1 200	-1 200	0
30990	Arbeidsgjevaravgift	51 970	55 240	3 270
	Løn- og sosiale utgifter	422 720	449 028	26 308
				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)	7 500	7 500	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg.pl.)	3 179	3 179	0
31653	Andre oppgåvepliktige ytingar (tr.pl)	1 579	1 579	0
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	10 200	10 200	0
31850	Forsikringar	795	795	0
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	5 500	5 500	0
32000	Inventar og utstyr	5 100	5 100	0
32200	Leige, leasing og kjøp av maskiner			0
32400	Serviceavtaler og reparasjonar			0
32700	Konsulenttenester	6 500	6 500	0
	Kjøp av varer og tenester	40 353	40 353	0
				0
33800	Interne overføringer	118 597	122 183	3 586
	Refusjonar/Overføringer	118 597	122 183	3 586
				0
34290	Momsutgift drift	5 195	5 195	0
	Tilskot og gåver	5 195	5 195	0
				0
35500	Avsetning til bundne fond (reservepost)	93 177	108 942	15 765
	Avsetning til bundne fond	93 177	108 942	15 765
				0
36100	Betaling frå deltakarar	0	0	0
36200	Avg.fritt sal av varer og tenester	-500	-500	0
36300	Husleigeinntekt og festeavgift	0	0	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-500	-500	0
				0
37100	Sjukelønsrefusjon	0	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-5 195	-5 195	0
37500	Refusjon frå sokneråd	-24 249	-25 271	-1 021
37700	Refusjon frå andre			0
37800	Interne overføringer	-39 269	-64 881	-25 613
	Refusjonar/Overføringer	-68 713	-95 347	-26 634
				0
38000	Tilskot frå staten og statleg institusjonar	-582 000	-582 000	0
	Statlege tilskot	-582 000	-582 000	0
				0
38500	Tilskot frå sokneråd	-100 000	-100 000	0
	Tilskot fra fellesråd/sokneråd	-100 000	-100 000	0
				0
38700	Tilskot frå andre	0		0
	Andre tilskot, gåver, innsamla midler	0	0	0
				0
39500	Bruk av bundne fond	0	0	0
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	0	0	0
				0
Sum prosjekt 0000 - Felles		-71 172	-52 147	19 025
				0
Prosjekt	4115 Søndagsskule			0

31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
	Tilskot og gaver	0	0	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
38700	Tilskot frå andre	0	0	0
	Andre tilskot, gaver, innsamla midler	0	0	0
				0
				0
				0
Sum prosjekt 4115 Søndagsskule		0	0	0
				0
Prosjekt 4120 - Konfirmantarbeid				0
30300	Løn ekstrahjelp	0	0	0
30990	Arbeidsgjevaravgift	0	0	0
	Løn- og sosiale utgifter	0	0	0
				0
31000	Kontormateriell	0	0	0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	150 000	150 000	0
31200	Anna forbruksmaterieill	5 000	5 000	0
31300	Post, bank, telefoni og dataliner	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	2 000	2 000	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)	0	0	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg.pl.)	3 000	3 000	0
31651	Løn frivillig arbeid (eige org.nr.)			0
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	5 000	5 000	0
31900	Leige av lokaler og grunn	11 350	11 350	0
32000	Innbu og utstyr	1 000	1 000	0
	Kjøp av varer og tenester	177 350	177 350	0
				0
33800	Interne overføringer (Refusjon porto og kopiering)	4 000	4 000	0
	Refusjonar/Overføringer	4 000	4 000	0
				0
34290	Momsutgift drift	42 000	42 000	0
	Tilskot og gaver	42 000	42 000	0
				0
35400	Avsetning til ubundne fond (reservepost)	0	0	0
	Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	-181 350	-201 500	-20 150
36200	Avg.fritt sal av varer og tenester	0	0	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-181 350	-201 500	-20 150
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-42 000	-42 000	0
37800	Interne overføringer	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	-42 000	-42 000	0
				0
				0
39500	Bruk av bundne fond	0	0	0
	Bruk av bundne fond	0	0	0
				0
Sum prosjekt 4120 - Konfirmantarbeid		0	-20 150	-20 150
				0
				0
Prosjekt 4151 - Kveldssong				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
31200	Anna forbruksmaterieill	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0
				0
33800	Interne overføringer			0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
	Tilskot og gaver	0	0	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	0	0	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	0	0	0
				0

37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
				0
Sum prosjekt 4151 - Kveldssong		0	0	0
				0
				0
Prosjekt	4152 - Skiweekend			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	36 539	36 539	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	835	835	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg.pl.)	0	0	0
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	7 830	7 830	0
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	45 204	45 204	0
				0
33800	Interne overføringer	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	10 094	10 094	0
	Tilskot og gaver	10 094	10 094	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	-45 204	-45 204	0
36200	Avg.fritt sal av varer og tenester	0	0	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-45 204	-45 204	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-10 094	-10 094	0
	Refusjonar/Overføringer	-10 094	-10 094	0
				0
				0
Sum prosjekt 4152 Skiweekend		0	0	0
				0
				0
Prosjekt	4153 Dåpsskule			0
31000	Kontormateriell	0	0	0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	1 800	1 800	0
31200	Anna forbruksmateriell	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	835	835	0
31900	Leige av lokaler og grunn	1 600	1 600	0
	Kjøp av varer og tenester	4 235	4 235	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	1 127	1 127	0
	Refusjonar/Overføringer	1 127	1 127	0
				0
34290	Momsutgift drift	659	659	0
	Tilskot og gaver	659	659	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	-1 700	-1 700	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-1 400	-1 400	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-659	-659	0
	Refusjonar/Overføringer	-659	-659	0
				0
				0
Sum prosjekt 4153 Dåpsskule		3 963	3 963	0
				0
				0
				0
Prosjekt	4154 Konf+			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
	Tilskot og gaver	0	0	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	0	0	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	0	0	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
Sum prosjekt 4154 Konf+		0	0	0
				0
				0

				0
Prosjekt	4155 Fritt fram			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tjenester	0	0	0
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0
	Kjøp av varer og tjenester	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
	Tilskot og gaver	0	0	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
				0
Sum prosjekt 4155 Fritt fram		0	0	0
				0
				0
Prosjekt	4156 Dalsfjordleiren			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tjenester	10 000	10 000	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)	0	0	0
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	2 000	2 000	0
31900	Leige av lokaler og grunn	2 500	2 500	0
	Kjøp av varer og tjenester	14 500	14 500	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	835	835	0
	Refusjonar/Overføringer	835	835	0
				0
34290	Momsutgift drift	2 500	2 500	0
	Tilskot og gaver	2 500	2 500	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	-36 000	-36 000	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-36 000	-36 000	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-2 500	-2 500	0
	Refusjonar/Overføringer	-2 500	-2 500	0
				0
38700	Tilskot frå andre	-2 000	-2 000	0
	Andre tilskot, gaver, innsamla midler	-2 000	-2 000	0
				0
				0
Sum prosjekt 4156 Dalsfjordleiren		-22 665	-22 665	0
				0
				0
Prosjekt	4157 Lys vaken			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tjenester	8 250	8 250	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	2 000	2 000	0
31900	Leige av lokaler og grunn	4 000	4 000	0
	Kjøp av varer og tjenester	14 250	14 250	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	1 550	1 550	0
	Refusjonar/Overføringer	1 550	1 550	0
				0
34290	Momsutgift drift	2 563	2 563	0
	Tilskot og gaver	2 563	2 563	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	-7 000	-7 000	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-7 000	-7 000	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-2 563	-2 563	0
	Refusjonar/Overføringer	-2 563	-2 563	0
				0
Sum prosjekt 4157 Lys vaken		8 800	8 800	0
				0
				0
Prosjekt	4158 EVS - Aktiv Ungdom			0
31300	Post, bank, telefoni og dataliner	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	510	510	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)	15 000	15 000	0
31651	Løn frivillig arbeid	198 000	198 000	0
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	20 000	20 000	0
31800	Energi	12 000	12 000	0

31900	Leige av lokaler og grunn	122 400	122 400	0
32000	Inventar og utstyr	5 000	5 000	0
	Kjøp av varer og tenester	372 910	372 910	0
				0
34290	Momsutgift drift	1 750	1 750	0
34700	Tilskot og gaver til andre	0	0	0
	Tilskot og gaver	1 750	1 750	0
				0
35500	Avsetning til bundne fond	0	0	0
	Avsetning til bundne fond	0	0	0
				0
36300	Husleigeinntekt og festeavgift	-31 350	-31 350	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-31 350	-31 350	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-1 750	-1 750	0
37800	Refusjon frå andre	-10 000	-10 000	0
37700	Intern overføring	-273 949	-273 949	0
	Refusjonar/Overføringer	-285 699	-285 699	0
				0
38000	Tilskot frå staten og statleg institusjonar	0	0	0
	Statlege tilskot	0	0	0
				0
38500	Tilskot frå sokneråd	-30 000	-30 000	0
	Tilskot fra fellesråd/sokneråd	-30 000	-30 000	0
				0
38700	Tilskot frå andre	-10 000	-10 000	0
	Andre tilskot, gaver, innsamla midler	-10 000	-10 000	0
				0
39400	Bruk av ubundne fond	0	0	0
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	0	0	0
				0
Sum prosjekt 4158 EVS-Aktiv Ungdom		17 611	17 611	0
				0
				0
Prosjekt 4159 Tårnagent				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	2 650	2 650	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	835	835	0
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	3 485	3 485	0
				0
33800	Interne overføringer	1 300	1 300	0
	Refusjonar/Overføringer	1 300	1 300	0
				0
34290	Momsutgift drift	871	871	0
	Tilskot og gaver	871	871	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	-1 700	-1 700	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-1 700	-1 700	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-871	-871	0
	Refusjonar/Overføringer	-871	-871	0
				0
				0
Sum prosjekt 4159 Tårnagent		3 085	3 085	0
				0
				0
Prosjekt 4160 Dåpshelsingar				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	10 000	10 000	0
	Kjøp av varer og tenester	10 000	10 000	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopi)	7 600	7 600	0
	Refusjonar/Overføringer	7 600	7 600	0
				0
34290	Momsutgift drift	2 500	2 500	0
	Tilskot og gaver	2 500	2 500	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-2 500	-2 500	0
	Refusjonar/Overføringer	-2 500	-2 500	0
				0
				0
Sum prosjekt 4160 Dåpshelsingar		17 600	17 600	0
				0
				0

Prosjekt	4163 MILK			0
31000	Kontormateriell	0	0	0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	3 132	3 132	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	3 132	3 132	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopi)	1 441	1 441	0
	Refusjonar/Overføringer	1 441	1 441	0
				0
34290	Momsutgift drift	783	783	0
	Tilskot og gaver	783	783	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	-3 000	-3 000	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-3 000	-3 000	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-783	-783	0
	Refusjonar/Overføringer	-783	-783	0
				0
				0
Sum prosjekt 4163 MILK		1 573	1 573	0
				0
				0
Prosjekt	4164 Dåpen			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	10 640	10 640	0
	Kjøp av varer og tenester	10 640	10 640	0
				0
33800	Interne overføringer	1 600	1 600	0
	Refusjonar/Overføringer	1 600	1 600	0
				0
34290	Momsutgift drift	2 660	2 660	0
	Tilskot og gaver	2 660	2 660	0
				0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-2 660	-2 660	0
	Refusjonar/Overføringer	-2 660	-2 660	0
				0
				0
Sum prosjekt 4164 Dåpen		12 240	12 240	0
				0
				0
Prosjekt	4165 Undretur / 4 årsbok			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	5 700	5 700	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	835	835	0
	Kjøp av varer og tenester	6 535	6 535	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	1 000	1 000	0
	Refusjonar/Overføringer	1 000	1 000	0
				0
34290	Momsutgift drift	1 634	1 634	0
	Tilskot og gaver	1 634	1 634	0
				0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-1 634	-1 634	0
	Refusjonar/Overføringer	-1 634	-1 634	0
				0
				0
Sum prosjekt 4165 Undretur / 4 årsbok		7 535	7 535	0
				0
				0
Prosjekt	4166 Skattejakt/Bibelutdeling			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	9 000	9 000	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	1 000	1 000	0
31651	Løn frivillig arbeid (eige org.nr.)	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	10 000	10 000	0
				0
33800	Interne overføringer	1 500	1 500	0
	Refusjonar/Overføringer	1 500	1 500	0
				0
34290	Momsutgift drift	250	250	0
	Tilskot og gaver	250	250	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	-1 900	-1 900	0

	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-1 900	-1 900	0
				0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-250	-250	0
	Refusjonar/Overføringer	-250	-250	0
				0
				0
Sum prosjekt 4166 Skattejakt		9 600	9 600	0
				0
Prosjekt	4167 Småbornsong			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	3 000	3 000	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	1 000	1 000	0
	Kjøp av varer og tenester	4 000	4 000	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	500	500	0
	Refusjonar/Overføringer	500	500	0
				0
34290	Momsutgift drift	1 000	1 000	0
	Tilskot og gaver	1 000	1 000	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-1 000	-1 000	0
	Refusjonar/Overføringer	-1 000	-1 000	0
				0
				0
Sum prosjekt 4167 Småbornsong		4 000	4 000	0
				0
Prosjekt	4168 Ungdomsutveksling			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0
				0
33800	Interne overføringer	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
34500	Tilskot til sokneråd (løn ungdomsarbeidar)	0	0	0
34700	Tilskot og gaver til andre	0	0	0
	Tilskot og gaver	0	0	0
				0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	0	0	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	0	0	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
38000	Tilskot frå staten og statleg institusjonar	0	0	0
	Statlege tilskot	0	0	0
				0
39500	Bruk av bundne fond	0	0	0
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	0	0	0
				0
				0
Sum prosjekt 4168 Ungdomsutveksling		0	0	0
				0
Prosjekt	4169 Leiartreningskurs			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
	Tilskot og gaver	0	0	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
				0
Sum prosjekt 4169 Leiartreningskurs		0	0	0
				0
Prosjekt	4170 Bibelutdeling			0

31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	7 000	7 000	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	7 000	7 000	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	1 455	1 455	0
	Refusjonar/Overføringer	1 455	1 455	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
	Tilskot og gaver	0	0	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
				0
Sum prosjekt 4170 Bibelutdeling		8 455	8 455	0
				0
Sum teneste 0441 Trusopplæring		625	-500	-1 125

0443 Skule- og barnehagesamarbeid				
	VKF 25.10.2018			
		Rev 1		
Art	Tekst	2 018	2 019	Endring
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	2 091	2 091	0
	Kjøp av varer og tenester	2 091	2 091	0
34290	Momsutgift drift	500	500	0
	Tilskot og gaver	500	500	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-500	-500	0
	Refusjonar/Overføringar	-500	-500	0
Sum teneste 0443 Skule- og barnehagesamarbeid		2 091	2 091	0

0444 Erasmus+				
	VKF 25.10.2018			
		Rev 1		
Art	Tekst	2 018	2 019	Endring
Prosjekt	4158 EVS - Aktiv Ungdom			
30100	Fast løn	140 405	0	-140 405
30900	Pensjonspremie	14 009	0	-14 009
30951	Arbeidstakarforsikring - trekkpliktig	500	0	-500
30952	Motkonto 30951	-500	0	500
30990	Arbeidsgjevaravgift	21 772	0	-21 772
	Løn- og sosiale utgifter	176 186	0	-176 186
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	0	6 645	6 645
	Kjøp av varer og tenester	0	6 645	-345 727
37700	Refusjon til andre	0	175 166	
33800	Interne overføringer	273 949	273 949	0
	Refusjonar/Overføringer	273 949	449 115	0
35500	Avsetning til bundne fond	0	0	0
	Avsetning til bundne fond	0	0	0
38000	Tilskot frå staten og statleg institusjonar	0	0	0
	Statlege tilskot	0	0	0
39400	Bruk av bundne fond	-450 135	-455 761	-5 625
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	-450 135	-455 761	-5 625
	Sum prosjekt 4158 EVS-Aktiv Ungdom	-0	-0	-181 811
Prosjekt	4171- Green Fingers			
30100	Fast løn	51 248	51 248	0
30900	Pensjonspremie	4 946	4 946	0
30951	Arbeidstakarforsikring - trekkpliktig	500	500	0
30952	Motkonto 30951	-500	-500	0
30990	Arbeidsgjevaravgift	7 923	7 923	0
	Løn- og sosiale utgifter	64 118	64 118	0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	100 000	100 000	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)			0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg.pl.)			0
31653	Andre oppgåvepliktige ytingar (tr.pl)			0
31700	Reiseutgifter og drift egne transportmiddel	96 900	96 900	0
31850	Forsikringer	0	0	0
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	0	0	0
32000	Inventar og utstyr	0	0	0
32200	Leige, leasing og kjøp av maskiner			0
32400	Serviceavtaler og reparasjonar			0
32700	Konsulenttenester	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	196 900	196 900	0
33800	Interne overføringer	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
34700	Tilskot/gåver til andre	49 500	49 500	0
	Tilskot og gåver	49 500	49 500	0
35500	Avsetning til bundne fond	0	0	0
	Avsetning til bundne fond	0	0	0
38000	Tilskot frå staten og statleg institusjonar	0	0	0
	Statlege tilskot	0	0	0
39400	Bruk av bundne fond	-310 518	-310 518	0
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	-310 518	-310 518	0
	Sum prosjekt 4170-Green Fingers	-0	-0	0

2018

Lån	Lånebeløp	Løpetid	Rentesats	Saldo.01.01.	Nye lån	Eks. avdrag	Ord. Avdrag	Saldo 31.12	Renter	Tilskot
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.33001	2 000 000	25	2,05 %	1 579 000			105 264	1 473 736	32 370	
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.31769	600 000	25	2,05 %	455 191			41 380	413 811	9 331	
KBN lån 20160698	8 111 310	36	2,00 %	7 885 990			225 320	7 660 670	157 720	
Kyrkjebygg 2016	1 690 000	25	2,30 %		1 690 000		0	1 690 000	3 239	
Kyrkjegard 2016	1 750 000	38	1,83 %	1 703 947			46 053	1 657 895	31 182	
Sum				11 624 128	1 690 000	0	418 017	12 896 112	233 842	651 859

2019

Lån	Lånebeløp	Løpetid	Rentesats	Saldo.01.01.	Nye lån	Eks. avdrag	Ord. Avdrag	Saldo 31.12	Renter	Tilskot
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.33001	2 000 000	25	2,05 %	1 473 736			105 264	1 368 472	30 212	
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.31769	600 000	25	2,05 %	413 811			41 380	372 431	8 483	
KBN lån 20160698	8 111 310	36	2,00 %	7 660 670			225 320	7 435 350	153 213	
Kyrkjebygg 2016	1 690 000	25	2,10 %	1 690 000			67 600	1 622 400	35 490	
Kyrkjegard 2016	1 750 000	38	1,83 %	1 657 895			46 053	1 611 842	30 339	
Kyrkjebygg 2019	2 500 000	25	2,30 %		2 500 000		50 000	2 450 000	28 750	
Kyrkjegard 2019	1 500 000	38	2,30 %		1 500 000		19 737	1 480 263	17 250	
Sum				12 896 112	4 000 000	0	555 353	16 340 758	303 738	859 091

2020

Lån	Lånebeløp	Løpetid	Rentesats	Saldo.01.01.	Nye lån	Eks. avdrag	Ord. Avdrag	Saldo 31.12	Renter	Tilskot
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.33001	2 000 000	25	2,05 %	1 368 472			105 264	1 263 208	28 054	
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.31769	600 000	25	2,05 %	372 431			41 380	331 051	7 635	
KBN lån 20160698	8 111 310	36	2,00 %	7 435 350			225 320	7 210 030	148 707	
Kyrkjebygg 2016	1 690 000	25	2,10 %	1 622 400			67 600	1 554 800	34 070	
Kyrkjegard 2016	1 750 000	38	1,83 %	1 611 842			46 053	1 565 789	29 497	
Kyrkjebygg 2019	2 500 000	25	2,30 %	2 450 000			100 000	2 350 000	56 350	
Kyrkjegard 2019	1 500 000	38	2,30 %	1 480 263			39 474	1 440 789	34 046	
Sum				16 340 758	0	0	625 090	15 715 668	338 359	963 449

2021

Lån	Lånebeløp	Løpetid	Rentesats	Saldo.01.01.	Nye lån	Eks. avdrag	Ord. Avdrag	Saldo 31.12	Renter	Tilskot
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.33001	2 000 000	25	2,50 %	1 263 208			105 264	1 157 944	31 580	
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.31769	600 000	25	2,50 %	331 051			41 380	289 671	8 276	
KBN lån 20160698	8 111 310	36	2,50 %	7 210 030			225 320	6 984 710	180 251	
Kyrkjebygg 2016	1 690 000	25	2,50 %	1 554 800			67 600	1 487 200	38 870	
Kyrkjegard 2016	1 750 000	38	2,50 %	1 565 789			46 053	1 519 737	39 145	
Kyrkjebygg 2019	2 500 000	25	2,50 %	2 350 000			100 000	2 250 000	58 750	
Kyrkjegard 2019	1 500 000	38	2,50 %	1 440 789			39 474	1 401 316	36 020	
Sum				15 715 668	0	0	625 090	15 090 578	392 892	1 017 982

2022

Lån	Lånebeløp	Løpetid	Rentesats	Saldo.01.01.	Nye lån	Eks. avdrag	Ord. Avdrag	Saldo 31.12	Renter	Tilskot
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.33001	2 000 000	25	2,50 %	1 157 944			105 264	1 052 680	28 949	
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.31769	600 000	25	2,50 %	289 671			41 380	248 291	7 242	
KBN lån 20160698	8 111 310	36	2,50 %	6 984 710			225 320	6 759 390	174 618	
Kyrkjebygg 2016	1 690 000	25	2,50 %	1 487 200			67 600	1 419 600	37 180	
Kyrkjegard 2016	1 750 000	38	2,50 %	1 519 737			46 053	1 473 684	37 993	
Kyrkjebygg 2019	2 500 000	25	2,50 %	2 250 000			100 000	2 150 000	56 250	
Kyrkjegard 2019	1 500 000	38	2,50 %	1 401 316			39 474	1 361 842	35 033	
Sum				15 090 578	0	0	625 090	14 465 487	285 982	911 072

Plan for nyanlegg, vedlikehald og fornying

Prioritering/fordeling kjende tiltak i perioden 2019 - 2022

Kyrkjebygg/kapell og inventar

Framlegg til VKF-møte 25.10.2018

2019	Bygg	Bygningsdel	Tiltak		Kapital	Merknad
	Volda kyrkje	Yttervegger tårn	Måling og reperasjon	500 000		Stipulert
	Volda kyrkje	Tårnur	Forgylling tal og visarar- steg 1	250 000		Bruk av øyremerka gåve kr. 100.000
	Volda kyrkje	Yttertak	Omlegging skifertak/montering av snøfangarar		1 500 000	Stipulert
	Volda kyrkje	Yttertak	Skifting av kopparkledning tårn og sideskip		800 000	
	Volda kyrkje	F-inngang	Ny F-inngang ved hovudtrapp		200 000	Stipulert
	Leirhaugen kapell	Yttervegger	Måliing	100 000		Bruk av øyremerka gåve kr. 100.000
			Sum tiltak bygg	850 000	2 500 000	

2019	Inventar	Tiltak			Kapital	Merknad
2019	Sum tiltak investering og drift			850 000	2 500 000	

2020	Bygg	Bygningsdel	Tiltak		Kapital	Merknad
	Volda kyrkje	Tårnur	Forgylling tal og visarar- steg 2	250 000		
	Volda kyrkje	Fast inventar	Måling av benkar, dører o.a.	250 000		Stipulert
	Kilsfjord kyrkje	Vindauge	Skifting av vindauge	150 000		
	Austefjord kyrkje	Hovudinngang	Ny tilkomst for brukarar med funksjonshemming		200 000	Stipulert
			Sum tiltak bygg	650 000	200 000	

2020	Inventar	Tiltak			Kapital	Merknad
	Volda kyrkje	Orgel	Fornyng hovudorgel		2 500 000	
			Sum tiltak Inventar		2 500 000	
			Sum tiltak Inventar		-	
2020	Sum tiltak investering og drift			650 000	2 700 000	

2021	Bygg	Bygningsdel	Tiltak		Kapital	Merknad
	Dalsfjord kyrkje	Yttervegggar	Måling	500 000		
	Dalsfjord kyrkje	Lynavleiar	Skifte kabel lynavleiar	50 000		
	Austefjord kyrkje	Vindauge	Reperasjon	50 000		
	Folkestad kapell	Yttervegger	Måling og reperasjon råteskade	100 000		
	Volda kyrkje	Driftbygning	Bygging av planlagd uthus aust for kyrkje		1 500 000	Stipulert
			Sum tiltak bygg	700 000	1 500 000	

2021	Inventar	Tiltak			Kapital	Merknad
------	----------	--------	--	--	---------	---------

Plan for nyanlegg, vedlikehold og fornying

Prioritering/fordeling kjende tiltak i perioden 2019 - 2022

Kyrkjebygg/kapell og inventar

Framlegg til VKF-møte 25.10.2018

			Sum tiltak Inventar		-	
2021	Sum tiltak investering og drift			700 000	1 500 000	

2022	Bygg	Bygningsdel	Tiltak		Kapital	Merknad
	Volda kyrkje	Innervegger/tak	Innvendig måling av tak og veggar	500 000		
	Volda kyrkje	Vindu	Skraping, måling og reperasjon	250 000		
	Kilsfjord kyrkje	Ombygging	Ombygging av bærerom til F-toalett		1 000 000	
			Sum tiltak bygg	750 000	1 000 000	
2022	Inventar	Tiltak			Kapital	Merknad
			Sum tiltak Inventar		-	
2022	Sum tiltak investering og drift			750 000	1 000 000	

Samla behov 2017 -2021 Investering og drift **2 950 000** **7 700 000**

Plan for nyanlegg, vedlikehald og fornying

Prioritering/fordeling kjende tiltak i perioden 2019 - 2022

Gravplassar

Framlegg etter VKF- møtet 21.09.2017

Beløp under kapital er inkl. mva

2019	Kyrkjegard	Element	Tiltak	Kapital	Merknadar
	Leirshaugen gravplass	Planar	Planlegging utviding Leirshaugen gravplass	500 000	
	Leirshaugen gravplass	Gravfelt	Omregulering av gamle felt	350 000	
	Lid gravplass	Parkering og utvidig	Kjøp av grunn og etablering av parkeringsplass	150 000	
	Austefjord kyrkjegard	Gjerde/portar	Nytt gjerde	250 000	
	Kilsfjord kyrkjegard	Gjerde/portar	Nytt gjerde mot aust og sør	250 000	
			Sum tiltak kyrkjegard	1 500 000	
2020	Kyrkjegard	Element	Tiltak	Kapital	300000
	Leirshaugen gravplass	Nyanlegg	Utviding steg 1	3 000 000	Stipulert
			Sum tiltak kyrkjegard	3 000 000	
2021	Kyrkjegard	Element	Tiltak	Kapital	Merknadar
	Leirshaugen gravplass	Nyanlegg	Utviding steg 2	3 000 000	Stipulert
			Sum tiltak kyrkjegard	3 000 000	
2022	Kyrkjegard	Element	Tiltak	Kapital	Merknadar
	Volda kyrkjegard	Fleire	Oppgradering jf. Detaljplan Asplan Viak - steg 1	3 000 000	Stipulert
			Sum tiltak kyrkjegard	3 000 000	

Samla behov 2018 -2021 Investering og drift

10 500 000

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Per Ivar Kongsvik	Arkivsak nr.:	2018/1976
		Arkivkode:	A20

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
41/18	Tenesteutval for oppvekst og kultur	21.11.2018
181/18	Formannskapet	27.11.2018

UTGREIING AV SAMLOKALISERING AV BRATTEBERG OG VIKEBYGDA SKULAR

Administrasjonen si tilråding:

- 1. Administrasjonen vert bede om å greie ut konsekvensar ved samlokalisering av Bratteberg og Vikebygda skular.*
- 2. Saka skal leggjast fram til politisk handsaming etter at den har vore til høyring.*

Samandrag av saka:

Formannskapet er tidlegare orientert om elevtalsutviklinga i sentrum, og fordelinga av elevar mellom sentrumsskulane Øyra, Bratteberg og Vikebygda.

Til vanleg vert elevane fordelt på to klasser ved Øyra skule og ei klasse på høvesvis Bratteberg og Vikebygda skular. Elevtalsutviklinga viser at det vil vere tilstrekkeleg å fordele komande 1. klassingar på tre grupper.

I klartekst tyder det at det ikkje er naudsynt å nytte kapasiteten ved Vikebygda skule.

Saksopplysningar/fakta:

Så lenge det ikkje vert gjort vedtak om anna, driv Volda kommune tre barneskular i sentrum, og til vanleg vert det oppretta til saman fire grupper når 1. klassingane vert tildelt skuleplass. To grupper ved Øyra skule og ei gruppe høvesvis ved Bratteberg og Vikebygda skular.

Dei to siste skuleåra har talet på elevar som har byrja i skulen ikkje vore større enn at dei kunne vorte fordelte på tre grupper.

Dette har fått som konsekvens at Vikebygda skule ikkje er fulldelt (2. og 3. klasse går saman). Ved Bratteberg skule er det 10 elevar i 1. klasse inneverande skuleår, og skulle det ikkje bli fleire neste skuleår, vil heller ikkje Bratteberg skule vere ein fulldelt barneskule.

Ut frå pedagogiske omsyn er dette ikkje ynskjeleg.

Elevtalet ved skulane er inneverande skuleår slik:

Årssteg	1.	2.	3.	4.
Bratteberg	10	22	26	21
Vikebygda	14	6	16	17

Talet på elevar som skal byrje i skulen i sentrum dei komande åra:

Skuleår	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Elevtal	73	66	65	70	68

To klasser ved Øyra skule og ei klasse ved Bratteberg skule har kapasitet til 82 elevar dei komande åra.

Ei samlokalisering av skuledrifta har også ei økonomisk side. Volda kommune står overfor svært tunge investeringar i Volda sentrum dei komande åra. Mellom dei som skal stette lovpålagde oppgåver kan ein nemne tiltak ved Volda ungdomsskule, tiltak innan barnehagedrifta og basseng til symje- og livbergingsopplæring. Samla sett representerer desse prosjekta auka kapitalutgifter på om lag 13,5 mill. Volda kommune sitt økonomiske engasjement knytt til Volda Campus Arena vil vere på ca kr 50 mill. Kommunen vil bere den økonomiske risikoen i prosjektet med garanti for lån og spelemidlar.

Dei inntektene kommunen har å drive for vert hovudsakleg regulert gjennom statlege overføringar og skatteinntekter. For at kommunen skal ha handlingsrom til egne prioriteringar må ein tilpasse nivået på utgiftene i samsvar med behovet for tenester. Behovet har samanheng med folketalssamansettinga og sosiale forhold. Staten har utvikla egne kriterier for å fastsetje Volda kommune sitt utgiftsbehov spesifisert på ulike tenester. For 2019 er det rekna ut at det kostar ca 12 254 mill kr meir å drifte Volda enn gjennomsnittskommunen i landet. Dette får vi kompensert som utgiftsutjamnande tilskot over inntektssystemet. Dette vert summen av trekk i systemet der vi er billegare å drifte og tillegg på område der vi er dyrare å drifte enn gjennomsnittskommunen.

Av tabellen nedanfor ser ein at det er i omsorgstenestene vi har størst behov og avvik mest frå gjennomsnittskommunen. Vi har lågare utgiftsbehov i gruppa blant barn og unge (barnehage og grunnskule). For årsgruppa 2 – 5 år, som går i barnehage, så er utgiftsbehovet vesentleg lågare enn gjennomsnittet og vi får eit relativt stort trekk.

Der Volda kommune driv vesentleg mykje dyrare enn utgiftsbehovet, bind det opp ressursar som kan hindre nødvendig utvikling for å utvikle kvaliteten på desse tenestene og oppdatere bygningsmasse og sikre lovfesta tilbod både knytt til inneklima, kroppsøving og symjing.

VOLDA

kommune

Beregning av utgiftsbehov - tillegg/trekk i kroner for år **2019**

(utgiftsutjevne tilskudd)

prisnivå år 2019

	HELE LANDET		VOLDA			Bruk av folketall 1.7.2018	
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts- behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj	
						kr per innb	1000 kr
0-1 år	0,0055	114 436	198	1,0039	0,00 %	1	10
2-5 år	0,1401	245 126	378	0,8947	-1,47 %	-771	-7 060
6-15 år	0,2628	639 819	1 137	1,0311	0,82 %	427	3 912
16-22 år	0,0229	461 318	941	1,1835	0,42 %	220	2 012
23-66 år	0,1031	3 054 570	4 965	0,9431	-0,59 %	-307	-2 808
67-79 år	0,0553	572 790	1 062	1,0758	0,42 %	219	2 006
80-89 år	0,0760	179 646	371	1,1983	1,51 %	788	7 213
over 90 år	0,0383	44 803	104	1,3469	1,33 %	695	6 360
Basistillegg	0,0188	325	0,6154	1,0989	0,19 %	97	890
Sone	0,0101	20 463 927	57 468	1,6294	0,64 %	332	3 043
Nabo	0,0101	9 424 649	23 453	1,4439	0,45 %	234	2 146
Landbrukskrite	0,0020	1	0,0027	1,5720	0,11 %	60	548
Innvandrere 6-	0,0071	51 039	76	0,8640	-0,10 %	-50	-462
Norskfødte med innv foreld 6-15 år ekskl Skand							
Flyktninger ut	0,0084	150 287	162	0,6254	-0,31 %	-165	-1 506
Dødlighet	0,0452	40 765	64	0,9109	-0,40 %	-210	-1 927
Barn 0-15 med	0,0181	119 602	169	0,8199	-0,33 %	-170	-1 561
Lavinntekt	0,0113	263 451	355	0,7818	-0,25 %	-129	-1 180
Uføre 18-49 år	0,0065	99 701	124	0,7216	-0,18 %	-95	-866
Opphopningsi	0,0095	190	0,1522	0,4637	-0,51 %	-266	-2 439
Urbanitetskriterium							
Aleneboende	0,0194	455 399	597	0,7606	-0,46 %	-243	-2 223
PU over 16 år	0,0484	19 858	41	1,1980	0,96 %	501	4 587
Ikke-gifte 67 år	0,0452	350 364	596	0,9870	-0,06 %	-31	-281
Barn 1 år uten	0,0171	39 069	68	1,0061	0,01 %	5	50
Innbyggere m	0,0188	1 355 932	2 802	1,1990	0,37 %	196	1 791
1 Kostnadsina	1,0000			1,02560	2,56 %	1 338	12 254
(Tillegg/trekk kr pr innb.)						Alle tall i 1000 kr	
2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr						12 254	
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler						2 280	
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)						14 535	

Ei samlokalisering av Bratteberg og Vikebygda skular vil frigjere midlar og skape eit større økonomisk handlingsrom til både å styrke grunnskuledrifta og realisere naudsynte investeringar.

Ei samlokalisering vil ta vekk overgangen frå Vikebygda til Bratteberg for elevar som skal ta til i 5. klasse. For nokre elevar er dette ein krevjande overgang.

Vidare drift av Vikebygda skule vil krevje investeringstiltak for å kome i møte krav om universell utforming og krav til innemiljø. Ei samlokalisering av skulane vil opne for å samle ressursane om ein skule framfor to.

Ei samlokalisering og nedbygging av kapasitet tilpassa behovet, tek vekk det meste av den restkapasiteten som er i sentrum i dag. Risikoen er at tilflytting kan auke talet på elevar som skal byrje i skulen dei komande åra, og at det vil utfordre kapasiteten ved Øyra og Bratteberg skular.

Ei samlokalisering vil gje nokre elevar lengre skuleveg og truleg utløyse noko meir skuleskyss.

Vurdering og konklusjon:

Elevtalsutviklinga i sentrum viser at Volda kommune kan samlokalisere Vikebygda skule og Bratteberg skule og likevel ha kapasitet til å dekke behovet for skuleplassar dei komande åra.

Det er både pedagogiske og økonomiske argument som talar for ei slik samlokalisering. Samstundes vil ei samlokalisering medføre ein risiko for at kapasiteten vert utfordra viss talet på elevar som skal byrje i skulen dei komande åra aukar.

Etter ei samla vurdering vert det rådd til at formannskapet ber administrasjonen førebu ei sak om samlokalisering av Vikebygda og Bratteberg skular, og legg den fram til politisk handsaming etter at saka har vore ute på høyring.

Spørsmål om samlokalisering vil innebere ei endring for dei som går ved Vikebygda, og det er alltid naturleg at det vil vere motstand mot endringar. Dette vil ein få innspel på i prosessen framover og ta stilling til. Målsettinga er at alle elevane i Volda kommune skal ha eit godt skuletilbod, og ein må derfor vurdere dette i eit samla perspektiv der ein ser ressursbehov og ressurstildeling i samanheng.

Økonomiske konsekvensar:

Samlokalisering av skulane vil gje innsparingar i grunnskuledrifta. Ei slik innsparing vil vere nødvendig som bidrag til å løyse store behov innanfor lovpålagt teneste som Volda ungdomsskule, kroppsøvingсанlegg/idrettshall og svømmeanlegg.

Det er gjort investeringar på Vikebygda skule knytt til energiøkonomitiltak – nye vindauger og ventilasjon. Vindauga representerer ein verdiauke på bygget. Ventilasjonsanlegget er mobilt/flyttbart anlegg.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen

VOLDA KOMMUNE

Rune Sjurgard
rådmann

Per Ivar Kongsvik
oppvekstsjef

Utskrift av endeleg vedtak:
Opplæring og oppvekst

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Inger Lise Kaldhol

Arkivsak nr.: 2018/2094

Arkivkode:

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
32/18	Tenesteutval for helse og omsorg	21.11.2018
182/18	Formannskapet Kommunestyret	27.11.2018

UTVIKLING AV NY LEGEVAKTORGANISERING

Administrasjonen si tilråding:

1. Kommunestyret har som intensjon at Volda kommune etablerer felles legevaktdistrikt med Ørsta kommune utanom dagtid på kvardagar.
2. Det er ein intensjon at denne felles legevakta vert lokalisert ved ambulansestasjonen i Hovden/Furene.
3. Det blir oppretta ei prosjektstilling på 30% i eit halvt år som får ansvaret for å forhandle med HMR om leige av lokale og for å planlegge og kome med framlegg til drift. Volda kommune sin andel vert finansiert i budsjettet for 2019.
4. I planlegginga skal det vurderast om
 - Resterande samarbeidskommuner nattlegevaktordning i dag blir invitert til å halde fram med samarbeidet om nattlegevakta.
 - Legevaktssentralen skal flyttast frå sjukehuset til den nye legevakta

Vedtaket forutset eit likelydande vedtak i Ørsta kommune.

Vedleggsliste:

Prosjektrapport-framtidig legevakt på Søre Sunnmøre

Uprenta saksvedlegg:

[Helse og omsorgstenestelova](#)

[Akuttmedisinforskrifta](#)

[Forskrift om fastlegeordninga](#)

[Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring helse og omsorgstjenesten](#)

Avtaler KS/DNLF [ASA4310](#) og [SFS 2305](#)

[NOU2015:17](#) Først og fremst-Et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus

Samandrag av saka:

Organiseringa av legevakta i dag løyser ikkje oppgåvene vi er sett til. For å få ei god teneste til innbyggjarane må vi planlegge ei ny organisering. Volda og Ørsta kommune bør samarbeide om legevakt og lokalisere legevakta saman med den planlagde ambulansestasjonen i Hovden/Furene området.

Formålet er å etablere ei legevaktteneste som tilfredsstiller krava til tenesta samtidig som ressursane vert utnytta effektivt. Dette føreset samarbeid med Ørsta kommune og Helseforetaket om felles lokale for legevakt og ambulansestasjon. Vidare føreset det vidare samarbeid med dei andre kommunane på søre Sunnmøre om nattlegevakt, legevaktssentral og framtidig responscenter for velferdsteknologi. Kor vidt kommunane på ytre søre Sunnmøre også kan tenkje seg utvida samarbeid om kvelds-/helgevakt kan ha behov for meir modning, og som kommunane ev må kome attende til seinare.

Saka vert lagt fram politiske organ i Volda kommune som ansvarleg for tenesta i dag, men når utgreiinga ligg føre, så må den også leggjast fram for fellesnemnda for nye Volda kommune.

Saksopplysningar/fakta:

Legevakt er ei teneste kommunane har ansvaret for 24 timar i døgnet, 365 dagar i året. Det er ei teneste med stort volum. I gjennomsnitt nyttar om lag kvar tredje innbyggjar tenesta kvart år. Tenesta blir brukt av alle og ingen veit når dei neste gong har behov. Tenesta er kritisk, både fordi innbyggjarane brukar den i sårbare og vanskelege situasjonar og fordi den er den delen av primærhelsetenesta som får flest klager.

Legevakt er ein sentral del av primærhelsetenesta og står i nær samanheng med ei velfungerande fastlegeordning. Legevakt er allmennmedisinsk verksemd, men også ein viktig og naudsynt første del av den akuttmedisinske kjeda. Legevakt er ei teneste som blir nytta av innbyggjarar i alle aldersgrupper og livssituasjonar.

Legevakt har fleire funksjonar:

- Største volumet av legevakttenesta er å diagnostisere og ferdig behandle akutte allmennmedisinske tilstandar, det vil seie situasjonar der pasienten ikkje treng spesialisthelsetenester eller sjukehusbehandling. (grøn, 70%)
- Diagnostisere tilstandar som krev henvising eller innlegging i sjukehus utan særleg tidstap (gul respons, øh-hjelpinnleggingar, 27%)
- Diagnostisere, primærbehandle og stabilisere tilstandar som er akutt livstruande og som krev at pasienten må raskt til sjukehus (raud respons, øh-innleggingar, 3%)
- Vere ein del av den allmenne helseberedskapen i kommunane (ved større ulykker/hendingar, psykososialt krisearbeid, smittevern ol.)

Ny akuttmedisinforskrift kom 1.mai 2015. Krava i forskrifta er umogleg å oppfylle for kommunane slik vi har organisert legevakta i dag.

Vi fyller i dag ikkje:

- krav om forsvarleg transportordning og tilrettelegging for uttrykking,
- kravet om opplæring og samtrening med andre naudetatar
- krav om leiing og kvalitetsarbeid.
- kompetansekrav

Krav om forsvarleg transportordning og tilrettelegging for uttrykking

Det er sterke sentrale signal om at alle legevakter bør ha ein uniformert legevaktsbil og det er forventat at dette blir spesifisert i rettleiaren som er under utarbeiding. Volda har i dag ingen legevaktsbil, Ørsta har ein som ikkje er uniformert.

Ein legevaktsbil legg til rette for at ein også kan ha ein del utstyr tilgjengeleg i bilen som gjer at ein kan gjere meir diagnostikk og starte behandling der folk oppheld seg.

I Volda og Ørsta har ein valt at ØH-sengene i kommunane skal vere desentraliserte. Dette gir ekstra behov for at legevakta er mobil. Dette kjem også dei andre bebuarane på sjukeheimen og heimebuande eldre til gode.

Slik legevakta i distriktet er organisert i dag, er dette utfordrande. Legane er åleine på vakt. Dette er ein arbeidssituasjon som er svært krevjande og til tider utrygg både for innbyggjarane og legen. For eksempel kan innbyggjarane oppleve å vente på legekontoret på legen utan noko form for observasjon. Ved tilstandar med rask forverring kan dette få uheldige konsekvensar.

Å vere to på jobb handlar ikkje berre om pasienttrykkleik, men også om tryggleiken for legen som arbeidstakar. På legevakt møter ein menneske i alle slags situasjonar og kriser, og det er ikkje uvanleg med rus og voldsproblematikk. Få andre, om nokon, yrkesgrupper har i dag ein arbeidssituasjon der dei er åleine når dei jobbar i slike risikosituasjonar.

Krav om opplæring og samtrening med andre naudetat

Kommunane har eit ansvar for at helsepersonellet som skal arbeide i legevakta får naudsynt opplæring og trening i eigne arbeidsoppgåver og skal sikre at det blir gjennomført regelmessige øvingar i samarbeid og samhandling med resten av naudetatane.

Organiseringa i dag legg ikkje til rette for dette og dette blir ikkje gjennomført.

Krav om leiing og kvalitetsarbeid

I følge akuttmedisinforskrifta og samarbeidsavtalen med helseføretaket skal kommunane ha omforente beredskapsplanar og planar for den akuttmedisinske kjeda. Helse Møre og Romsdal og kommunane har oppretta eit akuttutval. Organiseringa i dag gjer at kommunane rundt Volda sjukehus har utfordringar med å vere med i dette arbeidet på lik linje med kommunane rundt dei andre sjukehusa i fylket.

Vi har i dag ikkje eit eige journalsystem til legevakta, men brukar journalsystemet til fastlegane. Det gir uklare juridiske ansvarsforhold. Ein kommunal legevakt bør ha ei eige journalsystem som kommunen er ansvarleg for.

Legevaktene i dag er lite integrert i resten av ø-hjelpstilbodet i kommunane (heimetenester, sjukeheim, mottak av tryggleiksalarmar, barnevernsvakt) og har lite samarbeid med andre naudetatar (brann, politi) og spesialisthelsetenesta (sjukehus, psykiatriske ambulante team,

ambulansar) på systemnivå. Dette skuldast at det faglege og administrative ansvaret er splitta opp og framstår som uklar for alle parter.

Kompetansekrav

Spesialist i allmennmedisin og godkjente allmennlegar med akuttmedisinkurs og kurs i valdshandtering kan gå sjølvstendige vakter. Legar med mindre enn 3 års erfaring/rettleia teneste eller som har gått mindre enn 40 legevakter må ha bakvakt.

For personell i legevaktssentral er det krav om relevant helsefagleg utdanning på bachelornivå, naudsynt klinisk praksis og gjennomført tilleggsopplæring for arbeid som operatør. I praksis vil dette seie sjukepleiarar, gjerne med vidareutdanning.

Høg vakt deltakinga av erfarne fastlegar er viktig for å halde kompetansekrava. Stor utskiftingar i fastlegekorpsset og låg vakt deltaking utfordrar kompetansekravet. For fastlegar er deltaking i legevakt obligatorisk, men det er i avtaleverket gitt rett til fritak under visse føresetnader. Undersøkingar viser at det er langt fleire enn dei som formelt har rett til fritak som ikkje deltek i legevakt.

Plikt til deltaking i legevakt og vaktbelastning har vore sett i samanheng med rekruttering av fastlegar. Kommunar med høg vaktbelastning har ofte meir vanskar med å rekruttere og behalde fastlegar. Både i Volda og Ørsta blir det brukt ein del eksterne vikarar i legevakta. Det kan vere eit teikn på at fastlegane ikkje har kapasitet til å jobbe så mykje utover fastlegepraksisen, men kan også vere eit teikn på at dei ikkje trivast med legevaktsjobbing.

På bakgrunn av desse skisserte utfordringane blei det gjennomført eit utgreiingsarbeid for seks kommunar i 2016-2017 om framtidig organisering av legevakta. I etterkant av prosjektarbeidet har det vore dialog mellom kommunane og helseføretaket om temaet. Det var eit ønske frå kommunane at legevakta og ambulansestasjonen framleis kunne vere nærlokalisert til sjukehuset.

Slik blir det ikkje. Det er no klart at ny ambulansestasjon blir i Furene/Hovden fordi omsynet til utrykningstid for ambulansen veg tungt. Det har også kome fram at når ambulansestasjonen blir flytta frå Volda sjukehus vil Helse Møre og Romsdal bygge om akuttmottaket og det vil ikkje lenger vere plass til nattlegevakta ved sjukehuset. Når det gjeld legevaktssentral ser Volda sjukehus føre seg at dei framleis vil tilby kommunane å kjøpe denne tenesta frå sjukehuset.

For meir informasjon om korleis legevakta er organisert i dag og forklaring av begrep, sjå den vedlagte prosjektrapporten.

Vurdering og konklusjon:

Samhandlingsreforma har ført til at kommunane i fleire år har tatt imot stadig dårlegare pasientar som ei følge av redusert liggetid i sjukehus. Kommunane har bygt opp tilbodet i sjukeheimane og i heimetenestene slik at fleire kan få behandling i kommunen. Det har i same periode ikkje vore noko utvikling i legevakttenesta.

Ei framtidig legevaktorganisering bør stette dei forskriftskrava som gjeld i dag, vere mogleg å utvikle vidare og vere ein best mogleg teneste for innbyggjarane. Vi fyller i dag ikkje kompetansekravet, krav om forsvarleg transportordning, kravet om opplæring og samtrening med andre naudetatar eller krav om leiing og kvalitetsarbeid. Ei ny organisering og

samarbeid med nabokommunen kan løyse desse utfordringane og vi kan med samarbeid få ei legevakt som kan utviklast vidare.

Akuttmedisinforskrifter stiller absolutte krav om vaktkompetanse for legevaktlege. Det vil i begge kommunane til ei kvar tid vere legar som ikkje tilfredsstiller desse krava og som må ha ei kompetent bakvakt som er uttrykingsklar. Dette kravet gjer det også mindre aktuelt å få inn vikarar i legevakta. Ei samanslåing av legevaktdistrikta i Ørsta og Volda vil gjere oss mindre sårbare på dette området fordi vi samla sett har fleire vaktkompetente fastlegar.

Kravet om opplæring og kravet om kvalitetsarbeid let seg ikkje løyse utan meir administrative ressursar i legevakta. Om kvart av dagens legevaktdistrikt skal gjere det for seg, vil dette bli meir kostnadskrevjande enn om ein gjer det saman.

Kravet om ei forsvarleg transportordning og moglegheita for å kunne rykke ut gjer at alle legevaktdistrikt må ha ein legevaktsbil og hjelpepersonell. Det er derfor ei minimumsbemanning ein må ha for å stette dei nye krava, både administrativt og pasientnært, uavhengig av størrelsen på legevaktdistriktet.

Om vi stettar desse krava, kan vi utvikle ei betre legevakt. Legevaktene prioriterer i dag i for lita grad dei sjukaste pasientane. For mykje av tida på legevakt går til å behandle dei pasientane som kunne ha venta til neste dag (grøn). Ein trur at dette til ei viss grad kjem av avlønningssystemet ein i dag har i legevakt og kapasitetsproblem i fastlegeordninga. Dette fører blant anna til at legevakta er eit for dårleg tilbod til psykisk sjuke og pasientar med rusproblem. 20% av pasientkontaktane i legevakttjenesta blir innlagt i sjukehus (gul og raud), dette utgjer 60-70 % av alle øyeblikkeleg hjelp innleggingar i spesialisthelsetjenesta og utgjer der for ein stor del av den samla bruken av helseressursar i Norge. Det er derfor eit viktig samfunnsoppdrag å legge til rette for at legevakta kan gjere gode prioriteringar på kva som er rett hjelp til rett pasient til rett tid. Slik legevakta er organisert i dag med lege åleine på jobb og beredskapsgodtgjering, legg vi ikkje til rette for ei god prioritering.

Auka reiseavstand til legevakta kan gje redusert bruk, både for dei innbyggjarane som bør kome til lege og dei som kan vente til neste dag. Det er ynskjeleg at bruken av legevakta skal bli litt redusert for dei tilstandane der helsehjelp ikkje hastar, men for at bruken av legevakta ikkje skal bli for låg, bør ikkje reisetida overstige meir enn 45 minutt for 90 % av innbyggjarane. Dette kravet blir oppfylt både for innbyggjarane i Volda og Ørsta om legevakta blir lokalisert i Hovden/Furene området.

Det som er aller mest sårbart med legevakta slik den er organisert i dag er at legen er åleine på jobb. Det er behov for hjelpepersonell. I tillegg kan samlokalisering med andre tenester fjerne noko av denne sårbarheita. Det som fagleg peikar seg ut som den mest aktuelle samarbeidsparten er ambulansetjenesta som er den andre tenesta som har ei svært sentral rolle i den akuttmedisinske kjeda.

Ambulansetjenesta er ein del av spesialisthelsetjenesta og har dei siste åra hatt ei kraftig oppgradering på kompetanse og utstyr, og er eit kjærkome hjelpeinstans når det verkeleg hastar. Ambulansepersonell er likevel ikkje så godt eigna til å vurdere tilstandar som ikkje hastar så mykje. Legen og ambulansepersonellet har utfyllande kompetanse som gjer at dei som fagpersonar kan utfylle kvarandre. Det er forventningar til at dette gir positive synergjar for å sikre at tenestene vert ytt på rett nivå/rett ressursnyting til beste for pasienten og til meir effektiv ressursbruk. I tillegg vil ei samlokalisering også gje fordelar i form av at ein lettare kunne få til samtrening,

Alle kommunar skal vere knytt til ein *legevaktsentral* som kan ta i mot henvendingar heile døgnet. Legevaktsentralen skal kunne nåast på det nasjonale nummeret 116117. Legevaktsentralen skal vere bemanna av personell med kompetanse på minimum bachelornivå og kursing tilsvarande personell som arbeider i legevakta. Det er også krav til tilgang på naudnettsentralutstyr og elektronisk logg av samtalar. Ein legevaktsentral kan ha ansvar for fleire legevaktdistrikt.

Kommunane på Søre Sunnmøre kjøper i dag legevaktformidlingstenesta frå helseføretaket. Sjukepleiarane som utfører tenesta er i dag tilsette ved mottaket i sjukehuset og rullerer i sitt arbeid mellom legevaktformidling og mottaksarbeid i sjukehuset. Om natta har dei også støttefunksjon for nattlegevakta. Fagleg sett vil det vere ønskeleg at legevakta og legevaktsentralen er samla på same stad. Det må derfor i planlegginga av ny legevakt vurderast om kommunane skal drive denne tenesta sjølv. Det vil sannsynlegvis bli dyrare for alle kommunane om denne tenesta blir delt i to, om Volda og Ørsta vil ha med denne tenesta til den nye legevakta bør derfor dei andre kommunane få tilbod om å kjøpe tenesta.

Administrasjonen tilrår at Volda kommune bør ha felles legevakt med Ørsta kommune. Ei god og framtidsretta lokalisering er saman med ambulansestasjonen som skal byggast i Furene/Hovden. Helse Møre og Romsdal er positive til eit slikt samarbeid. anbodsprosessen for ny ambulansestasjon er i gong. For at vi ikkje skal kome i ein situasjon der vi ikkje lenger kan samarbeide om nattlegevakta interkommunalt heller lenger, er det viktig at kommunen no set av ressursar til å planlegge oppstart av ei ny legevakt.

Utgreiinga må ta omsyn til legevaktstilbodet til innbyggjarane i Hornindal som vert ein del av nye Volda frå 1. januar 2020.

Helse og miljøkonsekvensar:

Ei god legevakt med rett helsehjelp til rett tid er positivt for folkehelsa. Det er ingen kjente miljøkonsekvensar.

Økonomiske konsekvensar:

Det vil kome utgifter til planlegging på om lag 100 000 kr på kvar kommune. Det er per i dag ikkje klart kva økonomiske konsekvensar ei ny legevaktorganisering vil ha, men det er venta at driftsutgiftene vil auke. Samtidig er det forventningar til at samarbeid om lokale og tenester på tvers av kommune og tenestenivå vil gi synergjar i sjølve tenesteytinga og på driftsøkonomien. Det vil kome ei eiga sak om dette når planleggingsfasen er over.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Eit godt organisert legevakt vil auke den helsemessige beredskapen.

Rune Sjurgard
Rådmann

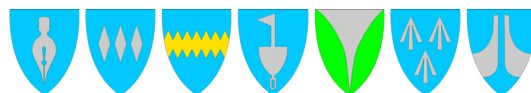
Utskrift av endeleg vedtak:

Klageinstans:

Prosjektrapport

Framtidig legevakt på

Søre Sunnmøre

Sjustjerna helse og omsorg

Samarbeidsorgan for helse og omsorgstenester på Søre Sunnmøre

Oppsummering	4
Bakgrunn.....	7
Mandat	7
Prosjektarbeidet	8
Om legevakt og forklaring av begrep	10
Nasjonal status og utfordringsbilde	11
Status	11
Utfordringsbilde	15
Relevante lover, forskrifter, avtaler og utgreiingar	15
Lokal legevakt i dag.....	17
Gjennom døgnet	17
Overgrepsmottaket.....	18
Legevaktsentral.....	18
Lokal bruk av legevakt.....	18
Krav, forventningar og tilgang på ressursar	20
Ei teneste for alle	20
Kompetansekrav	21
Personell	21
Lokale og utstyr.....	24
Transport	24
Systemansvar og trening.....	25
Økonomi	26
Reiseavstand og tilgang til tenesten	27
Samarbeid med anna personell	29
Tre modellar for ny organisering av legevakta	32
Modell A.....	33
Modell B.....	35
Modell C.....	36
Lokalisering	38
Vurderingar og konklusjon.....	41
Modellval	41
Lokalisering	42
Oppstart	43

Oppsummering

Bakgrunn

Sjustjerna helse og omsorg tok våren 2016 initiativ til å sjå på organiseringa av legevakttenesta fordi det har kome styrka krav til tenesta. Seks av kommunane har vore med i utgreiingsarbeidet som har blitt finansiert av prosjektmidlar frå fylkesmannen. Vanylven trekte seg frå prosjektet på grunn av samferdselsomsyn. Prosjektarbeidet har pågått i eit år. Arbeidet med prosjektet har vore krevjande fordi legevakt betyr mykje for mange.

Status og utfordringsbilde

Legevakt er ein teneste kommunane har ansvaret for 24 timar i døgnet, 365 dagar i året. Det er ei teneste med stort volum. I gjennomsnitt nyttar om lag kvar tredje innbyggjar tenesta kvart år. Tenesta blir brukt av alle og ingen veit når dei neste gong har behov. Tenesta er kritisk, både fordi innbyggjarane brukar den i sårbare og vanskelege situasjonar og fordi den er den delen av primærhelsetenesta som får flest klager.

Ny akuttmedisinforskrift kom 1.mai 2015. Krava i forskrifta er umogleg å oppfylle for kommunane slik vi har organisert legevakta i dag. Vi fyller i dag ikkje kompetansekravet, krav om forsvarleg transportordning, kravet om opplæring og samtrening med andre naudetatar eller krav om leiging og kvalitetsarbeid.

I tillegg til dei forskriftsfesta krava til legevakt har det i den offentlege utgreiinga NOU 2015:17 blitt peika på fleire utfordringar med organiseringa av legevakta. Helsedirektoratet arbeider med ein ny nasjonal rettleiar som skal vere ferdig 1.september 2018. Den vil ytterlegare presisere kva som ligg i forskrifta. Det er gjeve tydelege signal om at det vil kome krav om uniformert køyretøy med støttepersonell, at legen aldri skal vere aleine på jobb og at legevaktene må ha meir administrative ressursar. For å stette dei ny krava må ein difor ha ei minimumsbemannning, både administrativt og pasientnært, uavhengig av størrelsen på legevaktdistriktet.

I prosjektarbeidet vart det difor tidleg klart at null-alternativet, å halde fram som i dag, ikkje er aktuelt. Det vil bli svært dyrt og vi vil ikkje klare å skaffe nok helsepersonell.

Tre modellar

I prosjektet har vi jobba med tre ulike modellar for framtidig organisering. Hovudprinsippet er at ein går frå fire legar i heime-beredskapsvakt til to eller tre legar i aktiv vakt.

Modell A

Hovudstasjon med to legar på jobb. Hovudstasjon lokalisert same stad som nattlegevakta. Alltid ein lege på basen og ein køyrelege som har ansvar for sjukebesøk i heile distriktet. I tillegg har denne modellen ein satellittstasjon der den tredje legen skal jobbe deler av døgnet. Satellittstasjonen og hovudstasjonen skal ligge på kvar si side av Eiksundtunnelen. Begge stasjonane er samla i éin organisasjon der alle legane frå deltakande kommunar går i turnus på alle tre typar av vakter (base, køyrelege, lege på satellittstasjon). Eit hjelpepersonell per lege. Turnus vert satt opp slik at éin av legane i aktiv vakt alltid fyller kompetansekrava.

Modell B

Ein legevaktstasjon med to legar på jobb. Alltid ein lege på legevaktstasjonen og ein køyrelege som har ansvar for sjukebesøk i heile distriktet. Ingen satellittstasjon. Legevaktstasjonen kan oppskalerast i kapasitet med meir personell i presstider i veka og/eller ved høgtider når legevakta blir mykje brukt. Heile legevakta er samla både i éin organisasjon og på éin lokalisasjon. Turnus vert satt opp slik at éin av legane i aktiv vakt alltid fyller kompetansekravet.

Modell C

To separate legevaktorganisasjonar der kommunane på ytre slår seg saman til eit distrikt og kommunane på indre slår seg saman til eit distrikt. Ein lege med hjelpepersonell og legevaktsbil på jobb i kvart distrikt. Med berre éin lege i aktiv vakt i kvart distrikt, vil ein ofte måtte ha ein ekstra lege i heimevakt for å sikre kompetansekravet. I denne modellen held nattlegevakta fram som i dag, og det vert då til saman 3 legevaktorganisasjonar i distriktet.

Lokalisering

Om vi samlar alle seks kommunane som er i utgreiinga til eit distrikt har vi likevel eit svært kompakt legevaktdistrikt med små reiseavstandar samanlikna med mange legevaktdistrikt i Norge. Det som skil oss frå andre liknande distrikt er at Søre Sunnmøre ikkje har eit klart definert sentrum med periferikommunar, men to områder delt av Eiksundsambandet med omlag like mange innbyggjarar på kvar side. I staden for ein stor tettstad, har vi fleire middels store.

Ei meir sentralisert legevakt vil gi lenger reiseveg for ein stor del av innbyggjarane i distriktet. Plasseringa av legevaktstasjonen vil vere avgjerande for om ein kan nå det nasjonale målbildet om reiseveg under 40 min for 90% av innbyggjarane. Reine samferdsels og kommunikasjonsomsyn tilseier at ei legevaktsstasjon bør plasserast nærast mogleg Eiksundsambandet, anten i Furene eller i Eiksund. Samtidig kan ein gå glipp av viktige synergjar med andre samarbeidspartar ved ei slik geografisk lokalisering. Særleg er samarbeidet med spesialisthelsetenesta og reisetid frå legevaktstasjonen til sjukehus viktige moment i lokaliseringsvalet.

Konklusjon

I prosjektarbeidet har vi lagt opp til innhenting av lokal og nasjonal kunnskap og medverknad frå samarbeidande personell og brukarar. Tilrådinga frå prosjektgruppa baserar seg på faktaopplysningar og innspel frå andre. Vi vil særleg trekke fram pleie og omsorgssektoren der vi hadde eige seminar. Tilbakemeldinga frå desse var særleg tydeleg på at dei ønska ein reelt mobil lege tilgjengeleg på legevakt. Difor er ein eigen køyrelege eit sentralt element i vår tilråding, og utgjør ei viktig kvalitetsheving samanlikna med dagens ordning.

Dei faglege argumenta og innspela frå andre peikar alle mot at modell A er det klart beste alternativet for organisering av legevakta i dei seks kommunane framover. Modell B vil også vere fagleg forsvarleg og er eit andreval for prosjektgruppa. Modell C blir frårådd.

Hovudstasjonen bør ligge i nærleiken til Volda sjukehus fordi pasientstraumen her er størst. Prosjektgruppa meiner at den beste lokaliseringa er like ved Volda sjukehus og samlokalisert med ambulansestasjonen. Ein oppnår då flest synergjar. Helse Møre og Romsdal har gitt tydelege signal om at bygging av ny ambulansestasjon ved Volda sjukehus ikkje er aktuelt av økonomiske årsaker. I prosjektgruppa meiner vi då at andre alternativet må vere på strekninga Volda sjukehus-Furene,

samløkalisert med ambulansestasjon. For å utnytte ressursane og byggje ein solid organisasjon, ønskjer vi vi å samle også legevaktsformidlinga, som i dag vert dreven av Helse Møre og Romsdal, i hovudstasjonen.

Satellittstasjonen bør ligge sentralt geografisk plassert på ytre for å sikre at flest mogleg innbyggjarar kan nå ein legevaktbase innan 40 min. Gode alternativ er Myrvåg eller Ulsteinvik om ein vil bruke eksisterande lokale. Det er ingen faglege argument som skil desse to stadane, så det blir opp til det politiske miljøet å bli einige om kvar lokaliseringa skal vere.

Det vil ikkje vere mogleg å ha nye lokale tilgjengelege til 1.mai 2018. Vi i prosjektgruppa foreslår derfor at vi startar opp med ei overgangsordning 1.mai 2018 der vi brukar eksisterande lokale (eit legekontor på indre, eit legekontor på ytre og nattlegevakta og legevaktssentralen ved sjukehuset som i dag)

Dette har vore eit utgreiingsprosjekt og det er framleis mykje arbeid som må gjerast før oppstart er mogleg. Prosjektgruppa foreslår derfor at det snarast mogleg etter vedtak blir tilsett ein legevaktssjef og dagleg leiar i legevakta for vidare planlegging og oppstart. Det må blant anna bli gjennomført ROS-analyse av valt modell, etablerast rutinar og prosedyrar og tilsettast hjelpepersonell før ein kan starte opp med overgangsordninga. Det må også jobbast vidare med nye lokale.

I tillegg til val av modell og lokalisering må ein i det administrative og politiske behandlinga av saka ta stilling til om ein ynskjer vertskommuneorganisering eller eit eige interkommunalt selskap. Vi i prosjektgruppa har ikkje tatt stilling til om det eine er betre eigna enn det andre.

Bakgrunn

Mandat

Sjustjerna helse og omsorg tok våren 2016 initiativ til å sjå på organiseringa av legevakta. Bakgrunnen var at det kom sterkare nasjonale krav til tenesta etter innføringa av den nye akuttmedisinforskrifta. Alle kommunane har med dagens organisering utfordringar med å oppfylle krava i forskrifta. Det blei etter godkjenning av saka frå rådmannsgruppa til Sjustjerna skreve ei felles saksframlegg til bruk i kommunestyra med denne tilrådinga:

Tilråding frå Rådmannen:

..... kommune vedtek å delta og støtte opp eit prosjekt for å greie ut framtidig organisering av legevakta på Søre Sunnmøre.

Sjustjerna helse- og omsorg får funksjonen som styringsgruppe. Styringsgruppa søker finansiering av prosjektet, tilset prosjektleiar og oppnemner prosjektgruppe. Dersom det blir behov for kommunal medfinansiering utover arbeidsinnsats frå kommunalt tilsett personell, skal det bli lagt fram som eiga sak.

Tillitsvalte for legane i kommunane på Søre Sunnmøre fungerer som ei referansegruppe.

..... kommune peiker ut som medlem i ei referansegruppe for brukarar.

Saka var våren 2016 oppe i kommunestyra i Hareid, Herøy, Volda, Ulstein og Ørsta. Sande hadde ikkje saka opp til politisk handsaming, men har likevel delteke i prosjektarbeidet. Vanylven trekte seg frå prosjektet fordi ein såg at samferdsel gjorde eit legesamarbeid med Søre Sunnmøre vanskeleg. Vanylven kan likevel seinare knyte seg til ordninga om dei ønsker det.

Ulstein kommune søkte på vegne av alle kommunane om prosjektskjønnsmidlar frå fylkesmannen til prosjektet og fekk tildelt 500 000 kr til prosjektet.

Sjustjerna helse og omsorg gjorde som styringsgruppe for prosjektet i møte 16.06.16 eit slikt vedtak:

1. Tilsetje Inger Lise Kaldhol som prosjektleiar og Jørn Kippersund som rådgjevar. Begge får 15 % stilling i eit år frå 01.08.16. Prosjektmidlane er tildelt Ulstein kommune som hovudsøkar, og denne kommunen står derfor for tilsetjingane. Stillinga som rådgjevar har vore internt utlyst i allmennlegekorpset på Søre Sunnmøre, og det er berre Jørn Kippersund som har meldt si interesse.
2. Mandat: Utgreie minst to alternativ til organisering og lokalisering av legevakt på søre Sunnmøre og til å vurdere og kome med ei tilråding om kva modell ein vil tilrå. Utgreiing skal innehalde vurderingar av kvalitet i tenesta og økonomiske konsekvensar for kommunen samt moglege svakheiter. Rapporten skal vere ferdig innan eit år etter oppstart.
3. I prosjektgruppa skal desse vere med, alle er førespurt og har sagt ja:

Medlem	Stilling
Jan Magne Remøy	legevaksleiar Herøy/Sande
Knut Åmås	seksjonsleiar for helse og velferd, Ørsta.
Stian Endresen	praksiskonsulent/tillitsvalt allmennlegeforeninga.
Erlend Bae	Ass. seksjonsleder Akuttmottak, Volda sjukehus

Hornindal var ikkje med i det opphavlege mandatet, men blei med som ein naturleg del av utgreiinga då det blei klart at Hornindal og Volda kommune ville slå seg saman. Hornindal har ikkje vore representert i prosjektgruppa, men involvert via referansegruppa for legar.

I tillegg har utgreiingsprosjektet fått brev frå Stranda kommune der kommunen ynskjer eit tilbod med tanke på å knyte seg på legevakt på Søre Sunnmøre. Stranda kommune har også sendt ein slik førespurnad til Ålesund kommune.

Prosjektarbeidet

Organisering og arbeidsform

Prosjektet har hatt organisering som blei bestemt i kommunestyresaka. Arbeidet har vore leia av Inger Lise Kaldhol, kommuneoverlege i Ulstein, som prosjektleiar og Jørn Kippersund, sjef for nattlegevakta, som rådgjevar. I prosjektarbeidet har ein nytta google-disk for ein transparent prosess. Dokumenta knytt til arbeidet kan lesast her:

<https://docs.google.com/document/d/1RC7dofX7st2rHUutdsDAE52OmPdlf2OQV5LRP2l1Ci0/edit>

Sjustjerna helse og omsorg har som styringsgruppa fått informasjon om framgangen og utviklinga i prosjektet fortløpande. Det har blitt gitt overordna føringar for arbeidet. Det har blitt halde to lenger presentasjon i gruppa, halvveis i prosjektet og ved slutføring.

Prosjektgruppa har hatt 8 møter. Rolla har vore å kome med innspel til arbeidet og gitt råd om prioriteringar av tida. Avgjerda om kva modellar som skal utgreiast har blitt tatt av prosjektgruppa.

I begge referansegruppene har det blitt haldt to møter. I første møte blei det brukt tid til å orientere om prosjektet. I andre møte med referansegruppe 2 blei det notert ned innspela frå gruppa. Rolla til referansegruppa for brukarane har vore å kome med innspel til kva av modellane som vil gje det beste tilbodet til innbyggjarane.

Dei tillitsvalte legane haldt andre møte utan at prosjektleiinga var tilstades og har gitt si tilbakemelding i form av eit brev. Dei har kome med innspel til kva som gjer ei legevakt attraktiv å jobbe i for legane.

Den formelle prosjektorganisasjonen har hatt desse møta:

Sjustjerna helse og omsorg	Prosjektgruppemøte	Referansegruppe 1	Referansegruppe 2
16.06.16 21.10.16 03.03.17 01.09.17	25.08.16 27.09.16 06.12.16 12.01.17 21.03.17 24.04.17 12.05.17 22.06.17	01.11.16 17.01.17 (utan prosjektleiinga tilstades)	06.12.16 13.06.17

Samarbeid med andre

I tillegg har det blitt gjennomført ein del andre aktivitetar for å hente inn informasjon og for å finne ut av moglege samarbeidsarenaer.

Andre møter	Uformelle drøftingar med Stranda/ ved ass.rådmann Møte med Volda sjukehus ved Knut Nautvik Møte med AMK Ålesund ved Per Christian Juvkam Møte med leiinga i Helse Møre og Romsdal Presentasjon for ordførar/rådmenn i Sjustjernekommunane Samarbeidsmøte med Sjustjernekommunane og Helse Møre og Romsdal
Besøk på andre legevakter	Nord-Hordaland legevakt Sunnfjord og Ytre Sogn interkommunale legevakt Ålesund legevakt Nordfjord legevakt Kristiansand legevakt

Innspel frå tilsette i kommunane	Sjukeheimslegenettverk Kommunale omsorgstenester Legevaktslegar og sjukepleiarar i LVS
Konferansar	Nasjonale legevaktskonferanse Lederkonferanse for legevakter

Om legevakt og forklaring av begrep

Legevakt er ein sentral del av primærhelsetenesta og står i nær samanheng med ei velfungerande fastlegeordning. Legevakt er allmennmedisinsk verksemd, men også ein viktig og naudsynt første del av den akuttmedisinske kjeda. Legevakt er ei teneste som blir nytta av innbyggjarar i alle aldersgrupper og livssituasjonar.

Legevakt har fleire funksjonar:

- Største volumet av legevakttenesta er å diagnostisere og ferdig behandle akutte allmennmedisinske tilstandar, det vil seie situasjonar der pasienten ikkje treng spesialisthelsetenester eller sjukehusbehandling. (grøn)
- Diagnostisere tilstandar som krev henvising eller innlegging i sjukehus utan særleg tidstap (gul respons, øh-hjelpinnleggingar)
- Diagnostisere, primærbehandle og stabilisere tilstandar som er akutt livstruande og som krev at pasienten må raskt til sjukehus (raud respons, øh-innleggingar)
- Vere ein del av den allmenne helseberedskapen i kommunane (ved større ulykker/hendingar, psykososialt krisearbeid, smittevern ol.)

Eit *legevaktdistrikt* er eit geografisk område som ei legevakt har ansvaret for og treng ikkje følge kommunegrensene. I eit legevaktdistrikt må det vere minimum ein lege som har vakt. Fleire kommunar kan samarbeide om legevaktordninga. Desse vil då utgjere eit legevaktdistrikt. Eit legevaktdistrikt kan ha ein eller fleire legevaktstasjonar.

Når legen har *beredskapsvakt* kan han opphalde seg kvar som helst i distriktet og har ingen restriksjonar på kva han eller ho kan gjere på. Ved *tilstedevakt* pliktar legen å møte opp på legevaktstasjonen ved vaktstart og skal opphalde seg der så lenge det ikkje er behov for sjukebesøk eller deltaking på utrykkingar.

Alle kommunar skal vere knytt til ein *legevaktsentral* som kan ta i mot henvendingar heile døgnet. Legevaktsentralen skal kunne nåast på det nasjonale nummeret 116117. Legevaktsentralen skal vere bemanna av personell med kompetanse på minimum bachelornivå og kursing tilsvarande personell som arbeider i legevakta. Det er også krav til tilgang på naudnettsentralutstyr og elektronisk logg av samtalar. Ein legevaktsentral kan ha ansvar for fleire legevaktdistrikt.

Nasjonal status og utfordringsbilde

I følgje NKLM (Norsk kompetansesenter for legevaktsmedisin) bør legevakta bli meir innretta mot beredskap, akuttmedisin og det som hastar. For å få til dette må volumet av direkte pasientkontakt reduserast noko i forhold til i dag. Dette må sjåast i samanheng med tilgangen til fastlegetenesta. Utover den eigentlege akuttmedisinske beredskapen har innbyggjarane framleis behov for, og nytte av, legetenester utanom vanleg arbeidstid for fastlegeordninga. Dette gjeld tilstandar som gir innbyggjarane stort ubehag eller som kan bli meir alvorleg ved lang ventetid på vurdering og behandling. I tillegg er det mange som tilfeldig oppheld seg i kommunen, også på dagtid, som den ordinære fastlegeordninga ikkje har som oppgåve å ta seg av.

Samhandlingsreforma har ført til at kommunane i fleire år har tatt imot stadig dårlegare pasientar som ei følge av redusert liggetid i sjukehus. Kommunane har bygt opp tilbodet i sjukeheimane og i heimetenestene slik at fleire kan få behandling i kommunen. Det har i same periode ikkje vore noko utvikling i legevaktenesta.

Det er interkommunale legevakter i 348 av kommunane i Norge. Mange av desse har kome til som eit resultat av at ein hadde vanskar med å rekruttere nok legar til kommunane og såg behovet for å lette vaktbelastninga. Lang reisetid til legevakt har for mange innbyggjarar blitt ein konsekvens av dei interkommunale ordningane.

Utviklinga av interkommunale samarbeid gir i utgangspunktet moglegheiter for breiare fagmiljø, større og meir robuste organisasjonar og auka kvalitet. Realitet har mange stader ikkje blitt slik, då mange av ordningane har heilt marginalt med ressursar på grensa til det uforsvarlege. Det er i hovudsak berre ein lege på vakt i dei fleste legevaktene. I tillegg er det høg bruk av vikarar og uerfarne legar. Det blir utført få sjukebesøk frå legevakt og det er lav legedeltaking i uttrykkingar i akuttmedisinske situasjonar. Legevakta treng utvikling for å kunne møte det endra behovet i samfunnet.

Status

I løpet av eit år handtera legevaktene i Norge omlag 2 millionar kontaktar. Dette talet er dei som har vore i kontakt med lege, legevaktsentralane har enno fleire kontaktar. Omlag ein tredjedel av førespurnadane til legevaktsentralane blir hjelpt på anna vis, anten med råd per telefon eller om råd om å ta kontakt andre stadar.

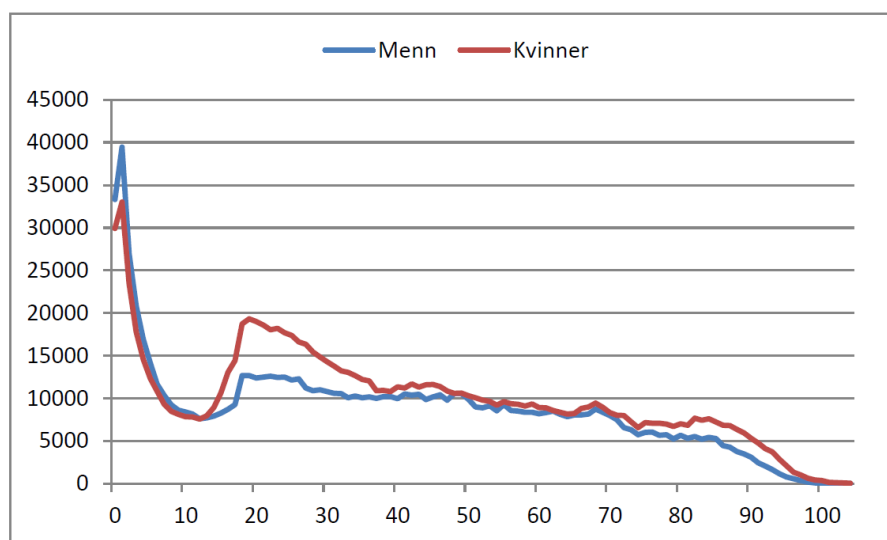
Tabellen og figurane i dette kapittelet er henta frå [“Årsstatistikk fra legevakt”](#) frå Nasjonalt kompetansesenter for legevaktsmedisin.

	Takstkoder	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016
Konsulta- sjoner	2ad, 2ak, 2fk	76,2 1 238 791	77,3 1 323 453	75,7 1 330 561	72,8 1 368 297	69,2 1 344 801	69,1 1 352 209	68,9 1 342 521	67,7 1 350 766
Sykebesøk	11ad, 11ak	5,7 92 543	4,6 78 999	4,1 72 296	3,6 68 000	3,4 66 986	3,3 65 202	3,2 63 192	3,2 64 147
Telefon- kontakter	1bd, 1bk, 1be, 1g	17,1 278 650	16,7 286 515	18,6 327 462	21,4 402 562	25,0 485 810	25,2 493 177	25,5 497 480	26,5 528 248
Enkle kontakter	1ad, 1ak, 1h, 1i	1,0 16 660	1,8 23 427	1,6 28 209	2,2 40 498	2,3 45 358	2,3 45 272	2,3 44 431	2,6 51 713
N		1 626 644	1 712 394	1 758 528	1 879 357	1 942 955	1 955 860	1 947 624	1 994 874

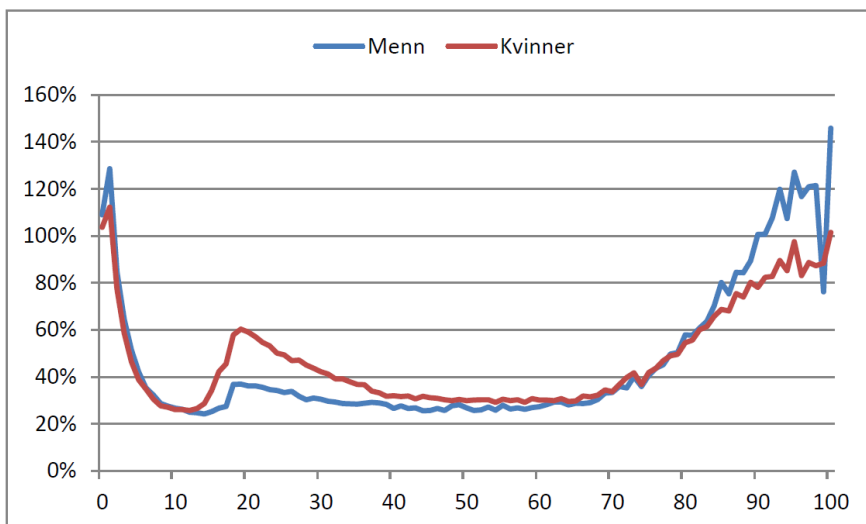
Tabellen viser ei oversikt over kontaktar og kva form kontaktane har. Frekvensen av sjukebesøk har gått kraftig ned sidan 1995 då legevaktene utførte omlag 685 000 sjukebesøk i året. Delar av denne utviklinga var ønska, men den siste tida har ein sett på dette som ein negativ trend. Store interkommunale legevakter har fått skylda. I dag er det eldre som får flest sjukebesøk og desse blir i hovudssak utført av legar i rurale distrikt. Forklaringa kan vere det at desse legane har mindre å gjere på vakt og derfor betre tid til å gjere sjukebesøk.

Kjønns og aldersvariasjon

Legevakt er ei teneste for alle innbyggjarar, men bruken av tenesta varierer. Om ein deler kontaktane på alder og kjønn ser bilete slik ut:

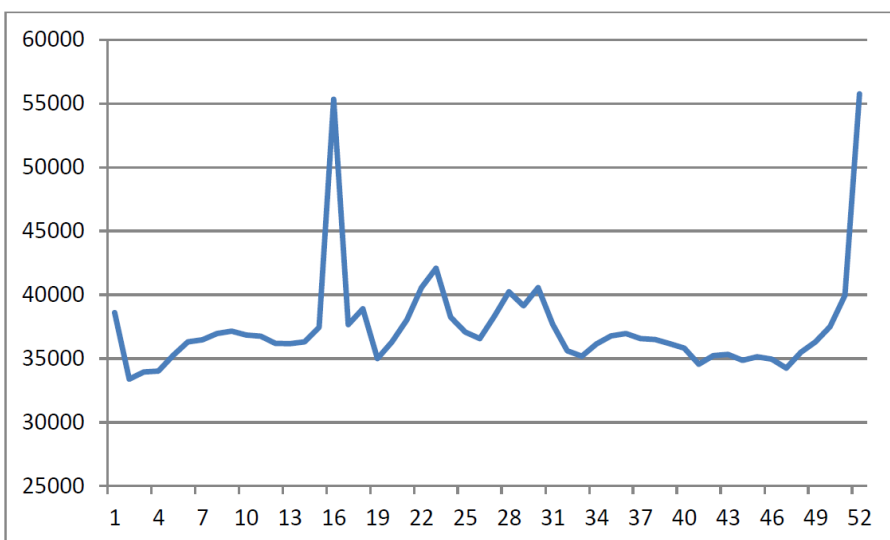

Det er altså born som står for flest kontaktar med legevakt. Dette heng saman med demografien, og om ein ser på kontaktratar blir bilete noko anna. Det er dei eldste som brukar legevakta oftast.

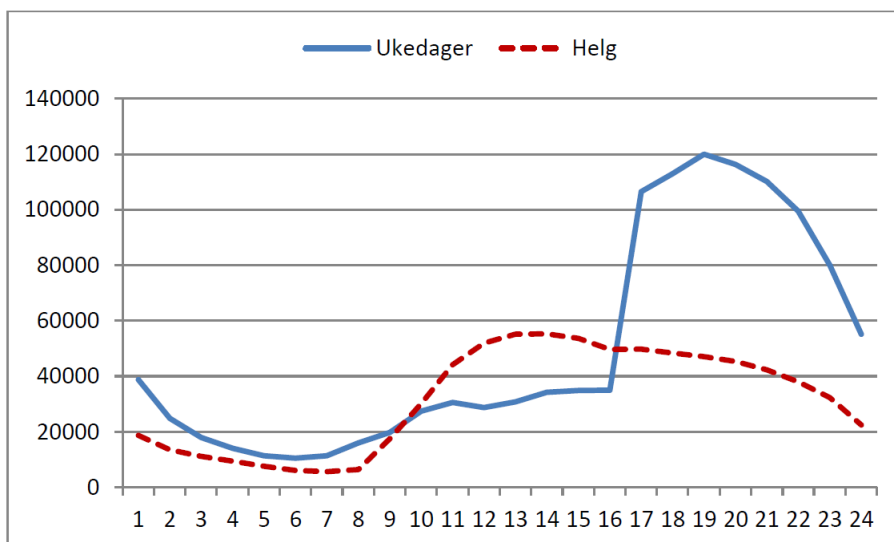

Års og døgnvariasjonar

Kontaktfrekvensen varierer igjennom året, og nokre veker skil seg ut. Størst aktivitet er det i jule og påsketider når fastlegekontora er stengt

Kontaktraten varierer også med tid på døgnet. Kontaktane fordelar seg med knapt 20 % på laurdag, 20 % på søndag og 12% på kvar av dei andre vekedagane.

Fordeling på hastegrad

Kvart år handtera legevaktene i Norge omlag 50 000 pasientkontakter med høgaste hastegrad (raud). Dette utgjorde 3% av pasientkontaktane i 2014. Resten fordelte seg på 70% knytt til lågaste hastegrad (grøn) og 27 % mellomste hastegrad(gul). Desse ratane har vore stabile over tid. Omgjort til ratar per innbyggjar med utgangspunkt i 340 pasientkontakter per 1000 innbyggjarar per år blir det 10,1 raude, 91,5 gule og 236,3 grøne. (Eikeland, Raknes & Hunsår, 2015).

Hastegraden oppgitt her er vurdert etter melding over telefon. Austevollstudien (Sverre Rørtveit) viste at legen endra hastegradvurderinga når dei kom fram til pasienten i over 50 % av tilfella. I 80% av tilfella var det snakk om ei nedjustering av hastegraden.

20% av pasientkontaktane i legevaktteneste blir innlagt i sjukehus. Dette utgjør 60-70 % av alle øyeblikkeleg hjelp innleggingane på sjukehus.

Reiseavstand

NKLM har gjort studiar som viser at lang reiseavstand til legevakt er assosiert med redusert aktivitet. Aktiviteten blir mest redusert i gruppa der det ikkje hastar så mykje, men denne er gruppa er også klart størst og det blir også ein reduksjon i henvendingar med høgare hastegrad. Det er ikkje vist auka dødelighet på grunn av dette. Desse studiane er årsaken til at det nasjonale akuttutvalet (utvalet bak *NOU2015:17-Først og fremst-Et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus*) har kome med ei tilråding om at det bør innførast eit nasjonalt krav i forskrift maksimal avstand til legevaktstasjonen. Dei har kome med to alternative måtar dette kan målast på; reisetid for innbyggjarane til legevaktstasjonen (95% innan 60 minutt) eller for ei legevaktsbil i uttrykning (90% innan 45 min).

Fastlegar i legevakt

Sandvik, Hunsår & Diaz (2012) har vist at deltaking av fastlegar i legevakt varierer mellom sentrale og rurale strøk av landet. I dei mest rurale områda tek fastlegane så mykje som 77% av legevaktene, medan i dei mest sentrale områda er deltakinga så lav som 42%. Det har vore ein fallande deltaking i legevakt i perioden (2006-2014) Talet på kontakter som blir utført av dei mest kompetente legane, spesialistar i allmennmedisin og erfarne fastlegar er lav og fallande. (Sandvik & Hunsår, 2015)

Utfordringsbilde

Informasjonen under denne overskrifta er henta frå [NOU2015:17](#) Først og fremst - Et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus

- 1) Legevaktene i dag er lite integrert i resten av ø-hjelpstilbudet i kommunane (heimetenester, sjukeheim, mottak av tryggleiksalarmar, barnevernsvakt) og har lite samarbeid med andre naudetatar (brann, politi) og spesialisthelsetenesta (sjukehus, psykiatriske ambulante team, ambulansar) på systemnivå. Utvalet foreslår at ein ser på moglegheiter for samlokalisering.
- 2) Legevaktene prioriterer i dag i for lita grad dei sjukaste pasientane. For mykje av tida på legevakt går til å behandle dei pasientane som kunne ha venta til neste dag. Ein trur at dette til ei viss grad kjem av avlønningssystemet ein i dag har i legevakt og kapasitetsproblem i fastlegeordninga. Dette fører blant anna til at legevakta er eit for dårleg tilbod til psykisk sjuke og pasientar med rusproblem.
- 3) Rekruttering til legevakt blir ikkje lettare i framtida. Mangel på kvalifisert helsepersonell er den største trusselen mot god helsehjelp for innbyggjarane i rurale områder i dag. Legemangelen blir møtt med vikarbruk og det kan ha ein negativ spiraleffekt.
- 4) Lang reiseveg for mange innbyggjarar. Interkommunalt samarbeid om legevakt betyr at legevaktdistrikta blir færre og større. For mange innbyggjarar har dette ført til auka avstand og reisetid til legevakt. Det reduserer bruken av legevakt og raten av sjukebesøk spesielt.
- 5) Eit kvalitetsløft er naudsynt. Med berre ein lege på vakt, og når denne i hovudsak ikkje er ein erfaren fastlege eller spesialist i allmennmedisin, blir kompetansen lav. Språkproblem ved bruk av framandspråklege vikarar er ei kjent utfordring. I tillegg har Statens helsetilsyn lagt fram ein rapport som peikar på manglande planar for opplæring, øvingar og oppdateringar i legevakt. Mange legevakter manglar internkontrollsystem og har uklare retningslinjer for avvikshandtering.

«Tilsynsmyndigheten har anslått at det opprettes 3–4 ganger flere tilsynssaker knyttet til legevakt enn til allmennmedisinsk virksomhet for øvrig. Tilsynsmyndighetene har i økende grad mottatt saker der det kan påvises systemsvikt ved slike interkommunale løsninger. Flere personellgrupper er involvert, og Statens helsetilsyn ser sårbarhet knyttet til at kommunikasjon og samhandling for øvrig svikter.» Helsetilsynet

Relevante lover, forskrifter, avtaler og utgreiingar

Kommunane har eit lovpålagt ansvar for øyeblikkeleg hjelp, jamfør Lov om kommunale helse og omsorgstenester §3-2 og §3-5. Dei tenestane kommunane skal yte er legevakt, medisinsk nødmeldetjeneste (legevaktsentralar, forkorta til LVS) og øyeblikkeleg hjelp døgntilbod. Krava for drift av legevakt og LVS er vidare spesifisert i akuttmedisinforskrifta. Legevakttenesta skal ytast heile døgnet. Kommunane kan pålegge fastlegane å delta i både øyeblikkeleg hjelp teneste i kontortida og å delta i organisert legevaktordning resten av døgnet.

[Helse og omsorgstenestelova](#)

[Akuttmedisinforskrifta](#)

[Forskrift om fastlegeordninga](#)

[Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring helse og omsorgstjenesten](#)

Avtaler KS/DNLF [ASA4310](#) og [SFS 2305](#)

[NOU2015:17](#) Først og fremst-Et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus

DNLF innspelsrapport mars-2015 ["En legevakt for alle-men ikke for alt"](#)

Lokal legevakt i dag

Legevakt er ein teneste kommunane har ansvaret for 24 timar i døgnet, 365 dagar i året.

Gjennom døgnet

Dagtid kvardagar

På dagtid har alle kommunane legevakt ved dei lokale legekontora. Ein lege er ansvarleg for å svare på naudnett og rykke ut om det er naudsynt. Korleis legekontora elles organiserer dette ansvaret er noko ulikt. Dette prosjektet har ikkje hatt rammer for å kome med forslag til endringar for legevakt dagtid kvardagar.

Kveld og dagtid helgar

I vårt område er det slik at legevakta på kveld (15/16-22) og dagtid/kveld (8-22) i helgane er organisert ved at legane har beredskapsvakt. Legane brukar stort sett egne kontor som legevaktstasjon. Unntaket er Herøy og Sande kommunar som har felles legevaktlokale i Myrvåg. Ulstein og Hareid utgjør ei felles legevaktstasjon, men lokalisering av legevaktstasjonen er avhengig av kva lege som har vakt. Volda og Ørsta har ikkje noko samarbeid om legevakta, og eiga kommune utgjør derfor legevaktstasjon og dei lokale legekontora blir brukt som lokale.

Legen er stort sett åleine på vakt om kvelden og på dagtid/kveld i helgane. Unntaket er at det er ein legesekretær saman med legen nokre få timar i helgane nokre av distrikta. Når legen har slik vakt, får legen ei beredskapsgodgjøring frå kommunen. Beredskapsgodgjøringa er lav og hovudinntekta til legen er frå eigenandelar frå pasientane og refusjonar frå Helfo.

Alle kommunane har økonomiske avtaler med legane for legevakt på dagtid og kveld, men kommunane har løyst dette ulikt.

Tabellen nedanfor forsøker å gje ei oversikt over legevakta i dette tidsrommet i dag. Dette er tidsrommet som har vore hovudfokuset i prosjektet når vi har sett på mogleg framtidig organisering.

Sande	Dag	Kveld	Helg/høgtid	Natt	Merknad
Sande	X	S + He	S + He	F	He + S legevakt lokalisert i Myrvåg, egne lokale. Dagvakt på lokale kontor. To i Herøy, eit i Sande. Hjelpepersonell frå 10-14 laurdagar.
Herøy	X	S + He	S + He	F	
Ulstein	X	Ha + U	Ha + U	F	Legevakt i Hareid eller Ulstein alt etter kven som har vakt. Eigne lokale i Ulstein, ikkje på Hareid per i dag. Hjelpepersonell frå kl 10-13 laurdagar.
Hareid	X	Ha + U	Ha + U	F	
Volda	X	X	X	F	Ikkje hjelpepersonell, behov for utviding av lokale.
Ørsta	X	X	X	F	Ikkje hjelpepersonell. Eigen legevaktsbil utan uniformering. Lite egne lokale.

Natt

I 2009 blei den interkommunale nattlegevakta oppretta. Frå starten var kommunane Hareid, Ulstein, Volda og Ørsta med i ordninga. Seinare har også Sande og Herøy blitt med i denne ordninga. Nattlegevakta er organisert med tilstedevakt i tråd med sentral avtale. Legen er då stasjonert ved akuttmottaket ved Volda sjukehus og får fast timelønn. Eigenandelane og refusjonane frå Helfo går til kommunen. Her er også legevaktsentralen for alle kommunane lokalisert. Det gjer at den same sjukepleiaren som tek imot telefonane frå innringarane også kan hjelpe legen praktisk med konsultasjonane.

Om natta er det færre henvendingar til legevakta og generelt er dei som tek kontakt sjukare enn det dei er andre tider i døgnet. Det fører til at ein større del av pasientane har behov for vidare spesialisert behandling. Det gjer at det om natta er ein fordel at legevakta er lokalisert på eller i nærleiken av eit sjukehus.

Hornindal

Hornindal kommune har omlag 1200 innbyggjarar og har i dag interkommunal legevakt i Eid. Hornindal kommune høyrer i dag til Helse Sogn og Fjordane og Helse Vest. Einingsleiar for helsetenesta i Hornindal, Mary Anne Espe, har gitt klarsignal om at Hornindal ønskjer å vere med i prosessen om felles legevakt, men at det ikkje er aktuelt å knyte seg til før i 2020 når Volda og Hornindal blir ei kommune.

Overgrepsmottaket

I legevaktsansvaret skal kommunane også ha ei forsvarleg tilbod til menneske som har vore utsett for vold i nære relasjonar. Tidlegare hadde også kommunane ansvar for eit tilbod til dei som hadde blitt utsett for seksuelle overgrep, men dette ansvaret har no blitt overført til helseføretaket. Kommunane på Sunnmøre har løyst denne spesialiserte oppgåva ved å kjøpe tenesta i eit felles overgrepsmottaket. Overgrepsmottaket er eit samarbeid mellom Helse Møre og Romsdal og Ålesund kommune og er lokalisert ved legevakta i Ålesund. Overgrepsmottaket gjelder for både seksuelle overgrep og vold i nære relasjonar.

Legevaktsentral

Kommunane har plikt til å drive ein legevaktsentral som skal vere knytt til det nasjonale legevaktnummeret 116117. På Søre Sunnmøre har alle sju kommunane samarbeida om ein felles avtale med akuttmottaket i Volda om denne funksjonen.

Lokal bruk av legevakt

I samband med prosjektet har vi sett på lokal bruk av legevakt. Tal på kontaktar i tabellen nedanfor er henta frå innrapporterte takstar til Helfo i perioden 1.juli 2015 til 30.juni 2016. For å rekne ut forventta kontaktar er det brukt nasjonale tal (sjå tekst under tabellen). Samla sett er bruken av legevakt i distriktet litt over nasjonale tal. Avviket er ikkje stort, men når vi veit at denne tenesta har som nasjonalt mål at den skal bli brukt litt mindre, gjer det ikkje noko om legevakta i distriktet blir litt mindre brukt.

	Herøy og Sande	Hareid og Ulstein	Volda	Ørsta	Alle
Total tal på kontaktar	3880	4776	3013	3730	15397
Innbyggjarar	11531	13619	9037	10677	44864
Forventa kontaktar	3898	4603	3055	3609	15164
Prosentvis avvik	0%	4%	-1%	3%	2%

I NOU 2015:17 Først og fremst (kap. 10) går det fram at i 2014 er kontaktrata (telefon, konsultasjon og sjukebesøk) på legevakter i Norge gjennomsnittleg 338 per 1000 innbyggjar per år. Legevakt er ein teneste som blir gitt til også dei som berre oppheld seg midlertidig i kommunane, men dette gjeld også dei nasjonale tala slik at besøk per 1000 innbyggjar vil bli litt overstimulert.

I tillegg til tal på kontaktar har vi sett på fordelinga av dei ulike kontakttypene:

Område	Herøy og Sande	Hareid og Ulstein	Volda	Ørsta	Alle
Konsultasjonar	83 %	76 %	61 %	60 %	71 %
Sjukebesøk	4 %	4 %	8 %	9 %	6 %
Telefonar	13 %	17 %	27 %	29 %	19 %
Enkel pasientkontakt	0 %	3 %	4 %	2 %	2 %
Total tal på kontaktar	3880	4776	3013	3730	15397

Det kan sjå ut til at det er ein skilnad mellom ytre og indre i praksisen på kor mykje som blir avklart på telefon og kor stor del av innbyggjarane som får sjukebesøk. Det kan tyde på at ein i ytre ser ein tendens til at arbeidspresset, på grunn av større volum og større del konsultasjonar på kontoret, er så stort at det ikkje blir tid til sjukebesøk. Men det kan også handla om god tilgjengelegheit og nærleik til legevaktstasjonen og manglande forventningar i frå innbyggjarane om sjukebesøk.

Krav, forventningar og tilgang på ressursar

I dette avsnittet blir det gjort greie for kva nasjonale krav og forventningar det er til legevakttenesta sett opp i mot ressursar og moglegheiter i distriktet. Dei nasjonale føringane er lista opp med hyperkoblingar i eit tidlegare avsnitt.

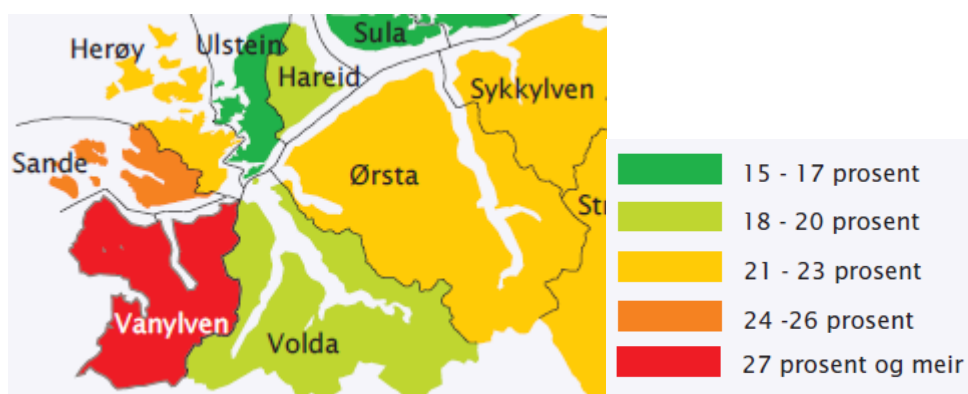
Nokre krav er heilt eintydige ut i frå lov og forskrift, andre er litt meir uklare, men vil bli presiserte i rettleiar for tenesta som er under utarbeiding i helsedirektoratet. Kunnskap om kva som med stort sannsyn kjem er basert på sterke signal i innlegg som har vore heldt på nasjonale legevaktskonferansar.

Tema som blir tatt opp i dette avsnittet kjem igjen som moment i meir stikkordsform i neste avsnitt der tre ulike modellar for legevaktorganisering på Søre Sunnmøre blir vurdert.

Ei teneste for alle

Legevakta skal vere eit tilbod for omlag 45 000 innbyggjarar, fordelt på 25 000 på ytre og 20 000 på indre. Legevakta er ikkje berre ein teneste til registrerte innbyggjarar, men til alle som oppheld seg i kommunane. I tillegg til dei fastbuande har Volda mange studentar og kommunane i ytre mange verftsarbeidarar. Skildringane under kapittelet om nasjonal status viser at legevakt er ein teneste for alle aldersgrupper og ein teneste som omlag ein tredjedel av innbyggjarane kjem i kontakt med kvart år. Behovet for kontakt med legevakt er ulikt i ulike livsfasar, men felles for alle som har behov for legevakta er at dei er i ein sårbar situasjon.

Befolkningssamansetninga er i endring og det er venta at andelen eldre blir større framover. Det blir færre i arbeidsfør alder i forhold til pensjonistar. Forventa relativ del av befolkninga over 67 år i 2030 for vårt distrikt ser slik ut:

Uavhengig om dei eldre i framtida vil bu i sjukeheim, bukollektiv eller i eigen bustad har den eldre befolkninga eit større behov for legevakttenesta enn befolkninga elles. Mobilitet er gjerne ei utfordring. Ei framtidig organisering av legevakta bør derfor ta omsyn til dette.

Kompetansekrav

Akuttmedisinforskrifta som blei iverksett 01.01.15 stiller frå 01.05.18 absolutte krav om vaktkompetanse for legevaktlege. Det vil i dei fleste kommunar til ei kvar tid vere legar som ikkje tilfredsstiller desse krava og som må ha ei kompetent bakvakt som er uttrykingsklar. Det er variasjon mellom dei distrikta vi har i dag kor mykje dette har å seie for ordninga. For nokre av kommunane er dette ei utfordring som kan handterast slik situasjonen er per i dag, for andre ikkje. Dette vil uansett for alle kommunane vere svært sårbart fordi det raskt kan endre seg.

Kompetansekrav legevakt:

Spesialist i allmennmedisin og godkjente allmennlegar med akuttmedisinkurs og kurs i valdshandtering kan gå sjølvstendige vakter.

Legar med mindre enn 3 års erfaring/rettleia teneste eller som har gått mindre enn 40 legevakter må ha bakvakt.

Det er mogleg å søke dispensasjon for krava for legar som jobbar mindre enn 2 månadar samanhengande i legevakta.

På grunn av nye spesialistreglar i allmennmedisin vil godkjenninga som allmennlege ikkje lenger blir gitt til nye legar. Dei legane som startar i jobb no må derfor ha bakvakt i minimum fire år før dei kan gå sjølvstendige legevakter. Dette var ikkje hensikta med akuttmedisinforskrifta, denne problemstillinga er derfor tatt opp i eit brev frå Helsedirektoratet til HOD 16.juni 2017.

Det er også kompetansekrav til anna helsepersonell som skal jobbe i legevakta. Alle må ha kurs i akuttmedisin og kurs i volds- og overgrepshandtering. For å jobbe i ein legevaktsentral må ein ha minimum relevant bachelorutdanning.

Personell

Behov

Akuttutvalet vurderte om det burde innførast eit nasjonalt krav om at alle legevaktstasjonar skulle ha minimum to legar på vakt, men såg at kostnadane av eit slikt forslag ville bli store og at dette eventuelt må utgreiast nærmare. Konklusjonen frå akuttutvalet var at legen i vakt aldri skal arbeide åleine, verken på legevaktstasjonen eller under uttykking/sjukebesøk. Det betyr at minimumsbemanninga på kvar legevaktstasjon er to-ein lege og eit anna helsepersonell.

Slik legevakta i distriktet er organisert i dag, er dette ikkje situasjonen, tvert i mot. Legane er for det aller meste åleine på vakt. Dette er ein arbeidssituasjon som er svært krevjande og til tider utrygg både for innbyggjarane og legen. For eksempel kan innbyggjarane oppleve å vente på legekontoret på legen utan noko form for observasjon. Ved tilstandar med rask forverring kan dette få uheldige konsekvensar. Ved store hendingar/ulykker blir legen opptatt med den hendinga heile dagen og har ikkje moglegheit for å sjå på andre pasientar.

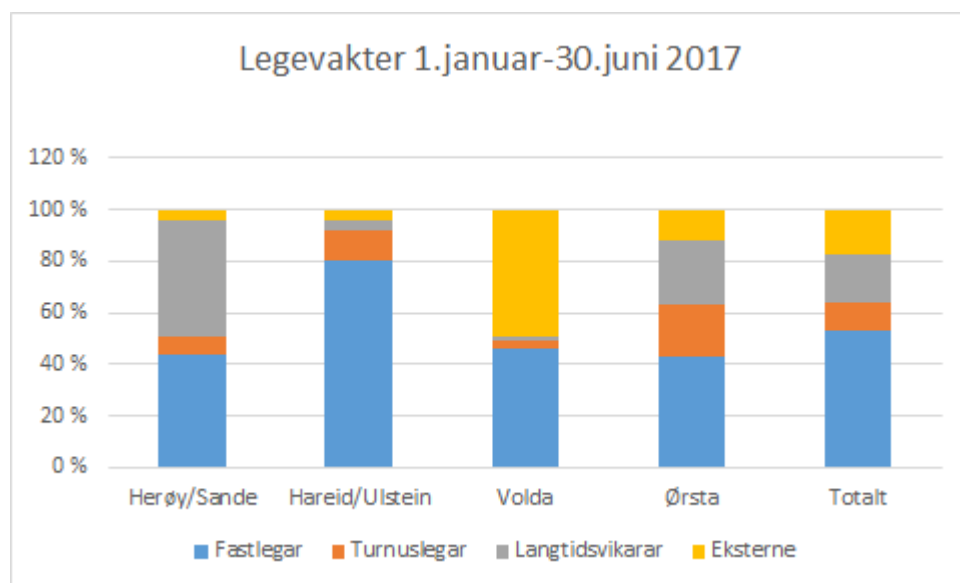
Å vere to på jobb handlar ikkje berre om pasienttrykkleik, men også om tryggleiken for legen som arbeidstakar. På legevakt møter ein menneske i alle slags situasjonar og kriser, og det er ikkje uvanleg med rus og voldsproblematikk. Få andre, om nokon, yrkesgrupper har i dag ein arbeidssituasjon der dei er åleine når dei jobbar i slike risikosituasjonar.

Moglegheiter og avgrensingar

Tilgangen på helsepersonell er avgrensa, og ein forventar at det i framtida kan bli ein enno meir marginal ressurs. Legevaksarbeid er ei teneste som skal ytast heile døgnet og det er gjerne mest å gjere utanfor ordinær arbeidstid. Det å skaffe og behalde kompetent personell er derfor ei utfordring.

For fastlegar er deltaking i legevakt obligatorisk, men det er i avtaleverket gitt rett til fritak under viss forutsetningar. Undersøkingar viser at det er langt fleire enn dei som formelt har rett til fritak som ikkje deltek i legevakt og at deltakinga har falt i perioden 2006-2014 (*Sandvik & Hunsbår, 2015*).

Plikt til deltaking i legevakt og vaktbelastning har vore sett i samanheng med rekruttering av fastlegar. Kommunar med høg vaktbelastning har ofte meir vanskar med å rekruttere og behalde fastlegar. I ein del distrikt blir det brukt vikarar i legevakta. Det kan vere eit teikn på at fastlegane ikkje ynskjer å jobbe så mykje, men kan også vere eit teikn på at dei ikkje trivast med legevaktsjobbing.

Illustrasjon av del av legevakter tatt av fastlegar i vårt distrikt

For legar kjem legevaksarbeidet i tillegg til ordinært arbeid og var tidlegare sett på som ei rein beredskapsordning. I avtaleverket er framleis vakt i distrikta her ei beredskapsvakt, men krava om tilgjengelegheit og arbeidsmengde har auka.

Oversikt over fastlegeheimlar og legar som deltek i vakt i distriktet

Kommune	Organisering	Tal på fastlegeheimlar	Turnuslegar	Legar som går vakt (inkl. turnus)	Merknad
Hareid	privat	6	0	4	
Herøy	kommunalt	12	1	10	Fordelt på to kontor, tre ledige heimlar
Sande	kommunalt	3	0	3	
Ulstein	privat	10	1	9	
Volda	kommunalt	9	1	8	Behov for ein ny heimel og utviding av lokale
Ørsta	privat	13	1	8	Nytt kontor under bygging

Tal på fastlegeheimlar er henta frå helsenorge.no i juni 2017

Hjelpepersonell

Det er ikkje spesifikke utdanningskrav til hjelpepersonell i ei legevakt, då vil det generelle i lovgjevinga gjelde. Dei som skal jobbe der må ha opplæring og det må vere fagleg ansvarleg at dei blir sett til dei oppgåvene dei skal utføre. Det einaste absolutte kravet er kurs i akuttmedisin og kurs i valds og overgrepshandtering.

For personell i legevaktsentral er det krav om relevant helsefagleg utdanning på bachelornivå, naudsynt klinisk praksis og gjennomført tilleggsopplæring for arbeid som operatør. I praksis vil dette seie sjukepleiarar, gjerne med vidareutdanning.

Erfaringar frå andre legevakter viser at sjukepleiarar er ei svært godt eigna yrkesgruppe til å ha også som hjelpepersonell på legevakt på grunn av god kompetanse og praktisk erfaring. For små og mellomstore legevakter med legevaktsentralfunksjon kan ein då få ein jobbrotasjon slik at sjukepleiarane kan veksle mellom å svare på telefonen og treffe pasientane i praktisk arbeid. Det gir moglegheit for kvalitetsforbetring i arbeidet for sjukepleiarane.

Andre yrkesgrupper som kan vere relevante er ambulansepersonell og legesekretærer. Legesekretærer er gjerne brukt i små legevakter og er flinke til vanleg rutinearbeid som blodprøvetaking og administrasjon, men har mindre eigna erfaringsgrunnlag til å vere hjelpepersonell for alvorleg sjuke pasientar. Ambulansepersonell er særleg aktuelle som sjåførar og hjelparar ved sjukebesøk, sjå under avsnittet om transport.

Nokre av kommunane i utgreiinga har kommunale legekontor og har då kommunalt tilsette legesekretærer. Dei erfaringane vi har til no viser at denne yrkesgruppa ikkje er van med turnusarbeid (kveld, natt og helg) og har kanskje ikkje som gruppe stor motivasjon for å endre på dette. Kommunane har også mange sjukepleiarar i jobb i turnus i dag, men få sjukepleiarar som ønsker seg meir ukurant arbeidstid.

Fagleg sett er det eit ønske om å få dedikerte sjukepleiarar som har hovudjobben på legevakt til å jobbe som støttepersonell på legevakt. Det vil styrke legevaktsorganisasjonen og gi betre kompetanse, og då også ein betre teneste for innbyggjarane.

Det vil uansett kva organisasjonsmodell ein vel vere utfordrande å rekruttere kompetent personell til arbeidet som støttepersonell i legevakt.

Lokale og utstyr

I følgje forskrifta skal kommunen syte for at legevakta er utstyrt slik at helsepersonellet i vakt kan gjennomføre diagnostikk og iversette naudsyn medisinsk behandling og overvaking i akutte situasjonar. Det krev i tillegg til personell, ein del utstyr tilgjengeleg. Det er ikkje sett opp ein detaljert utstyrsliste i denne rapporten med omsyn til lengde, men det er tatt med i estimert investeringskostnader i budsjett ved eventuelt nybygg ved ny organisering.

I dag brukar dei fleste kommunane her i distriktet fastlegekontora til legevaktslokale, unnataket er Herøy og Sande som har eige legevaktslokale i Myrvåg. Dei kommunane som sjølve ikkje driv legekontor må då betale for leige av lokale og utstyr til fastlegane. Det er store skilnader mellom kommunane på kor eigna dei lokala ein i dag nyttar er til legevaktsdrift.

Denne løysinga gjer også at ikkje alle kommunane har eit journalsystem til legevakta, men at ein på legevakta brukar journalsystemet til fastlegane. Det gir uklare juridiske ansvarsforhold. Ein kommunal legevakt bør ha ei eige journalsystem som kommunen er ansvarleg for. Det er i prosjektet tatt kontakt med SSIKT med nærmare spesifikasjonar og krav til kva som er naudsynt og ønskjeleg med tanke på IKT til legevakt.

For å få til ei god omorganisering av legevakta vil det vere naudsynt med eige lokale til legevakt. Det kan løysast gjennom ombygging av eksisterande lokale eller ved bygging eller leige av nye lokale. Arealbehovet er nærmare skissert i vedlegg 1.

Transport

I tillegg til ansvaret for lokale og utstyr har kommunane eit sørge for ansvar for at legevakta er organisert og utstyrt slik at helsepersonell i vakt kan rykke ut med ein gong og med ei forsvarleg transportordning.

Ei legevakt med ein lege på vakt åleine legg ikkje til rette for dette. Med venterommet fullt og ein innkomande alarm betyr det at legen må ta valet om å reise i frå eit kontor med ventande pasientar, be om at alle som ventar reiser heim eller å la vere å rykke ut. Når legen ikkje har verken bil eller sjåfør tilgjengeleg, kan ein ikkje seie at kommunen syter for ei forsvarleg transportordning for legen. På dette punktet bryt kommunane i dag forskriftskravet.

Det er sterke sentrale signal om at alle legevakter bør ha ein uniformert legevaktsbil og det er forventa at dette blir spesifisert i rettleiaren som er under utarbeiding. Uavhengig av kva organisasjonsmodell og lokalisering som blir valt, må kommunane skaffe ei legevaktsbil.

Av legevaktdistrikta i dag er det berre Ørsta som har eigen legevaktsbil. Denne er ikkje uniformert. Mange legevakter som i dag har bil har denne gjennom leasingavtale. Ein legevaktsbil legg til rette for at ein også kan ha ein del utstyr tilgjengeleg i bilen som gjer at ein kan gjere meir diagnostikk og starte behandling der folk oppheld seg.

Eit alternativ til sjåfør i legevaktsbilen kan vere ambulansearbeidarar. Det er planlagt eit forsøk med dette i Røros, og i ["Handlingsplan for samarbeid om krise- og katastrofeberedskap og utvikling av den akuttmedisinske kjede i Møre og Romsdal"](#) er dette forslått som eit av tiltaka som kan prøvast ut også her i fylket. Prosjektgruppa har fått positive signal frå helseforetaket om at ein kan samarbeid med dei om dette.

Systemansvar og trening

I følgje akuttmedisinforskrifta og samarbeidsavtalen med helseføretaket skal kommunane ha omforente beredskapsplanar og planar for den akuttmedisinske kjeda. I dette samarbeidet skal kommunane og helseføretaket i samråd sikre at lokalisering og dimensjonering av legevaktteneesta og ambulansestasjonar sikrar innbyggjarane eit heilskapleg og forsvarleg akuttilbod.

Slik vi på Søre Sunnmøre er organisert i dag med små kommunale stillingar som legevaktsansvarlege er det svært vanskeleg å finne rom til samarbeid med helseføretaket om slikt arbeid. I prosjektperioden har prosjektleiar også vore med i Akuttutvalet for Møre og Romsdal. Ei vidare utvikling av dette området er valt ut som eit av satsingsområda i Utviklingsplanarbeidet til Helse Møre og Romsdal. For at vi i distriktet skal kunne klare å vere med i slik utviklingsarbeid hadde det vore ein stor fordel å vere samla i ein organisasjon. Samarbeidsavtalen med helseføretaket er også årsaka til at det har vore viktig for kommunane i prosjektarbeidet å ha med representantar frå helseføretaket og å få innspel på rapporten frå helseføretaket. Vi ser og mange positive sider ved å ha éin organisasjon for å sikre tilhøyre, medverknad og trygghet i legevaktarbeidet for legane i ordninga.

Kommunane har eit ansvar for at helsepersonellet som skal arbeide i legevakta får naudsynt opplæring og trening i eigne arbeidsoppgåver og skal sikre at det blir gjennomført regelmessige øvingar i samarbeid og samhandling med resten av naudetatane. Eit døme på at dette ikkje er noko vi gjer i dag, er at politiet, ambulansetenesta og kommunalt brannvesen har årlege PLIVO (pågåande livstruande vald) øvingar, som ikkje legevaktteneesta deltek i. Om ei reell hending skulle oppstå, ville det vere forventa at også legevakta bidrog som ein sentral aktør.

Det nasjonale akuttutvalet har ei klar tilråding om at leiing i legevakt må styrkast. Dette fordi legevakta har eit behov for ei sterk fagleg og administrativ leiing som ivareteke behovet for kompetanse, fagutvikling og kvalitetsarbeid. Legevaktsoverlegen må ha mynde og ansvar for å utarbeide ein overordna verksemdsplan, fordele ressursar og sørge for at det blir utarbeida internkontrollrutinar, informasjon til tilsette og avvikshandtering.

Ingen av legevaktene i distriktet i dag har ressursar til å gjennomføre dei krava som her er skildra. Dei administrative ressursane i legevakta i dag er så marginale at dei er brukt opp når vaktlistene er sett opp og lønninga kontert. Tilsyn med legevakter andre stader i landet viser at vi har ein godt stykke arbeid fram føre oss om vi skal klare å oppfylle desse krava. Om kvart enkelt distrikt skal gjere dette arbeidet slik vi er organisert i dag vil det vere svært krevjande. Kommunane har gode erfaringar med samarbeid, og det er god grunn til å tru at dette er område der vi har god effektivitetsgevinst i å slå oss saman til ein større organisasjon.

Økonomi

Tilgang på helsepersonell er ein avgrensa ressurs, det er også økonomi. Uavhengig av val av modell, vil den kommunale utgifta til legevakt auke. Dei ulike modellane har ulike kostnadsoverslag som ein må ta omsyn til i val av organisering. Nedanfor er ein tabell som viser kostander for kommunane ved dei tre modellane som er utgreia. Kostnadane kjem i tillegg til dei utgiftene kommunane i dag har til nattlegevakta og legevaktsentralen. Nærmare skildring av kostnadane er i vedlegg 2.

Kommune	Modell A	Modell B	Modell C
Hareid	2 701 223 kr	1 831 334 kr	1 970 805 kr
Herøy	4 666 317 kr	3 163 599 kr	3 404 533 kr
Sande	1 323 261 kr	897 124 kr	965 447 kr
Ulstein	4 405 833 kr	2 986 999 kr	3 214 484 kr
Volda	4 741 858 kr	3 214 812 kr	3 459 647 kr
Ørsta	5 597 288 kr	3 794 764 kr	4 083 767 kr
	23 435 780 kr	15 888 633 kr	17 098 683 kr

I forslaget til kostnadsfordelings til den enkelte kommune har vi her brukt same prinsipp som vi i dag har i nattlegevakta og legevaktsentralen, fordelt på innbyggjarar. Det er også mogleg å gjere dette på andre måtar, men det er ikkje ei medisinskfagleg vurdering og kan eventuelt avtalast mellom kommunane.

Kommunane brukar også i dag pengar på legevakt som kan trekkast i frå desse utgiftene. Dette varier mellom kommunane, og er litt vanskeleg å få konkrete tal på fordi samarbeidsavtalene med dei lokale legekontora er ulikt utforma.

Med oppstart 1.mai 2018 vil første året ha reduserte driftskostnader. Det vil vere eit investeringsbehov på om lag 1 million kroner knytt til oppstart av modell A og B. Men investeringane vil ikkje kunne gjerast før dei faste lokala er klare. Dette kan hende skjer først i 2019.

Lønn til legane

Slik legevakta er organisert i dag med beredskapsgodtgjering, der hovudinntekta til legen i vakt er eigenandelar og refusjonar frå Helfo som hovudinntektskilde lønner deg seg for legane å prioritere arbeid på kontoret framføre å rykke ut. Ei slik kvantitativ avlønning oppfordrar heller ikkje legane til å utsetje arbeid som kan vente til neste dag, slik ein kan få ei uheldig prioritering av pasientar på legevakt. For kommunane har denne modellen vore fordelaktig fordi utgiftene til legevakt blir lave og svært pårekneleg.

På oppdrag frå akuttutvalet vurderte Godager & Iversen (2015) avlønning i legevakt og kartla synspunkt frå legevakter med erfaring med fastlønn. Kartlegginga viser at fastlønn legg til rette for betre prioritering av pasientar på legevakt og gir kommunane betre styring med drifta. Godager og Iversen konkluderte med at det var vanskeleg med utgangspunkt i økonomisk tankegang å gi eit eintydig svar på om ein overgang frå takstbasert avlønning til fastlønn er å føretrekke. Tilbakemelding frå legane i her i

distriktet viser at eit klart fleirtal ønskjer fastlønn på legevakt. Frå eit medisinskfagleg perspektiv er det klart å føretrekke, noko vi mellom anna ser tydeleg i erfaringane vi har hausta frå andre legevaktdistrikt.

Reiseavstand og tilgang til tenesta

Om vi samlar alle seks kommunane som er i utgreiinga til eit distrikt har vi likevel eit svært kompakt legevaktdistrikt med små reiseavstandar samanlikna med mange legevaktdistrikt i Norge. Det som skil oss frå mange samanliknbare distrikt er at distriktet ikkje har eit klart definert sentrum med periferikommunar, men to områder delt av Eiksundsambandet med omlag like mange innbyggjarar på kvar side. I staden for ein stor tettstad, har vi fleire middels store. Denne geografien gjer at to av modellane som vi har valt å utgreie har to legevaktstasjonar.

Det gjer oss heldige på den måten at om legevaktstasjonen blir plassert geografisk sentralt i distriktet, så vil 95% av innbyggjarane nå legevaktstasjonen innan 50 minutt. Omlag 1 % av innbyggjarane (øyane i Sande og Øye/Urke) vil få lang reiseveg til legevakt uansett val av lokalisering. Desse stadane må ein sjå på saman med heleføretaket og kommunane på kva ein kan få til av beredskap. Ein del ordningar er på plass allereie i dag då desse stadane også i dag har lang reiseveg til legevakt.

Ei meir sentralisert legevakt vil gi lenger reiseveg for ein stor del av innbyggjarane i distriktet. Plasseringa av legevaktstasjonen vil vere avgjerande for om ein kan nå det nasjonale målet om reiseveg under 40 min for 90% av innbyggjarane. Akuttutvalet har også kome med eit alternativ mål, at ein skal nå 90% av innbyggjarane med ein legevaktsbil innan 45 min. Dette samsvarar med responstida ein har for luftambulansenesten.

Desse krava om reiseavstand gjer at det ikkje er hensiktsmessig å leggje ein legevaktsstasjon i ytterkantane i distriktet. Reine samferdsels og kommunikasjonsomsyn tilseier at ein felles legevaktsstasjon bør plasserast nærast mogleg Eiksundsambandet, anten i Furene eller i Eiksund . Samtidig er strategien, alle må ro, ikkje alltid ein god løysing då ingen av innbyggjarane vil få kort veg. Samtidig kan ein gå glipp av viktige synergjar med andre samarbeidspartar. Særleg er samarbeidet med spesialisthelsetenesta og reisetid frå legevaktstasjonen til sjukehus også viktig i lokaliseringvalet. Vi har sett opp ei oversikt over reiseavstand i minutt mellom dei mest aktuelle legevaktslokalisasjonane og sjukehusa

Reiseavstand i minutt

Reiseavstand Myrvåg-Furene 23 min

Reiseavstand Ulsteinvik-Furene 28 min

Frå mogleg legevaktsbase	Til Volda sjukehus	Til Ålesund sjukehus
Volda sjukehus	0	76
Furene	5	71
Myrvåg	28	60
Ulsteinvik	33	55

Kjelde: gulesider.no

I samband med prosjektet blei det tatt kontakt med Statens vegvesen for å få informasjon om Eiksundtunnelen og eventuelt stenging då det har følgje for organisering av legevakta. Tunnelen er ein del av Fv. 653 som MRFK er formell eigar av, men blir administrert av Statens vegvesen Region Midt. Tunnelen har eigen beredskapsplan.

Kjell Haukeberg i Statens vegvesen har gitt tilbakemelding om at det er tre grove inndelingar på kvifor tunnelen kan bli stengt. Prosjektet har også fått tilsendt ein rapport som viser stenging dei siste to åra.

1. Planlagt drift-/vedlikehaldsarbeid
 - Normalt så er dette arbeid av ein slik art at det blir sendt ut info til alle naudetater og media i forkant, det blir sett inn ledebil/kolonnekjøring slik at all trafikk kan passere gjennom med noko forseinkingar, utrykkingskøyretøy har prioritet og kan passere utanom kolonne (etter nærare instruks/avtale). Denne typen stenging utgjer omlag 1000 timar i året.
2. Driftsstans/havari/mindre uhell (utan personskade)
 - Tunnelen kan bli stengt, naudetatane blir varsla, det skal undersøkast kva som er årsaka, straum/kommunikasjonsbrot o.l., bilbergingselskap blir varsla ved havari og saman med politiet blir det vurdert om ein stenger, som regel blir det stengt for å ha best mogleg kontroll med situasjonen. Det kan være mogeleg å kome gjennom, men forseinkingar førekjem. 105 timar i gjennomsnitt siste par åra.
3. Trafikkulykke/bilbrann
 - Tunnelen blir stengt så rask som mogeleg, det blir trippelvarsling. Politiet/skadestadsleiar styrer hendinga og avgjer om og når tunnelen kan bli opna for normal trafikk. Sjeldan, ikkje kvart år.

Eit større legevaktdistrikt vil gi meir transportutfordringar for innbyggjarane som skal til legevaktstasjonen. Kva dette har å seie i eit miljøperspektiv har ikkje prosjektgruppa tatt høgde for å greie ut, men også med dagens organisering må dei aller fleste bruke bil for å nå legevakta.

Tilgang til legevakta handlar ikkje berre om reiseavstand for innbyggjarane, men også om kapasitet og mobiliteten til legen. Ut i frå nasjonale undersøkingar og lokale tal kan vi forvente totalt omlag 60 kontaktar i døgnet med legevakslegen i distriktet på laurdagar og søndagar. På kveldane i vekedagane omlag 36 kontaktar.

I følgje det nasjonale målet skal legevakta vere ein beredskapsteneste med moglegheiter til å rykke ut på akutte hendingar og gjennomføre ein større del sjukebesøk enn no. Ein mobil lege kan løyse nokre av desse utfordringane, men effektiviteten til ein mobil lege vil sannsynlegvis vere lågare målt i handterte kontaktar enn ein stasjonær lege. Om ei samordning av legevakta fører til eit for lavt tal på legar i vakt vil det gje eit dårlegare tilbod til pasientane. Ein må derfor ta høgde for god nok kapasitet i ordninga for å sikre tilgjengelegheit for innbyggjarane.

Samarbeid med anna personell

Legevakta er heilt avhengig av samarbeid med anna personell. Noko av samarbeidet er avhengig av samlokalisering, men like viktig er kanskje ei administrativ styrking av legevakta. Ein større og samla legevaktorganisasjon med ei leiing gjer at andre har eit klart definert kontaktpunkt som ein kan drøfte utfordringar og samarbeidsrutinar med.

Det praktiske samarbeidet med pleie og omsorgspersonell i kommunen og spesialisthelsetenesta er der i dag, og er svært viktig for å gi innbyggjarane eit godt tilbod. Ved utarbeiding av modellar for framtidig legevakt har vi vurdert om samlokalisering med andre kan gi betre ressursutnytting og tilbod til innbyggjarane.

Ambulansetenesta

Ambulansetenesta er ein del av spesialisthelsetenesta og har ei svært sentral rolle i den akuttmedisinske kjeda. Ambulansetenesta har dei siste åra hatt ei kraftig oppgradering på kompetanse og utstyr, og er eit kjærkome hjelpeinstans når det verkeleg hastar. Ambulansepersonell er likevel ikkje så godt eigna til å vurdere tilstandar som ikkje hastar så mykje, og dette blir gjerne ei utfordring at dei også blir brukt til slike type oppdrag fordi dei er igjen som dei einaste akuttmedisinske personellet i kommunane når legevaktdistrikta blir store. Helse Møre og Romsdal har varsla at det vil bli endringar i ambulansestructuren i fylket fordi vi slik det har vore til no har fått forholdsvis meir ressursar til dette enn regionen elles. Det har derfor kome fram ein ide om at kommunane kanskje kan vere med å nytte og delbetale denne tenesta ved at ambulanspersonell til dømes kan vere sjåfør på ein legevaktsbil. Legen og ambulanspersonellet har utfyllande kompetanse som gjer at dei som fagpersonar kan utfylle kvarandre. Ei slik løysing vil vere avhengig av samlokalisering av ambulansestasjon og legevakt. Ei samlokalisering vil også gje fordelar i form av at ein lettare kunne få til samtrening, noko som er lovpålagt å drive med. I tillegg vil det mogleggjere at legen kan bli med ambulanspersonellet ut i ambulanse på dei oppdraga der det verkeleg hastar.

ØHD-senger og sjukeheimane generelt

Kommunane på Søre Sunnmøre har valt ei desentralisert ordning på kommunale Øh-hjelp senger. Mange andre stader i landet har ein valt ei samlokalisering av desse plassane med legevakt for å sikre forsvarlege tenester utan å bygge opp ei ekstra vaktordning for legar til desse plassane. Kommunane her er godt fornøgde med den løysinga som er valt fordi det gir eit nært tilbod til innbyggjarane og ein har fått heva den generelle kompetansen på sjukeheimane. Dette gir ekstra behov for at den legevaktorganiseringa som vi skal ha i vårt område er mobil og legevakta må ha nok tilgjengelege legar på vakt til at det er realistisk og forsvarleg at legevakta kan besøke sjukeheimane når det er behov for det. Dette kjem også dei andre bebuarane på sjukeheimen og heimebuande eldre til gode.

Ei samlokalisering av legevakt og sjukeheim med tanke på sambruk av personell er vanskeleg å tenke seg kan gi betre ressursutnytting fordi helsepersonellet som arbeider på sjukeheimane allereie i dag har mange oppgåver og lite dødtid tilgjengeleg for ekstraarbeid og beredskap.

Sjukehus

Dei fleste som treng akutt innlegging i sjukehus i vårt distrikt skal til Volda sjukehus, og vi har god erfaring med nattlegevakt og legevaktsentral lokalisert ved Volda sjukehus. Nærlokalisering ved Volda sjukehus kan gje fleire fordelar med synergjar med sambruk av personell, men bygging på sjukehus tomte må vere i

regi av helseføretaket. Døme på ressursutnytting kan vere fellesbruk av sjukepleiarressursar i legevaktsentralen, mottak og legevakta. Eit anna døme er at legevaktslegen kan ferdigbehandle pasientar med skader etter røntgenundersøking slik sjukehuslegane ikkje treng å sjå på dei pasientane som ikkje har brotskader.

Psykisk helsevern

Psykisk helsevern i spesialisthelsetenesta har den siste tida hatt stort fokus på å bygge ut ambulante team og desse teama må ha ein base. Dei er i vårt distrikt i ein prosess på å finne ein eigna base. Vi ser liten direkte synergi av samlokalisering med denne tenesta, men godt samarbeid både på individnivå og systemnivå er naudsynt.

Andre kommunale tenester

Ein del kommunar har samarbeid med brannmannskap for køyring av legevaktsbil. Det finnes også eksempel på samlokalisering med brannstasjonar. I nokre av kommunane i distriktet har brannmannskapet gjennomført "First responders" opplæring gjennom Norsk luftambulans og har førstehjelpsutstyr som oksygen og hjertestartar i brannvaktbilen. Ei samlokalisering med brann vil først og fremst vere nyttig med tanke på samtrening for alvorlege ulykker, men kanskje ikkje så store gevinstar i dagleg drift.

Kommunane står også framføre ei velferdsteknologisk utvikling. Det er venta at kommunane i framtida må ha ei eller anna form for responscenter til velferdsteknologien. Eit alternativ for dette kan vere sambruk av legevaktsentralpersonellet då begge tenestane krev beredskap med personell med minimum sjukepleiekompetanse.

Sjølv om utredninga her ikkje har sett på daglegevakt, har vi undervegs i arbeidet også fått innspel på det. Ei utviding av ordninga til også å gjelde dag opnar for moglegheita til å ha observasjonssenger for inntil 12 timers observasjon. Dette dekkjer eit anna behov enn ØHD-sengeplassane, og kan i ein del tilfelle hindre innleggingar i sjukehus.

Fleire kommunar

Ei endra legevaktorganisering kan vere mogleg å utvide til fleire kommunar, men val av modell og lokalisering vil vere avgjerande for kva som er fagleg forsvarleg. Til dømes har Stranda kommune sendt ein førespurnad om å vere med i ordninga. Om det skal vere mogleg er ikkje alle modellane og lokaliseringalternativa nedanfor eigna. Vanylven trekte seg frå utgreiingsprosjektet på grunn av samferdselsutfordringar. Det kan likevel vere at Vanylven kommune ved eit seinare høve vil ønske eit samarbeid.

Legevaktsentralen og ny legevakt

Kommunane kjøper i dag legevaktformidlingstenesta frå helseføretaket. Sjukepleiarane som utfører tenesta er i dag tilsette ved mottaket i sjukehuset og ruller i sitt arbeid mellom legevaktformidling og mottaksarbeid i sjukehuset. Om natta har dei også støttefunksjon for nattlegevakta.

I dei to modellane A og B som er omtala ovanfor, tenkjer ein seg at sjukepleiarane som utøver legevaktsentralarbeidet også skal inngå som støttepersonell ved legevakta på kveld og dagtid helg. Om tenesta fortsatt vil verte kjøpt frå helseføretaket vil difor vere avhengig av lokalisering av legevaktstasjonen. Dersom ny legevakt har lokalisering nær sjukehusmottaket, kan ein sjå for seg eit

fortsatt samarbeid mellom kommunane og helseføretaket der sjukepleiarane kan jobbe både stader. Dersom ny legevakt vert lokalisert vekke frå sjukehusmottaket, vil legevaktsformidlinga verte flytta til ny legevakt og samarbeidet om sjukepleiarressursane i sjukehusmottaket kan då ikkje bli vidareført.

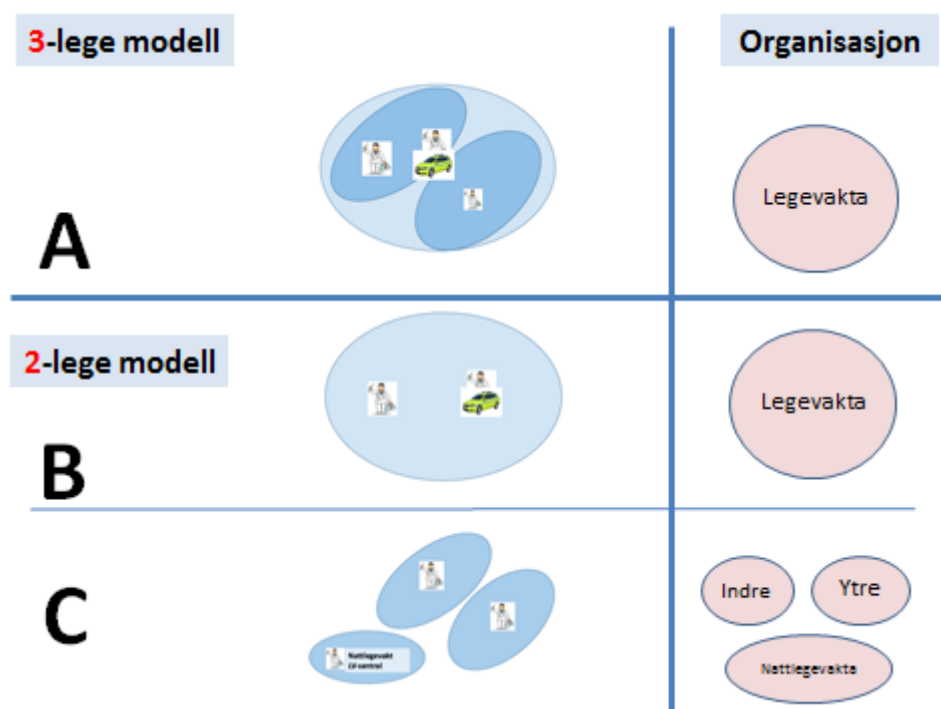
Vanylven er ikkje ein del av dette utgreiingsprosjektet, men har felles legevaktsentralavtale med HMR ved Volda sjukehus saman med dei andre kommunane. Det er lite sannsynleg at Vanylven vil halde fram med denne ordninga viss dei andre kommunane trekk seg ut og driv legevaktsentralen sjølve.

Tre modeller for ny organisering av legevakta

Tidleg i prosjektperioden såg prosjektgruppa på mange ulike modellar for organisering av legevakta. Organisering som vi har det i dag vart tidleg forkasta som ueigna for å stette nye krav.

For å kome vidare i arbeidet vart tre modellar valt som dei vi såg mest potensiale i. Dette har gjort det lettare å få konkrete innspel. Modellane er likevel ikkje ferdig finpusa eller køyrt ROS-analyse på. Etter val av modell er det difor framleis eit godt stykke arbeid som må gjerast. Modellane er tenkt å vere i bruk i tidsrommet frå kl 15 - 22 på kvardagar og frå kl 08- 22 i helg og høgtider. Under modellane er det eit eige avsnitt om natta.

Hovudprinsippet er at ein på kveldstid og dagtid helg går frå fire legar i heime-beredskapsvakt til to eller tre legar i aktiv vakt.

I modell A og B er nattlegevakta ein integrert del av ny organisering. I modell C blir nattlegevakta ei eiga ordning slik som i dag. Prosjektgruppa har ikkje oppfatta mandatet til å sjå på organiseringa på dagtid kvardag, men alle modellane kan i prinsippet utvidast til å gjelde også dette. I prosjektgruppa har vi sett føre oss at legevakt på dagtid kvardag vil halde fram som i dag, men ser at også for dette tidsrommet vil det for kvar enkelt kommune sannsynlegvis kome krav som gjer at til dømes alle kommunane bør ha ein legevaktsbil tilgjengeleg. ØHD-sengetilbodet på Søre Sunnmøre er desentralisert. Det gjev eit auka behov for at legevakta har eigne observasjonssenger som også vil kunne vere i bruk på dagtid. Spesielt med tanke på overgangen frå natt til dag.

Generelt om organisasjonsomgrepet:

Vi har i desse modellane brukt omgrepet "organisasjon" om det som høyrer naturleg saman i eit arbeidsfellesskap. Det vil seie den gruppa av legar og hjelpepersonell som delar på arbeidsturnus, fysisk arbeidsplass og arbeidsoppgåver (journalssystem, timebøker) Vi tenker ikkje på ein eventuelt formell tilhøyre til ein vedteken organisasjonsstruktur som kunne ha gått på tvers av arbeidsstad og arbeidsfellesskap. I modell A er det to arbeidsstader, men vi ser føre oss at helsepersonellet skal kunne jobbe begge stader, og også dele journalssystem og timebøker.

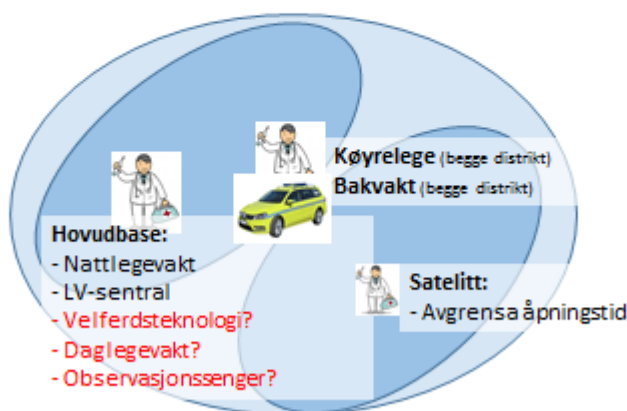
Etter ein kort presentasjon av kvar modell kjem det ei momentliste som viser fordelar og ulemper som har kome fram i prosjektarbeidet så langt.

Modell A

2 distrikt, 3 aktive legar:

- stasjonær på hovudbasen
- køyrelege (og bakvakt)
- satelittstasjon

Nattlegevakt og LV-sentral på basen. Éin organisasjon.

Presentasjon av modell

Hovudstasjon med to legar på jobb. Hovudstasjon lokalisert same stad som nattlegevakta. Alltid ein lege på stasjonen og ein køyrelege som har ansvar for sjukebesøk i heile distriktet. I tillegg har denne modellen ein satelittstasjon der den tredje legen skal jobbe. Satelittstasjonen kan vere open i heile perioden, frå kl 15-22 på kvardagar og 08-22 i helgane, eller det kan vere aktuelt med delvis opningstid. Satelittstasjonen og hovudstasjonen skal ligge på kvar si side av Eiksundtunnelen. Ein organisasjon der alle legane i frå kommunane går i turnus på alle tre typene av vakter (base, køyrelege, lege på satelittstasjon). Eit hjelpepersonell per lege.

Fordelar

- Køyrelege gir godt tilbod til institusjonar og ikkje-mobile innbyggjarar. Tydeleg tilbakemelding frå pleie og omsorg i alle kommunar om at ein køyrelege er svært viktig for brukarane i pleie og omsorgstenestene. Det vil også kunne redusere ambulansebruk og tal på unødige sjukehusinnleggingar.

- Med tre legar i samtidig vakt vil det vere lett å sette opp ein turnus der alltid minst ein av legane fyller kompetansekrava for legevakt. Kompetansekrava blir løyst av legar i aktiv teneste.
- Fleire legar i same vaktdistrikt gjev bufferkapasitet til å handtere større hendingar parallelt med normal aktivitet
- Reiseavstanden for innbyggjarane til legevakt vil vere innanfor 40 minutt for over 90% av innbyggjarane.
- God kapasitet til sjukebesøk og akuttmedisinsk beredskap.
- Ein hovudbase er meir fleksibel og klar for utviding med ekstra personell ved arbeidstoppar, observasjonssenger og kan vere base for velferdsteknologi
- God arbeidssituasjon for legar, spesielt med tanke på nye legar og vikarar, som kan møte på jobb saman med ein erfaren lege
- Ein organisasjon lettar kommunikasjonen med helsetenesta elles og andre samarbeidspartar, både med tanke på dagleg drift og på systemarbeid
- Ein organisasjon gir betre moglegheit for systemarbeid inkludert fagutvikling og samtrening med anna helsepersonell
- Om hovudstasjonen blir nærlokalisert med ein ambulansestasjon eller akuttmottak gir det moglegheit for synergjar
- Ein hovudstasjon med fleire funksjoner ved utviding (velferdsteknologi, observasjonssenger, daglegevakt) gir større del dagtidsarbeid i turnus for støttepersonell
- Mogleg med utviding til å gjelde fleire kommunar

Ulemper

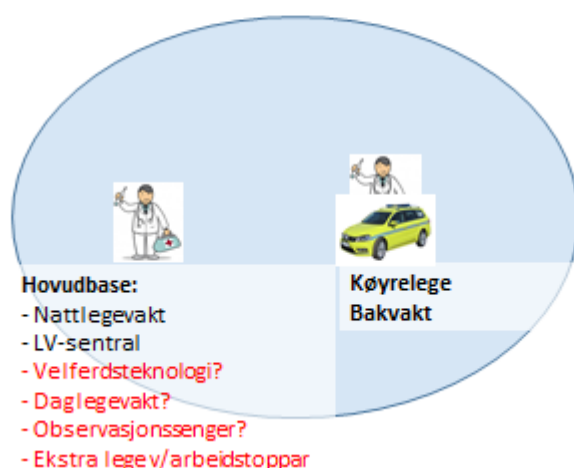
- Mange vakter som skal fyllast opp av legar og behov for hjelpepersonell på to ulike lokalisasjonar. Ressurskrevjande, både med tanke på legar og støttepersonell
- To lokale skal vere utstyrt til legevakt
- Innbyggjarane får ulike stadar dei skal ta kontakt til ulike tider av døgnet
- Sveikka organisasjonstilknytning for legekorpsset ved at legane har to fysiske arbeidsplassar

Modell B

1 distrikt, 2 aktive legar:

- stasjonær på basen
- køyrelege (og bakvakt)

Nattlegevakt og LV-sentral på basen. Éin organisasjon.

Presentasjon av modell

Ein legevaktstasjon med to legar på jobb. Alltid ein lege på legevaktstasjonen og ein køyrelege som har ansvar for sjukebesøk i heile distriktet. Ingen satellittstasjon. Legevaktstasjonen kan oppskalerast i kapasitet med meir personell i presstider i veka og/eller ved høgtider når legevakta blir mykje brukt. Ein organisasjon og ein lokalisasjon.

Fordelar

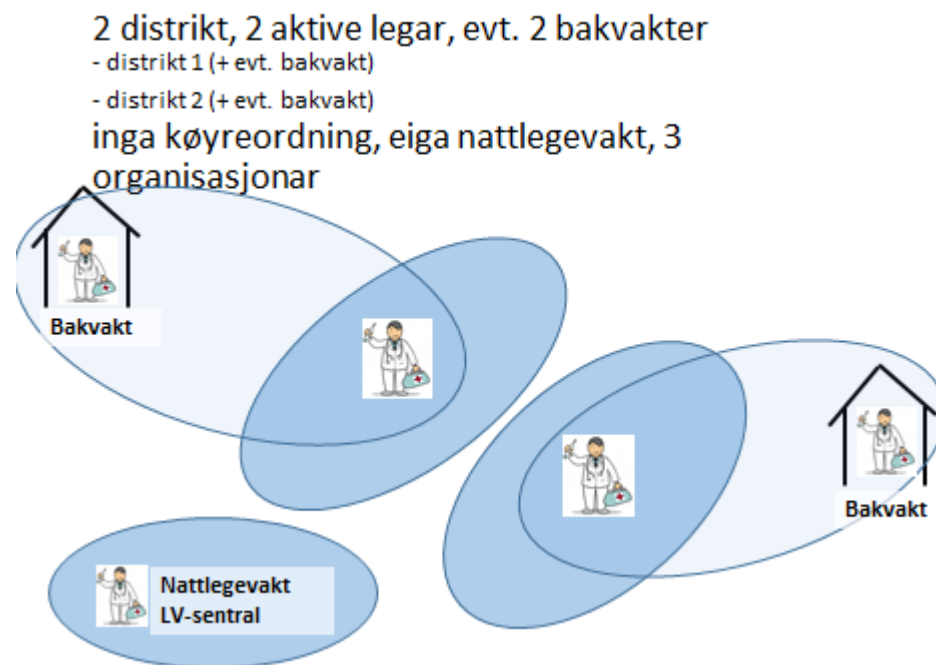
- Køyrelege gir godt tilbod til institusjonar og ikkje-mobile innbyggjarar. Tydeleg tilbakemelding frå pleie og omsorg i alle kommunar om at ein køyrelege er svært viktig for brukarane i pleie og omsorgstenestene. Det vil også kunne redusere ambulansebruk og tal på unødige sjukehusinnleggingar.
- Legevaktdistriktet vil alltid ha minst to legar på jobb der ein ville kunne fylle kompetansekravet.
- Fleire legar i same vaktdistrikt gjev bufferkapasitet til å handtere større hendingar parallelt med normal aktivitet
- Legevaktstasjonen er fleksibel og klar for utviding med ekstra lege ved arbeidstoppar, observasjonssenger og velferdsteknologi
- God arbeidssituasjon for legar, spesielt med tanke på nye legar og vikarar, som kan møte på jobb saman med ein erfaren lege
- Ein organisasjon gir lettare kommunikasjon med resten av helsevesenet og andre samarbeidspartar, både med tanke på dagleg drift og på systemarbeid
- Ein organisasjon gir betre moglegheit for systemarbeid inkludert fagutvikling og samtrening med anna helsepersonell
- Om legevaktstasjonen blir nærlokalisert med ein ambulansestasjon eller akuttmottak gir det moglegheit for synergjar

- Ei legevaktstasjon som kan ha fleire funksjoner ved utviding (velferdsteknologi, observasjonssenger, daglegevakt) gir større del dagtidsarbeid i turnus for støttepersonell
- Mindre ressurskrevjande enn A-modellen både med tanke på personale og drift av berre ein legevaktstasjon. Det vil vere behov for mindre personell enn modell A på det jamne. Ein lokalisasjon vil forenkle opplæringa av helsepersonellet og redusere administrative driftskostnader
- Ein lokalisasjon vil sannsynlegvis betre organisasjonstilknyttinga
- Moglegheit for utviding til å gjelde fleire kommunar om hovudbasen blir i indre

Ulemper

- Vaktene kan bli så travle for legen på stasjonen at det kan føre til dårlegare kvalitet i tenesta.
- Ein del av innbyggjarane vil få lengre reiseveg enn i dag til legevaktstasjonen, men dei aller fleste (95%) vil kunne nå legevaktbasa innan 50 minutt.

Modell C

Presentasjon av modell

To separate legevaktorganisasjonar der kommunane på ytre slår seg saman til eit distrikt og kommunane på indre slår seg saman til eit distrikt. Ein lege med hjelpepersonell og legevaktsbil på jobb i kvart distrikt. Felles distrikt med nattlegevakt i Volda som i dag.

Fordelar

- Med to legevaktstasjonar vil reiseavstanden for innbyggjarane til legevakt vere innanfor 40 minutt for over 90% av innbyggjarane.
- Eit mindre distrikt kan gi fordelene at ein kjenner betre dei ei skal samarbeide med
- Sterkare organisasjonstilknyping til legane for kveldslegevakta

Ulemper

- Det vil vere behov for bakvakt i ordninga for å fylle kompetansekrava og ein må bruke kvilande heimebakvakt. Til tider vil denne ordninga krevje fire legar på vakt samtidig i regionen.
- Tre ulike organisasjonar gjer det uklart for samarbeidspartar kvar dei kan ta kontakt.
- Det vil vere vanskelegare å få til kvalitetsarbeid og fagutvikling i mindre einheiter.
- Arbeidsbelastninga til legen på basen vil i periodar vere så høg at det vil vere vanskeleg å få tid til å prioritere sjukebesøk og utrykkingar saman med ambulansen. Dårlegare mobilitet gir eit svakare tilbod til ikkje-mobile innbyggjarar, inkludert sjukeheimspasientar.
- Ved større hendingar vil ein mangle bufferkapasitet til å handtere ordinær aktivitet parallelt
- Tre organisasjonar vil gi behov for meir administrative ressursar totalt sett.
- Færre tilsette i kvar legevakt gjer at organisasjonane blir meir sårbare for endringar i tilsettingar, både for legar og hjelpepersonell.
- Kvar lege må forholde seg til to ulike legevaktorganisasjonar (nattlegevakt og kveldslegevakt)
- LV-sentralen må halde fram ved nattlegevakta på sjukehuset og ein får ikkje nytta potensiale i arbeidskapasiteten og kompetansen til dei som jobbar i ordninga.

Legevakt om natta

Dei tre modellane som er skissert ovanfor gjeld legevakt kveld og dagtid/kveld i helg og høgtidsdagar. I modell A og B skal nattlegevakta lokaliseras i hovudstasjonen og vere i same organisasjon.

Legevaktsentralen skal vere samlokalisert med legevakta uavhengig av kvar stasjonen skal vere. I modell C held nattlegevakta fram som eigen organisasjon og kan i prinsippet vere slik som i dag.

For natta tenker vi at den bemanninga vi har i dag er tilstrekkeleg om vi legg til rette for legevaktsbil med sjåfør for å få den eine legen som er på vakt til å vere meir rusta for utrykking og sjukebesøk. Berre 10% av alle henvendingar til legevakt som skjer på natt. Gjennomsnittleg er det omlag 4-5 kontaktar med lege per natt i heile distriktet og sannsynet for samtidskonfliktar er derfor lågt. Om ein vurderer at ein ønskjer ein enno sterkare beredskap kan det vere aktuelt å legge til ei sovande bakvakt på legevaktstasjonen om natta for å styrke beredskapen. Det blir særleg aktuelt om ein ynskjer å utvide distriktet utover dei seks kommunane som i dag er med i ordninga. Både auka reiseavstand til eventuelt nye kommunar og fleire innbyggjarar i nedslagsfeltet vil auke sannsynet for samtidskonfliktar.

Ein lege nummer to om natta er også aktuelt om den legen som er på jobb ikkje fyller kompetansekrava. Alternativet til dette er som i dag med bakvakt i beredskap heime. Ei eventuell styrking på natt må vurderast opp i mot vaktbelastninga på eksisterande legar i ordninga og økonomiske konsekvensar.

Lokalisering

Volumet av pasientar som får omvegar

Nasjonal statistikk viser at det klart største volumet av pasientar som treng øh-hjelp og blir innlagt i sjukehus er medisinske pasientar (omlag 80%). Nest størst volum har kirurgiske pasientar som i hovudsak er ulike skader. Dei aller fleste pasientane i vårt distrikt vil derfor kunne få den behandlinga dei treng akutt ved Volda sjukehus. Om vi brukar nasjonal statistikk til å sjå føre oss volumet på øh-innleggingar i distriktet vil det vere omlag 3100 innleggingar/år i tidsrommet der legevakta skal fungere. Det vil seie at det i i gjennomsnittet vil vere 8-9 personar som skal vidare til Volda sjukehus frå legevakta i døgnet.

Det finnes likevel ein del tilstandar der pasientane i distriktet skal til andre sjukehus når dei treng akutt hjelp. Døme på dette er traume, psykiatri, øyre-nase-hals, auge og born. Tilsaman vil desse tilstandane sannsynlegvis utgjere eit volum på rundt 300 per år i heile distriktet i tidsrommet legevakta er i funksjon. Det vil utgjere litt under ein person i døgnet som skal vidare til Ålesund sjukehus frå legevakta.

Ved modell A:

Hovudbase i	Fordel	Ulempe
Volda Nærlokalisering med akuttmottak	Synergi med sjukehusmottaket - LV-sentral - nattlegevakt, støttepersonell - røntgen og avlastning av kirurgisk poliklinikk - viss ambulansane blir ved sjukehuset: Enkelt for legen å vere med på utrykking Stor moglegheit for at eksisterande personellgruppe ved LV-sentral med høg kompetanse og erfaring i LV-formidling blir med vidare Moglegheit for utviding til fleire kommunar	Vanskelegare å etablere felles organisasjonstilknytning for legar og sjukepleiarar Lågare terskel for sjukehusinnleggingar (?) på natt Omveg for pasientar frå Ørsta som bør til Ålesund (born, psykiatri). Kan delvis kompensere av køyrelegeordning.
Furene Nærlokalisert med ambulansestasjon	Synergi med ambulansestasjon - samtrening (dagtid) - støttepersonell legevaktsbil - enkelt for legen å vere med på utrykking Moglegheit for utviding til fleire kommunar	Noko auka drop-in på sjukehuset på kveld og natt, vanskelegare å rute vidare til legevakt. Ikkje mogleg med avlastande samarbeid med kir.pol/røntgen Krev nybygg, dette vil neppe vere klart til 1.mai 2018, og vi må ha ei overgangsordning. Meir usikkert om LV får rekruttert personell frå eksisterande fagmiljø ved LV-sentralen.
Ytre (Ulsteinvik eller Myrvåg)	Nærleik til flest av innbyggjarane Nærleik til Ålesund sjukehus?	Noko auke av drop-in på sjukehuset (avhengig av opningstidene for ein satellitt på indre), mykje vanskelegare å rute vidare

Nærlokalisering med ambulansestasjon eller sjukeheim	Krev (kanskje) ikkje nybygg? Moglegheit for synergi med tildømes sjukeheim i Myrvåg (observasjonssenger) eller ambulansestasjon i Saunesmarka	til legevakt om natta. Stor omveg for dei sjukaste pasientane frå hele indre Søre som skal vidare til sjukehus etter legevakt. Lite volum på natt. Kan kompensere av køyrelegen der det etter telefonkonsultasjon er gode indikasjonar på at det sannsynlegvis blir innlegging i sjukehus. Ikkje moglegheit for fleire kommunar å knyte seg på ordninga på grunn av lang reiseveg om natta
--	---	---

Satelittstasjon skal vere på motsett side av Eiksundtunnelen. Ein satelittstasjon kan lokalisereast til eit eksisterande legekantor og krev ikkje nybygg.

Ved modell B:

Hovudbase i	Fordel	Ulempe
Volda Nærlokalisering akuttmottak	Synergi med sjukehusmottaket - LV-sentral - nattlegevakt, støttepersonell - røntgen og avlastning av kirurgisk poliklinikk - viss ambulansane blir ved sjukehuset: Enkelt for legen å vere med på utrykking Stor moglegheit for at eksisterande personellgruppe ved LV-sentral med høg kompetanse og erfaring i LV-formidling blir med vidare Moglegheit for utviding til fleire kommunar	Vanskelegare å etablere felles organisasjonstilknytning for legar og sjukepleiarar Lågare terskel for sjukehusinnleggingar (?) på natt Krev nybygg, dette vil neppe vere klart til 1.mai 2018, og vi må ha ei overgangsordning. Omveg for pasientar frå Ørsta og Ytre som bør til Ålesund (born, ønh, øye, psykiatri). Kan kompensere av køyrelegeordning.
Furene Nærlokalisert med ambulansestasjon	Synergi med ambulansestasjon - samtrening (dagtid) - støttepersonell legevaktsbil - enkelt for legen å vere med på utrykking Moglegheit for utviding til fleire kommunar	Noko auka drop-in på sjukehuset på kveld og natt, vanskelegare å rute vidare til legevakt. Liten omveg for de sjukaste pasientane frå Volda og Hornindal som blir henta i ambulanse og kor nytteverdien av vurdering hos allmennlege før sjukehusinnlegging er usikker Ikkje mogleg med avlastande samarbeid med kir.pol/røntgen Krev nybygg, dette vil neppe vere klart til 1.mai 2018, og vi må ha ei overgangsordning. Meir usikkert om LV får rekruttert personell frå eksisterande fagmiljø ved

		LV-sentralen. Omveg for pasientar frå Ørsta og Ytre som bør til Ålesund (born, ønh, øye, psykiatri). Kan kompensere av køyrelegeordning.
Ytre (Ulsteinvik eller Myrvåg) Nærlokalisering med ambulansestasjon eller sjukeheim	Nærleik til flest av innbyggjarane Nærleik til Ålesund sjukehus? Krev (kanskje) ikkje nybygg? Moglegheit for synergi med tildømes sjukeheim i Myrvåg (observasjonssenger) eller ambulansestasjon i Saunesmarka	Stor auke av drop-in på sjukehuset, mykje vanskelegare å rute vidare til legevakt på grunn av lang omveg. Stor omveg for dei sjukaste pasientane frå hele indre Søre som skal vidare til sjukehus etter legevakt. Eit langt større volum når det ikkje er satellitt delar av døgnet. Kan delvis kompensere av køyrelegen der det etter telefonkonsultasjon er gode indikasjonar på at det sannsynlegvis blir innlegging i sjukehus. Ikkje moglegheit for fleire kommunar å knyte seg på ordninga på grunn av lang reiseveg

Modell C

I modell C skal det vere ein legevaktstasjon på indre og ein på ytre. Denne modellen krev ikkje noko nybygg før oppstart og kan startast opp frå eit eksisterande legekantor/legevaktlokale. Modellen har hatt så lite oppslutning i prosessen då den har mange utfordringar og prosjektgruppa har derfor bestemt seg for ikkje å gå vidare i utredninga av lokalisering av denne modellen.

Om det likevel blir politisk oppslutning om denne modellen må lokaliseringsspørsmålet blir avgjort mellom dei kommunane som skal samarbeide: Hareid, Herøy, Sande og Ulstein i ytre og Ørsta og Volda i indre. Det vil vere få faglege argument som skil lokaliseringsspørsmålet i så kompakte distrikt.

Vurderingar og konklusjon

Modellval

Vurderingar

Ei framtidig legevaktorganisering bør støtte dei forskriftskrava som gjeld i dag, vere mogleg å utvikle vidare og vere ein best mogleg teneste for innbyggjarane i regionen.

Vi fyller i dag ikkje kompetansekravet, krav om forsvarleg transportordning, kravet om opplæring og samtrening med andre naudetatar eller krav om leiging og kvalitetsarbeid.

Akuttmedisinforskrifta stiller frå 01.05.18 absolutte krav om vaktkompetanse for legevaktlege. Det vil i dei fleste kommunar til ei kvar tid vere legar som ikkje tilfredsstillar desse krava og som må ha ei kompetent bakvakt som er uttrykingsklar. Dette kravet gjer det også mindre aktuelt å få inn vikarar i legevakta. For nokre av legevaktdistrikta er dette ei utfordring som kan handterast slik situasjonen er per i dag, for andre ikkje. Dette vil uansett for alle kommunane vere svært sårbart for legevaktfunksjonen fordi dette raskt kan endre seg.

Kravet om opplæring og kravet om kvalitetsarbeid let seg ikkje løyse utan meir administrative ressursar i legevakta. Om kvart av dagens legevaktdistrikt skal gjere det for seg, vil dette åleine bli kostnadskrevjande. Men den største utfordringa vil kanskje vere å få tak i nok helsepersonell til å gjere jobben. Til dømes har legevaktdistrikta i dag samla sett ein ressurs på 65 % legevaksansvarleg/legevaktssjef. Om vi skulle halde fram med dagens organisering ville behovet framover vere på 250% stilling. Slår vi oss saman får vi mange stordriftsfordelar og kan klare oss med ein 100% stillingsressurs til dette arbeidet.

Kravet om ei forsvarleg transportordning og moglegheita for å kunne rykke ut gjer at alle legevaktdistrikt må ha ein legevaktsbil og hjelpepersonell. Det er ein derfor ei minimumsbemannning ein må ha for å støtte dei nye krava, både administrativt og pasientnært, uavhengig av størrelsen på legevaktdistriktet. Det blei derfor tidleg klart at null-alternativet, å halde fram som i dag, ikkje er aktuelt. Det vil bli svært dyrt og vi vil ikkje klare å skaffe nok helsepersonell.

Av dei tre modellane som er utgreidd vil modell C vere den som klarast har utfordringar i forhold til å kunne løyse forskriftskravet. Dette er fordi modell C ikkje har meir enn ein lege i vaktområdet. Det vil kunne føre til at ved høg arbeidsbelastning vil den legen ha problem med å kunne rykke ut ved alvorlege hendingar. Ved alvorlege hendingar som tek tid, til dømes ulykker, har heller ikkje denne modellen moglegheit for jobbgliding på den måten modell A og B har. I ein modell med fleire legar i same distrikt kan den andre/dei to andre legane tre inn og ta over jobben til den legen som blir opptatt med ei alvorleg hending som er både tidkrevjande og mentalt krevjande.

Tilbakemeldingar frå andre

Både legane i kommunane, ressursgruppa for brukarar, helse og omsorgstenestene i kommunane og helseføretaket har meint at modell A er den legevaksorganiseringa som gir best tilbod til innbyggjarane. På ein klar andreplass kjem modell B. Tilbakemeldinga frå dei tillitsvalte legane var at dei meinte at modell B gir best arbeidstilhøve for legane.

Legane i kommunane

Dei blei gjennomført ei spørjeundersøking blant legane i kommunane. Undersøkinga blei sendt ut til 68 legar. 55 svarte på undersøkinga. Fleirtalet meinte at modell B gav best arbeidstilhøve for legane, men at modell A gir det beste tilbodet til innbyggjarane. Resultatet av undersøkinga er vedlagt (vedlegg 3)

Ressursgruppa med tillitsvalte legar

Fokuset til dei tillitsvalte legane var å sjå kva ordning som gav best arbeidsforhold for legane. Dei har i eit brev konkludert med at dei ynskjer modell B (vedlegg 4). Modell B gir færre legevakter for kvar enkelte lege og gir ei forsvarleg legevaktordning.

Ressursgruppa med brukarar

Ressursgruppa med brukarar er politisk valte representantar. I siste møte 13.06.17 møtte Else Gjerde, Trond Berg, Stein Conradsen, Toril Langlo og Leiv Magnar Aarflot. Gruppa var einstemminga på at modell A var det beste alternativet og at modell C måtte forkastast.

Kommunale helse og omsorgstenester

For å få innspel i arbeidet blei det også arrangert eit halvdagsseminar med deltakarar for ulike tenester: psykiatri, heimesjukepleie, sjukeheimar, tenester i bustad. Seminaret hadde 24 deltakarar fordelt på alle seks kommunane. Deltakarane blei oppfordra til å dele både gode og dårlege erfaringar med legevakt. Dei kom også med innspel til kva som er viktig med ei framtidig legevakt. Dei ønskte seg ei legevakt med lokale, velkjente legar, og ei legevakt som har rutinar og prosedyrar som nye legar blir opplærde i. Eit stort fleirtal ønskte modell A, med modell B som alternativ. Berre éin av dei frammøtte ønska modell C.

Helse Møre og Romsdal

Helse Møre og Romsdal har gitt ei tilbakemelding på val av modell i eit brev datert 08.06.17 (vedlegg 5). Også helseføretaket konkluderer med at modell A gir det beste tilbodet til innbyggjarane. Dei legg vekt på at det at legen kan vere mobil er heilt sentralt, og dei ser føre seg eit samarbeid om ein legevaktsbil. HMR meiner at val av modell må inkludere nattlegevakta. Dei tilrår at legevakta skal ha funksjonstid 24/7 365 dagar i året.

Konklusjon

Dei faglege argumenta og innspela frå andre peikar alle mot at modell A er det klart beste alternativet for organisering av legevakta i dei seks kommunane framover. Modell B vil også vere fagleg forsvarleg og er eit andreval for prosjektgruppa. Modell C blir frårådd.

Lokalisering

Hovudbasen bør ligge i nærleiken til Volda sjukehus fordi pasientstraumen her er størst. Prosjektgruppa meiner at den beste lokaliseringa er like ved Volda sjukehus og samlokalisert med ambulansestasjonen. Ein oppnår då flest synergjar. Helse Møre og Romsdal har gitt tydelege signal om at bygging av ny ambulansestasjon ved Volda sjukehus ikkje er aktuelt av økonomiske årsaker. I prosjektgruppa meiner vi då at andre alternativet må vere på strekninga Volda sjukehus-Furene, samlokalisert med ambulansestasjon.

Satellittstasjonen bør ligge sentralt geografisk plassert på Ytre for å sikre at flest mogleg innbyggjarar kan nå ein legevaktbase innan 40 min. Gode alternativ er Myrvåg eller Ulsteinvik om ei vil bruke eksisterande

lokale. Det er ingen faglege argument som skil desse to stadane, så det blir opp til det politiske miljøet å bli einige om kvar lokaliseringa skal vere.

Om ein vil bygge nytt eller leige nye lokale kan fleire stader vere aktuelle, men dei geografiske yttterpunkta Fosnavåg sentrum og Hareid er mindre aktuelle om ein vil halde seg innanfor 40 minuttsskravet.

Oppstart

Ei ny organisering av legevakta på Søre Sunnmøre krev eit nytt lokale i indre. I prosjektgruppa ynskjer vi framleis at dette lokale skal vere samlokalisert med Volda sjukehus, men signala frå HMR tyder på at det kan bli vanskeleg. Uansett kvar det blir vil ikkje eit nytt lokale kunne stå klart 1.mai 2018.

Vi i prosjektgruppa foreslår derfor at vi startar opp med ei overgangsordning 1.mai 2018 der vi brukar eksisterande lokale (eit legekontor på indre, eit legekontor på ytre og nattlegevakta og legevaktssentralen ved sjukehuset som i dag)

Dette har vore eit utgreiingsprosjekt og det er framleis mykje arbeid som må gjerast før oppstart er mogleg. Prosjektgruppa foreslår derfor at det snarast mogleg etter vedtak blir tilsett ein legevaktssjef og dagleg leiar i legevakta for vidare planlegging og oppstart. Det må blant anna bli gjennomført ROS-analyse av valt modell, etablerast rutinar og prosedyrar og tilsettast hjelpepersonell før ein kan starte opp med overgangsordninga. Det må også jobbast vidare med nye lokale.

I tillegg til val av modell og lokalisering må ein i det administrative og politiske behandlinga av saka ta stilling til om ein ynskjer vertskommuneorganisering eller IKS. Vi i prosjektgruppa har ikkje tatt stilling til om det eine er betre eigna enn det andre.

Vedlegg

1. Arealbehov
2. Kostnadsberekning
3. Spørjeundersøking legar
4. Brev frå tillitsvalte legar
5. Brev frå Helse Møre og Romsdal

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Per Ivar Kongsvik

Arkivsak nr.: 2018/2101

Arkivkode: 221

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
183/18	Formannskapet Kommunestyret	27.11.2018

BETALINGSSATSAR I BARNEHAGAR, SFO OG KULTURSKULEN 2019

Administrasjonen si tilråding:

1. Skulefritidsordningane

Betalingssatsar for skulefritidsordningane frå 01.08.2019:

Sentrum: pr månad i 11 månader : 1-3 dagar pr. veke : kr 1 819,-

: 4 dagar pr. veke : kr 2 373,-

: 5 dagar pr. veke : kr 2 927,-

Matpengar pr månad : 1-3 dagar pr. veke : kr 114,-

: 4 dagar pr. veke : kr 167,-

: 5 dagar pr. veke : kr 210,-

Dei andre krinsane: pr månad i 10 månader: 16 timar pr veke : kr 2 175,-

I skulefritidsordningar med avvikande opningstid vert betalinga utrekna i høve til prisen for 16 timars opningstid.

Enkelttimesatsen for alle skulefritidsordningane vert sett til kr 135,-.

For alle ordningane vert det gitt same syskenrabatt som i barnehagane.

Barn nr 2: 30%. Barn nr 3: 50%

Det vert ikkje gitt syskenrabatt mellom barnehage og SFO.

2. Volda kulturskule

Betalingssatsar for Volda kulturskule frå 01.08.2019:

Pr semester for undervisning individuelt og i smågrupper: kr 1881,-

Pr semester for instrumentleige : kr 271,-

Pr semester for materiell i kunstskenen : kr 271,-

Det vert gitt 25 % syskenmoderasjon for elev nr 2 og fleire.

Det vert gitt 25 % moderasjon for instrument nr 2 og fleire for elevar som er påmeldt fleire instrument/disiplinar.

3. Barnehagane

Betalingssatsar for Mork, Engeset, Oppigarden, Sollia og Austefjord barnehaga:

Frå 01.01.2019 (med atterhald om at framlegg til statsbudsjett vert vedteke i Stortinget):

Pr. månad i 11 månader : 100 % plass – 5 dagar pr. veke : kr 2 990,-

Frå 01.08.2019 (med atterhald om at framlegg til statsbudsjett vert vedteke i Stortinget):

Pr. månad i 11 månader : 100 % plass – 5 dagar pr. veke : kr 3 040,-

Matpengar pr. månad i 11 månader : 100 % plass – 5 dagar pr. veke: kr 360,-

Betalingssatsar for Folkestad og Lauvstad barnehagar

Frå 01.01.2019 (med atterhald om at framlegg til statsbudsjett vert vedteke i Stortinget):

Pr. månad i 11 månader : 100 % plass – 5 dagar pr. veke : kr 2 990,-

Pr. månad i 11 månader : 80 % plass – 4 dagar pr. veke : kr 2 785,-

Frå 01.08.2019 (med atterhald om at framlegg til statsbudsjett vert vedteke i Stortinget):

Pr. månad i 11 månader : 100 % plass – 5 dagar pr. veke : kr 3 040,-

Pr. månad i 11 månader : 80 % plass – 4 dagar pr. veke : kr 2 830,-

Matpengar pr. månad i 11 månader : 100 % plass – 5 dagar pr. veke: kr 360,-

Matpengar pr. månad i 11 månader : 80 % plass – 4 dagar pr. veke: kr 290,-

Syskenrabatt for barn nr. 2: 30 % og for barn nr. 3: 50 %

Syskenrabatt gjeld for barnehageplass innanfor kommunen, og gjeld barnehageplass i både kommunal- og privat barnehage.

Saksopplysningar/fakta:

Skulefritidsordning

Jfr. opplæringslova § 13-7, skal kommunen ha eit tilbod om skulefritidsordning før og etter skuletid for 1. – 4. årsssteg og for born med særskilde behov på 1. – 7. årsssteg. I lova heiter det at kommunen kan krevje utgiftene dekte gjennom eigenbetaling frå foreldra.

Volda kommune har gode skulefritidsordningar, og kommunen tilbyr tenesta ved alle barneskulane. Volda kommune har også differensierte tilbod dei føresette kan velje mellom, noko som også er kostnadsdrivande. Dette i sum gjer at det er langt frå at foreldrebetalinga dekker kommunen sine utgifter til drift av ordningane.

Ei samanlikning av netto driftsutgifter i 2016 og 2017 til skulefritidstilbod mellom kommunane på Søre-Sunnmøre og kostragruppe 11 viser følgjande:

	2016	2017
Volda	8738	7269
Ørsta	-9	476
Vanylven	4842	6426
Hareid	2284	2743
Herøy	2675	2841
Ulstein	3231	4042
Sande	5270	5131
Kostragruppe 11	4322	4354

Som tiltak for å redusere netto driftsutgifter, vart foreldrebetalinga auka med 15 % med verknad frå 01.08.2017, og dette har kome til syne gjennom reduserte netto driftsutgifter. Når Volda, samanlikna med andre kommunar, framleis har høge kostnader, kan dette skuldast føring at utgifter knytt til elevar med særlege behov i SFO. Volda fører framleis desse utgiftene på teneste 215 (skulefritidsordning), medan det kan vere at andre kommunar gjer vedtak om særskilt støtte etter lovverk som gjer at utgifta vert ført på ei anna teneste. Det er difor knytt usikkerheit til direkte samanlikning av kostratala.

Ei samanlikning av satsen for foreldrebetaling hausten 2018 mellom nokre av dei same kommunane viser:

Volda	2856
Ulstein	2700
Herøy	2625
Ørsta	2905

Som tabellen viser, ligg Volda i øvre sjikt når det gjeld foreldrebetalinga. Administrasjonen rår til at satsen difor ikkje vert auka meir enn berekne løns- og prisvekt på 2,5 %. Det same gjeld auken i matpengane.

Kulturskulen

Musikk- og kulturskuletilbod er heimla i opplæringslova § 13-6 der det heiter at alle kommunar åleine eller i samarbeid med andre kommunar skal ha eit musikk- og kulturskuletilbod til barn og unge. Ein føreset at tilbodet delvis vert finansiert gjennom foreldrebetaling.

Satsen for foreldrebetaling ligg noko over satsen i andre kommunar på Søre-Sunnmøre. Herøy og Ørsta tek kr 3490,- for ein elevplass, medan Herøy oppgir at ein elevplass kostar kr 3500,-. Det er før desse kommunane har fastsett ny sats gjeldande frå hausten 2019.

Administrasjonen ser det som viktig at kulturskulen skal vere tilgjengeleg for alle barn i kommunen. Høge avgifter kan vere med på å støyte elevar vekk. Sjølv om Volda kommune no ligg over nokre andre omliggande kommunar, rår administrasjonen til at elevbetalinga vert auka for å halde tritt med løns- og prisveksten.

Barnehagane

Regjeringa foreslår ein auke i maksimalprisen for ein barnehageplass med kr 80,- per månad frå 01.01.2019, og vidare auke med kr 50,- per månad frå 01.08.2019. Maksimalpris for ein heiltidsplass blir då kr 2 990,- per månad / kr 32 010 per år frå 01.01.2019 og kr 3040,- per månad / kr 33 440 per år frå 01.08.2019.

Maksimalgrensa vert fastsett i Stortinget sitt årlege budsjettvedtak. Volda kommune krev foreldrebetaling i barnehage tilsvarende maksimal pris på nasjonalt nivå.

Foreldrebetaling vert fastsett i tråd med *Forskrift om foreldrebetaling i barnehager*.

Det står i §1 i *Merknad til Forskrift om foreldrebetaling i barnehager*, at foreldrebetaling for eit deltidstilbod skal settast lågare enn foreldrebetaling for eit heildagstilbod. Deltidstilbod er avtalt opphaldstid under 41 timer per veke. Barnehageeigar står fritt til å bestemme kor mykje lågare prisen for eit deltidstilbod skal vere.

Administrasjonen rår til at matpengane vert uendra.

Syskenrabatt

Kommunen skal syte for at føresette med meir enn eitt barn i barnehage, får reduksjon i foreldrebetalinga. Dette gjeld for barnehageplass innanfor kommunen, og gjeld barnehageplass i både kommunal og privat barnehage. Syskenrabatt omfattar sysken som bur fast saman.

Det vert gitt 30 % syskenrabatt for barn nr 2 og 50 % syskenrabatt for barn nr 3 og fleire.

Reduksjon i foreldrebetaling (*behov for å revidere teksten her?*)

Ordninga med 20 t gratis tid i barnehage for alle 3-, 4- og 5-åringar frå familiar med låg inntekt blir vidareført. Frå 1. august 2019 er inntektsgrensa av regjeringa foreslått auka til kr 548 500.

Regjeringa foreslår vidare å utvide ordninga til også å gjelde 2-åringar frå 01.08.2019.

Ordninga med rimelegare barnehageplass for familiar med låg inntekt vert også vidareført. Denne ordninga inneber at ingen familiar betalar meir enn 6 % av samla inntekt for ein barnehageplass. Gjeldande frå 01.08.2019 vil hushaldningar med inntekt under kr 548 500 etter søknad ha rett til redusert foreldrebetaling.

Økonomiske konsekvensar:

Dei føreslegne aukene i foreldrebetaling skal ta høgde for ein forventa løns- og prisvekst, og slik sikre balanse mellom auka utgifter og inntekter.

Vurdering og konklusjon:

Volda kommune har ei desentralisert skulefritidsordning som er fleksibel for brukarane. Dette gjer at ordninga er kostnadskrevjande, og det har vore naudsynt å auke inntektene for å kome nærare balanse i drifta. Samstundes ser ein det som viktig at prisen for tilbodet ikkje hindrar born i å få vere ein del av ein viktig leik- og læringsarena.

Med verknad frå 01.08.2019, rår administrasjonen at foreldrebetalinga i skulefritidsordninga ikkje vert auka meir enn ein forventa løns- og prisvekt på 2,5 %.

Matpengane i skulefritidsordninga vert rådd til å vere uendra i 2019.

I tidsrommet 2013 til 2016 vart elevkontingenten i Kulturskulen halde uendra. Med verknad frå 01.08.2016 vart kontingenten auka. Volda kommune er mellom dei kommunane på Søre-Sunnmøre som har høgast elevkontingent, og for 2019 vert det rådd til at prisen berre vert justert for ein forventa løns- og prisvekst på 2,5 %.

Administrasjonen rår til at det vert kravd foreldrebetalinga i barnehage tilsvarende maksimal pris på nasjonalt nivå.

Økonomiske konsekvensar:

Framlegget til betalingssatsar for 2019 tek høgde for ein forventa løns- og prisvekst på 2,5 % i 2019.

Rune Sjurgard
Rådmann

Per Ivar Kongsvik
oppvekstsjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Opplæring og oppvekst
Kommunale barnehagar
Private barnehagar
Skular med skulefritidsordning
Økonomisjefen

Klageinstans:

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Svein Berg-Rusten

Arkivsak nr.: 2014/2184

Arkivkode: 205

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
34/18	Tenesteutval for helse og omsorg	21.11.2018
184/18	Formannskapet Kommunestyret	27.11.2018

ENDRING AV BETALINGSSATSAR FOR HELSE- OG OMSORGSTENESTER

Administrasjonen si tilråding:

Eigenbetaling for kommunale omsorgstenester for 2019 vert slik:

Praktisk bistand, herunder også brukarstyrt personleg assistanse:

G= 96.883,-	Inntektsgrunnlag	2018	2019 pr. mnd
<2G	Inntekt<193.883,-	205,-	210,-*
2 – 3G	193.884,- - 290.649,-	1.240,-	1.300,-**
3 – 4G	290.650,- - 387.532,-	1.550,-	1.600,-**
4 – 5G	387.533,- - 484.415,-	1.850,-	1.900,-**
>5G	484.416,->	2.160,-	2.200,-**
Timesats for enkelttimar, sjølvkostbeløp		370,-	380,-**

Sal av mat:

	Kommentar	2018	2019
Sal av middag på institusjon og bufellesskap		90	100**
Sal av frukost i inst. og bufellesskap		50	55**
Sal av kveldsmat i inst. og bufellesskap		50	55**
Varm mat levert i privat heim		100	100**
Kald mat levert i privat heim		85	90
Fullkost pr. døgn		170	170**

Tenester:

	Kommentar	2018	2019
Korttidsopphald på institusjon	Statleg fastsett døgnpris	160	160*
Dagopphald på institusjon	Statleg fastsett	80	80*
Nattopphald på institusjon	Statleg fastsett	80	80*
Tryggleiksalarm pr. mnd.	Lik pris i sjustjerna	330	350**

Alarmknapp i bufellesskap	Pr. mnd.	200	220**
Leige av bodareal pr. mnd.	Inkl. i husleige for dei i bufellesskap	350	400
Overnatting for pårørende	Legeloftet, Fjordsyn, døgnleige utan kost	300	330
Leige av treningssal	Eksterne personar/grupper, pr. time	250	250
Leige av bibliotek ved kaffistova	Avstengt til lukka arrangement	500	500
	Til konfirmasjonar	1.350	1.400
Leige av kafeteria(kaffistova)		1.440	1.500
Dagsenteret	Kveld og helg, inntil 3. timar	620	650
	Konfirmasjonar mm	1.440	1.500
Utlevering og innhenting av hjelpemiddel	Hjelpemiddel som er stort og tungt, treng varebil og to pers. Pris pr tur.	0,-	150,-**

Dagsenteret for eldre på omsorgssenteret:

		2018	2019
Tilbod på dagsenteret,(tilbodet inkluderer ***)	Kostnad pr. dag	160	160
Dagtilbod utan middag		65	65
*** Transport, aktivisering og middag			

Kurdøgnpris:

Utrekna etter statlege føringar		2018	2019
Kurdøgnpris, kommunal kostnad pr. seng pr. natt	Ikkje betalingssats	2.676,-	2.895,-

Hamna dagsenter:

Kva	Pris	Lengd
Ein skuletime, bruk av sanserom inkl. berøringsterapeut.	600,-	45 min
Matpengar, lunsj og kaffe mm.	25,-	Pr.dag

*Alle satsar merka med ei stjerne vert fastsett i sentral forskrift, summane er ikkje sentralt vedtekne endå, abonnementspris >2G er lagt inn som kvalifisert gjetning, andre prisar merka * vert korrigerate i tråd med nytt rundskriv, som vert sendt ut etter statsbudsjettet er vedteke.
 ** Satsane merka med to stjerner er prissett gjennom samarbeid med sjustjernekommunane.
 Endringane for alle nye satsar er gjeldande frå 01.01.2019.

Vedleggsliste:

Uprenta saksvedlegg:

<http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-12-16-1349>

Rundskriv I-1/2017 om endring av fribeløp og egenandeler for kommunale helse- og omsorgstenester

Samandrag av saka:

Lover og forskrifter regulerer mykje av det kommunen kan ta betalt for når det gjeld helse- og omsorgstenester. Kommunane i sjustjerna Søre Sunnmøre har for tredje år samarbeidd om utarbeiding av prisnivå for mange av tenestene innanfor helse- og omsorg. Endringane frå 2018 til 2019 skil seg stort sett på generell prisauke med nokre unntak. Eit viktig moment for prissamarbeid mellom kommunane, er felles bruk av elektronisk fakturering gjennom Gerica. Når prisane er like, kan desse lett hentast fram elektronisk når tenestene skal fakturerast. Kvar kommune får brukt merkantile ressursar meir effektivt på denne måten.

Saksopplysningar/fakta:

Storleiken på fastsetting av eigendel for tenester i både institusjon og utanfor institusjon vert regulert i *"forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstenester"*. Forskrifta fortel også om kommunen sitt høve til å fastsette eigendel og betalingssatsar. Bebuarane på institusjon betaler etter inntekt med ulike fråtrekksrettar. Dette er heilt regelstyrt og har såleis ikkje relevans i denne saka, med unntak av at kommunens vedtekne kurdøgnpris er maksimalbeløpet kommunen kan krevje pr døgn av bebuarar på institusjonen. Ingen i Volda er i nærleiken av å bli krevd eit så stort beløp for opphald her.

Inntekta til den einskilde styrer også kva ein må betale for praktisk bistand, folkeleg kalla "heimhjelp". Sentral forskrift regulerer satsen for inntekter opp til 2G, som ved endring pr. 01.05.2018 vart kr. 193.883,-. For inntekter over 2G står kommunane meir fritt til prisfastsetjing. I årets framlegg er forslaget frå kommunesamarbeidet lagt til grunn. Den sentrale forskrifta som fastsetter 2019- satsane, er ikkje vedteken endå, men framlegg til nye satsar er gjort kjend. I framlegg til vedtak er desse tala brukt. Tidlegare år er desse tala først blitt kjende når ny forskrift har blitt sendt ut på nyåret. Her er satsar frå sjustjernekommunane slik dei var i 2018.

	Abonnement og timesats for praktisk bistand pr. mnd. 2018					
	<2G	2-3G	3-4G	4-5G	>5G	Timesats
Volda 2018	205	1240	1550	1850	2160	370
Ørsta 2018	205	1240	1550	1850	2160	370
Ulstein 2018	205	1240	1550	1850	2160	370
Hareid 2018	205	1240	1550	1850	2160	370
Vanylven 2018	205	1240	1550	1850	2160	370
Herøy 2018	205	1400	1750	2100	2450	370
Sande 2018	205	1240	1550	1850	2160	370

Tryggleiksalarm, abonnementskostnad pr. mnd. i 2018							
	Volda	Ørsta	Herøy	Ulstein	Sande	Hareid	Vanylven
Mot alarmsentral	330	395	330	330	330	330	330
I bufellesskap	200	200			200		

Det er skilnad på det forskrift kallar "dagopphald på institusjon" og det som er dagsenteret for eldre. Dagsenteret for eldre legg vinn på å gi eit fagleg godt tilbod med aktivisering, trening, kulturelle opplevingar, turar, matlaging og mykje meir. Det er sterkt fokus på førebyggjande helsearbeid ved å legge til rette for at folk skal kunne bu heime så lenge som råd. "Dagopphald på institusjon" er lite brukt hjå oss, men då blir tilbodet gitt i institusjonsavdeling og innhaldet skil seg frå det dagsenteret kan gi. Dette er forklaring på kvifor det er forskjell på statleg fastsett sats for institusjonsopphald og våre dagsenterprisar.

Fleire tenester kan tildelast etter ulikt lovverk. Til dømes helse- og omsorgstenestelova §3-2, pasient- og brukarrettighetslova §2-1a, eller heimling i forvaltningslova og ikkje i helselov.

Fastsetjing av betaling for mat har danna grunnlag for diskusjonar både i sjustjerneområdet og andre plassar. Ei kommune i sjustjerneområdet har endra sine retningslinjer for korleis dette vert gjort, mellom anna ved å berekne meir omfattande tildeling av praktisk bistand mot rimelegare matpris. Dette gir store individuelle skilnader på kostnader til mat.

Kommunalsjefane i sjustjerneområdet har diskutert dette, ikkje minst også i samband med stadig meir utnytting av velferdsteknologi, der spørsmålet om berekning av betalingssatsar er stort, men har potensial til å bli langt meir innfløkt enn slik praksis er no. Sidan ein opplever forskrifta ikkje tilstrekkeleg klargjerande på korleis kommunal praksis skal handtere denne nye elektroniske kvardagen, har ein valt å oppretthalde tidlegare praksis til dette området er betre utgreidd.

Hamna dagsenter har bygd opp fleire sanserom og kompetanse på berøring. For mange er bruk av desse romma viktige stimuli for ei positiv utvikling. Prisane gjeld for dei som ikkje er tildelt plass på Hamna dagsenter, men treng berøringsterapeut frå Hamna dagsenter for å nytte seg av tilbodet.

Forslaget om å senke kostnad ved å nytte dagsenteret for eldre vart gjort i 2018 for å sjå om fleire då vil nytte seg av det. Det er viktig at heimebuande nyttar dette, det er eit viktig supplement i strategien med å la folk bu heime så lenge som råd. Her får ein både sosial, fysisk og mental stimulering, alt tilrettelagt for den einskilde. Erfaringane gjennom 2018 er at fleire no nyttar tilbodet.

Å krevje betaling for utlevering og innhenting av hjelpemiddel er nytt for 2019. I sjustjerna har ein sett at mange kommunar som Ålesund, Molde, Bærum, Oslo, Bergen m.fl. tek betalt for denne tenesta. Volda har ein geografi som gjer at levering av ein tung motorisert stol kan medføre arbeidsinnsats for to personar inntil 2- 3 timar. Kommunen brukar store summar på denne tenesta årleg.

Vurdering og konklusjon:

Dei ulike betalingssatsane for omsorgstenester blir endra årleg. Dei fleste endringane vert justerte på grunn av generell prisauke. Prissamarbeidet kommunane imellom på mange av desse tenestene er fornuftig. Ein fordel er at prisane kan leggjast inn i fagsystemet Gerica og fakturerast utifrå tenestene brukarane er tildelt. Dette sparar merkantil innsats. Nokre prisar er uendra frå 2018, andre har fått påslag. Det er ei ny tenester det vert krevd betaling for i 2019.

Folkehelse er overordna og førande prinsipp for kommuneplanen i Volda kommune.

Helse og miljøkonsekvensar:

Ikkje vurdert

Økonomiske konsekvensar:

Ikkje konkret utrekna då statlege satsar ikkje vedtekne før ny forskrift er vedtatt sentralt. Litt usikker på kva utslaget med å senke pris på dagtilbodet vil medføre. Ein kan likevel grovt kalkulere samla inntektsauke på ca. 65.000,- om desse endringane vert ståande.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ikkje vurdert

Rune Sjurgard
Rådmann

Svein Berg-Rusten
Helse- og omsorgssjef

Utskrift av endeleg vedtak:
Servicekontoret
Tildelingskontoret

Klageinstans:

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Lars Fjærvold

Arkivsak nr.: 2018/2108

Arkivkode: M00

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

185/18

Formannskapet

27.11.2018

Kommunestyret

GEBYR FOR FEIING, VATN OG KLOAKK 2019

Administrasjonen si tilråding:

1. Gebyr for vatn vert auka med 9% i abonnementsgebyr og forbruksgebyr i høve satsane for 2018.
2. Gebyr for avløp vert auka med 25% i abonnementsgebyr og forbruksgebyr i høve satsane for 2018.
3. Tilleggsgebyr for avlesing av vassmålar, dersom kommunen må på staden og lese av målar, vert vidareført med sats frå 2018.
4. Målarleige for vassmålar vert vidareført med satsar frå 2018.
5. Satsane for eingongsgebyr for tilknytning til kommunalt vatn og avløp er uendra utover satsane for 2018.
6. Kommunalt vatn- og avlaup skal driftast etter sjølvkostprinsippet.
7. Gebyr for feiing vert vedteke etter gjeldande satsar i vedlegg «Gebyrregulativ feiing og bustadtilsyn 2019»

Vedleggsliste:

1. Gebyrregulativ for vatn og avløp 2019
2. Gebyrregulativ for feiing og bustadtilsyn 2019
3. Gebyrsimulering og budsjettnotat frå Envidan Momentum As

Samandrag av saka:

Volda kommune har leigd inn Envidan Momentum(EM) for å hjelpe til med å rekne på gebyrutvikling fram til og med kommunesamanslåinga. EM har frå 2020 slått saman tala frå Hornindal og Volda slik at ein kan sjå korleis gebyra for vatn og avløp vil utvikle seg også etter 2020.

Ein ser at gebyra vil auke i Volda og minke i Hornindal for så å stige vidare i den samanslåtte kommunen.

For å hindre ei for brå auke i gebyr i Volda i 2020 vil administrasjonen tilrå og følgje råda EM har gitt i sin rapport og auke gebyret i 2 steg inn mot 2020.

Saksopplysningar/fakta:

Volda kommune skal i 2020 slå seg saman med Hornindal kommune. I Hornindal er vatn og avløpsgebyret vesentleg høgre enn i Volda. Dette betyr at når kommunane slår seg saman i 2020 vil avgiftsnivået i Volda auke, medan avgiftsnivået i Hornindal vil minke.

En normalabonnent i Volda kommune betalar i 2018 ca. 4.000,- kr for vasstjenester og ca. 2.400,- kr for avløpstjenester (inkl. Mva). I Hornindal kommune betalar en normalabonnent i 2018 ca. 5.800,- kr for vasstjenester og 6.100,- for avløpstjenester. Dette illustrera at det er særleg stor forskjell når det kjem til avløpsgebyret i dei to kommunene.

Volda kommune har for 2019 nytta same selskap som ein nyttar i Hornindal til å kalkulere avgiftsnivået i åra som kjem. Dette har gitt administrasjonen eit nytt verktøy og ei betre føresetnad til å berekne abonnementsutvikling i fleire år framover enn ein hadde frå før. Ein har i programmet Enivdan Momentum(EM) nyttar lagt i saman budsjett og fond frå og med 2020 for Volda og Hornindal for å sjå på verknaden av samanslåinga og felles gebyrutvikling.

EM foreslår etter møte med Volda kommune og auke vassgebyret med 9% og avløpsgebyret med 25%. Dette utgjør likevel ikkje ei auke i avløpsgebyret til ein normalhushaldning på meir enn kr. 610,- i avløpsgebyr og kr. 369,- i vassgebyr. Dette for å hindre eit særstort sprang i gebyrutvikling etter samanslåinga. Ved å gjere det slik vil ein ved samanslåinga få ein auke tilsvarande inn mot 2020 og ende opp med ca. kr. 3800,- i avløpsgebyr og kr. 4900,- i vassgebyr i den nye kommunen.

Noko av grunnen til at avgiftsnivået i Hornindal er so mykje høgare enn i Volda skyldast at dei at eit mykje nyare leidningsnett og har nettopp bygd eit nytt avløpsreinseanlegg og vassbehandlingsanlegg. Monge av dei investeringane som ligg føre i Volda er allereie gjennomført i Hornindal. Dette betyr at avgiftsnivået etter samanslåing fortsatt kjem til å auke grunna vidare oppgradering og nybygg i Volda.

Vassgebyrutvikling, frå og med 2020 er Hornindal inkludert. Alle tal er inkl. mva:

Vanngebyrsatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	kr 1 647	kr 1 647	kr 1 794	kr 1 943	kr 2 065	kr 2 079
Arlig endring		0 %	9 %	8 %	6 %	1 %
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 13,44	kr 13,44	kr 14,68	kr 16,53	kr 17,58	kr 17,70
Arlig endring		0 %	9 %	13 %	6 %	1 %
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 4 066	kr 4 066	kr 4 435	kr 4 917	kr 5 229	kr 5 265
Arlig endring		0 %	9 %	11 %	6 %	1 %

Avløpsgebyrutvikling, frå og med 2020 er Hornindal inkludert. Alle tal er inkl. mva.:

Avløpsgebyrsatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	kr 853	kr 874	kr 1 089	kr 1 360	kr 1 595	kr 1 785
Arlig endring		2 %	25 %	25 %	17 %	12 %
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 8,13	kr 8,31	kr 10,51	kr 13,36	kr 15,68	kr 17,55
Arlig endring		2 %	26 %	27 %	17 %	12 %
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 2 316	kr 2 371	kr 2 981	kr 3 765	kr 4 417	kr 4 944
Arlig endring		2 %	26 %	26 %	17 %	12 %

Eit meir detaljert gebyrnotat for utviklinga av vatn og avløpsgebyr i Volda og Hornindal ligg vedlagt.

Det er viktig å påpeike at ein i 2019 må arbeide vidare med Enivdan Momentum og legge inn hovudplanen både til Hornindal og Volda, slik at ein får ein endå meir nøyaktig gebyrutvikling. For 2019 tala og vidare har ein nytta estimat henta frå Hovudplanen for vatn og avløp utan at dei eksakte tala er lagt inn.

Andre vass- og avløpsgebyr nemnd i Gebyrregulativ for vatn og avløp 2019 held ein uforandre frå 2018. Disse må også justerast inn mot 2020 slik at ein får like tilknytingsgebyr og leigegebyr for vassmålarar.

Feiing og bustadtilsyn

Satsane for feiing og bustadtilsyn må hevast med 6% då fondet for feiing snart er brukt opp. Feiing og bustadtilsynsgebyret har vert heldt uendra dei siste tre åra då ein har hatt eit stort fond. Når fondet no går mot null må ein allereie i 2019 starte å sette opp gebyra for å hindre ei brå auke i gebyr.

Ein vil også på feiing og bustadtilsyn til neste år nytte EM sitt program for å rekne ut gebyrutvikling for 2020 og vidare. Dette må ein gjere for å finne felles gebyrsats når kommunane slår seg saman. Ein har ikkje kunne gjere dette i år då ein ulik oppbygging av tilsyns og feiegebyr i Volda og Hornindal. So ein må også få ei felles forskrift på feiing og bustadtilsyn i løpet av 2019.

Vurdering og konklusjon:

Auken i avgiftsgebyret for avløp er vesentleg. Samtidig har avgiftsnivået i Volda vore relativt låg samanlikna med andre kommunar. Det har vore venta at avgiftsnivået vil auke både for vatn og avløp i samband med harmonisering med Hornindal og i samband med gjennomføring av tiltaka i rammeplan for vatn og avløp.

Administrasjonen tilrår og følgje vurderinga frå Envidan Momentum om å auke vatn og avløpsgebyra i Volda med høvesvis 9% og 25% for å få ein mjuk overgang til satsane i Nye Volda kommune.

For feiing auka ein gebyret med 6% for å unngå brå auke i gebyr når fondet er tomt.

Rune Sjurgard
Rådmann

Utskrift av endeleg vedtak:

VOLDA KOMMUNE
BRANNAVDELINGA

Gebyrregulativ feiing og bustadtilsyn 2019

Med heimel i brann og eksplosjonsvernlova §28, 2.ledd vert det kravd gebyr for feiing og tilsyn av bustadhus i Volda kommune. Frekvens på feiing og tilsyn skal vere behovsprøvd.

		Eks mva	inkl. mva
1. Feiing og tilsyn av bustadhus	1 pipeløp	kr. 450,-	562,50
	2 pipeløp	kr. 601,-	751,25
	3 pipeløp	kr. 739,-	923,75

Same avgifta nyttast for fritidsbustadar som har feiing og tilsyn. Frekvens på feiing og tilsyn skal vere behovsprøvd.

		Eks.mva	inkl.mva
2. Fresing av beksot:		kr. 2000,-	2500,-
3. Timesats:		Eks.mva	inkl.mva
	pr.time	kr. 835,-	1043,75

Timesats nyttast ved arbeid utanom lovpålagt feiing og tilsyn.

Til dømes kontroll av piper etter pipebrann, fabrikkpiper, ekstra feiing og andre ting som ikkje er dekkja av den ordinære feieavgifta.

Volda, 15.11.2018

Gebyrregulativ vatn og avløp 2019

Gebyrutrekning er basert på Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31.05.1974 og nasjonale/ kommunale forskrifter om vass- og avlaupsgebyr.

Alle prisar skal leggst til 25% mva.

1. Årsgebyr

1.1 Abonnementsgebyr

Kommunen sine totale årsinntekter frå abonnementsgebyra skal dekke fylgjande del av kommunen sine samla kostnader for høvesvis vass- eller avlaupstenestene.

Alle abonnentar i same kategori betalar likt abonnementsgebyr. Abonnementsgebyret vert fastsett med ein sum pr. år for fylgjande kategoriar:

Abonnementsgebyr	Vatn	Avlaup
Hytte/ fritidsbustad	Kr. 820,50 pr. år	Kr. 496,00 pr. år
Bustad	Kr. 1437,50 pr. år	Kr. 874,50 pr. år
Næringseigedom	Kr. 2054,50 pr. år	Kr. 1482,50 pr. år

1.2 Forbruksgebyr

Forbruksgebyret vert utrekna på grunnlag av målt eller stipulert forbruk, begge basert på einingspris nedanfor:

Einingspris

Einingspris for vatn	Einingspris for avlaup
Kr. 11,75 pr. m3	Kr. 8,35 ,- pr. m3

Målt forbruk

Forbruksgebyret vert basert på faktisk vassforbruk (vassmålar) og pris pr. m3. Avlaupsmengda vert rekna lik brukt vassmengde. Unntak frå dette må dokumenterast av abonnenten.

Forbruksgebyr ved bruk av vassmålar:

- Vatn: Einingspris (kr/m3) x målt forbruk(m3).
- Avlaup: Einingspris (kr/m3) x Målt forbruk(m3)

Stipulert forbruk

Forbruksgebyret vert utrekna etter stipulert forbruk og pris pr. m3.

Stipulert forbruk (m3) vert utrekna slik:

Bruksareal BRA x spesifikt forbruk (m3/m2) der:

- Arealet vert utrekna etter bruksareal BRA (m2) etter NS 3940
- Spesifikt forbruk er fastsett til 0,9 m3/m2

Forbruksgebyr; *bustadar*:

- Vatn: Einingspris (kr/m3) x stipulert forbruk (m3)
- Avlaup: Einingspris (kr/m3) x stipulert forbruk (m3)

Forbruksgebyr; *hytter/ fritidshus*:

- Vatn: Einingspris (kr/m3) x stipulert forbruk (m3) x venta brukstid
- Avlaup: Einingspris (kr/m3) x Stipulert forbruk (m3) x venta brukstid

1) Venta brukstid vert sett som andel av året etter fylgjande modell:

- Utleiehytter: venta brukstid = 6 mnd. (50% av året) dvs. faktor 0,5
- Andre hytter/ fritidshus: Venta brukstid = 6 mnd (50% av året) dvs. faktor 0,5

2. Eingongsgebyr for tilknytning

Eingongsgebyr skal betalast ved tilknytning til offentleg vass- og eller avlaupsnett

	Vatn	Avlaup
Eingongsgebyr for tilknytning av hytte/ fritidshus, einingar/ seksjonar og bustad	50 kr/ m2 BRA	100,00 kr/m2 BRA
Eingongsgebyr for tilknytning av næringseigedom	Kr. 25.000	Kr. 40.000

3. Årleg vassmålarleige

Kommunen eig vassmålaren for bustad, gardsbruk i drift, næringsbygg, hytte/ fritidsbustader. Desse abonnentane betalar alle kostnader knytt til installering av målar. Vedlikehald av målar m.m. vert dekkja av vassverket. Det skal betalast ein årleg leige for å dekke desse kostnadane, som varierer med målar sin storleik etter fylgjande modell:

- 1/2", 3/4" og 1" : kr. **289,00** pr. år
- 1 1/4", 1 1/2" : kr. **495,50** pr. år
- 2" : kr. **1164,50** pr. år
- 3" og 4" : kr. **1575,00** pr. år
- 6" : kr. **1849,00** pr. år

Målarleige forfell til betaling på 1. termin.

Andre abonnentar kjøper og kostar sjølv sin(e) vassmålar(ar), som skal installerast og vedlikehaldast etter kommunen sin tilvising.

4. Tilleggsgebyr

Avlesingsgebyr for vassmålar kr. 640,- dersom kommunen må lese av.

5. Midlertidig bruk av vatn og avlaup

Eigar/ festar av eigedom som midlertidig vert knytt til kommunen sitt vatn og avlaupsanlegg skal betale abonnementsgebyr og forbruksgebyr etter gjeldande reglar for næringsverksemd, sjå pkt. 1.1 og 1.2.

Gebyrsimulering og budsjettnotat

Volda kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalings-tjenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014). Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har avsatt overskudd som er eldre enn fire år, må overskuddet brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2014 i sin helhet være disponert innen 2019.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

Det er en rekke faktorer som Volda kommune ikke rå over i forhold til hva selvkostresultatet for det enkelte år vil bli. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), gjennomføringsevne på planlagte prosjekter (kapasitetsbegrensninger internt og eksternt), samt (uventede) inntekter fra nye abonnenter eller brukere. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er for 2019 anslått å være 2,57 %. Lønnsvekst fra 2018 til 2019 er satt til 2,50 % mens generell prisvekst er satt til 2,50 %. Budsjettet er utarbeidet den 30. oktober 2018. Tallene for 2017 er etterkalkyle, tallene for 2018 er prognostiserte verdier og ikke tall fra budsjettet. Tallene for 2019 til 2022 er budsjett/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Spesielle forutsetninger

Fra 1.1.2020 skal Volda kommune og Hornindal kommune sammenslås til én kommune. I den anledning har EnviDan Momentum (EDM) utarbeidet en sammenslått selvkostmodell for de to kommunene med hensikt å simulere de fremtidige gebyrene for den sammenslåtte kommunen. Simuleringen sammenligner utelukkende selvkostområdene vann og avløp. De resterende selvkostområdene; feiing, slamtømming, renovasjon, plan- og byggesak, oppmåling og eierseksjonering er ikke hensyntatt i denne gebyrsimuleringen. Dette notatet bygger på beregningene og grunnlagsdataene fra den sammenslåtte selvkostmodellen som ble utarbeidet i møte mellom EDM og Volda kommune den 30. Oktober.

I 2020 skal kommunenes selvkostfond sammenslås. Pr. 2018 har Volda kommune positive selvkostfond på både vann og avløp med henholdsvis 2.078.577,- og 404.826,- kr. Hornindal har pr. 2018 et negativt selvkostfond (fremførbart underskudd) på vannområdet pålydende 266.648,- kr og et positivt selvkostfond tilknyttet avløp på kr 913.439,-. Det er pr. 30.10.2018 usikkert hvordan kommunenes selvkostfond skal harmoniseres i forkant av kommunesammenslåingen.

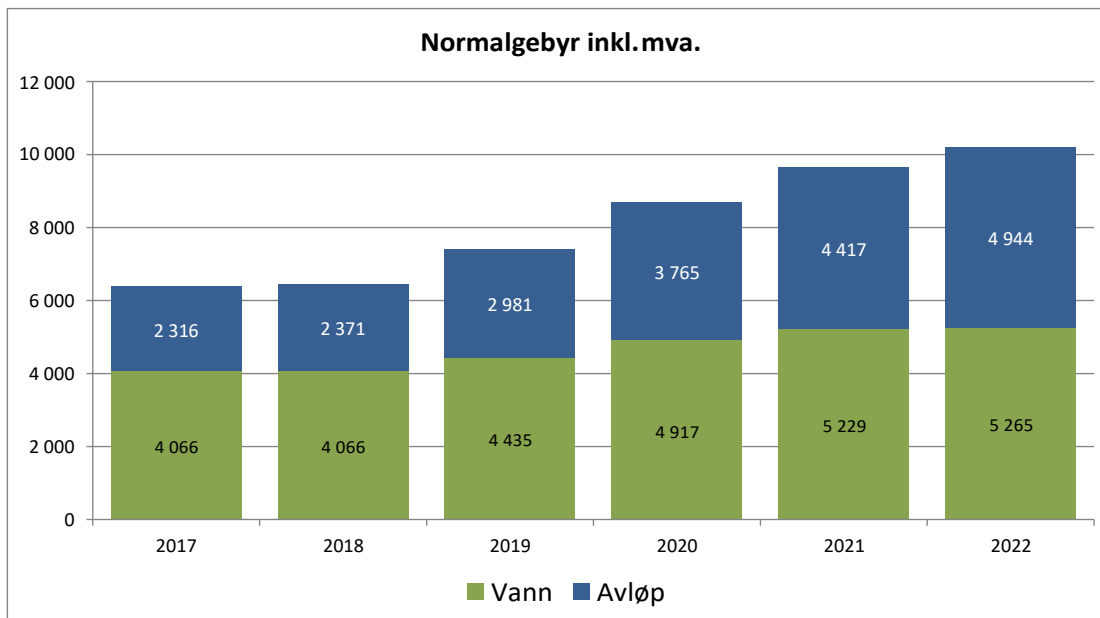
Ved å sammenligne dagens gebyrnivå i de to kommunene finner vi store forskjeller. En normalabonnent i Volda kommune betaler i 2018 ca. 4.000,- kr for vanntjenester og ca. 2.400,- kr for avløpstjenester (inkl. Mva). I Hornindal kommune betaler en normalabonnent i 2018 ca. 5.800,- kr for vanntjenester og 6.100,- for avløpstjenester. Dette illustrerer at det er særlig stor forskjell når det kommer til avløpsgebyret i de to kommunene.

Beregningene fra selvkostmodellen indikerer at abonnentene i Volda kommune bør forvente et høyere gebyrnivå på VA-tjenestene i 2020 enn det de betaler i 2018. Gjennom dialog med kommunen har EDM forsøkt å jevne ut gebyrutviklingen over flere år, i stedet for å øke gebyrene dramatisk i det året kommunesammenslåingen finner sted. EDM's forslag er derfor å begynne en opptapping av gebyrnivået allerede i 2019. Det er dette forslaget som ligger til grunn i dette notatet, og som de videre beregningene bygger på.

Gebyrutvikling vann og avløp.

Fra 2018 til 2019 foreslås en samlet gebyrøkning på rundt 15 % for å dekke kommunens kostnader på VA-områdene. Gebyret for vann foreslås å øke med 9%, mens gebyret for avløp foreslås å øke med 26 %. I perioden 2017 til 2022 øker samlet gebyr med kr 3 828,-, fra kr 6 381,- i 2017 til kr 10 209,- i 2022. Fra og med 2020 er også Hornindals inntekter/kostnader inkludert i beregningene.

Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 10 %. I stolpediagrammet under er gebyret for vann og avløp basert på et årlig målt forbruk på 180 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Årlig gebyrendring fra året før	2019	2020	2021	2022
Vann	9,1 %	10,9 %	6,3 %	0,7 %
Avløp	25,7 %	26,3 %	17,3 %	11,9 %
Total endring	15,2 %	17,1 %	11,1 %	5,8 %

Dette forslaget til gebyrsatser for 2019 er utarbeidet i samarbeid med EnviDan Momentum AS. Volda kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etterkalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen benyttes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap. EnviDan Momentum AS har 15 års erfaring med selvkostproblematikk og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

Vann - 2017 til 2022

Vanngebyrsatser

I Volda kommune er vanngebyret todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjør 36 % av de totale gebyrinntektene. Fra 2018 til 2019 foreslås det at vanngebyret øker med 9 % fra kr 4 066,- til kr 4 435,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt øke med kr 1 199,-, hvorav kr 370,- er endringen fra 2018 til 2019. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 5 % i årene 2017 til 2022. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 4 066,- i 2017 til kr 5 265,- i 2022. I tabellen under er vanngebyret basert på et årlig målt forbruk på 180 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Vanngebyrsatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Abonnementsgebyr (kr/abonent)	kr 1 647	kr 1 647	kr 1 794	kr 1 943	kr 2 065	kr 2 079
Årlig endring		0 %	9 %	8 %	6 %	1 %
Forbruksgebyr (kr/m³)	kr 13,44	kr 13,44	kr 14,68	kr 16,53	kr 17,58	kr 17,70
Årlig endring		0 %	9 %	13 %	6 %	1 %
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 4 066	kr 4 066	kr 4 435	kr 4 917	kr 5 229	kr 5 265
Årlig endring		0 %	9 %	11 %	6 %	1 %

Driftsutgifter Vann

I perioden 2017 til 2022 forventes driftsutgiftene å øke med 3,5 millioner kr, fra 6,3 millioner kr i 2017 til 9,9 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 9 %. For Volda kommune er det lagt inn en ny driftsoperatør med 50/50 fordeling på vann og avløp. Det ligger inne en halvårseffekt i 2019 og helårseffekt i 2020. Fra og med 2020 er driftsutgiftene til Hornindal kommune lagt inn som en aktivitetsendring i selvkostmodellen. Lønnsutgiftene utgjør rundt 53 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	1 051 958	4 600 000	4 715 000	4 832 875	4 953 697	5 077 539	53 %
11*** Varer og tjenester	1 517 210	1 591 000	1 630 775	1 671 544	1 713 333	1 756 166	21 %
12*** Varer og tjenester	4 952 859	1 786 000	1 830 650	1 876 416	1 923 327	1 971 410	30 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	421 357	0	0	0	0	0	1 %
14*** Overføringsutgifter	0	0	0	0	0	0	0 %
15*** Finansutgifter/Aktivitetsendring	-1 602 477	-1 743 258	-1 903 534	1 041 525	1 060 437	1 079 832	-4 %
Sum driftsutgifter	6 340 908	6 233 742	6 272 891	9 422 360	9 650 794	9 884 947	100 %
Årlig endring		-2 %	1 %	50 %	2 %	2 %	

Kapitalkostnader Vann

Fra 2018 til 2019 forventes kapitalkostnadene å øke med rundt 15 % fra 5,6 millioner kr til 6,4 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker kapitalkostnadene med 5,0 millioner kr, fra 2,1 millioner kr i 2017 til 7,1 millioner kr i 2022. Fra 2020 er kapitalkostnadene til Hornindal kommune også hensyntatt. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 28 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 62 % av de totale kapitalkostnadene.

Selvkostberegningen bygger på forutsetningen om at Volda kommune planlegger å investere totalt 9 millioner innenfor vann-området i 2019. Hornindal planlegger å investere 13,58 millioner på dette området i 2019.

Kapitalkostnader Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	1 122 738	3 653 847	3 626 271	3 510 675	3 486 199	3 455 271	53 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	325 000	939 250	939 250	939 250	9 %
Kalkulatorisk rente	994 512	1 756 193	1 818 915	1 854 898	1 847 532	1 801 094	28 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	0	141 600	594 377	932 476	952 538	954 016	10 %
Sum kapitalkostnader	2 117 251	5 551 640	6 364 563	7 237 299	7 225 518	7 149 630	100 %
Årlig endring		162 %	15 %	14 %	0 %	-1 %	

Indirekte kostnader Vann

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 2 % fra 0,44 millioner kr til 0,45 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 0,23 millioner kr, fra 0,37 millioner kr i 2017 til 0,60 millioner kr i 2022. Fra og med 2020 er de indirekte kostnadene til Hornindal kommune også hensyntatt. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 10 %.

Indirekte kostnader Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	369 101	438 000	448 950	572 511	586 932	601 711	100 %
Sum indirekte kostnader	369 101	438 000	448 950	572 511	586 932	601 711	100 %
Årlig endring		19 %	2 %	28 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Vann

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å øke med rundt 9 % fra 12,0 millioner kr til 13,1 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 5,6 millioner kr, fra 11,7 millioner kr i 2017 til 17,3 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 8 %. Konto 16400 utgjør 98 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16400 Høg mva-sats §11,1 - Avg.pl. års-gebyr	11 480 237	11 643 200	12 809 560	15 842 710	16 859 797	16 980 204	98 %
16401 Høg mva-sats §11,1 - Avg.pl. tilkop.-geb	255 800	324 765	324 765	324 765	324 765	324 765	2 %
16500 Høg mva-sats §11,1 - Sal av varer og te	13 795	43 000	0	0	0	0	0 %
Øvrige gebyrinntekter	-13 795	0	0	0	0	0	0 %
Sum gebyrinntekter	11 736 037	12 010 965	13 134 325	16 167 475	17 184 562	17 304 969	100 %
Årlig endring		2 %	9 %	23 %	6 %	1 %	

Øvrige inntekter Vann

Fra 2018 til 2019 forventes øvrige inntekter å øke med rundt 2 % fra 0,01 millioner kr til 0,01 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker øvrige inntekter med 0,10 millioner kr, fra 0,01 millioner kr i 2017 til 0,11 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 41 %.

Øvrige inntekter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
17*** Refusjoner	6 059	6 210	6 365	6 524	6 687	6 855	-10 %
19*** Finansinntekter /Aktivitetsendring	0	0	0	-622 780	102 634	103 400	110 %
Sum øvrige inntekter	6 059	6 210	6 365	-616 256	109 322	110 255	100 %
Årlig endring		2 %	2 %	-9782 %	-118 %	1 %	

Selvkostoppstilling Vann

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	6 340 908	6 233 742	6 272 891	9 422 360	9 650 794	9 884 947	10 124 965
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	994 512	1 897 793	2 413 292	2 787 374	2 800 070	2 755 110	2 693 926
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	1 122 738	3 653 847	3 951 271	4 449 925	4 425 449	4 394 521	4 393 650
Indirekte kostnader (drift og kapital)	369 101	438 000	448 950	572 511	586 932	601 711	616 861
- Øvrige inntekter	-6 059	-6 210	-6 365	-629 304	95 947	96 545	97 159
+/- Andre inntekter og kostnader	2 146 884	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	10 968 085	12 217 172	13 080 039	16 602 866	17 559 190	17 732 834	17 926 560
Gebyrinntekter	11 736 037	12 010 965	13 134 325	16 167 475	17 184 562	17 304 969	17 722 113
Selvkostresultat	767 952	-206 207	54 286	-435 391	-374 628	-427 865	-204 447
Selvkost dekningsgrad i %	107 %	98 %	100 %	97 %	98 %	98 %	99 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	1 264 062	2 078 577	1 918 991	2 023 293	374 988	214 047	-3 923
+/- Selvkostresultat	781 747	-206 207	54 286	-1 680 951	-169 360	-221 065	3 923
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	32 768	46 621	50 016	32 646	8 419	3 095	-60
Utgående balanse 31.12	2 078 577	1 918 991	2 023 293	374 988	214 047	-3 923	-60
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	108 %	99 %	99 %	99 %

Avløp - 2017 til 2022

Avløpgebyrsatser

I Volda kommune er avløpgebyret todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjør 38 % av de totale gebyrinntektene. Fra 2018 til 2019 foreslås det at avløpgebyret øker med 26 % fra kr 2 371,- til kr 2 981,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt øke med kr 2 628,-, hvorav kr 610,- er endringen fra 2018 til 2019. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 16 % i årene 2017 til 2022. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 2 316,- i 2017 til kr 4 944,- i 2022. I tabellen under er avløpgebyret basert på et årlig målt forbruk på 180 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Avløpgebyrsatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	kr 853	kr 874	kr 1 089	kr 1 360	kr 1 595	kr 1 785
Årlig endring		2 %	25 %	25 %	17 %	12 %
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 8,13	kr 8,31	kr 10,51	kr 13,36	kr 15,68	kr 17,55
Årlig endring		2 %	26 %	27 %	17 %	12 %
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 2 316	kr 2 371	kr 2 981	kr 3 765	kr 4 417	kr 4 944
Årlig endring		2 %	26 %	26 %	17 %	12 %

Driftsutgifter Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å reduseres med rundt 9 % fra 2,2 millioner kr til 2,0 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker driftsutgiftene med 3,5 millioner kr, fra 2,9 millioner kr i 2017 til 6,4 millioner kr i 2022. Her er det lagt til en ny driftsoperatør med 50/50 fordeling mellom vann og avløp. Denne stillingen har en halvårseffekt i 2019 og full effekt fra og med 2020. I tillegg er det lagt inn en ny ingeniørstilling med effekt fra og med april 2019. Fra og med 2020 er driftskostnadene til Hornindal kommune lagt til i selvkostkalkylen. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 17 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 43 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	1 255 543	1 876 000	1 922 900	1 970 973	2 020 247	2 070 753	43 %
11*** Varer og tjenester	751 799	661 761	678 305	695 262	712 644	730 460	16 %
12*** Varer og tjenester	1 578 218	971 759	996 053	1 020 955	1 046 479	1 072 641	26 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	302 718	0	0	0	0	0	1 %
15*** Finansutgifter/Aktivitetsendring	-1 004 911	-1 308 195	-1 595 521	2 541 679	2 541 679	2 541 679	14 %
Sum driftsutgifter	2 883 367	2 201 325	2 001 737	6 228 869	6 321 048	6 415 532	100 %
Årlig endring		-24 %	-9 %	211 %	1 %	1 %	

Kapitalkostnader Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes kapitalkostnadene å øke med rundt 35 % fra 4,0 millioner kr til 5,4 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker kapitalkostnadene med 7,4 millioner kr, fra 1,4 millioner kr i 2017 til 8,8 millioner kr i 2022. Fra og med 2020 er også Hornindals kapitalkostnader inkludert. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 45 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 61 % av de totale kapitalkostnadene.

Selvkostberegningene bygger på forutsetningene om at Volda kommune har behov for å investere 5,5 millioner innenfor avløp i 2019, og 50 millioner tilknyttet et nytt renseanlegg i perioden 2020-2022. Hornindal planlegger å investere 13,58 millioner innenfor avløp i 2019.

Kapitalkostnader Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	733 681	2 506 919	2 479 344	2 479 344	2 431 510	2 400 582	39 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	881 297	1 420 547	1 920 547	2 920 547	22 %
Kalkulatorisk rente	643 920	1 231 684	1 277 209	1 303 203	1 298 101	1 266 147	21 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	0	233 356	742 095	1 166 497	1 612 221	2 187 881	18 %
Sum kapitalkostnader	1 377 601	3 971 959	5 379 946	6 369 592	7 262 379	8 775 157	100 %
Årlig endring		188 %	35 %	18 %	14 %	21 %	

Indirekte kostnader Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 2 % fra 0,26 millioner kr til 0,27 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 0,17 millioner kr, fra 0,25 millioner kr i 2017 til 0,43 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 11 %.

Indirekte kostnader Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	254 951	260 000	266 500	405 413	415 675	426 191	100 %
Sum indirekte kostnader	254 951	260 000	266 500	405 413	415 675	426 191	100 %
Årlig endring		2 %	2 %	52 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å øke med rundt 19 % fra 6,9 millioner kr til 8,2 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 8,9 millioner kr, fra 6,5 millioner kr i 2017 til 15,3 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 19 %. Konto 16400 utgjør 97 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16400 Høg mva-sats §11,1 - Avg.pl. års-gebyr	6 189 815	6 400 000	7 954 452	11 496 729	13 477 251	15 090 323	97 %
16401 Høg mva-sats §11,1 - Avg.pl. tilkop.-gebyr	273 200	490 000	250 000	250 000	250 000	250 000	3 %
Sum gebyrinntekter	6 463 015	6 890 000	8 204 452	11 746 729	13 727 251	15 340 323	100 %
Årlig endring		7 %	19 %	43 %	17 %	12 %	

Øvrige inntekter Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes øvrige inntekter å øke med rundt 2 % fra 2,5 tusen kr til 2,5 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 øker øvrige inntekter med 72,3 tusen kr, fra 2,4 tusen kr i 2017 til 74,7 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 99 %.

Øvrige inntekter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
17*** Refusjoner	2 425	2 485	2 547	2 611	2 676	2 743	4 %
19*** Finansinntekter /Aktivitetsendring	0	0	0	266 565	72 000	72 000	96 %
Sum øvrige inntekter	2 425	2 485	2 547	269 176	74 676	74 743	100 %
Årlig endring		3 %	2 %	10467 %	-72 %	0 %	

Selvkostoppstilling Avløp

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	2 883 367	2 201 325	2 001 737	6 228 869	6 321 048	6 415 532	6 512 379
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	643 920	1 465 040	2 019 304	2 469 700	2 910 321	3 454 028	3 675 364
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	733 681	2 506 919	3 360 641	3 899 891	4 352 057	5 321 129	6 280 106
Indirekte kostnader (drift og kapital)	254 951	260 000	266 500	405 413	415 675	426 191	436 972
- Øvrige inntekter	-2 425	-2 485	-2 547	263 954	69 324	69 257	69 188
+/- Andre inntekter og kostnader	1 698 256	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	6 211 750	6 430 799	7 645 635	13 267 827	14 068 426	15 686 137	16 974 009
Gebyrinntekter	6 463 015	6 890 000	8 204 452	11 746 729	13 727 251	15 340 323	16 704 092
Selvkostresultat	251 265	459 201	558 817	-1 521 098	-341 175	-345 814	-269 917
Selvkost dekningsgrad i %	104 %	107 %	107 %	89 %	98 %	98 %	98 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	148 140	404 826	878 999	1 467 587	506 490	321 144	125 915
+/- Selvkostresultat	251 265	459 201	558 817	-987 968	-197 175	-201 814	-125 916
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	5 421	14 972	29 771	26 871	11 829	6 585	1 933
Utgående balanse 31.12	404 826	878 999	1 467 587	506 490	321 144	125 915	1 932
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	96 %	99 %	99 %	99 %

Gebyrer for renovasjon, vann og avløp. Satser for en standard bolig på 120 m² ekskl. mva. (kr), etter region, statistikkvariabel og år

	Stipulert årsgebyr avløp, ekskl mva		Fastledd ved gebyr etter målt forbruk på avløp, ekskl mva		Stipulert årsgebyr vann, ekskl mva		Fastledd ved gebyr etter målt forbruk vann, ekskl mva		
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
0111 Hvaler		4944	4944	1784	1784	3273	3273	1144	1144
1201 Bergen		2673	2812	917	965	1917	1917	655	655
1432 Førde		3478	3606	580	621	2047	2047	363	363
1444 Hornindal		5951	6128	1997	2064	5301	5832	1797	2002
1449 Stryn		2245	2470	795	875	3361	3563	1051	1114
1519 Volda		1384	1418	682	700	2478	2479	1318	1318
1520 Ørsta		2310	2310	1192	640	2363	2363	1361	640
1529 Skodje		2559	2563	1613	1645	2533	2772	1654	1770
1531 Sula		4479	4972	2271	2500	2738	2550	1509	1408
	Sum avløp 2016	Sum avløp 2017	Sum vatn 2016	Sum vatn 2017					
0111 Hvaler		6728	6728	4417	4417				
1201 Bergen		3590	3777	2572	2572				
1432 Førde		4058	4227	2410	2410				
1444 Hornindal		7948	8192	7098	7834				
1449 Stryn		3040	3345	4412	4677				
1519 Volda		2066	2118	3796	3797				
1520 Ørsta		3502	2950	3724	3003				
1529 Skodje		4172	4208	4187	4542				
1531 Sula		6750	7472	4247	3958				

KOSTRA tall skal ein være meget forsiktige med og tolke. Disse tala seier ingen ting om kvalitet på leidningsnett og anlegg, samt utvikling av fond. Dei seier heller ingen ting om talet på abonnentar per anlegg. Tala avvik frå Momentum sine beregningar då KOSTRA og Momentum nyttar ulik storleik på ein gjennomsnittleg bustad.

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Eli Øye Vassbotn

Arkivsak nr.: 2014/2066

Arkivkode: 221

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
186/18	Formannskapet Kommunestyret	27.11.2018

AVFALLSGEBYR 2019

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret vedtek å godkjenne justering av avfallsgebyr for 2019 i samsvar med vedlagt gebyrregulativ, datert 10.09.2018.

Vedleggsliste:

Særutskrift av rep.skap sak 08-18 den 09.10.18 om budsjett og avfallsgebyr for 2019.

Saksopplysningar/fakta:

Representantskapet i VØR vedtok i 2015 ein fireårs plan for å auke materialgjenvinninga frå 39 % i 2015 til 60 % innan 2020 og auke mengda innsamla farleg avfall med 10 %.

Disse måla støtta kommunestyra i desember 2017, ved å endre forskriftene slik at våtorganisk avfall vert sortert ut og samla inn for seg. Styret i VØR har fastsett startdato til andre januar 2019.

Representantskapet sin plan er følgt opp. I 2016 starta VØR med innsamling av glas og metall emballasje. I 2017 innførte ein sjeldnare henting av restavfallet. Våren 2018 vart raud boks for farleg avfall utlevert til alle abonnentar og på hausten i -18 vart boksane samla inn første gangen.

Alle tiltaka har gitt svært positive miljøresultat. Glas- og metallmengdene har auka med meir enn 60 %, mengdene plastemballasje har meir enn dobla seg frå 2015, og er no på 11,4 kg pr innbyggjar. Og vi får inn langt meir av mindre typar farleg avfall som vi har sett lite av tidligare. Restavfallet har minka i perioden.

Uavhengig undersøking utført av Energidata AS, syner at vi nådde 45 % materialgjenvinning i 2017.

2 januar 2019 startar vi å samle inn matavfall / våtorganisk avfall i eigen behaldar. Det våtorganiske avfallet vert levert til biogass anlegg på Lillehammer og blir til fornybar gass som erstattar diesel i bussar og renovasjonsbilar, og biorest som erstattar kunstgjødsel.

Det våtorganiske avfallet er tungt. Røynsler frå andre selskap, tyder på det står for halvparten av vekt i restavfallet.

Vi budsjetterer med å få inn 50 kg våtorganisk avfall pr. innbyggjar første året. Med tilsvarende reduksjon i mengda restavfall, er det realistisk å nå godt over 50 % materialgjenvinning i 2019.

Romsdal Interkommunale avfallselskap(RIR) og Nordfjord Interkommunale avfallselskap (NOMIL) har helde på med innsamling av våtorganisk avfall i mellom 10 og 20 år, og opererer med opp mot 80 kg pr. innbyggjar pr. år. Det er realistisk at vi og vil nå same mengdene etter kvart.

VØR har frå 2019 eit innsamlings tilbod relativt likt med kommunane nær oss. For hovudfraksjonane mat-, rest-, plast- og papiravfall vert det lik hentefrekvensen med Nordfjord og Ytre Søre. VØR har i tillegg henteordning av Farleg Avfall i raud boks, noko dei andre ikkje har. Likeeins har Nordfjord og VØR innsamling av glas og metall emballasje i eigen behaldar, noko Ytre Søre Sunnmøre ikkje har innført enno.

Ein del av Stortinget sin vedtekte miljøpolitikk.

Vi som innbyggjarar må sortere meir for å få til auka materialgjenvinning. Dette er vedteke av eit samla Storting.

Under handsaminga av Nasjonal avfall strategi i februar 2018, høgda Stortinget dei norske ambisjonane. For innbyggjarane inneber det nye og meir ambisiøse mål som må nåast etter 2020.

Om gebyra og økonomien til selskapet i 2019.

Meir sortering aukar kostnadane med renovasjon. I 2015 hadde vi to oppsamlingseiningar med 13.000 behaldarar ute hos abonnentane, pluss returplastsekkar for plastemballasje.

I 2019 skal omlag same mengd avfall fordelast på seks oppsamlingseiningar inklusiv returplastsekken, og i alt 34000 behaldarar.

Mykje av kostnadsauken frå 2015 og fram til 2019 har ikkje abonnentane merka, då den for det meste er finansiert via sjølvkostfond renovasjon, som var på topp i starten av omlegginga.

I 2019 brukar vi siste rest av fondet, noko som også er eit krav frå kommunerevisjonen som følgje av at Hornindal kommune skal gå inn som del av Nye Volda Kommune frå 2020.

Abbonentar i Volda og Ørsta som har betalt inn i ordninga, skal ha nytte av det som er for mykje innbetalt. Revisjonen krev at fonda for renovasjon og slam skal vere lik kr 0,- ved utgangen av 2019.

Renovasjongsgebyra aukar denne gangen med 34,8 %, etter å ha stått relativt stille frå tusenårsskiftet og fram til no. Slamgebyra vert redusert med 8 % for slamavskiljar og tette tankar grunna tilbakebetaling av slamfondet.

Budsjettprosessen har vore krevjande, med fleire ukjende variablar enn vanleg. Store logistikk operasjonar står no framfor oss, der det er knytt risiko til kostnadsbruken. Og dermed kor mykje som vert att av sjølvkostfond renovasjon ved årsskiftet.

I haust skal vi samle inn farleg avfall frå raudboksar og vi skal levere ut 8000 matavfallsbeholdarar, 8000 korgar for matavfall og posar for matavfall. Alle husstandar får tre rullar med posar kvar å 50 stk.

Frå januar 2019 skal vi vere i gang med å samle inn matavfall for seg. Korleis fordelinga vert mellom restavfall og matavfall er og eit risikoelement som påverkar økonomien. Ser vi til andre selskap, varierer mengdene med matavfall frå 35-80 kg pr. innbyggjar. Vi budsjetterer med 50 kg. Matavfallet er meir kostbart å slutthandsame på grunn av krava i samband med omlasting og borttransport.

Då anlegget på Melsgjerdet ikkje er klart til å ta imot matavfall, leverar vi i ei overgangsperiode til Ulsteinvik, for felles vidaretransport til Mjøsanlegget og biogass produksjon der.

Inntektene.

Vi ventar reell auke i abonnementinntektene utover den prisstigninga frå bustader i 2018 som er lagt inn. Nasjonaløkonomien er i oppgang, og Volda og Ørsta er eit attraktivt område å busetje seg i. Inntektene elles på renovasjonsområdet vil vere uendra i høve 2018. For slammet vil reduksjonen i inntekter, vere lik med gebyrreduksjonen, då talet av tankar er relativt stabilt frå år til år

Kostnadane

Driftsbudsjettet er justert med endringar som følgje av matavfall innsamlinga og tilrådingar frå SSB og KLP.

Vi har ikkje lagt inn driftskostnader frå nytt mottaksanlegg på Melsgjerdet. Vi kalkulerer at dette anlegget er klart til drift først i 2020.

Andre kostnadsfaktorar i budsjettet er individuelt vurderte i høve kontraktar og behov. **Investeringar – nye tiltak.**

Vi får to prosjekt i 2019. Hornindal skal innlemmast i Nye Volda Kommune frå første januar 2020. Dette arbeidet vert mest intensivt på slutten av 2019.

Utbygging av omlastingsanlegget på Melsgjerdet er det andre prosjektet. Det startar i 2019, med opning i 2020. Arbeidet vert aktivert i rekneskapen, og tatt med i 2020 budsjettet. Finansieringa er vedteken i 2018 budsjettet.

Investeringane elles i 2019 gjeld utskifting av gammalt utstyr og etablering av nokre nedgravne anlegg. Planane om eit eventuelt biogass anlegg saman med samarbeidspartar, vert vidareført i 2019. Vi er inne i ei periode der oppdatert reguleringsplan må på plass og løyvesøknad vert førebudd. Vi har eit realistisk håp om å kome nær investeringsavgjerd i 2019.

Samanlikning standardgebyr 2018 mot tilrådd gebyr hos VØR i 2019.

Heimesidene til kommunane rundt oss, syner slike standardgebyr, eks .mva.

VØR 2019:	kr 2513,60
Stranda 2018	kr 3504,-
Stryn 2018	kr 3010,10
Sula 2018	kr 2776,00
Hareid 2018	kr 3141,60

Vurdering og konklusjon:

Eg rår til at avfallsgebyra vet vedtekne med dei satsane representantskapen har vedtek i sak 08-18, den 09.10.15.

[Sjekkliste for kommuneplan, samfunnsdelen. Slett linken etter bruk.](#)

Rune Sjurgard
Rådmann

Utskrift av endeleg vedtak:

Volda og Ørsta Reinhaldsverk IKS, Torvmyrvegen 29,6160 Hovdebygda

Ørsta kommune, Dalevegen 6,6150 Ørsta

Servicekontoret, her for oppdatering av heimesida

Lysing i «Møre» om utlegging til offentlig ettersyn om gebyrsatsane, då dei er vedtekne.

VOLDA OG ØRSTA REINHALDSVERK IKS

Budsjettert resultatregneskap	2 019	Resultat 2 017
Driftsinntekter		
Salsinntekter	32 941 240	26 946 790
Annan driftsinntekt	-	134 820
Fra fond hushaldning og slam	-	
	<u>32 941 240</u>	<u>27 081 610</u>
Driftskostnader		
Varekostnad	-52 000	7 570
Lønskostnad	-11 983 260	-10 498 495
Avskrivning	-4 194 004	-3 112 854
Annan driftskostnad	-16 612 134	-14 051 330
Sum driftskostnader	<u>-32 841 398</u>	<u>-27 655 109</u>
Driftsresultat	<u>99 843</u>	<u>-573 499</u>
Finansinntekter og finanskostnader		
Annen renteinntekt	200 000	220 109
Nedskrivning av finansiell anleggsmiddel		-150 000
Annen rentekostnad	-582 687	-368 549
Annen finanskostnad		-
Netto finansposter	<u>-382 687</u>	<u>-298 440</u>
Ordinært resultat før skattekostnad	-282 844	-871 939
Skattekostnad		282 958
Årsresultat	<u>-282 844</u>	<u>-1 154 897</u>
Arsoppgjerdisposisjonar		
Frå fond slambehandling	393 977	393 977
Frå fond hushaldning	1 190 812	1 554 598
Annan egenkapital		-793 678
Sum disponeringer	<u>1 584 789</u>	<u>1 154 897</u>

Gebyr hos våre naboar,

Gebyrtype. Prisar eks. mva. VØR pris 2019. Andre kommuner pris 2018.

	VØR -19	Hareid-18	Stryn-18	Sula-18	Stranda-18
Renovasjon standard	2 513,60	3 141,60	3 010,10	2 776,00	3 504,00
Renovasjon fritidshus	1 131,20	780,00	1142,60 *	1 110,00	1 751,20
Slamtøming intil 4,5 m3	1 183,20	Ikkje opplyst	1 231,00	1 188,00	1 416,25

* Nordfjord har differensierte gebyr utifrå standard på og tilgjenge til fritidseigedomen.

Høg sats kr 1891,- (Straum og vatn innlagt. Heilårsveg fram til eigedomen)

Middel sats kr 1142,60. (Eit av vilkåra til stade: Straum og vatn innlagt. Heilårsveg)

Låg sats 374,20 (Fr.huset større enn 20 kvm og utan innl.straum, vatn og veg fram til eigedomen)

VOLDA OG ØRSTA REINHALDSVERK IKS

Budsjettert resultatrekneskap	2 019	Resultat 2 017
Driftsinntekter		
Salsinntekter	32 941 240	26 946 790
Annan driftsinntekt	-	134 820
Fra fond hushaldning og slam	-	
	<u>32 941 240</u>	<u>27 081 610</u>
Driftskostnader		
Varekostnad	-52 000	7 570
Lønskostnad	-11 983 260	-10 498 495
Avskrivning	-4 194 004	-3 112 854
Annan driftskostnad	-16 612 134	-14 051 330
Sum driftskostnader	<u>-32 841 398</u>	<u>-27 655 109</u>
Driftsresultat	<u>99 843</u>	<u>-573 499</u>
Finansinntekter og finanskostnader		
Annen renteinntekt	200 000	220 109
Nedskrivning av finansiell anleggsmiddel		-150 000
Annen rentekostnad	-582 687	-368 549
Annen finanskostnad		-
Netto finanspostar	<u>-382 687</u>	<u>-298 440</u>
Ordinært resultat før skattekostnad	-282 844	-871 939
Skattekostnad		282 958
Årsresultat	<u>-282 844</u>	<u>-1 154 897</u>
Arsoppgjerdisposisjonar		
Frå fond slambehandling	393 977	393 977
Frå fond hushaldning	1 190 812	1 554 598
Annan egenkapital		-793 678
Sum disponeringer	<u>1 584 789</u>	<u>1 154 897</u>

Gebyr hos våre naboar,

Gebyrtype. Prisar eks. mva. VØR pris 2019. Andre kommuner pris 2018.

	VØR -19	Hareid-18	Stryn-18	Sula-18	Stranda-18
Renovasjon standard	2 513,60	3 141,60	3 010,10	2 776,00	3 504,00
Renovasjon fritidshus	1 131,20	780,00	1142,60 *	1 110,00	1 751,20
Slamtøming intil 4,5 m3	1 183,20	Ikkje opplyst	1 231,00	1 188,00	1 416,25

* Nordfjord har differensierte gebyr utifrå standard på og tilgjenge til fritidseigedomen.

Høg sats kr 1891,- (Straum og vatn innlagt. Heilårsveg fram til eigedomen)

Middel sats kr 1142,60. (Eit av vilkåra til stade: Straum og vatn innlagt. Heilårsveg)

Låg sats 374,20 (Fr.huset større enn 20 kvm og utan innl.straum, vatn og veg fram til eigedomen)

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Anne-Margrethe Mo	Arkivsak nr.:	2018/2118
		Arkivkode:	231

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
187/18	Formannskapet Kommunestyret	27.11.2018

GEBYR FOR MEKLARPAKKAR/EIGEDOMSOPPLYSNINGAR 2019

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret vedtek fylgjande betalingssatsar for meklarpakkar/eigedomsopplysningar gjeldande frå 01.01.2019:

<u>Leveringstid – arbeidsdagar</u>	<u>Pris inkl mva</u>
<i>1-7 dagar</i>	<i>kr. 2 115,-</i>
<i>8-10 dagar</i>	<i>kr. 1 496,-</i>
<i>11 dagar eller meir</i>	<i>kr. 556,-</i>

Vedleggsliste:

Uprenta saksvedlegg:

Samandrag av saka:

Eigedomsmeklarar vender seg jamnleg til Volda kommune med førespurnad om eigedomsopplysningar. Det vert då vist til Eiendomsmeglerloven § 3-6 (1) pkt. 8. Opplysningane vert nytta til å sette opp prospekt over eigedomar for sal til potensielle kjøparar. Servicekontoret formidlar opplysningar som til ei kvar tid finnast i kommunalt arkiv, etter eige skjema. Vi ynskjer å yte god service og sikre inntekter, derfor er målet å ekspedere opplysningane så raskt det er praktisk mogleg.

Saksopplysningar/fakta:

Eigedomsmeklarar vender seg jamnleg til Volda kommune med førespurnad om eigedomssopplysningar. Det vert då vist til Eiendomsmeglerloven § 3-6 (1) pkt. 8. Opplysningane vert nytta til å sette opp prospekt over eigedomar for sal til potensielle kjøparar. Servicekontoret formidlar opplysningar som til ei kvar tid finnast i kommunalt arkiv, etter eige skjema.

Vi ynskjer å yte god service og sikre inntekter, derfor er målet å ekspedere opplysningane så raskt det er praktisk mogleg.

Opplysningar som vere gjeve:

- Godkjende teikningar
- Byggeløyver
- Bruksløyve/ferdigattest evnt mellombels bruksløyve
- Matrikelopplysningar/målebrev/skylddeling
- Situasjonsskart
- Tomtehistorikk
- Reguleringsplan med vedtekter
- Kommunale avgifter, herunder også eigedomsskatt
- Eventuell restansar (ubetalte krav)
- Opplysningar om tilknytning offentleg eller privat vatn og kloakk
- Opplysningar om vegtilkomst
- Opplysningar om eigedomen har vassmålar/ikkje vassmålar

Satsane for 2018 har vore:

<u>Leveringstid – arbeidsdagar</u>	<u>Pris inkl mva</u>
1-7 dagar	kr. 2 065,-
8-10 dagar	kr. 1 460,-
11 dagar eller meir	kr. 543,-

Den føreslegne auken er på om lag 2,5%.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår til at betalingssatsen for meklarpakkar/eigedomssopplysningar blir auka i tråd med den forventa løns- og prisauken.

[Sjekkliste for kommuneplan, samfunnsdelen. Slett linken etter bruk.](#)

Folkehelse er overordna og førande prinsipp for kommuneplanen i Volda kommune.

Helse og miljøkonsekvensar:

Ingen.

[Sjå sjekkliste, slett denne linken etter bruk.](#)

Økonomiske konsekvensar:

Gebyrauken vil kompensere for forventa løns- og prisvekst.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen.

Rune Sjurgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:
Servicekontoret for vidare arbeid.

Klageinstans:

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Jørgen Vestgarden

Arkivsak nr.: 2013/2124

Arkivkode: 106

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

188/18

Formannskapet

27.11.2018

GEBYRSATSER FOR TENESTER ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVA, MATRIKKELLOVA, KONSESJONSLOVA OG JORDLOVA

Administrasjonen si tilråding:

Prisar på tenester ved utviklingssektoren vert vedtekne som vist i vedlegget "Prisar på tenester for 2019, utviklingssektoren".

Heimel for vedtaket er Plan- og bygningslova § 33-1, Matrikkellova § 32, Matrikkelforskrifta § 16, Lov om eierseksjoner § 7 og Forskrift om gebyr for konsesjonsbehandling m.m.

Gebysatsane vert gjort gjeldande frå 01.01.2019.

Vedleggsliste;

Prisar på tenester for 2019, utviklingssektoren.

Samandrag av saka:

Årleg justering av gebysatsane for tenester ved utviklingssektoren.

Saksopplysningar/fakta:

Gebysatsane er generelt auka med 3,0 % og foreslått med ei fornuftig avrunding.

Gebysatsane for konsesjonshandsaming og deling etter jordlova er satt til høgaste sats som forskrift tillet. Desse vil verte handsama og fakturert av Ørsta kommune grunna felles landsbrukskontor.

Vurdering og konklusjon:

Tabellen under viser storleiken på nokre av dei mest brukte gebyra frå 2018 i nokon samanliknbare kommunar her på søre Sunnmøre.

	Byggesak (einebustad på 200 m ²)	Dispensasjon (politisk handsaming)	Privat regulering (inntil 5000 m ²)	Oppmålings- forretning (750 m ²)
Volda	13 700	17 000	42 600	17 800
Ørsta	13 800	13 000	45 900	15 606
Herøy	10 362	11 773	34 713	17 613
Ulstein	14 300	11 800	35 100	18 369

(Kjelde: Heimesidene til dei respektive kommunane unntatt Herøy der det er KOSTRA-tal frå 2017)

Som ein ser så ligg vi ganske likt som kommunane rundt oss. På regulering så ligg vi i øvste sjiktet. Vi har hatt ein betydeleg auke i storleiken gebyra (utover den ordinære prisstigninga) dei siste åra grunna kutt i budsjetttramma. Oppmålingsgebyret har vi auka med 10 % frå 2015 til 2016 sidan vi ser at dette er tidkrevjande saker og for å nærme oss dei kommunane som har høgare gebyr enn oss. Vi har også hatt ein kraftig auke i gebyret for dispensasjonssaker dei siste åra da dette har vore lågt i forhold til arbeidsmengd og andre kommunar sine gebyr i tilsvarande saker.

Når det kor stor del av utgiftene som vert dekt inn av gebyra låg dekningsgraden i 2017 for bygge- og delesaker på 69 %, plansakhandsaming på 6,5 % og oppmålingssaker på 59 %. Førebelse tal for 2018 så ligg vi an til ein generell nedgang i dekningsgrad på alle tre tenestoområda. Noko av bakgrunnen for den låge dekningsgraden for plansakhandsaming er at dei siste åra har vore jobba med revisjon av kommuneplanen som da ikkje gir nokon gebyrinntekter. Viss vi ikkje skal ligge på eit altfor høgt gebyrnivå i forhold til våre nabokommunar, kan ein ikkje ha ein kraftig auke i gebyrnivået sjølv om dekningsgraden viser at vi har noko å gå på. Det er derfor det berre er lagt inn ei auke på 3,0 % no.

Dei nye gebyrsatsane ligg uansett godt innafor prinsippet om sjølvkost. Rådmannen rår til at nye gebyrsatsane som er foreslått vert godkjent.

Helse og miljøkonsekvensar:

Ingen

Økonomiske konsekvensar:

Reduksjon i høve framlegget vil medføre reduserte inntekter og tilsvarande auka balanseutfordring i budsjettet for 2019.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen

Rune Sjurgard
Rådmann

Jørgen Vestgarden
utviklingssjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Utviklingssektoren
Servicekontoret for utlegging på heimesida

B Tenester, attestar og liknande som skal betalast etter medgått tid:

B.1 Attestar o.l:

For attestar og lignende som kommunen kan krevje gebyr for i medhald av plan- og bygningslova, og som ikkje er spesifisert i regulativet for den einskilde lova kan kommunen krevje gebyr etter medgått tid etter dei satsar som kjem fram av pkt. B.2.

B.2 Timepris:

Timepris vanleg arbeid	eks mva	1 000	1 050
Timepris, arbeid med bruk av måleutstyr	eks mva	1 400	1 450

C Gebyr for arbeid etter plan- og bygningslova (§109)

C.1 Kart og eigedomsoppgåver (§ 5) Kart til plan-, prosjekterings- og dokumentasjonsarbeid:

For utskrift på papir:	FKB (fylt fargeflate)	Format A4	0	0
	FKB (strekkart)	Format A4	0	0
	FKB (fylt fargeflate)	Format A3	0	0
	FKB (strekkart)	Format A3	0	0
	FKB (fylt fargeflate)	Format A2	350	360
	FKB (strekkart)	Format A2	300	310
	FKB (fylt fargeflate)	Format A1	450	460
	FKB (strekkart)	Format A1	350	360
	FKB (fylt fargeflate)	Format A0	540	560
	FKB (strekkart)	Format A0	450	460

Der grunnlaget blir supplert med informasjon om nedgravne leidningar, skal det betalast 10% tillegg for kvart av tema: V/A, nedgravne el-kablar og signalkablar (tele/TV).

For kopi av digital kartbase levert på digital form skal det reknast gebyr i samsvar med kommunen sin "Geovekstavtale"	minimum kr	1 050	1 100
Tillegg til ordinært gebyr for kartbase i anna format enn sosi		500	550

C.3 Tiltakssaker (Bygge-og anleggssaker)

C.3.1 Mindre tiltak på bebygd eigedom som krever søknad og løyve etter PBL §20-4:

C.3.1.1 Mindre tiltak på bebygd eigedom (jfr PBL §20-2a og byggesaksforskrifta § 3-1):

a) Tilbygg	4 300	4 400
b) Oppføring, endring, riving mv av mindre frittliggande bygning	4 300	4 400
c) Riving av mindre frittliggande bygning	2 900	3 000
d) Terasse (inkl. utviding/endring)	3 500	3 600
e) Støttemur	3 500	3 600
f) Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel innanfor ein bueining	3 500	3 600
g) Skilt- og reklameinnretning	3 500	3 600
h) Antennesystem	3 500	3 600

C.3.1.2 Alminnelege driftsbygningar i landbruket (jf PBL § 20-2b og Byggesaksforskrifta § 3-2):		
a) Oppføring, endring, riving m.v - bruksareal inntil 1.000 m2	4 600	4 700
b) Tilbygg- bygningens totale bruksareal inkl tilbygg < 1.000 m2	4 600	4 700
C.3.1.3 Mellombels bygningar, konstruksjonar eller anlegg (jf PBL § 20-1 j og § 20-2 c):		
Oppføring av mellombels bygningar, konstruksjonar eller anlegg som ikkje skal plasserast for eit lengre tidsrom enn 2 år	4 300	4 400
C.3.1.4 Andre mindre tiltak (PBL § 20-2 d)	3 500	3 600
C.3.2 Tiltak som krever søknad og løyve etter PBL § 20-1 og § 20-3:		
Saksgebyr for konstruksjon, anlegg og vesentlege terrengendrinar, som er ein integrert del av ein byggesøknad, er medrekna i saksbebyret.		
C.3.2.1 Oppføring av bygning (PBL § 20-1 a)		
a) Bustad og fritidsbygning (bygningstypekode 111-172 og 193-199)	13 700	14 100
b) Bueining nr 2 til og med nr 5 i same bygning:	6 800	7 000
c) Frå og med nr 6 i same bygning:	3 400	3 500
d) Garasje, uthus, naust, (bygningstypekode 181-182) inntil 100 m2	6 400	6 600
e) Garasje, uthus, naust, (bygningstypekode 181-182) > 100 m2	9 500	9 800
f) Industri- og energiforsyningsbygning, (bygningstypekode 211-229 og 241-249)	19 200	19 800
g) Lagerbygning (bygningstypekode 231-239)	9 700	10 000
h) Fiskeri- og landbruksbygning (bygningstypekode 241-249)	6 300	6 500
i) Kontor- og forretningsbygg (bygningstypekode 311-330)	47 500	48 900
j) Samferdsel og kommunikasjon (bygningstypekode 411-449)	41 500	42 700
k) Hotellbygning (bygningstypekode 511-519)	51 900	53 500
l) Bygning for overnatting (bygningstypekode 521-529)	24 100	24 800
m) Restaurantbygning (bygningstypekode 531-539)	18 000	18 500
n) Skulebygning (bygningstypekode 611-629)	45 300	46 700
p) Museums- og bibliotekbygning (bygningstypekode 641-649)	24 100	24 800
q) Idrettsbygning (bygningstypekode 651-659)	40 400	41 600
r) Kulturhus (bygningstypekode 661-669)	51 900	53 500
s) Bygning for religiøse aktiviteter (bygningstypekode 671-679)	35 000	36 100
t) Sjukehus (bygningstypekode 719)	51 900	53 500
u) Sjukeheim og primærhelsebygning (bygningstypekode 721-739)	35 000	36 100
v) Fengsel, beredskap o.a. (bygningstypekode 819-840)	51 900	53 500
C.3.2.2 Tilbygg, påbygg, underbygg og plassering (PBL § 20-1):		
a) Tilbygg, påbygg eller underbygg. Bruksareal < 100 m2	5 800	6 000
b) Tilbygg, påbygg eller underbygg. Bruksareal 101 - 200 m2	7 900	8 100
c) Tilbygg, påbygg eller underbygg. Bruksareal > 200 m2	13 700	14 100
d) Tilbygg, påbygg eller underbygg til rein lagerbygning	5 800	6 000
For tilbygging av ny/nye bueining(ar) eller tilbygg, påbygg eller underbygg som avgjerande endrar eksisterande bygning, konstruksjon eller anlegg, skal det betalast gebyr som for nybygg.		

C.3.2.3 Fasadeendring, bruksendring og ombygging (PBL § 20-1 c-d og g):

a) Fasadeendring/ombygging	4 700	4 800
b) Bruksendring - gebyr per nye bueining	6 800	7 000
c) For andre bruksendringar vert det rekna gebyr tilsvarande 30% av opphavleg fastsett gebyr. Kommunen kan krevje at saka vert handsama som ny sak. Kommunen skal i så fall avgjera om det skal fastsetjast reduserte gebyr i høve regulativet jf pkt A4.		

For søknad som samstundes føreset endringar av eksisterande bygning, konstruksjon eller anlegg, skal det i tillegg til gebyr, betalast aktuelt gebyr for endringane.

C.3.2.4 Riving av bygning, konstruksjon eller anlegg (PBL § 20-1 e):

a) Riving av bygning < 100 m ²	3 500	3 600
b) Riving av bygning > 100 m ²	4 100	4 200

C.3.2.5 Arealuavhengige tiltak (PBL § 20-1 b, f, h-i og k-l):

a) Heis, installasjon eller rehabilitering	3 500	3 600
b) Skorstein, nyoppføring eller rehabilitering, inkl. ildstad	3 500	3 600
c) Gjerde og innhegning	3 500	3 600
d) Skilt eller reklameinnretning	3 500	3 600
e) Mindre terrenginngrep, konstruksjonar og anlegg, veganlegg, parkering, damanlegg, flytebrygger, basseng, brønn, røranlegg o.l	3 500	3 600
f) Vesentlege terrenginngrep, konstruksjonar og anlegg, veganlegg, parkering, damanlegg, flytebrygge, basseng, brønn, røranlegg o.l	8 400	8 700

C.3.3 Godkjenning av person som sjølvbygger (SAK10 § 6-8):

a) Handsaming av søknad om sjølvbygger	1 050	1 100
--	-------	-------

C.3.4 Dispensasjon (PBL kapittel 19):

a) For kvart tilhøve av dispensasjon som ikkje krev politisk handsaming	5 400	5 600
b) For kvart tilhøve av dispensasjon som berre krev intern høyring	13 800	14 200
c) For kvart tilhøve av dispensasjon som krev full høyring	17 000	17 500

C.3.5 Innhenting av løyve eller uttale/samtykke frå anna mynde (PBL §21-5)

Løyve eller uttale/samtykke frå anna mynde, eit gebyr per innhenting	2 000	2 100
--	-------	-------

C.3.6 Delingssøknad (PBL § 20-1 m):

a) Søknad i regulert område, der grenser er i samsvar med godkjent regulerings- eller utbyggingsplan.	4 200	4 300
b) Søknad i regulert område, der det er andre grenser enn fasset i gjeldande plan eller der desse ikkje er fastlagde.	5 200	5 400
c) Søknad i uregulert strøk. Byggetomt og andre formål.	7 100	7 300

C.3.7 Endringar i høve til gitt løyve:

Der det vert gitt lokal godkjenning må det gis gebyr også i samsvar med C.3.3.

a)	mindre endringar i saker etter pbl §20-4	1 650	1 700
b)	mindre endringar i saker etter pbl §20-3	2 900	3 000
b)	Større endringar; For sakshandsaming av større endringar i høve gjeve løyve vert det rekna gebyr tilsvarande 30% av opphøveleg fastsett gebyr. Kommunen kan krevje at saka vert handsama som ny sak. Kommunen skal i så fall avgjera om det skal fastsetjast reduserte gebyr i høve regulativet jf pkt A4		

C.3.8 Mangelfull søknad eller melding:

a)	Etterlysing av manglande dokumentasjon i søknad (gjeld berre for ansvarlege føretak)	1 150	1 200
b)	Gjennomgang og retur av søknad som ikkje er korrekt eller inneheld den minimumsdokumentasjon som er kravd i forskrift.	1 150	1 200

C.3.9 Igangsettingsløyve:

Igangsettingsløyve, eit gebyr per løyve.	3 000	3 100
--	-------	-------

C.3.10 Ulovlege byggearbeid:

Dersom meldings- eller søknadspliktige arbeid vert sett i gang eller teke i bruk utan løyve, vert det gitt eit tilleggsgebyr på 50% av fullt handsamingsgebyr	minimum	3 000	3 100
Det kan i tillegg vert gitt eit overtredingsgebyr jf byggesaksforskrifta §16			

Private reguleringsplanar og dispensasjonar

Pris 2018 Pris 2019

1.1 Handsamingsgebyr:		
Handsamingsgebyr	17 000	17 500
Før saka vert teken opp til adm handsaming		
1.2 Arealgebyr for reguleringsplanar:		
Viss planutvalget avviser planen, skal det betalast 50% av arealgebyret. Sjå under.		
Viss saka vert krevd lagt fram for kommunestyre, skal det betalast fullt gebyr uavhending av utfallet av saka.		
2.1 Arealgebyr:		
a) Fast gebyr inntil 5000m2	25 600	26 400
b) For kvar påbyrja 1000m2 for areal mlm 5001-30000m2	1 650	1 700
c) For kvar påbyrja 10 000m2 ut over 30 000m2	3 300	3 400
2.2 Konsekvensutgreiing:		
Der kommunen er ansvarleg godkjenningsskyldig	25 600	26 400
evt utgifter til ekstern fagleg bistand kjem i tillegg		
2.3 Dispensasjonar:		
Dispensasjonssaker med full høyring	17 000	17 500
Dispensasjonssaker med berre intern høyring	13 800	14 200
Dispensasjonsaker som kan takast administrativt	5 400	5 600
I tillegg må tiltakshavar koste granskingar som følgje av Kulturminnelova, plan- og bygningslova,		
og evt andre særskilde utgreiingar som måtte bli pålagt som følgje av tiltaket sitt omfang eller lokalisering		

Kart, oppmåling og byggesak

Satsar iflg Matrikkellova

Pris 2018 **Pris 2019**

§ 5.1.1 Oppretting av matrikkeleining og festegrunn:

Areal frå 0 - 2.000 m2		17 800	18 300
Areal frå 2.001 - 20.000 m2	auke pr påbegynt da	750	800
Areal over 20.001 m2	etter medgått tid - minstegebyr	30 200	31 100

Ved samstundes frådelling av tomter som grensar til kvarandre, er gebyret 80% av ovanståande gebyr frå og med tomt nr. 6.

§ 5.1.2 Matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn:

Areal frå 0 - 2.000 m2		3 300	3 400
Areal frå 2.001 - 20.000 m2	auke pr påbegynt da	450	500
Areal over 20.001 m2	minstegebyr	10 600	10 900

§ 5.1.3 Oppmåling av uteareal på eigarseksjon:

Gebyr for oppmåling av uteareal på inntil 1 eigarseksjon	13 100	13 500
Auke i gebyr for oppmåling av uteareal utover 1 eigarseksjon, pr seksjon	3 500	3 600

§ 5.1.4 Oppretting av anleggseigedom:

Gebyr vert fastsett etter medgått tid - minstegebyr	6 900	7 100
---	-------	--------------

§ 5.1.5 Registrering av jordsameige:

Gebyr for registrering av eksisterande jordsameige vert fakturert etter medgått tid.
Kostnadar som kommunen vert påført i samband med å hente inn relevante opplysningar i samband med oppmålingsforretning, vert fakturert vidare til rekvirenten.

§ 5.1.6 Oppretting av tilleggsareal som eigen matrikkeleining som tillegg til eksisterande grunneigedom eller festegrunn:

Areal frå 0 - 100 m2	15 000	15 500
Areal frå 101 - 500 m2	18 500	19 100
Areal frå 501 - 5.000 m2	23 600	24 300
Areal frå 5.001 - 20.000 m2	31 900	32 900
Areal over 20.001 m2 etter medgått tid - minstegebyr	31 900	32 900

Der tilleggsarealet kjem frå fleire eigedomseiningar, skal det reknast gebyr for kvar frådelt parsell.

§ 5.1.7 Oppretting av punktbeste:

Gebyr for oppretting av matrikkeleining for punktbeste	8 400	8 700
Gebyr for oppretting av matrikkeleining for punktbeste der punktfestet er planlagt og koordinatbestemt i jordskiftesak.	3 500	3 600

§ 5.2 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning:

Satsar etter §§ 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, og 5.1.5 gjeld, i tillegg kjem eit tilleggsgebyr for oppretting av matrikkeleining før fullført oppmålingsforretning.	4 800	4 900
--	-------	-------

§ 5.2.1 Avbrot i oppmålingsforretning eller matrikulering:

Gebyr for utført arbeid når saka vert trekt før den er fullført, om den må avvisast, ikkje lar seg matrikkelføre pga endra heimelsforhold eller om saka av andre grunnar ikkje kan fullførast, vert gebyrsatsane sett til 1/3 etter § 5.1 og § 5.2

§ 5.3.1 grensejustering: Grunneigedom, festegrunn og jordsameige:

Areal frå 0 - 500 m2	9 500	9 800
----------------------	-------	-------

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eigedomar justerast med inntil 5% av eigedomens areal. (maksimalgrensa er sett til 500 m2). Ein eigedom kan imidlertid ikkje avgi areal som i sum overstig 20% av eigedomens areal før justeringa. For grensejustering til vegformål kan andre arealklasser gjelde.

§ 5.3.2 Anleggseigedom:

Volum frå 0 - 1.000 m3	9 500	9 800
------------------------	-------	-------

For anleggseigedom kan volumet justerast med inntil 5% av anleggseigedomens volum, men den maksimale grensa er satt til 1.000 m3.

§ 5.4.1 Arealoverføring: Grunneigedom, festegrunn og jordsameige

Areal frå 0 - 2.000 m2	27 300	28 100
Areal over 2.001 m2 auke pr påbegynt da	750	800

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomførast. Arealoverføring utløyser dokumentavgift. Dette gjeld ikkje arealoverføring til vegføremål.

§ 5.4.2 Anleggseigedom

Areal frå 0 - 2.000 m3	27 300	28 100
Areal over 2.001 m3 auke pr påbegynt da	750	800

For anleggseigedom kan volum som skal overførast frå ei matrikkeleining til ei anna, ikkje vere registrert på ei tredje matrikkeleining. Volum kan kun overførast til ei matrikkeleining dersom vilkåra for samanslåing er til stades. Matrikkeleininga skal utgjere eit samanhengande volum.

§ 5.5 Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning:

For inntil 2 punkt	3 300	3 400
For overskytande grensepunkter pr punkt	950	1 000

§ 5.6 Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidlegare er koordinatbestemt/ eller klarlegging av rettigheter.

For inntil 2 punkt	6 900	7 100
For overskytande grensepunkter pr punkt	1 350	1 400

Gebyr for kartlegging av rettar vert fakturert etter medgått tid. Dersom alle grensene kring eignedomen skal gåast opp, skal det betalast gebyr etter § 5.1.

§ 5.7 Privat grenseavtale:

Gebyr vert fastsett etter medgått tid.

§ 5.8. Andre oppmålingstekniske arbeid.

Timepris, vanleg arbeid	1 000	1 050
Timepris, arbeid med bruk av måleutstyr	1 400	1 450

For gebyr som skal reknast etter medgått tid, jf. Regulativet for oppmålingstekniske arbeid som ikkje vert dekt av dei satsane som nemnde ovanfor, skal det nyttast følgande timesatsar. Meirverdiavgift skal eventuelt leggjast til etter gjeldande reglar.

§ 5.9 Endringar i grunnlaget for matrikkelføring av saka:

Gjer rekvirenten under saksgangen endringar i grunnlaget for matrikkelføringa av saka, opprettheld ein likevel gebyret.

§ 5.10 Utferde matrikkelbrev:

Matrikkelbrev inntil 10 sider	175	175
Matrikkelbrev over 10 sider	350	350

Maksimalsatsar fastsatt av Statens kartverk

Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker

<i>Fast sats</i>	Pris 2018	Pris 2019
§ 2 "For behandling av konsesjonssøknader som nevnt i § 1a) kan det kreves eit gebyr på inntil kr 5.000,-"	5 000	5 000
§ 2 "For behandling av søknader om delingssamtykke som nevnt i § 1b) kan det kreves eit gebyr på inntil kr 2.000,-."	2 000	2 000
"Kommunen kan fastsette en lavere gebyrsats. Det kan fastsettes en generell sats, eller satser for enkle/kurante saker og for vanlige saker. Dersom kommunen ikke har fastsatt lavere sats, betales gebyr som nevnt i første og andre ledd"		

PS 189/18 Orienteringssaker

Framdrift kommuneplanen sin arealdel

Rådmannen har tidlegare antyda at kommuneplanen sin arealdel skulle sendast på høyring hausten 2018. 24.10.2018 var prosjektgruppa for kommuneplanarbeidet og ordførar i Molde og presenterte arbeidsutkast for Regionalt planforum. Administrasjonen har vore nøydde til å prioritere anna arbeid siste tida, og er ikkje ferdig med utarbeiding og kvalitetssikring av KU, plankart, temakart, planomtale og føresegner. Slik det ser ut nå kan høyringsutkastet vere klart frå administrasjonen si side i januar/februar (avhengig av kapasitet og tidsfristar for andre arbeidsoppgåver).

NOTAT

Interne mottakarar:

Volda Formannskap

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2017/1588	15922/2018	30/335	KTA/RUNTOT	16.11.2018

SALG AV MODULBRAKKER

Volda kommune nytter i dag brakker som bustad ved Myrtun på Rotset. To brakker utgjør ein bustad. Dette er to brakker som er flytta frå tomta til gamle gymnaset. Ved gamle gymnaset var det 4 brakker. Dei to andre er lagra på kommunal grunn ved Granheim. Her har der vore mykje protester kring plassering av desse brakkene. Naboane har klaga plasseringa inn til fylkesmannen og fått medhald. Desse to brakkene har vi vurdert å sette på tomta til Haslevegen 3, ved omsorgssenteret, og klargjere dei som midlertidig husvære. Problemet er at vi då må fjerne/rive to boder på tomta, bodene står som kjent i SEFAC registeret. Sektor for Utvikling kan gi løyve til riving, men fylket har anbefalt å ikkje rive desse bygga. Da vil vi risikere at eit riveløyve kan drage ut i tid, medan vi må fjerne brakkene frå Granheim snarast råd. Det beste er å rive desse bygga og nytte tomta når ny arealplan er vedteken, slik at vi sikrar heilheit på tomta. Det vert i tilfelle nok ei kostbar flytting og mellomlagring.

Administrasjonen ser det som best tenleg løysing å selje desse to brakkene. Det vil vera meir kostnadseffektivt å etablere midlertidig bustad innanfor eit bygg som kommuna rår over, enn å leggje kostnader i eit midlertidig tiltak for brakkene. Hadde vi hatt ei fast og godkjent tomt å setje brakkene på, hadde saka vore annleis.

Ein foreslår at ein heller finn ei anna løysing. Eit alternativ kan vere å tilpasse 1. etg. i Haslevegen 3, som akuttbustad. Eit anna alternativ kan vere å kjøpe ein bustad eller leilegheit til formålet.

Problemstillinga knytt til brakkene handlar om korleis vi skal unngå unødvendige kostnader utan å få ei fullgod løysing. I eit større perspektiv handar dette om ein heilskapleg bustadpolitikk, og korleis kommunen skal utvikle det bustadsosiale tenestetilbodet. Dette må ein kome attende til ei ein eigen tverrfagleg prosess.

Der er restmidlar på løyvinga for etablering av bustadmodular på Rotset på ca 2 millionar. Desse restmidlane kan nyttast vert nytta til å klargere for midlertidig akuttbustad i lokale som Volda kommune eig, ev kjøpe ein bustad/leilegheit. Dette vert det lagt fram ei eiga sak om.

Formålet med notatet no er å informere og forankre at kommunen sel dei to nemnde brakkene.

Med helsing

Rune Sjurgard
Rådmann

Rune Totland
teknisk sjef

Adresseliste

Arkivsak nr.	Løpenr.	Arkivkode	Avd/Sakshandsamar	Dato
2018/2102	15716/2018	2012008	UTV/ HEIIST	14.11.2018

**PLANID- 2012008-2 MINDRE ENDRING ØVRE ROTSET NÆRINGSOMRÅDE -
FORSLAG TIL ENDRING AV FØRESEGN OM DETALJHANDEL.**

I samband med ny arealdel for heile kommunen har Volda formannskap godkjent eit strateginotat «Senterstruktur, sentrumsavgrensing og funksjonsfordeling i Volda», som skal leggst til grunn for arbeidet med arealdelen. I dette dokumentet vert det anbefalt å legge til rette for følgjande når det gjeld m.a. detaljhandel i midtre sentrumssone:

Detaljhandel og utvalshandel totalt samla areal inntil 6 000m2 BRA, plasskrevjande varer. Utvalshandel og plasskrevjande varer med min. 1000m2 BRA. Ikkje sko, klede, blomsterbutikk og anna småhandel som naturleg høyrer heime i sentrum. Regional og lokal offentleg og privat tenesteyting. Skule, barnehage.

Dette er ikkje heilt i samsvar med føresegn om detaljhandel i reguleringsplanen for Øvre Rotset godkjent 13.11.2014, der ein finn ein følgjande føresegn om m.a. detaljhandel:

- i. *I område merka forretning/kontor/industri (F/K/I) kan det byggjast forretning-, kontor- og industribygg. Tillate bruksareal til detaljhandel er for heile området avgrensa til 3.000 m2 bruksareal, jf. "Rikspolitisk bestemmelse etter § 17-1 annet ledd i Plan og bygningsloven om midlertidig etableringsstopp for kjøpesentre utenfor sentrale deler av byer og tettsteder". Innanfor forretningsføremålet kan det ikkje etablerast detaljhandel med daglegvarer, klede og sko. Sal av bygningsmaterialar, møblar, kjøken- og sanitærutstyr mv. («brunevarer») kan tillatast. Innanfor områda kan det heller ikkje etablerast verksemd som ved utslepp (støy og anna ureining) påfører ulempe for busetnaden og bruk av dei areala denne reguleringsplanen omfattar eller tilgrensande utbygde område. Industriverksemd kan ha utsal for eigne varer og bransjevarer som ein mindre del av verksemda. (slik det til dømes ofte vil vere for ei røyrleggjarbedrift, eller firma som produserer, distribuerer og installerer td kjøken, badarom etc.)*

For å legge til rette for arealbruk i samsvar med strateginotatet har Volda formannskap i sak 155/18 den 16.10.2018 bedt om igangsetting av ein prosess for endring av

Postadresse:	postmottak@volda.kommune.no	www.volda.kommune.no
Telefon:	Telefaks:	Org. nr: Bankgiro:
		939 760 946 3991.07.81727

reguleringsføresegnene i reguleringsplanen for Øvre Rotset næringsområde i samsvar med strategidokumentet for sentrumsstruktur, sentrumsavgrensing og funksjonsfordeling. Det er først og fremst avgrensing av type handel som ikkje er samsvarande. Dei gjeldande føresegnene til planen opnar ikkje opp for daglegvarehandel. Det er derfor utarbeidd eit forslag til endring av reguleringsføresegn §6 punkt i).

I forslag til endra føresegn legg ein til rette for at det kan etablerast detaljhandel inntil 3.000 m² bruksareal(BRA), så sant dette ikkje overskrid grensa for detaljhandel på 6000 m² BRA for midtre sentrumssone jf. strategidokumentet «Senterstruktur, sentrumsavgrensing og funksjonsfordeling». Avgrensinga for daglegvarehandel er tatt ut. Det er tatt med/vidareført ei avgrensing i vareslag som klede, blomsterbutikk og anna småhandel som naturleg høyrer heime i indre sentrumssone. Det er tatt inn i føresegna eit krav om at handel med detaljhandel og plasskrevjande berre kan etablerast med min. 1000 m² bruksareal. Dette er i samsvar strategidokumentet «sentrumsstruktur, sentrumsavgrensing og funksjonsfordeling», der ein ønskjer å sikre at handel på Øvre Rotset vert etablert etter eit typisk storhandelskonsept, og ikkje som småbutikker som ein ønskjer etablert i indre sentrumssone. Under er endringane i føresegna merka med raud tekst.

Forslag til nytt pkt. §6 i):

I område merka forretning/kontor/industri (F/K/I) kan det byggjast forretning-, kontor- og industribygg. Tillate bruksareal til detaljhandel innan planområdet er avgrensa til inntil 3.000 m² bruksareal(BRA), så sant dette ikkje overskrid grensa for detaljhandel på 6000 m² BRA for midtre sentrumssone jf. strategidokumentet «Senterstruktur, sentrumsavgrensing og funksjonsfordeling». Innanfor forretningsføremålet kan det ikkje etablerast detaljhandel med klede, blomsterbutikk og anna småhandel som naturleg høyrer heime i indre sentrumssone.

Det kan i tillegg tillatast handel med plasskrevjande varer som bilar, båtar, landbruksmaskinar, trelast og større byggevarer, møblar, teppe, kvite- og brunevarer samt utsal frå hagesenter og planteskolar.

Verksemd for detaljhandel og plasskrevjande varer kan berre tillatast med min. 1000 m² bruksareal.

Industriverksemd kan ha utsal for eigne varer og bransjevarer som ein mindre del av verksemda. (slik det til dømes ofte vil vere for ei røyrleggjarbedrift, eller firma som produserer, distribuerer og installerer t.d. kjøken, baderom etc.).

Innanfor områda kan det ikkje etablerast verksemd som ved utslepp (støy og anna ureining) påfører ulempe for busetnaden og bruk av dei areala denne reguleringsplanen omfattar eller tilgrensande utbygde område.

Endring av reguleringsføresegnene kan gjennomførast som forenkla prosess etter plan- og bygningslova § 12-14 2. ledd dersom endringane i liten grad vil påverke gjennomføringa av planen for øvrig, ikkje går ut over hovuddrammene i planen og heller ikkje røyver ved viktige natur- og friluftsområde.

Hovudføremålet med detaljregulering for Øvre Rotset næringsområde var å leggje til rette for næringsareal, utvidingsareal gravplass og friluftsområde på Øvre Rotset. Endring av kva type handel som kan etablerast innanfor planområdet vil ikkje ha konsekvensar for gjennomføring av planen, går ikkje ut over hovuddrammene i planen og røyver heller ikkje ved viktige natur-

og friluftsområde. Endring av reguleringsføresegna stettar derfor kravet for å kunne handsamast etter ein forenkla prosess.

Det vart utarbeidd ROS-analyse i samband med utarbeiding av reguleringsplanen og forslag til endring av føresegna endrar ikkje ROS-situasjonen. Det er derfor ikkje behov for ny ROS-vurdering.

Før slikt vedtak skal saka leggst fram for røyvde mynde, og eigarar og festarar av eigedomar som vert direkte råka av tiltaket skal få høve til å uttale seg. De får derfor tilsendt forslag til endra reguleringsføresegner til detaljregulering for Øvre Rotset og eg ber om at eventuelle merknader vert sendt inn innan 14.12.2018.

Merknader sendast til postmottak@volda.kommune.no eller Volda kommune, Stormyra 2, 6100 Volda **innan 18.12.2018**.

Med helsing

Heidi Istad
planleggar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Vedlegg:

1. Vedtak sak 155/18 i formannskapet den 16.10.2018
2. Forslag til endra reguleringsføresegner for detaljregulering Øvre Rotset næringsområde, planid 2012008.
3. Gjeldande reguleringsføresegner for detaljregulering Øvre Rotset næringsområde, planid 2012008.
4. Utsnitt plankart detaljregulering for Øvre Rotset næringsområde, planid 2012008.
5. <https://www.volda.kommune.no/f/p39/i15b1e888-2672-4a8d-a272-b3d3a83fe41f/senterstruktur-sentrumsavgrensing-og-funksjonsfordeling.pdf>

Utskrift til:

MØRE OG ROMSDAL
FYLKESKOMMUNE
STATENS VEGVESEN

Postboks 2500 6404 MOLDE

Postboks 8142 0033 OSLO
Dep

FYLKESMANNEN I MØRE OG
ROMSDAL

Postboks 2520 6404 MOLDE

Ragnar Aarflot

6100 VOLDA

Per Schjelderup

Prestegata 25 6100 VOLDA

Cesilie Dahle Torbjørnson

Skrivarvegen 20 6100 Volda

Per Jostein Helset

Nørdalsvegen 88 6120 FOLKESTAD

Bergljot Helset Aure
 Jørn Audun Volle
 Anita Nordsletten
 Eldar Leon Nordsletten
 Marit Petra Alfhild Helset
 VOLDA KOMMUNE
 Lars Peder Barstad
 Kjell Laurits Humberstet
 BRÆNDES
 RØRLEGGERFORRETNING AS
 Jan Ove Hansen
 Erik Nedreberg
 Lene Egset Nedreberg
 ROTSET AS

 Kai Tore Myklebust
 Selma Fjørtoft
 Per Arne Barstad
 VOLDA NÆRINGSFORUM
 Rotset Grendautval v/Dag Nyheim

Halkjelsgata 21	6100	Volda
Bøgardsvegen 8	6104	Volda
Bygdavegen 222	6200	Stranda
Mylnevegen 5	6100	Volda
Mylnevegen 11	6100	VOLDA
Stormyra 2	6100	VOLDA
Rotsetgeila 50	6100	VOLDA
Andanesvegen 39	6100	Volda
Hamnegata 5	6100	VOLDA
Rotsetstranda 14	6100	Volda
Rotsetstranda 10	6100	VOLDA
Rotsetstranda 10	6100	Volda
Andanesvegen 15A	6100	VOLDA
Granheim 2	6100	Volda
Rotsetstranda 16	6100	VOLDA
Bøen 5	6100	Volda
Storgata 8	6100	VOLDA
Rotsetgeila 29	6100	Volda

Utviklingssektoren

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2018/1905	14327/2018	L13	SVK/ SONHAV	17.10.2018

**MELDING OM POLITISK VEDTAK - ØVRE ROTSET NÆRINGSOMRÅDE -
PLANAVKLARING VEDR. DETALJHANDEL, PLANID 2012008**

Vi melder med dette frå at formannskapet den 16.10.2018, hadde føre ovannemnde som sak PS 155/18, der det vart gjort slikt vedtak:

Formannskapet viser til at reguleringsføresegnene for Øvre Rotset næringsområde ikkje er i samsvar med arealstrategiane i planprogrammet for arealdelen og strategidokumentet «Senterstruktur, sentrumsavgrensing og funksjonsfordeling». Formannskapet ber om igangsetjing av ein prosess for endring av reguleringsføresegnene i gjeldande plan i samsvar med strategidokumentet for sentrumsstruktur, sentrumsavgrensing og funksjonsfordeling.

Volda kommune, servicekontoret

Sonja Håvik
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi til:
Heidi Istad - sakshandsamar
Jørgen Vestgarden – utviklingssjef

"DETALJPLAN FOR ØVRE ROTSET NÆRINGSOMRÅDE"

Planidentifikasjon:	Eigendokumentasjonsdato
15192012008	datert 14.05.2014
	Justert 15.10.2014
	Justert etter vedtak i Volda kommunestyre i sak 142/14, 13.11.2014
	Forslag endring 30.10.2018

Områdeomtale/plangrense:

I nord: Grensar til eller går delvis inn på gnr. 30 bnr. 10, 13, 345, 355 og 356

I sør: Grensar til eller går delvis inn på gnr. 30 bnr. 1, 4, 7, 8, 342, 343 og 356

I aust: Grensar til Rotevatnet

I vest: Grensar til eller går delvis inn på gnr. 30 bnr. 1, 4, 8, 102, 103, 105, 183, 216 og 218

§§ 1-3 GENERELT

§ 1 - GYLDIGHETSOMRÅDE

Reguleringsføresegnene gjeld for området som på plankartet er vist med reguleringsgrenser. Innanfor grensene skal areala nyttast - og bygningane plasserast - slik som planen (plankartet og føresegnene) fastset.

§ 2 - ANDRE BESTEMMINGAR

Føresegnene kjem i tillegg til ei kvar tid gjeldande sentrale og kommunale lover og føresegner.

§ 3 - PRIVATRETTSLEGE AVTALAR

Etter at reguleringsplanen med tilhøyrande føresegner er gjort gjeldande, kan det ikkje gjerast privatrettslege avtalar som er i strid med planen.

§ 4 - REGULERINGSFØREMÅL

Arealet innanfor reguleringsgrensene skal nyttast i samsvar med pbl til følgjande føremål slik:

Bygningar og anlegg (PBL § 12-5, nr. 1)

- Bustadar - frittliggande småhusbusetnad (BF)
- Fritidsbusetnad - naust (FN)
- Institusjon (IN)
- Lager (LA)
- Bensinstasjon/vegserviceanlegg (BSV)
- Energianlegg, nettstasjon (EA)
- Anna kommunalteknisk anlegg, pumpestasjon (A)
- Bygg/anlegg for grav- og urnelund (BGU)
- Forretning/Kontor/Industri (F/K/I)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBL § 12-5, nr. 2)

- Køyreveg (V)
- Fortau
- Gang-/sykkelveg (GS)
- Gangveg (G)
- Annan veggrunn - teknisk anlegg
- Annan veggrunn, grøntareal
- Parkeringsplass (P)

Grøntstruktur (PBL § 12-5, nr. 3)

- Vegetasjonsskjerm (VS)

Landbruks-, natur og friluftsføremål (PBL § 12-5, nr. 5)

- LNF-areal (LNF)
- Friluftsføremål (FR)

Sikringssone (PBL § 11-8 a.1, jf. § 12-6)

- Frisikt (H140)

Faresone (PBL § 11-8 a.3, jf. § 12-6)

- Ras- og skredfare (H310)
- Høgspenningsanlegg (H370)

§ 5 – FELLESEFØRESEGNER - generelt

- Busetnaden skal plasserast innanfor regulert byggegrense.
- Garasje skal som hovudregel plasserast min. 5 m frå regulert trafikkareal. Kommunen kan, om utbygginga på tomte gjer det nødvendig med garasje med innkøyring parallelt med veg, tillate slik oppført inntil 2,5 m frå regulert trafikkareal
- Alle terreng-inngrep skal planleggjast og utførast på ein slik måte at verknadene vert så små som mogleg. Bebyggelsen skal tilpassast terrenget på tomte og nødvendige inngrep i terreng og vegetasjon skal utførast så skånsamt som mogleg.
- Prinsippa bak universell utforming skal leggjast til grunn i størst mogleg grad, jf krav fastsett TEK10.

5.1. Fellesbestemmingar for område for frittliggande småhusbusetnad

- Dersom garasje ikkje vert bygd tilsvarende krav tal parkeringsplassar, skal parkeringsplass reknast inn i grunnlaget for BYA med 20 m² pr. bilplass.
- Som minste uteoppholdsareal (MUA) skal det på bustadareal opparbeidast min. 20 m² areal eigna til leik pr. bueining. Arealet skal visast på situasjonsplan ved byggjemelding.
- Ved utforming av bygningar skal det ikkje nyttast reflekterande materialar eller skjemma fargar. Det skal leggast vekt på å nytte/ta vare på eksisterande vegetasjon samt å tilrettelegge for gode uteareal.
- Ark kan tillatast i inntil 40 % av bygget si lengde.
- Kvar bueining skal ha 2 parkeringsplassar, der minst ein kan byggast som garasje/carport.

5.2. Fellesbestemmingar for bensinstasjon/vegserviceanlegg og område for forretning/kontor/indstriområde

- I grunnlaget for utrekning av BYA skal parkeringsareal takast med. Grunnlag for berekning av tal parkeringsplassar skal vere bruksareal, utrekna etter Norsk Standard NS 3940, bruksareal (BRA). Forretnings- og kontorareal skal minst ha oppstillingsplass på eiga tomt for minimum 1 bil pr. 50 m² bruksareal. Produksjonslokale og lagerbebyggelse skal minst ha oppstillingsplass på eiga tomt for 1 bil pr. 100 m² bruksareal. På situasjonsplan (ved søknad om tiltak) skal plassering av parkeringsplassar visast.

- b. Kommunen skal ved handsaming av byggjemelding sjå til at bygningane får ei god form. Bygningen si form skal samsvare med bygningen sin funksjon og gje uttrykk for tida sin arkitektur med eit godt materialval. Det skal ikkje nyttast reflekterande materialar på bygningar eller anlegg. Unnateke er glasfasade.
- c. Som tiltak i høve brann – og ulykkesberedskap gjeld:

Eigar av bygg må sjølv syte for tilførsel av sløkkevatn ved behov for over 50 l/sek. Brannalarmanlegg skal vidarekoplast til 110 sentral. Bygning/bygningsdel med fleire etasjar skal ha røykventilasjon. Verksemd har plikt til å etablere industrivern/-eigenberedskap. Utbyggar skal ved plassering og utforming av bygg ta særleg omsyn til smittefare ved brann. Det skal leggjast vekt på å nytte brannhemmande materialar. Verksemdar som bygg på/utvidar eller endrar produksjon og lagerkapasitet (endra brannbelastning) må legge fram ny prosjektering av brannsikkerheita. Viser elles til gjeldande krav i PBL/TEK.
- d. Kontor til bruk til administrasjon i den enkelte verksemd inngår i føremålet.
- e. Det skal ikkje etablerast verksemd i område denne planen omfattar som kan medføre forureining, som etter kommunen sitt skjønn, vil kunne vere til vesentleg ulempe for kringliggande bustadområde. Det skal ikkje etablerast verksemd innanfor området som medfører utvendig støy som overskrider grensene fastsett i retningslinje T-1442 frå Miljøverndepartementet.
- f. Anlegga sin art, utforming og plassering skal i kvart enkelt tilfelle godkjennast av kommunen.
- g. Lossing og lasting av varer skal skje på eigen grunn, korleis dette skal løysast skal gå fram av situasjonsplan ved byggesøknad.
- h. Avkøyrslar frå eigedom til offentleg veg skal så langt råd samordnast ved felles avkøyrslar for to eigedomar.
- i. I områda F/K/I 6 og F/K/I 7 skal det som del av utbygginga også sytast for nødvendig drenering av overvatn frå tilgrensande areal/nedslagsfelt. Overvatn kan førast til Rotevatnet i lukka grøft gjennom områda LNF2 eller o_FR3.

§ 6 – AREALBRUK

- a. I område merka Bustadar - frittliggande småhusbusetnad (BF) kan det byggjast bustader.
- b. I område merka Fritidsbusetnad - naust (FN) kan det byggjast naust for mindre båtar.
- c. I område merka Institusjon (IN) kan det byggjast omsorgsbustader. Krav til utomhusareal gjeld som for småhusbusetnad. Talet parkeringsplassar for område IN er 1,5 biloppstillingsplass pr. bueining.

Som del av søknad om byggetiltak med støyfølsam bruk (bustader) skal det utarbeidast ei detaljert støyvurdering som beskriv nødvendige tiltak for å sikre at bygning med tilhøyrande uteareal har tilfredstillande støytilhøve i hht T-1442. Støytiltak skal visast på situasjonsplan og ferdigstillast samtidig med ferdigstilling av bygning på området.
- d. I område merka Lager» (LA) kan det etablerast lager. Konstruksjon skal tildekkast med stadeigne masser og tilplantast. Tilkomst til lageret vert frå nordaust direkte inn frå uteareal kring eksisterande driftsbygning.

- e. I område merka Bensinstasjon/vegsserviceanlegg (BSV) kan det byggjast bensinstasjon med tilhøyrande anlegg. Bygning kan også innehalde forretning og vegsservicetiltak. Bensinstasjon kjem inn under forskrift av 8. juni 2009 om handtering av brannfarleg, reaksjonsfarleg og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som nyttast ved handteringa. Ved søknad om etablering av drivstoffanlegg skal det gjennomførast ei risikoregistrering og ei risikovurdering (jf også NS 5814). Dette inneber at sjølv risikoen skal avklarast og følgjene av risikoen (-vurderinga) skal danne grunnlag for dei tiltaka som er naudsynt for å avverje eller redusere konsekvensar ved eventuelle ulykkeshendingar. Siktemålet er å:
- Eliminere farar og uønskete hendingar
 - Redusere sannsynet for uønskete hendingar
 - Redusere konsekvensane av uønskete hendingar
- Risikovurderinga skal nyttast som avgjerdsgrunnlag og som dokumentasjon på forsvarleg sikkerheitsnivå. På bakgrunn av vurderinga skal det i byggesak utarbeidast planar og gjennomførast tiltak for å redusere risikoen. Slike tiltak kan vere av teknisk eller organisatorisk art.
- f. I område merka Energianlegg/nettstasjon (EA) kan det byggjast trafostasjon for EI-anlegg.
- g. I område merka Anna kommunaltekniske anlegg (A) kan det etablerast pumpestasjon for kommunalt avlaupsanlegg.
- h. I område merka Grav- og urnelund (BGU) kan det byggjast grav- og urnelund samt tilhøyrande anlegg.
- i. I område merka forretning/kontor/industri (F/K/I) kan det byggjast forretning-, kontor- og industribygg. Tillate bruksareal til detaljhandel innan planområdet er avgrensa til inntil 3.000 m² bruksareal(BRA), så sant dette ikkje overskrider grensa for detaljhandel på 6000 m² BRA for midtre sentrumssone jf. strategidokumentet «Senterstruktur, sentrumsavgrensing og funksjonsfordeling». Innanfor forretningsføremålet kan det ikkje etablerast detaljhandel med klede, blomsterbutikk og anna småhandel som naturleg høyrer heime i indre sentrumssone.

Det kan i tillegg tillatast handel med plasskrevjande varer som bilar, båtar, landbruksmaskinar, trelast og større byggevarer, møblar, teppe, kvite- og brunevarer samt utsal frå hagesenter og planteskolar.

Verksemd for detaljhandel og plasskrevjande varer kan berre tillatast med min. 1000 m² bruksareal.

Industriverksemd kan ha utsal for eigne varer og bransjevarer som ein mindre del av verksemda. (slik det til dømes ofte vil vere for ei røyrleggjarbedrift, eller firma som produserer, distribuerer og installerer t.d. kjøken, badarom etc.). Innanfor områda kan det ikkje etablerast verksemd som ved utslepp (støy og anna ureining) påfører ulempe for busetnaden og bruk av dei areala denne reguleringsplanen omfattar eller tilgrensande utbygde område. Industriverksemd kan ha utsal for eigne varer og bransjevarer som ein mindre del av verksemda. (slik det til dømes ofte vil vere for ei røyrleggjarbedrift, eller firma som produserer, distribuerer og installerer td kjøken, badarom etc.)

- j. Område merka Industri/lager (I/L) kan nyttast til masselager, massebehandlingsanlegg og lagerbygg for tekniske anlegg knytt til kommunalteknisk drift innanfor rammer gitt i teknisk forskrift, tryggleiksklasse S1, delvis klasse S2. Aktivitet og tiltak på området må tilfredsstille gjeldande reglar i tek 10, jf utarbeidd rasrapport for området.

- k. Det skal ikkje førast opp plasthallar, skur eller midlertidige konstruksjonar innanfor områda denne planen omfattar.
- l. Grad av utnytting av tomtene er bestemt av tillaten prosent utbygd areal (% - BYA). BYA gjev tillaten utbygd areal i prosent av tomte sitt nettoareal. Maks BYA (rekna i %) for dei enkelte delområda. I grunnlaget for utrekning av BYA skal parkeringsareal takast med. I grunnlaget for utrekning av BYA skal parkeringsareal takast med.
- Bustadar - frittliggande småhus (BF): 30 %
 - Institusjon (IN): 50 %
 - Lager (LA): 50%
 - Bensinstasjon/vegserviceanlegg (BSV): 60 %
 - Anna kommunalteknisk anlegg, pumpestasjon (A): 70%
 - Energianlegg/nettstasjon (EA): 100 %
 - Grav- og urnelund (BGU): 10 %
 - Forretning/Kontor/Industri (F/K/I): 60 %

Innanfor byggjeområda kan det førast opp mindre kommunaltekniske anlegg, trafo eller andre tekniske innretningar der dette er nødvendig. Frittliggjande bygg til slike føremål skal ha form og farge som er tilpassa busetnaden elles i området.

I område for fritidsbusetnad - naust (FN) – kan byggjast naust med grunnflate inntil 25 m².

§ 7 – BYGNINGAR OG ANLEGG (PBL. § 12-5, nr. 1)

a. Bustadar - frittliggande småhusbusetnad (BF)

Bygning skal ha ei gesimshøgde som ikkje overstig 7 meter og mønehøgde som ikkje overstig 9 meter.

b. Fritidsbusetnad - naust (FN)

Kvart av bruka som har rettar i vatnet kan føre opp 1 naust pr bruk. Storleiken på kvart naust skal ikkje overstige 25 m² utbygd areal. Gesimshøgde skal ikkje overstige 2,0 m, Maksimal mønehøgde 3,0 m. Nausta skal byggjast i tråd med lokal byggjeskikk.

Kommunen kan etter søknad dispensere ifrå maksimumskravet frå eitt til to naust pr bruk. Dersom det skal gjevast løyve til to naust må dette samordnast slik at nausta vert samla og lokalisert til konsentrerte område. Farge: tradisjonell fargebruk t.d. tjærebrunt, tradisjonell raud lødefarge, oker, jordfargar.

c. Institusjon (IN)

Området merka institusjon (IN) skal nyttast til omsorgsbustad. Gesims- og mønehøgde innanfor ramma gitt i PBL. (8/9m).

d. Lager (LA)

På område merka «LA» kan det etablerast lager i tilknytning til området F/K/I 5. Området er vist på eige plankart 2168-101 (vertikalnivå 1, under grunnen).

Energianlegg, nettstasjon (EA)

Gjeld eksisterande nettstasjon/trafo. Bygning skal ha ei gesims- og mønehøgde tilpassa bygningen sin funksjon. Bygning skal plasserast slik at nødvendig avstand til anna busetnad sikrar at nabobygg ikkje vert utsett for stråling over gjeldande grenseverdier.

e. Anna kommunalteknisk anlegg, pumpestasjon (A)

Bygget skal ha ei gesims- og mønehøgde tilpassa pumpestasjonen sin funksjon.

f. Grav- og urnelund (BGU)

Området er utvidingsareal for Leirhaugen gravplass. Grav og urnelund skal etablerast i tråd med kyrkjegardsplan godkjent av Møre bispedømmeråd. Gravferdslova med tilhøyrande forskrift skal leggjast til grunn ved utarbeiding av kyrkjegardsplan. Forskrift til Gravferdslova § 3 omtalar kva kyrkjegardsplanen skal innehalde.

Steinmur som innramming av kyrkjegarden kan setjast i nabogrense og utanfor byggjegrænse, men ikkje slik at den kjem i konflikt med frisiktsone. Bygg for grav og urnelunden sin funksjon kan førast opp innanfor viste byggjegrænser. Bygning skal ha ei gesimshøgde som ikkje overstig 4 meter og mønehøgde som ikkje overstig 6 meter.

g. Bensinstasjon, vegserviceanlegg (BSV)

Gesims- og mønehøgde innanfor ramma gitt i PBL.

h. Forretning/kontor/industri (F/K/I)

Bygningar innanfor områda skal førast opp i branntrygge materialar.

Maksimal gesims- og mønehøgde: sjå tabell neste side

Område	Maks gesims- og mønehøgde	Unnatak
F/K/I 1, F/K/I 2, F/K/I 3, F /K/I 4,	10 meter	Mindre del av bygning: ventilasjonsanlegg, trappe- og heisrom kan førast opp inntil 3 meter over gitt maks høgde
F/K/I 5	12 meter	Mindre del av bygning: ventilasjonsanlegg, trappe- og heisrom kan førast opp inntil 3 meter over gitt maks høgde
F/K/I 6, F/K/I 7	14 meter	

Maksimal møne- og gesimshøgde skal reknast i hht TEK10.

Bygningane si retning skal ta omsyn til bygget sin verknad på kringliggande landskap. Det vert vist til illustrasjon som følgjer plandokumenta.

§ 8 – UTEAREAL TILHØYRANDE BYGGJEAREAL

a. Ikkje utbygd del av tomta skal utformast tiltalande. Det er ikkje tillate å ha skjemmaende skjeringar og fyllingar. Skjeringane som følgjer av utgraving/planering av tomt skal tilplantast med stadeigen vegetasjon tilpassa føresette arealbruk. Skråningane skal framstå som vegetasjonsbelte. Mur mot offentleg veg skal godkjennast av kommunen.

b. Der planering medfører støttemur mot nabotomt eller veg, kan kommunen påby at planeringshøgda vert senka eller heva slik at høgda på støttemuren vert redusert.

- c. Uteareal skal opparbeidast og ferdigstillast samstundes med bygningane/anlegget elles i samsvar med utbyggingsplan godkjent av kommunen.
- d. Ved trinnvis utbygging skal utbyggingsareal som ikkje vert teke i bruk med ein gong opparbeidast førebels med vegetasjon el. etter utbyggingsplan. Uteareal skal opparbeidast og ferdigstillast samstundes med bygningane/anlegget elles.
- e. Innanfor kvar tomt må utbyggjar syte for naudsynt drenering for overvatn og grunnvatn, og føre dette til avløp til bekk/vassdrag/sjø eller kommunalt leidningsnett etter godkjenning frå kommunen.
- f. Kommunen skal ha rett til å nytte uteareal i samband med naudsynt vedlikehald av kommunaltekniske anlegg som kryssar eller ligg inntil byggeområda.
- g. Terreng, gjerde og hekkar langs gater og i kryss skal ikkje vere høgare enn 0,7 m over vegnivået. Ved avkøyrsløp gjeld krava ovanfor, men høgda skal ikkje vere over 0,5 m. Sjå elles føresegnene vedkomande frisktlinjer.
- h. Dei fysiske inngrepa i terrenget skal så langt det let seg gjere gjennomførast på ein slik måte at ein tek vare på eksisterande vegetasjon og unngår sår i terrenget. Fyllingar skal plantast til med stadeigen vegetasjon. Der det let seg gjere skal skjeringar plantast til, tilsåast eller plastrast så raskt som råd.

§ 9 – SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL . § 12-5, nr.2)

I trafikkområde skal det byggjast køyreveg med tilhøyrande grøft, skjeringar og fyllingar (skråningar). I tillegg kjem fortau, gang-/sykkelveg, gangveg og parkeringsplass som plankartet viser.

Ved V8 kan det førast opp infotavle på annan veggrunn.

GS3 og GS4 er offentleg gang-/sykkelveg, men kan også nyttast som landbruksveg for grunneigarar med vegrett.

Det er vist køyreveg (undergrunn) på eige plankart 2168-101 (vertikalnivå 1, under grunnen).

I vegareal kan det også leggjast VA-leidningar, el-, fiber- og telekabler.

I tillegg til vist trafikkareal kjem nødvendig areal til vegskjeringar og fyllingar som kan leggjast på tomtegrunn/tilstøytande naboareal. Vegskråningar utanom grøfteareal skal tilsåast med stadeigen vegetasjon.

§ 10 – GRØNTSTRUKTUR (PBL . § 12-5 nr.3)

Vegetasjonsskjerm (VS):

I område for vegetasjonsskjerm/vegetasjonsbelte er det ikkje tillat å drive verksemd eller føre opp bygg eller anlegg som etter kommunen sitt skjønn er til hinder for områda. Områda skal tilplantast med stadeigen vegetasjon. Det kan oppførast mindre installasjonar for lek og opphald.

§ 11 – LANDBRUKS-, NATUR OG FILUFTSFØREMÅL (PBL. § 12-5, nr. 5)

LNF-areal (LNF):

Areal for nødvendige tiltak for landbruk og gardstilknytt næringsverksemd basert på ressursgrunnlaget på garden. Gjeld alle LNF-område som grensar til vegareal. jf elles § 9 vedkomande skjering og fylling. Gjennom området kan etablerast open bekk eller lukka grøft for overvatn. Botn og sider i bekk skal vere steinsett.

Friluftsføremål (FR):

Gjeld friluftsområde i tilknytning til Rotevatnet der det skal takast særskilt omsyn til friluftsinnteresser. Innanfor områda er det ikkje tillate å drive verksemd eller føre opp bygg eller anlegg som er til hinder for området sin bruk som friluftsområde. I område kan etablerast sti som skissert på plankartet. Mindre tiltak for leik og opphald kan etablerast. Gjennom området kan etablerast open bekk eller lukka grøft for overvatn. Botn og sider i bekk skal vere steinsett.

§ 12 – SIKRINGSSONE (PBL. § 11-8 a.1, jf. § 12-6)

Frisiktsone (H140):

Frisiktsone i vegkryss må ikkje utnyttast slik at det på noko tidspunkt hindrar fri sikt. Areal innanfor frisiktsone skal planerast ned til 0,5 m over tilgrensande vegar sitt nivå. I desse sonene kan det ikkje plantast vegetasjon som kan hindre sikta.

§ 13 – FARESONE (PBL. § 11-8 a.3, jf. § 12-6)

Ras- og skredfare (H310):

Norges Geotekniske Institutt (NGI) har vurdert skredfaren i området. Rapporten konkluderer med at del av planområdet i sør er utsatt for skredfare. Dette området er i planframlegget vist med faresone for ras- og skredfare, kode H310.

Innanfor område vurdert som 5000 års grensa for skred er det forbod med bygg utanom sikringsklasse S3.

Innanfor 1000 års grensa for skred er det forbod mot bygg i sikringsklasse S2 og S3 (§ 7-3 TEK10)."

Høgspenningsanlegg (H370):

Gjeld faresone H370 for høgspenningsanlegg til nettstasjonen «EA». Gjeld 5 meter rundt eksisterande nettstasjon/trafo.

§ 14 – KRAV OM REKKJEFØLGJE (PBL. § 12-7 nr. 10)

Ved utbygging av område IN skal støyfølsame bygningar og tilhøyrande uteareal skjermast mot støy innan krava fastsett i T-1442. Støytiltak skal ferdigstillast samtidig med bygning.

Volda kommune, xx.xx.201x

for Rådmannen

"DETALJPLAN FOR ØVRE ROTSET NÆRINGSOMRÅDE"

Planidentifikasjon: Kartnr. i kartarkivskap nr. 1 Eigengodkjenningsdato Eigengodkjend av:

15192012008

Planføresegner : datert 14.05.2014

Justert 15.10.2014

justert etter vedtak i Volda kommunestyre i sak 142/14, 13.11.2014

Områdeomtale/plangrense:

I nord: Grensar til eller går delvis innpå gnr. 30 bnr. 10, 13, 345, 355 og 356

I sør: Grensar til eller går delvis innpå gnr. 30 bnr. 1, 4, 7, 8, 342, 343 og 356

I aust: Grensar til Rotevatnet

I vest: Grensar til eller går delvis innpå gnr. 30 bnr. 1, 4, 8, 102, 103, 105, 183, 216 og 218

§§ 1-3 GENERELT**§ 1 - GYLDIGHETSOMRÅDE**

Reguleringsføresegnene gjeld for området som på plankartet er vist med reguleringsgrenser. Innanfor grensene skal areala nyttast - og bygningane plasserast - slik som planen (plankartet og føresegnene) fastset.

§ 2 - ANDRE BESTEMMINGAR

Føresegnene kjem i tillegg til ei kvar tid gjeldande sentrale og kommunale lover og føresegner.

§ 3 - PRIVATRETTSLEGE AVTALAR

Etter at reguleringsplanen med tilhøyrande føresegner er gjort gjeldande, kan det ikkje gjerast privatrettslege avtalar som er i strid med planen.

§ 4 - REGULERINGSFØREMÅL

Arealet innanfor reguleringsgrensene skal nyttast i samsvar med pbl til følgjande føremål slik:

Bygningar og anlegg (PBL § 12-5, nr. 1)

- Bustadar - frittliggande småhusbusetnad (BF)
- Fritidsbusetnad - naust (FN)
- Institusjon (IN)
- Lager (LA)
- Bensinstasjon/vegserviceanlegg (BSV)
- Energianlegg, nettstasjon (EA)
- Anna kommunalteknisk anlegg, pumpestasjon (A)
- Bygg/anlegg for grav- og urnelund (BGU)
- Forretning/Kontor/Industri (F/K/I)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBL § 12-5, nr. 2)

- Køyreveg (V)
- Fortau
- Gang-/sykkelveg (GS)
- Gangveg (G)
- Annan veggrunn - teknisk anlegg
- Annan veggrunn, grøntareal
- Parkeringsplass (P)

Grøntstruktur (PBL § 12-5, nr. 3)

- Vegetasjonsskjerm (VS)

Landbruks-, natur og friluftsføremål (PBL § 12-5, nr. 5)

- LNF-areal (LNF)
- Friluftsføremål (FR)

Sikringssone (PBL § 11-8 a.1, jf. § 12-6)

- Frisikt (H140)

Faresone (PBL § 11-8 a.3, jf. § 12-6)

- Ras- og skredfare (H310)
- Høgspenningsanlegg (H370)

§ 5 – FELLESFØRESEGNER - generelt

- Busetnaden skal plasserast innanfor regulert byggegrense.
- Garasje skal som hovudregel plasserast min. 5 m frå regulert trafikkareal. Kommunen kan, om utbygginga på tomte gjer det nødvendig med garasje med innkøyring parallelt med veg, tillate slik oppført inntil 2,5 m frå regulert trafikkareal
- Alle terreng-inngrep skal planleggjast og utførast på ein slik måte at verknadene vert så små som mogleg. Bebyggelsen skal tilpassast terrenget på tomte og nødvendige inngrep i terreng og vegetasjon skal utførast så skånsamt som mogleg.
- Prinsippa bak universell utforming skal leggjast til grunn i størst mogleg grad, jf krav fastsett TEK10.

5.1. Fellesbestemmingar for område for frittliggande småhusbusetnad

- Dersom garasje ikkje vert bygd tilsvarande krav tal parkeringsplassar, skal parkeringsplass reknast inn i grunnlaget for BYA med 20 m² pr. bilplass.
- Som minste uteoppholdsareal (MUA) skal det på bustadareal opparbeidast min. 20 m² areal eigna til leik pr. bueining. Arealet skal visast på situasjonsplan ved byggjemelding.
- Ved utforming av bygningar skal det ikkje nyttast reflekterande materialar eller skjemma fargar. Det skal leggast vekt på å nytte/ta vare på eksisterande vegetasjon samt å tilrettelegge for gode uteareal.
- Ark kan tillatast i inntil 40 % av bygget si lengde.
- Kvar bueining skal ha 2 parkeringsplassar, der minst ein kan byggast som garasje/carport.

5.2. Fellesbestemmingar for bensinstasjon/vegserviceanlegg og område for forretning/kontor/indstriområde

- I grunnlaget for utrekning av BYA skal parkeringsareal takast med. Grunnlag for berekning av tal parkeringsplassar skal vere bruksareal, utrekna etter Norsk Standard NS 3940, bruksareal (BRA). Forretnings- og kontorareal skal minst ha oppstillingsplass på eiga tomt for minimum 1 bil pr. 50 m² bruksareal. Produksjonslokale og lagerbebyggelse skal minst ha oppstillingsplass på eiga tomt for 1 bil pr. 100 m² bruksareal. På situasjonsplan (ved søknad om tiltak) skal plassering av parkeringsplassar visast.

- b. Kommunen skal ved handsaming av byggjemelding sjå til at bygningane får ei god form. Bygningen si form skal samsvare med bygningen sin funksjon og gje uttrykk for tida sin arkitektur med eit godt materialval. Det skal ikkje nyttast reflekterande materialar på bygningar eller anlegg. Unnateke er glasfasade.
- c. Som tiltak i høve brann – og ulykkesberedskap gjeld:

Eigar av bygg må sjølv syte for tilførsel av sløkkevatn ved behov for over 50 l/sek. Brannalarmanlegg skal vidarekoplast til 110 sentral. Bygning/bygningsdel med fleire etasjar skal ha røykventilasjon. Verksemd har plikt til å etablere industrivern/-eigenberedskap. Utbyggar skal ved plassering og utforming av bygg ta særleg omsyn til smittefare ved brann. Det skal leggjast vekt på å nytte brannhemmande materialar. Verksemder som bygg på/utvidar eller endrar produksjon og lagerkapasitet (endra brannbelastning) må legge fram ny prosjektering av brannsikkerheita. Viser elles til gjeldande krav i PBL/TEK.
- d. Kontor til bruk til administrasjon i den enkelte verksemd inngår i føremålet.
- e. Det skal ikkje etablerast verksemd i område denne planen omfattar som kan medføre forureining, som etter kommunen sitt skjønn, vil kunne vere til vesentleg ulempe for kringliggande bustadområde. Det skal ikkje etablerast verksemd innanfor området som medfører utvendig støy som overskrider grensene fastsett i retningslinje T-1442 frå Miljøverndepartementet.
- f. Anlegga sin art, utforming og plassering skal i kvart enkelt tilfelle godkjennast av kommunen.
- g. Lossing og lasting av varer skal skje på eigen grunn, korleis dette skal løysast skal gå fram av situasjonsplan ved byggesøknad.
- h. Avkøyrslar frå eigedom til offentlig veg skal så langt råd samordnast ved felles avkøyrslar for to eigedomar.
- i. I områda F/K/I 6 og F/K/I 7 skal det som del av utbygginga også sytast for nødvendig drenering av overvatn frå tilgrensande areal/nedslagsfelt. Overvatn kan førast til Rotevatnet i lukka grøft gjennom områda LNF2 eller o_FR3.

§ 6 – AREALBRUK

- a. I område merka Bustadar - frittliggande småhusbusetnad (BF) kan det byggjast bustader.
- b. I område merka Fritidsbusetnad - naust (FN) kan det byggjast naust for mindre båtar.
- c. I område merka Institusjon (IN) kan det byggjast omsorgsbustader. Krav til utomhusareal gjeld som for småhusbusetnad. Talet parkeringsplassar for område IN er 1,5 biloppstillingsplass pr. bueining.

Som del av søknad om byggetiltak med støyfølsam bruk (bustader) skal det utarbeidast ei detaljert støyvurdering som beskriv nødvendige tiltak for å sikre at bygning med tilhøyrande uteareal har tilfredstillande støytilhøve i hht T-1442. Støytiltak skal visast på situasjonsplan og ferdigstillast samtidig med ferdigstilling av bygning på området.
- d. I område merka Lager» (LA) kan det etablerast lager. Konstruksjon skal tildekkast med stadeigne masser og tilplantast. Tilkomst til lageret vert frå nordaust direkte inn frå uteareal kring eksisterande driftsbygning.

- e. I område merka Bensinstasjon/vegserviceanlegg (BSV) kan det byggjast bensinstasjon med tilhøyrande anlegg. Bygning kan også innehalde forretning og vegservicetiltak. Bensinstasjon kjem inn under forskrift av 8. juni 2009 om handtering av brannfarleg, reaksjonsfarleg og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som nyttast ved handteringa. Ved søknad om etablering av drivstoffanlegg skal det gjennomførast ei risikoregistrering og ei risikovurdering (jf også NS 5814). Dette inneber at sjølv risikoen skal avklarast og følgjene av risikoen (-vurderinga) skal danne grunnlag for dei tiltaka som er naudsynt for å avverje eller redusere konsekvensar ved eventuelle ulykkeshendingar.
Siktemålet er å:
- Eliminere farar og uønskte hendingar
 - Redusere sannsynet for uønskte hendingar
 - Redusere konsekvensane av uønskte hendingar
- Risikovurderinga skal nyttast som avgjerdsgrunnlag og som dokumentasjon på forsvarleg sikkerheitsnivå. På bakgrunn av vurderinga skal det i byggesak utarbeidast planar og gjennomførast tiltak for å redusere risikoen. Slike tiltak kan vere av teknisk eller organisatorisk art.
- f. I område merka Energianlegg/nettstasjon (EA) kan det byggjast trafostasjon for EI-anlegg.
- g. I område merka Anna kommunaltekniske anlegg (A) kan det etablerast pumpestasjon for kommunalt avlaupsanlegg.
- h. I område merka Grav- og urnelund (BGU) kan det byggjast grav- og urnelund samt tilhøyrande anlegg.
- i. I område merka forretning/kontor/industri (F/K/I) kan det byggjast forretning-, kontor- og industribygg. Tillate bruksareal til detaljhandel er for heile området avgrensa til 3.000 m² bruksareal, jf. "Rikspolitisk bestemmelse etter § 17-1 annet ledd i Plan og bygningsloven om midlertidig etableringsstopp for kjøpesentre utenfor sentrale deler av byer og tettsteder". Innanfor forretningsføremålet kan det ikkje etablerast detaljhandel med daglegvarer, klede og sko.
Sal av bygningsmaterialar, møblar, kjøken- og sanitærutstyr mv. («brunevarer») kan tillatast. Innanfor områda kan det heller ikkje etablerast verksemd som ved utslepp (støy og anna ureining) påfører ulempe for busetnaden og bruk av dei areala denne reguleringsplanen omfattar eller tilgrensande utbygde område.
Industriverksemd kan ha utsal for eigne varer og bransjevarer som ein mindre del av verksemda. (slik det til dømes ofte vil vere for ei røyrliggjarbedrift, eller firma som produserer, distribuerer og installerer td kjøken, badarom etc.)
- j. Område merka Industri/lager (I/L) kan nyttast til masselager, massebehandlingsanlegg og lagerbygg for tekniske anlegg knytt til kommunalteknisk drift innanfor rammer gitt i teknisk forskrift, tryggleiksklasse S1, delvis klasse S2. Aktivitet og tiltak på området må tilfredsstille gjeldande reglar i tek 10, jf utarbeidd rasrapport for området.
- k. Det skal ikkje førast opp plasthallar, skur eller midlertidige konstruksjonar innanfor områda denne planen omfattar.
- l. Grad av utnytting av tomtene er bestemt av tillaten prosent utbygd areal (% - BYA). BYA gjev tillaten utbygd areal i prosent av tomta sitt nettoareal. Maks BYA (rekna i %) for dei enkelte delområda. I grunnlaget for utrekning av BYA skal parkeringsareal takast med. I grunnlaget for utrekning av BYA skal parkeringsareal takast med.
- Bustadar - frittliggande småhus (BF): 30 %
 - Institusjon (IN): 50 %

- Lager (LA): 50%
- Bensinstasjon/vegserviceanlegg (BSV): 60 %
- Anna kommunalteknisk anlegg, pumpestasjon (A): 70%
- Energianlegg/nettstasjon (EA): 100 %
- Grav- og urnelund (BGU): 10 %
- Forretning/Kontor/Industri (F/K/I): 60 %

Innanfor byggjeområda kan det først opp mindre kommunaltekniske anlegg, trafo eller andre tekniske innretningar der dette er nødvendig. Frittliggjande bygg til slike føremål skal ha form og farge som er tilpassa busetnaden eller i området.

I område for fritidsbusetnad - naust (FN) – kan byggjast naust med grunnflate inntil 25 m².

§ 7 – BYGNINGAR OG ANLEGG (PBL. § 12-5, nr. 1)

a. Bustadar - frittliggjande småhusbusetnad (BF)

Bygning skal ha ei gesimshøgde som ikkje overstig 7 meter og mønehøgde som ikkje overstig 9 meter.

b. Fritidsbusetnad - naust (FN)

Kvart av bruka som har rettar i vatnet kan føre opp 1 naust pr bruk. Storleiken på kvart naust skal ikkje overstige 25 m² utbygd areal. Gesimshøgde skal ikkje overstige 2,0 m, Maksimal mønehøgde 3,0 m. Nausta skal byggjast i tråd med lokal byggjeskikk. Kommunen kan etter søknad dispensere ifrå maksimumskravet frå eitt til to naust pr bruk. Dersom det skal gjevast løyve til to naust må dette samordnast slik at nausta vert samla og lokalisert til konsentrerte område. Farge: tradisjonell fargebruk t.d. tjærebrunt, tradisjonell raud lødefarge, oker, jordfargar.

c. Institusjon (IN)

Området merka institusjon (IN) skal nyttast til omsorgsbustad. Gesims- og mønehøgde innanfor ramma gitt i PBL. (8/9m).

d. Lager (LA)

På område merka «LA» kan det etablerast lager i tilknytning til området F/K/I 5. Området er vist på eige plankart 2168-101 (vertikalnivå 1, under grunnen).

Energianlegg, nettstasjon (EA)

Gjeld eksisterande nettstasjon/trafo. Bygning skal ha ei gesims- og mønehøgde tilpassa bygningen sin funksjon. Bygning skal plasserast slik at nødvendig avstand til anna busetnad sikrar at nabobygg ikkje vert utsett for stråling over gjeldande grenseverdier.

e. Anna kommunalteknisk anlegg, pumpestasjon (A)

Bygget skal ha ei gesims- og mønehøgde tilpassa pumpestasjonen sin funksjon.

f. Grav- og urnelund (BGU)

Området er utvidingsareal for Leirhaugen gravplass. Grav og urnelund skal etablerast i tråd med kyrkjegardsplan godkjent av Møre bispedømmeråd. Gravferdslova med tilhøyrande forskrift skal leggjast til grunn ved utarbeiding av kyrkjegardsplan. Forskrift til Gravferdslova § 3 omtalar kva kyrkjegardsplanen skal innehalde. Steinmur som innramming av kyrkjegarden kan setjast i nabogrense og utanfor byggjegrense, men ikkje slik at den kjem i konflikt med frisiktsone. Bygg for grav og urnelunden sin funksjon kan først opp innanfor viste byggjegranser. Bygning skal ha ei gesimshøgde som ikkje overstig 4 meter og mønehøgde som ikkje overstig 6 meter.

g. Bensinstasjon, vegserviceanlegg (BSV)

Gesims- og mønehøgde innanfor ramma gitt i PBL.

h. Forretning/kontor/industri (F/K/I)

Bygningar innanfor områda skal førast opp i branntrygge materialar.

Maksimal gesims- og mønehøgde: sjå tabell neste side

Område	Maks gesims- og mønehøgde	Unnatak
F/K/I 1, F/K/I 2, F/K/I 3, F /K/I 4,	10 meter	Mindre del av bygning: ventilasjonsanlegg, trappe- og heisrom kan førast opp inntil 3 meter over gitt maks høgde
F/K/I 5	12 meter	Mindre del av bygning: ventilasjonsanlegg, trappe- og heisrom kan førast opp inntil 3 meter over gitt maks høgde
F/K/I 6, F/K/I 7	14 meter	

Maksimal møne- og gesimshøgde skal reknast i hht TEK10.

Bygningane si retning skal ta omsyn til bygget sin verknad på kringliggande landskap.
Det vert vist til illustrasjon som følgjer plandokumenta.

§ 8 – UTEAREAL TILHØYRANDE BYGGJEAREAL

- a. Ikkje utbygd del av tomta skal utformast tiltalande. Det er ikkje tillate å ha skjemmaende skjeringar og fyllingar. Skjeringane som følgjer av utgraving/planering av tomt skal tilplantast med stadeigen vegetasjon tilpassa føresett arealbruk. Skråningane skal framstå som vegetasjonsbelte. Mur mot offentleg veg skal godkjennast av kommunen.
- b. Der planering medfører støttemur mot nabotomt eller veg, kan kommunen påby at planeringshøgda vert senka eller heva slik at høgda på støttemuren vert redusert.
- c. Uteareal skal opparbeidast og ferdigstillast samstundes med bygningane/anlegget elles i samsvar med utbyggingsplan godkjent av kommunen.
- d. Ved trinnvis utbygging skal utbyggingsareal som ikkje vert teke i bruk med ein gong opparbeidast førebels med vegetasjon el. etter utbyggingsplan. Uteareal skal opparbeidast og ferdigstillast samstundes med bygningane/anlegget elles.
- e. Innanfor kvar tomt må utbyggjar syte for naudsynt drenering for overvatn og grunnvatn, og føre dette til avløp til bekk/vassdrag/sjø eller kommunalt leidningsnett etter godkjenning frå kommunen.
- f. Kommunen skal ha rett til å nytte uteareal i samband med naudsynt vedlikehald av kommunaltekniske anlegg som kryssar eller ligg inntil byggeområda.
- g. Terreng, gjerde og hekkar langs gater og i kryss skal ikkje vere høgare enn 0,7 m over vegnivået. Ved avkøyrsløp gjeld krava ovanfor, men høgda skal ikkje vere over 0,5 m. Sjå elles føresegnene vedkomande frisktlinjer.

- h. Dei fysiske inngrepa i terrenget skal så langt det let seg gjere gjennomførast på ein slik måte at ein tek vare på eksisterande vegetasjon og unngår sår i terrenget. Fyllingar skal plantast til med stadeigen vegetasjon. Der det let seg gjere skal skjeringar plantast til, tilsåast eller plastrast så raskt som råd.

§ 9 – SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL . § 12-5, nr.2)

I trafikkområde skal det byggjast køyreveg med tilhøyrande grøft, skjeringar og fyllingar (skråningar). I tillegg kjem fortau, gang-/sykkelveg, gangveg og parkeringsplass som plankartet viser.

Ved V8 kan det førast opp infotavle på annan veggrunn.

GS3 og GS4 er offentleg gang-/sykkelveg, men kan også nyttast som landbruksveg for grunneigarar med vegrett.

Det er vist køyreveg (undergrunn) på eige plankart 2168-101 (vertikalnivå 1, under grunnen).

I vegareal kan det også leggjast VA-leidningar, el-, fiber- og telekablar.

I tillegg til vist trafikkareal kjem nødvendig areal til vegskjeringar og fyllingar som kan leggjast på tomtegrunn/tilstøytande naboareal. Vegskråningar utanom grøfteareal skal tilsåast med stadeigen vegetasjon.

§ 10 – GRØNTSTRUKTUR (PBL . § 12-5 nr.3)

Vegetasjonsskjerm (VS):

I område for vegetasjonsskjerm/vegetasjonsbelte er det ikkje tillat å drive verksemd eller føre opp bygg eller anlegg som etter kommunen sitt skjønn er til hinder for områda. Områda skal tilplantast med stadeigen vegetasjon. Det kan oppførast mindre installasjonar for lek og opphald.

§ 11 – LANDBRUKS-, NATUR OG FILUFTSFØREMÅL (PBL. § 12-5, nr. 5)

LNF-areal (LNF):

Areal for nødvendige tiltak for landbruk og gardstilknytt næringsverksemd basert på ressursgrunnlaget på garden. Gjeld alle LNF-område som grensar til vegareal. jf elles § 9 vedkomande skjering og fylling. Gjennom området kan etablerast open bekk eller lukka grøft for overvatn. Botn og sider i bekk skal vere steinsett.

Friluftsføremål (FR):

Gjeld friluftsområde i tilknytning til Rotevatnet der det skal takast særskilt omsyn til friluftsinteresser. Innanfor områda er det ikkje tillate å drive verksemd eller føre opp bygg eller anlegg som er til hinder for området sin bruk som friluftsområde. I område kan etablerast sti som skissert på plankartet. Mindre tiltak for lek og opphald kan etablerast. Gjennom området kan etablerast open bekk eller lukka grøft for overvatn. Botn og sider i bekk skal vere steinsett.

§ 12 – SIKRINGSSONE (PBL. § 11-8 a.1, jf. § 12-6)

Frisiktsone (H140):

Frisiktsone i vegkryss må ikkje utnyttast slik at det på noko tidspunkt hindrar fri sikt. Areal innanfor frisiktsone skal planerast ned til 0,5 m over tilgrensande vegar sitt nivå. I desse sonene kan det ikkje plantast vegetasjon som kan hindre sikta.

§ 13 – FARESONE (PBL. § 11-8 a.3, jf. § 12-6)

Ras- og skredfare (H310):

Norges Geotekniske Institutt (NGI) har vurdert skredfaren i området. Rapporten konkluderer med at del av planområdet i sør er utsatt for skredfare. Dette området er i planframlegget vist med faresone for ras- og skredfare, kode H310.

Innanfor område vurdert som 5000 års grensa for skred er det forbod med bygg utanom sikringsklasse S3.

Innanfor 1000 års grensa for skred er det forbod mot bygg i sikringsklasse S2 og S3 (§ 7-3 TEK10).”

Høgspenningsanlegg (H370):

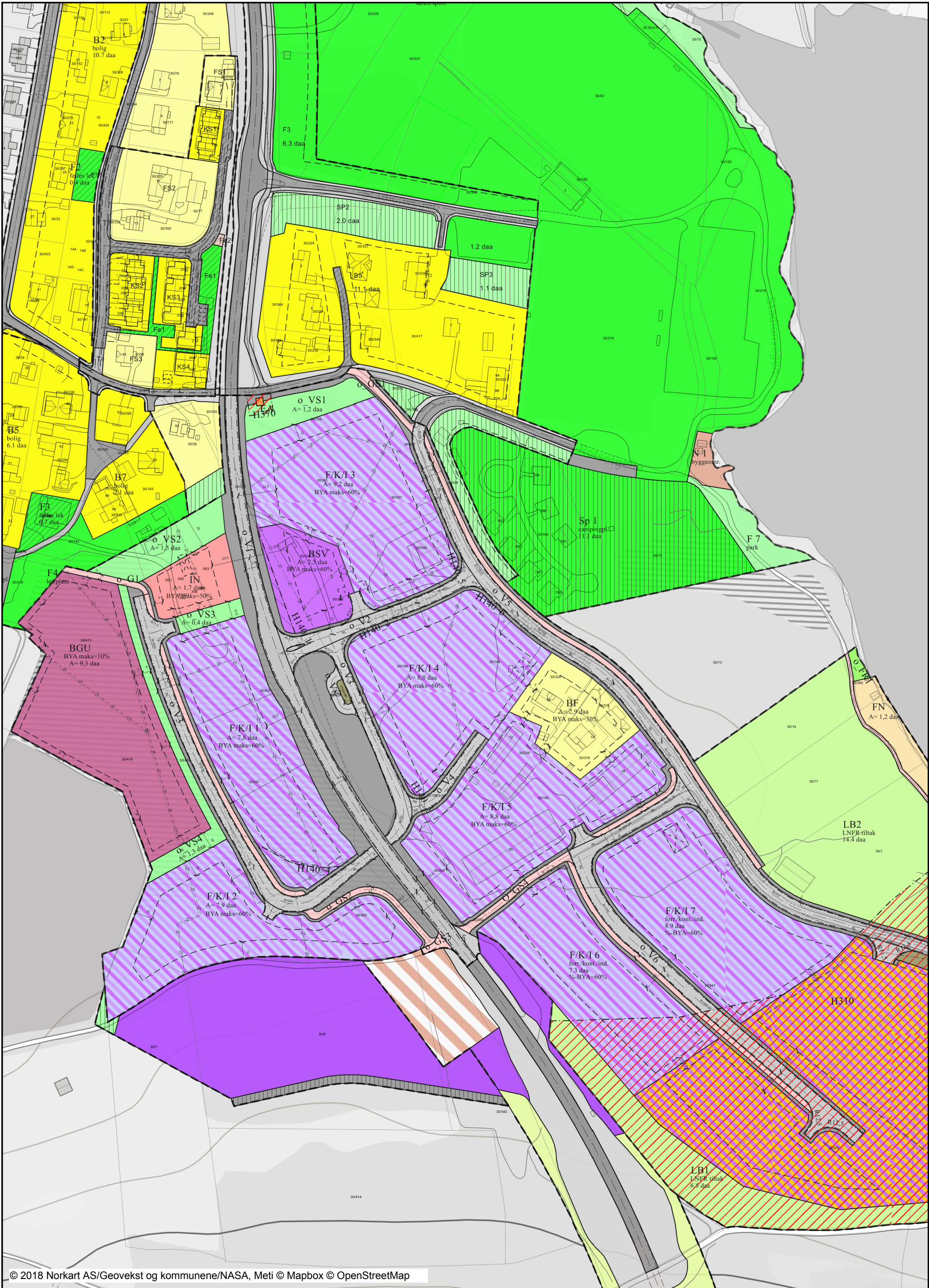
Gjeld faresone H370 for høgspenningsanlegg til nettstasjonen «EA». Gjeld 5 meter rundt eksisterande nettstasjon/trafo.

§ 14 – KRAV OM REKKJEFØLGJE (PBL. § 12-7 nr. 10)

Ved utbygging av område IN skal støyfølsame bygningar og tilhøyrande uteareal skjermast mot støy innan krava fastsett i T-1442. Støytiltak skal ferdigstillast samtidig med bygning.

Volda kommune, 14.11.2014

for Rådmannen

Tegnforklaring

Reguleringsplan-Byggeområde (PBL1985)		Reguleringsplan - Felles for PBL 1985	
	Område for bustader med tilhøyrc		Regulerings- og utbyggingsplanområ
	Frittliggjande småhusbusetnad		Planen si avgrensing
	Konsentrert småhusbusetnad		Faresonegrense
	Blokkbusetnad		Formålsgrense
	Område for industri/lager		Regulert tomtegrense
	Allmennyttig barnehage		Eigedomsgrense som skal opphevast
	Garasjeanlegg		Byggjegrænse
	Anna byggeområde		Byggjelinje
Reguleringsplan-Landbruksområde (PBL1985)			Planlagt busetnad
	Område for jord- og skogbruk		Bygninger som inngår i planen
Reguleringsplan-Offentlege trafikkområde			Bygninger som skal fjernast
	Offentlege trafikkområde		Regulert senterlinje
	Kjøreveg		Frisiktslinje
	Gate med fortau		Regulert kant kjørebane
	Anna vegggrunn		Regulert kjørefelt
	Gang-/sykkelveg		Regulert parkeringsfelt
	Gangveg		Målelinje/avstandslinje
	Parkeringsplass		Avkjørsel
Reguleringsplan-Friområde (PBL1985)			Brukar
	Friområde		Påskrift feltnavn
	Park		Påskrift reguleringsformål/arealfom.
	Anlegg for lek		Påskrift areal
	Anlegg for idrett og sport		Påskrift utnytting
	Leirplass		Påskrift breidde
	Anna friområde		Påskrift radius
	Friområde i sjø og vassdrag		Påskrift plantilbehør
Reguleringsplan-Fareområde (PBL1985)			Regulerings- og utbyggingsplan - på
	Høgspenningsanlegg (høgspen		
Reguleringsplan - Spesialområde (PBL1985)		Matrikkel Tiltak (Avgjørelser i enkelt	
	Privat veg		Godkj. Tilbygg
	Parkbelte i industristok		Godkj. Påbygg
	Campingplass		Godkj. Tiltak
	Friluftsområde (på land)		Godkj. Tiltak
	Friluftsområde i sjø og vassdrag		Uspes. Tiltak
	Frisiktsone ved veg		
	Område for særskilte anlegg		
Reguleringsplan-Fellesområde (PBL1985)		Bygninger	
	Fellesområde		Taksprang Bunn
	Felles avkjørsel		Bygning
	Felles parkeringsplass		Takkant
	Felles leikeareal for barn		Bygningsdelelinje
	Felles gardsplass		Grunnmur
	Felles grøntanlegg		Takoverbygg
	Anna fellesareal for fleire eigedomm		Takoverbygg kant
Reguleringsplan - Kombinerte formål			Trapp inntil bygg, kant
	Forretning/Kontor/Industri		Veranda
	Anna kombinert formål		Bygningslinje
Reguleringsplan PBL 1985 - linjer og			Taksprang
	Grense for restriksjonsområde		Mønelinje
Reguleringsplan-Bygninger og anlegg			Låvebru
	Bustader - frittliggjande småhus		
	Bustader - konsentrert småhus		
	Fritidsbusetnad - frittliggjande		
	Tenesteyting		
	Institusjon		
	Bensinstasjon/vegserviceanlegg		
	Energianlegg		
	Andre kommunaltekniske anlegg		
	Leikeplass		
	Nødvendige bygg og anlegg for grav		
	Kombinert byggje- og anleggsformål		
	Bustad/forretning/kontor		
	Bustad/kontor		
	Forretning/kontor/industri		
	Industri/lager		
Reguleringsplan-Samferdselsanlegg		Eiendomsinformasjon	
	Køreveg		Eiendomsgrense omtvistet
	Fortau		Eiendom
	Gang-/sykkelveg		Gårds- og bruksnummer
	Gangveg/gangareal/gågate		
	Annan vegggrunn - tekniske anlegg		
	Annan vegggrunn - grøntareal		
	Tekniske bygninger/konstruksjonar		
	Parkeringsplassar		
	Kombinerte formål for samferdselsa		
Reguleringsplan-Grøntstruktur (PBL2011)		GABAJour Tiltak (Avgjørelser i enkelt	
	Grøntstruktur		Tiltak
	Turveg		
	Vegetasjonsskjerm		
Reguleringsplan- Landbruks-, natur-		Kyst	
	LNFRareal for nødvendige tiltak for L		Kystkontur
	Friluftformål		
Reguleringsplan- Bruk og vern av sjø		Innsjøer og vassdrag	
	Naturområde i sjø og vassdrag		Innsjøkant
	Badeområde		Elv/Bekk usikker
Reguleringsplan-Omsynsoner (PBL2011)			Elv/Bekk midt
	Faresone - Ras- og skredfare		Kanal/Grøft kant usikker
	Faresone - Høgspenningsanlegg (in		Kanal/Grøft kant
	Faresone - Annan fare		Kanal/Grøft midt usikker
	Sikringsone - Frisikt		Kanal/Grøft midt
	Støysone - Raud sone etter rundskri		
	Støysone - Gul sone etter rundskriv		
	Gjennomføringsone - Krav om felle		
Reguleringsplan- Føresegnsområde (PBL2011)		Vegsituasjon	
	Føresegnsområde - Anlegg- og riggo		Veg
			Veg
Reguleringsplan-Juridiske linjer og p			Vegkant på bro
	Sikringsonegrense		Vegkant i tunnell
	Støysonegrense		Vegkant
	Gjennomføringsgrense		Annet vegareal
	Føresegnsgrense		Midtdeler/Trafikkøy
			Avgrensning mot annet vegareal
			Avgrensning mot avkjørsel
			Gang/Sykkelveg på bro
			Gang/Sykkelveg
			Gang/Sykkelveg kant på bro
			Gang/Sykkelveg kant
			Parkeringsplass kant
			Autovern på bro
			Autovern
		Adresser	
			Matrikeladresse
			Gateadresse
			Adresspunkt tekst
		Annen samferdsel	
			Traktor/Kjerreveg kant

Fra: Elling Dybdal[Elling.Dybdal@tussa.no]

Sendt: 16.11.2018 12:41:26

Til: Ørsta postmottak; Postmottak Herøy; Postmottak Volda; Postmottak Hareid; Postmottak Vanylven; Ulstein Postmottak; Sande Kommune; 'post@hdalrek.no'; 'Eric Nasby'

Kopi: Hilde Marie Brungot (hmab@online.no); Gunnar Gjørtz (Gunnar.Gjortz@klp.no); Britt Skurtveit Østgaard

Tittel: Eigarmøte i Tussa 7. desember 2018 kl 09.30

Invitasjon til eigarmøte fredag 7. desember 2018 kl. 09.30

Tussa Kraft held årleg eigarmøte i månadsskiftet november/desember. Det skal haldast i år også, og med dette vert **ordførarar, varaordførarar og rådmenn** i eigarkommunane, samt **KLP og styreleiar i Hornindal Kraftlag** invitert til eigarmøte på Tussatun i Hovdebygda fredag 7. desember kl. 09.30. Frå Tussa deltek styrenestleiar og konsernsjef.

Aktuelle emne på årets samling er

1. Utvikling for forretningsområda.
2. Aktuelle energipolitiske saker
3. Eventuelle tilbakemeldingar frå eigarane.

Møtet vert avslutta med mat i kantina.

Ver vennleg å melde attende på tlf. 70 04 62 00 eller e-post: firmapost@tussa.no innan onsdag 5. desember om det høver for deg å delta.

Med vennleg helsing

Elling Dybdal | Konsernsjef | TUSSA

Tlf. dir.: +47 70 04 62 22 | Mobil: +47 918 52 540 | elling.dybdal@tussa.no | www.tussa.no |

TUSSA – MED KRAFT TIL Å SKAPE

Det nye kulturhuset; kva får vi, kva kan vi få?

Kvifor byggje eit halvdårleg kulturhusprosjekt til vel +/- 200.000.000,- når ein kan få eit godt kulturhusprosjekt til +/- 160.000.000,-

I ei tru på at det enno let seg gjere å påverke kulturhusprosessen, blir det her spelt inn synspunkt på kva val som er lurast å gjere for at prosjektet skal bli meir optimalt enn det no ser ut til å kunne bli.

Det 63 år gamle Volda samfunnshus er eit komplisert og stilreint hus av si tid. Det har heile 7 ulike høgdenivå mellom veggane. Ei omfattande ombygging og påbygging av dette huset blir difor dyr og vanskeleg. I 2002 fekk den kommunale prosjektgruppa, som den gongen jobba for modernisering av det gamle samfunnshuset, utarbeidd ein fagrapport/tilstandsrapport frå rådgjevarfirmaet Mulvik AS. Nokre av konklusjonane i rapporten, var å gjere minst mogleg inngrep i den gamle bygningskroppen. Grunngevingane gjekk både på bygget si bereevne og på kostnadene ved å gå til slike omfattande skritt som skiplar bygget sin heilskap. Egget Eigedom AS bygde på denne rapporten då selskapet tidlegare i år spelte inn korleis ein meinte beste løysinga vil vere for eit nytt kulturhus knytt til det gamle samfunnshuset.

Prosjektet som den kommunale byggjenemnda no har lagt fram for politikarane, grip djupt og sterkt inn i det gamle bygget. Det er vel berre delar av vestibylen og trappa opp mot den gamle storsalen som ikkje vert røyvde i den tilrådde ombygginga. Dette ber i seg mange potensielle overraskingar som sannsynlegvis bli svært dyre å hanskast med når dei dukkar opp, jf. Mulvik AS sin gamle rapport.

Kalkylane den kommunale byggjenemnda har lagt fram, er baserte på grovskisser og har mange moment i seg som ikkje er utgreidde, m.a. det nye biblioteket sine detaljerte behov. Det er svært lite truleg at kr. 185.435.000,- vil halde når det kjem til stykket. Kalkylen er basert på realiseringa av *Kimen* kulturhus i Stjørdal opna 21.08.15 : kr. 717.000.000,- (15.700 m² inkl. p-hus på 4.100 m²) og på *Hamar* kulturhus opna 14.03.14: kr. 700.000.000,- (15.036 m²). Begge desse fantastiske kulturinstitusjonane hyser eit mykje større mangfald av kulturinstitusjonar og opplevingsflater enn det som er tenkt her i Volda. Det ser heller ikkje ut til at desse utbyggingane har implisert ombyggingar av gamle kulturhus.

Egget Eigedom AS sin alternative versjon av det heile, grip mykje mindre inn i det gamle bygget. Dette alternativet legg opp til berre ei lett ombygging av fløya der salongen og kjøkenet no ligg. Resten av det gamle samfunnshuset vert for det meste liggjande uendra. Den gamle storsalen vert prosjektet sin faste flatsal slik den ligg i dag utan amfiet. I seg sjølv, gjer dette at alternativet heilt sikkert vert mykje rimelegare og enklare å realisere enn det kommunalt initierte prosjektet. Når tida går, blir det også mykje enklare å rive og modernisere heile -eller delar av- gamlehuset fordi det ikkje vil vere så infiltrert i nybygget.

Vidare her følgjer ein kortversjon av sentrale moment i kommunen sitt framlagde alternativ samanlikna med sentrale moment i Egget Eigedom AS sin versjon:

Plassering:

Nemnda sin bruk av arealet er tungvint og svært dyr å gjennomføre. Å gøyme det nye kulturhuset i bakken bak det gamle samfunnshuset hindrar god infrastruktur i prosjektet. Ei slik plassering gir dårleg og tungvint samspel både innomhus og med omgivnadene. Uteplassen vert liggjande i skuggen bak rådhuset og vil verke inneklemd og trong. Plassen vil ikkje kunne samspele med Paviljongparken og Leikeparken på ein dynamisk måte. Gatetrafiikk langs veggane på hovudfasaden både til huset og biblioteket, er både uheldig og forstyrrende. Det vil svekke prosjektet sine brukskvalitetar.

Parkeringsplassane, ikkje kulturhuset, burde plasserast bak i bakken. Huset bør leggjast nedover mot sør på dagens parkeringsareal, ope og fritt innbydande mot parkane i aust. Trafikken og tilkomsten til parkeringsområdet blir då flytta bak det gamle samfunnshuset og Eben Eser, noko som vil skape ro og fokus rundt det som er viktig i drifta av eit kulturhus.

Storsalen:

Storsalen som kommunen no presenterer, har mange bra kvalitetar, m.a. publikumskapasiteten på maksimalt 610 personar, 460 av desse i amfiet. Takhøgda bør også kunne gi gode akustiske forhold. Men skyveamfiet verkar å vere noko samanpressa. Amfiet bør vere dynamisk utforma; seteradene i boge på tvers og med lett svai på langs. Det er berre slik utforming på amfi som kan gi optimale sjåarforhold for publikum. Avstanden mellom seteryggane på stolane frå seterad til seterad er også viktig. Den bør vere så stor at folk ikkje treng reise seg når andre skal ut av -eller inn i- seteradene. Det ser den ikkje ut til å vere i byggenemnda sitt forslag.

Det alternative forslaget til storsal føreslår fast amfi, ikkje skyveamfi. Det gir alltid dei beste publikumsopplevingane. Under det faste amfiet er det då tenkt å plassere dei to kinosalane. Stor flatsal er tenkt lagt til storsalen i det gamle samfunnshuset. Amfiet som står der i dag må då ut. Ei slik løysing som dette inneber eit mykje mindre byggjevolum enn det den kommunale nemnda legg fram. Her ligg det svært store potensielle innsparingar.

Scena:

Nemnda legg til rette for eit sceneareal på 10 x 18 meter, noko som i utgangspunktet kan verke å vere tilfredsstillande. Men når publikumspotensialet på 610 vert fullt ut rigga i salen, blir scena redusert til berre 5 x 18 meter. Ei slik løysing bør ein unngå. Når salen er full, 610 i publikum, treng ein oftast den største scenedjupna også. Det er oftast ein nær samanheng mellom utseld sal og storleiken på oppsettingar, at desse som regel har behov for den største scena.

I den alternative salen er scenedimensjonane tenkt å vere 15 x 20 meter. Eit slikt sceneareal ville gjere kulturhuset spesielt attraktivt for visse framsyningar og bruken vil auke. 5 meter av denne scenedjupna kan utgjere ei orkestergrav. Ei orkestergrav burde kulturhuset i Volda absolutt ha i og med at vi ofte har kombinerte kulturuttrykk her på staden. Når grava ikkje er

i bruk til slike kombinerte uttrykk, kan stolrekkjer settast ut på det arealet etter behov, jf. Nordfjord operahus og Parken kulturhus.

Scenelageret:

Gode scenelager er viktige for aktive og populære kulturhus. Utkastet frå den kommunale nemnda legg opp til eit lite funksjonelt scenelager der romet nærast har ei trekantform. Lageret er vanskeleg tilgjengeleg og denne spesielle forma gjer det vanskeleg å utnytte på ein enkel og effektiv måte. Det vil heller ikkje fungere som eit godt backstage-rom ved store tilstellingar fordi det ligg vegg-i-vegg med sjølv scena.

Den tekniske inngangen til scenelageret/scena gjer tilgang for storbilar vanskeleg. Den ligg djupt nedgraven og er smal. Den inneber at storbilar som kjem til bygget, først må snu i rundkøyringa oppe i Storgata, køyre tilbake og svinge over vegen mot motgåande trafikk for så å rygge delvis inn til lagerinngangen og delvis sperre gata Stormyra. Det går nesten ikkje an å få det meir tungvint når noko skal leverast til scena/salen.

Det alternative forslaget inneber eit fullstendig ope og lett tilgjengeleg scenelager på vestsida av bygget langs Storgata. Med ei slik løysing vil scenelageret få ei rom-form som det er lettare å lagre i og ha oversikt over. Det kan lagast så stort som ein ønsker det. Der er meir enn nok areal. Det kan leggjast i plan med gata slik at det er berre å svinge av i køyreretninga for storbilar som skal losse og laste. Det er heilt ukomplisert samanlikna med nemnda si løysing.

Scenegarderobar:

Dersom det nye kulturhuset skal få høg status også mellom mange ulike grupper av utøvarar, må desse få optimale forhold når dei kjem til huset for å yte. Den kommunale nemnda tilbyr ein scenegarderobe på 25 m².

I det alternative forslaget er det tenkt inn 6-8 scenegarderobar i tillegg til eit slikt større grupperom som nemnt ovanfor. Kjøkenet og salongen i fløya i det gamle samfunnshuset er tenkt ombygde til dette føremålet. Desse roma vil bli liggande vegg i vegg med scena og eignar seg godt. Den gamle storsalen er tenkt brukt til backstage-rom ved store framsyningar.

Myldrearealet:

I tillegg til sjølv salane i eit kulturhus, er myldrearealet/foajeen/kaféen/restauranten sett på å vere eit kulturhus sitt viktigaste areal. Det er på desse areala sosialiseringa, samtalan og samfunnsbygginga går føre seg når forventningar, inntrykk og resultat blir tekne opp, tolka og diskuterte. Den kommunale nemnda ser ut til å kombinere bibliotekareal og myldreareal. Det er i mange høve ein svært uheldig kombinasjon fordi den ofte inneber samtidige motstridande behov. Nemnda ser heller ikkje ut til å prioritere serveringsstad av ein viss standard.

Forslaget frå Egget Eigedom AS prioriterer derimot myldrearealet på ein måte der det får stort volum og kan spele fritt saman med areala i storsalen på eine sida og festplass ute i det fri på andre sida. Ei slik løysing der heile areal innvendig og utvendig kan spele saman samtidig, legg til rette for store arrangement på ein måte ingen andre kulturhus her i regionen gjer. Dette vil både gi nye opplevingar og styrke drifta.

Ein stor og god kafé er plassert slik at den også kan opnast opp mot festplassen ute, Paviljongparken og Leikeparken. Dette er også med og aukar bruken og inntekspotensialet vesentleg.

I dette alternativet til løysing ligg det også inne at ein har felles myldreareal med opphaldsareal for biblioteket, men dette er organisert som eit to-delt heile. Dei to areala er opne mot kvarandre og heng saman, men overlappar ikkje kvarandre. Dette gir ein verdfull fleksibilitet som ikkje kommunens forslag gir.

Biblioteket:

Den kommunale nemnda legg opp til eit nytt bibliotek forma som ein hestesko rundt det gamle samfunnshuset. Dette er svært uheldig fordi det inneber fellesveggar og felles myldreareal mot alle formidlingssalane. Her vil bruksbehova ofte kollidere og minske den frie fleksibiliteten i komplekset vesentleg.

I andre etasjen rett over biblioteket føreligg det forslag frå nemnda om å plassere ein ny ungdomsklubb. Dette vil utvilsamt medføre dei same avgrensingane for bruk som nemnt ovanfor.

Det alternative forslaget plasserer det nye biblioteket på austsida og sørsida av det gamle samfunnshuset. Dette eliminerer alle dei uheldige sidene ved den kommunale nemnda sitt forslag. Samtidig tek som nemnt, ei slik løysing høgde for felles myldring når dette er ønskt gjennom den opne, men likevel skilde løysinga på eit felles areal.

Alternativet tyder at det nye biblioteket vert liggjande fysisk rundt det som i si tid var det gamle folkebiblioteket. Delar av det som den gong var lesesalen, er no i dag det som vert kalla «nyesalen» i det gamle samfunnshuset. Etter dette forslaget kan nyesalen og kjøkenet innanfor, liggje urøyvde og halde fram med å vere kommunestyresal o.l.

Gamlesalen:

Kommunen kjem med forslag om å dele den gamle storsalen i to salar; ny kommunestyresal/seremonirom i den eine, ny ungdomsklubb i den andre der scena i dag er. Å plassere desse tiltaka vegg i vegg heilt sentralt i eit kulturkompleks som dette, er nyst grundig handsama i MØRE. Det vil ikkje fungere dersom ein tek på alvor at ein skal få ein ungdomsklubb som skal fungere fritt etter sentrale intensjonar med slik klubbar. På sikt vil dette rett og slett bli mislukka.

Den gamle storsalen i det gamle samfunnshuset vil slik kunne fungere som ein vakker, klassisk storsal slik den ligg der i dag. Amfiet må ut og bord og stolar for fleksibel, omskifteleg bruk må inn. Det er alt som skal til, billeg og enkelt. Salen kan sjølvstendig også nyttast som både kommunestyresal og seremonirom i denne forma.

Kinoane:

Nemnda har heldigvis planlagt to nye kinosalar i tillegg til at storsalen vert utstyrt for kino når etterspurnaden krev at den bør brukast til nettopp det. Det er flott!

Når det er sagt, så legg ein i alternativet opp til to kinosalar plassert under det faste amfiet i den nye kulturhusdelen. Dette er gjort for å utnytte utbyggingsarealet betre, lette billettering, bruk av kiosk/kafé og myldreareal, samt utgang rett mot Volda handelssentrum.

Ein trur også at kinopotensialet i Volda er mykje større enn i bygdebyane rundt oss. Difor har ein lagt opp til at den minste av dei to salane bør ha 80 sete og den største 140 sete. Volda har fleire filmfestivalar. Ei slik arrondering av arealet vil legge mykje betre til rette for festivalarrangørane, m.a. gjennom tilrettelegginga for inne/ute-arrangement samstundes.

Festplassen utandørs:

Volda er i større og større grad også ein stad for festivalar og stemne av ulike slag. Dette nemnde samspelet mellom inne- og ute-aktivitetar må difor det nye kulturhuset leggje mykje betre til rette for enn det det kommunale forslaget gjer. Då blir festplassen utandørs sentral, t.d. for festivaltelt, tivoli o.l.. Det alternative forslaget samarbeider fysisk storallen, scenearealet, kinoane, kaféen, toaletta, dei ulike myldreale, den nye festplassen, Leikeparken og Paviljongparken. Det vert ein heilskap som byr inn til aktivitet i kraft av utforminga si.

Den alternative løysinga har ein slik festplass som er større, ligg opnare til mot sør m/sol, ligg lunare til og samspelar mykje betre med dei nemnde parkane enn det forslaget som no ligg føre, gjer.

Ruvande bygningskropp?

Vil dette alternative forslaget innebere ein stor bygningskropp som blir lett synleg? Ja, det vil det! Heldigvis, fordi det er vanleg at kulturhus i kulturfokuserte kommunar blir synlege, jf. både Stjørdal og Hamar. Men, etter dette forslaget vil huset ikkje bli så mykje meir synleg enn den fløya av rådhuset som går parallelt med legesenteret. Den har om lag det same volumet som det her er snakk om. Dugande arkitektar dempar lett eit bygg sin dominans om det skulle bli naudsynt. Kanskje kan det til og med bli eit vakkert landemerke slik som i Stjørdal eller på Hamar?

Konklusjon

Gjennom realisering av det alternative kulturhuset blir utbyggingsarealet mykje redusert, kanskje så mykje som 800-1000m², i høve til den kommunale nemnda sitt forslag. Ombyggingsarealet vert så godt som eliminert, kun nokre få kvadratmeter i sørfløya på gamlebygget. Likevel vert prosjektet mykje meir samanhengande dynamisk og lettare og meir inspirerende å bruke, noko som aukar inntekspotensialet. Kanskje kan totalkostanden reduserast frå +- 200 millionar kroner til +- 160 millionar kroner? Ein slik reduksjon må vel vere politisk interessant i det den kan få kompliserte økonomisk kabalar til å gå opp med tanke på alle prosjekta som no skal realiserast?

Kolbein Halkjelsvik